

Nr. 8 – 2012
Side 1243–1436

NORSK LOVTIDEND

Avd. I

Lover og sentrale forskrifter mv.

Nr. 8
Utgitt 30. august 2012

Innhold

	Side
Lover og ikrafttredelser. Delegering av myndighet	
2012	
Juni. 22. Lov nr. 33 om endr. i arbeidsmiljøloven og tjenestemannsloven mv. (likebehandling ved utleie av arbeidstakere mv.)	1243
Juni. 22. Lov nr. 34 om endr. i barnevernloven.....	1245
Juni. 22. Lov nr. 35 om endr. i bokføringsloven, verdipapirhandeloven, eiendomsmeglingsloven m.m.	1247
Juni. 22. Lov nr. 36 om endr. i skatteloven	1256
Juni. 22. Lov nr. 37 om endr. i tolloven	1257
Juni. 22. Lov nr. 38 om endr. i lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltningen.....	1257
Juni. 22. Lov nr. 39 om endr. i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd	1258
Juni. 22. Lov nr. 40 om endr. i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av inntekt og formue	1259
Juni. 22. Lov nr. 41 om endr. i lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav	1261
Juni. 22. Lov nr. 42 om endr. i lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel	1262
Juni. 22. Lov nr. 43 om arbeidsgivers innrapportering av ansettelses- og inntektsforhold m.m. (a-opplysningsloven).....	1262
Juni. 22. Lov nr. 44 om endr. i lov 6. juni 1975 nr. 29 om eideomsskatt til kommunane	1266
Juni. 22. Lov nr. 45 om endr. i havne- og farvannsloven	1268
Juni. 22. Lov nr. 46 om endr. i helseregisterloven mv. (opprettelse av nasjonal kjernejournal m.m.) ...	1269
Juni. 22. Lov nr. 47 om endr. i helseregisterlova mv. (etablering av Norsk helsearkiv m.m.)	1273
Juni. 22. Lov nr. 48 om endr. i psykisk helsevernloven (regionale sikkerhetsavdelinger og enhet med særlig høyt sikkerhetsnivå m.m.)	1275
Juni. 22. Lov nr. 49 om endr. i straffelova 1902 mv. (straffebod mot kjernefysisk terrorisme mv.)	1278
Juni. 22. Lov nr. 50 om endr. i utlendingsloven m.m. (delegering av avslagskompetanse i visumsaker til andre Schengenland mv.)	1280
Juni. 22. Lov nr. 51 om endr. i utlendingsloven (innhenting av opplysninger fra offentlige organer mv.).....	1281
Juni. 22. Lov nr. 52 om endr. i utleveringsloven m.m.	1281
Juni. 22. Lov nr. 53 om endr. i opplæringslova og privatskolelova (undervisningskompetanse m.m.)..	1285
Juni. 22. Lov nr. 54 om endr. i barnehageloven (tilskudd og foreldrebetaling i ikke-kommunale barnehager)	1287
Juni. 22. Lov nr. 55 om endr. i universitets- og høyskoleloven (rapportering til database for vitenskapelig publisering)	1288
Juni. 22. Lov nr. 56 om endr. i naturmangfoldloven og friluftsløven.....	1289
Juni. 22. Lov nr. 57 om Eksportkreditt Norge AS (eksportkredittloven)	1289
Juni. 22. Lov nr. 58 om Patentstyret og Klagenemnda for industrielle rettar (patentstyrelova)	1290
Juni. 22. Lov nr. 59 om endr. i veglova og vegtrafikkloven.....	1295
Juni. 22. Lov nr. 60 om endr. i lov om tilbud av grunnleggende banktjenester gjennom Posten Norge AS' ekspedisjonsnett	1296
Juni. 22. Delvis ikrafts. av lov 22. juni 2012 nr. 35 om endringer i bokføringsloven, verdipapirhandeloven, eiendomsmeglingsloven m.m. (Nr. 566)	1301
Juni. 22. Ikrafts. av lov 22. juni 2012 nr. 57 om Eksportkreditt Norge AS (eksportkredittloven) (Nr. 571)	1304
Juni. 22. Delvis ikrafts. av lov 8. mai 2009 nr. 27 om endringer i lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) (byggesaksdelen) (Nr. 574)	1307
Juni. 22. Ikrafts. av lov 22. juni 2012 nr. 48 om endringer i psykisk helsevernloven (regionale sikkerhetsavdelinger og enhet med særlig høyt sikkerhetsnivå m.m.) (Nr. 575)	1307
Juni. 22. Ikrafts. av lov 22. juni 2012 nr. 54 om endringer i barnehageloven (tilskudd og foreldrebetaling i ikke-kommunale barnehager) (Nr. 576)	1307
Juni. 22. Ikrafts. av lov 22. juni 2012 nr. 51 om endringer i utlendingsloven (innhenting av opplysninger fra offentlige organer mv.) (Nr. 577)	1307
Juni. 22. Ikrafts. av lov 22. juni 2012 nr. 47 om endringar i helseregisterlova mv. (etablering av Norsk helsearkiv m.m.) (Nr. 578).....	1308
Juni. 22. Ikrafts. av lov 17. desember 2010 nr. 81 om endringer i folketrygdloven (medlemskap i folketrygden under fengselsopphold mv.) (Nr. 579).....	1308

Juni	22.	Ikrafts. av lov 22. juni 2012 nr. 53 om endringer i opplæringslova og privatskolelova (undervisningskompetanse m.m.) (Nr. 582)	1311
Juni	22.	Ikrafts. av lov 22. juni 2012 nr. 50 om endringer i utlendingsloven m.m. (delegering av avslagskompetanse i visumsaker til andre Schengenland mv.) (Nr. 583)	1311
Juni	22.	Ikrafts. av lov 20. januar 2012 nr. 5 om endringer i utlendingsloven m.m. (høring av barn mv.) (Nr. 584)	1311
Juni	22.	Ikrafts. av lov 22. juni 2012 nr. 56 om endringer i naturmangfoldloven og friluftsløven (Nr. 587)	1316
Juni	22.	Delt ikrafts. av kapittel IV i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) (Nr. 588)	1317
Juni	22.	Ikrafts. av lov 17. desember 2010 nr. 87 om endringer i politilova m.m. (Nr. 589)	1317
Juni	22.	Ikrafts. av lov 17. september 2010 nr. 57 om endringer i naturmangfoldloven, viltloven mv. (nødverge, bruk av åte) (Nr. 605)	1343
Juni	22.	Deleg. av Kongens myndighet etter naturmangfoldloven § 17a første ledd og tredje ledd til Direktoratet for naturforvaltning (Nr. 606)	1343
Juni	22.	Ikrafts. av lov 22. juni 2012 nr. 33 om endringer i arbeidsmiljøloven og tjenestemannsloven mv. (likebehandling ved utleie av arbeidstakere mv.) (Nr. 607)	1343
Juni	22.	Ikrafts. av lov 22. juni 2012 nr. 60 om endringer i lov om tilbud av grunnleggende banktjenester gjennom Posten Norge AS' ekspedisjonsnett (Nr. 608)	1343
Juni	22.	Ikrafts. av lov 22. juni 2012 nr. 55 om endring i universitets- og høyskoleloven (rapportering til database for vitenskapelig publisering) (Nr. 609)	1343
Juni	22.	Ikrafttr. av lov 22. juni 2012 nr. 34 om endringer i barnevernloven (Nr. 610)	1343
Juni	29.	Ikrafttr. av lov 25. juni 2010 nr. 34 om endringer i lov 13. juni 1975 nr. 35 om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster m.v. (Nr. 644)	1436

Forskrifter

2012

Juni	19.	Forskrift om gjennomføring av TSI-drift og trafikkstyring på det nasjonale jernbanenettet (Nr. 564)	1301
Juni	21.	Forskrift om renter ved forsinket betaling (Nr. 565)	1301
Juni	22.	Forskrift om bruk av vannscooter og lignende (Nr. 567)	1302
Juni	22.	Forskrift om overgangsregler til lov 22. juni 2012 nr. 35 om endringer i bokføringsloven, verdipapirhandelloven, eiendomsmeglingsloven m.m. (Nr. 568)	1303
Juni	22.	Forskrift om unntak fra konkurranseloven for samarbeid mv. mellom visse grupper privatpraktiserende leger, psykologer og fysioterapeuter (Nr. 570)	1304
Juni	22.	Forskrift om eksportkredittordningen (Nr. 573)	1304
Juni	22.	Forskrift om inkorporasjon av trygdeforordningene i EØS-avtalen (Nr. 585)	1312
Juni	1.	Forskrift om opptak og studier ved Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB) (Nr. 590)	1317
Juni	19.	Forskrift om tilskudd til siidaandeler og tamreinlag (Nr. 592)	1332
Juni	19.	Forskrift om kommunal håndheving av politivedtekter (Nr. 600)	1338
Juni	22.	Forskrift om medlemskap i trygden under fengselsopphold mv. (Nr. 603)	1341
Juni	16.	Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP) (Nr. 622)	1345
Juni	20.	Forskrift om gjennomføringen av fordeling av skatt mv. mellom skattekreditorene (Nr. 627)	1396
Juni	21.	Forskrift om kjøretøy på det nasjonale jernbanenettet (kjøretøyforskriften) (Nr. 633)	1404

Endringsforskrifter

2012

Juni	18.	Endr. i forskrift om innsendelse av flaggemeldinger, offentliggjøring av flaggemeldinger og meldepliktige handler, samt delegering av myndighet til å unnta fra språkkrav etter verdipapirhandelloven (Nr. 561)	1297
Juni	18.	Endr. i forskrift for studier ved Universitetet i Tromsø (Nr. 562)	1297
Juni	19.	Endr. i forskrift om nærmere bestemmelser om tillatte vekter og dimensjoner for offentlig veg (Nr. 563)	1299
Juni	22.	Endr. i forskrift 15. november 2002 nr. 1288 om klagenemnd for offentlige anskaffelser (Nr. 569)	1303
Juni	22.	Endr. i offentligforskrifta (Nr. 572)	1304
Juni	22.	Endr. i forskrift 29. juni 2001 nr. 723 om sikkerhetsadministrasjon (Nr. 580)	1308

Juni	22.	Endr. i forskrift 20. juni 2003 nr. 740 om innsamling og behandling av helseopplysninger i Meldingssystem for smittsomme sykdommer og i Tuberkuloseregisteret og om varsling av smittsomme sykdommer (MSIS- og Tuberkuloseregisterforskriften) (Nr. 586).....	1312
Juni	18.	Endr. i forskrift om ernærings- og helsepåstander om næringsmidler (Nr. 591)	1326
Juni	19.	Endr. i forskrift for Reindriftens Utviklingsfond (Nr. 593)	1334
Juni	19.	Endr. i forskrift om rapportering av slaktet rein og lagerbeholdning (Nr. 594)	1335
Juni	19.	Endr. i forskrift om tilskudd til avløsning ved svangerskap/fødsel (Nr. 595)	1336
Juni	19.	Endr. i forskrift om tilskudd til reinbeitedistrikter og tamreinlag (Nr. 596)	1336
Juni	19.	Endr. i forskrift om tilskudd ved frakt av reinslakt (Nr. 597)	1337
Juni	19.	Endr. i forskrift om erverv og tap av norsk statsborgerskap (Nr. 598)	1337
Juni	19.	Endr. i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) (Nr. 599).....	1337
Juni	20.	Endr. i forskrift om særlige tiltak mot Burma (Myanmar) (Nr. 601)	1339
Juni	20.	Endr. i forskrift om sanksjoner og tiltak mot Libya (Nr. 602)	1339
Juni	22.	Endr. i forskrift om forenklet forelegg i fritids- og småbåtsaker (Nr. 604).....	1342
Mars	13.	Endr. i forskrift om hvilke fag som er lagt under lov om mesterbrev i håndverk og annen næring (Nr. 619)	1344
Juni	15.	Endr. i byggesaksforskriften (Nr. 620)	1344
Juni	15.	Endr. i byggteknisk forskrift (Nr. 621)	1344
Juni	16.	Endr. i forskrift om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier (Nr. 623)	1346
Juni	18.	Endr. i forskrift om tilsetningsstoffer til næringsmidler (Nr. 624).....	1348
Juni	19.	Endr. i forskrift om visse forurensende stoffer i næringsmidler (Nr. 625).....	1386
Juni	19.	Endr. i forskrift om offentlig kontroll med etterlevelse av regelverk om forvarer, næringsmidler og helse og velferd hos dyr (kontrollforskriften) (Nr. 626).....	1390
Juni	20.	Endr. i forskrift om stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling for språk- og taledefekter hos logoped og audiopedagog (Nr. 628)	1399
Juni	20.	Endr. i forskrift om fastlønnstilskudd til delvis dekning av kommunenes utgifter til fysioterapitjenesten (Nr. 629)	1399
Juni	20.	Endr. i forskrift om stønad til dekning av utgifter til behandling hos ortoptist (Nr. 630)	1400
Juni	20.	Endr. i forskrift om stønad til dekning av utgifter til behandling hos kiropraktor (Nr. 631) ...	1400
Juni	21.	Endr. i førerkortforskriften og trafikkopplæringsforskriften (Nr. 632)	1401
Juni	22.	Endr. i forskrift til verdipapirhandelloven (verdipapirforskriften) (Nr. 634)	1428
Juni	22.	Endr. i forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlige tilskudd til ikke-kommunale barnehager (Nr. 635)	1429
Juni	22.	Endr. i utlendingsforskriften (Innhenting av opplysninger fra offentlige organer) (Nr. 636) ..	1429
Juni	22.	Endr. i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) (Nr. 637).....	1431
Juni	22.	Endr. i forskrift for ressursforvaltning i petroleumsvirksomheten (ressursforskriften) (Nr. 638)	1431
Juni	22.	Endr. i forskrift om dagpenger under arbeidsløshet (Nr. 639)	1432
Juni	22.	Endr. i forskrift om dagpenger under arbeidsløshet (Nr. 640)	1434
Juni	22.	Endr. i forskrift om sikkerhetsgraderte anskaffelser (Nr. 641)	1434
Juni	25.	Endr. i forskrift om grunnutdanning og etterutdanning for yrkessjåfører (yrkessjåførerforskriften) og forskrift om trafikkopplæring og førerprøve m.m. (trafikkopplæringsforskriften) (Nr. 642).....	1435
Juni	26.	Endr. i forskrift om eiendomsmegling (Nr. 643)	1435
Diverse			
2012			
Juni	22.	Instruks om Forsvarets bistand til politiet (Nr. 581)	1308

Rettelser

Oversikt over rettelser	3. omslagsside
Bestillinger, adresseendringer mv.	4. omslagsside

NORSK LOVTIDEND

Avd. I Lover og sentrale forskrifter mv.

Utgitt i henhold til lov 19. juni 1969 nr. 53.

Utgitt 30. august 2012

Nr. 8

---

22. juni. Lov nr. 33 2012

Lov om endringer i arbeidsmiljøloven og tjenestemannsloven mv. (likebehandling ved utleie av arbeidstakere mv.)

Prop.74 L (2011–2012), Innst.326 L (2011–2012), Lovvedtak 69 (2011–2012). Stortingets første og andre gangs behandling hhv. 7. og 12. juni 2012. Fremmet av Arbeidsdepartementet. Jf. EØS-avtalen vedlegg XVIII (direktiv 2008/104/EF). Kunngjort 22. juni 2012 kl. 15.55.

Endringer i følgende lover:

1. Lov 4. mars 1983 nr. 3 om statens tjenestemenn m.m.
2. Lov 29. april 1988 nr. 21 om ferie.
3. Lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv.

I

I lov 4. mars 1983 nr. 3 om statens tjenestemenn m.m. gjøres følgende endringer:

§ 3A overskriften skal lyde:

§ 3A. *Innleie fra virksomhet som har til formål å drive utleie (bemanningsforetak)*

§ 3B skal lyde:

§ 3B. *Likebehandling av lønns- og arbeidsvilkår ved utleie fra bemanningsforetak*

1. Bemanningsforetaket skal sørge for at utleid arbeidstaker minst sikres de vilkår som ville kommet til anvendelse dersom arbeidstaker hadde vært tilsatt hos innleier for å utføre samme arbeid, når det gjelder:

- a) arbeidstidens lengde og plassering,
- b) overtidsarbeid,
- c) varighet og plassering av pauser og hvileperioder,
- d) nattarbeid,
- e) feriefritid, feriepenger, fridager og godtgjøring på slike dager, og
- f) lønn og utgiftsdekning.

2. Arbeidstaker som blir leid ut, skal ha samme tilgang til felles goder og tjenester hos innleier som virksomhetens egne arbeidstakere, med mindre objektive grunner tilsier noe annet.

3. Bestemmelsen her gjelder også for utleie av utsendt arbeidstaker som faller inn under arbeidsmiljøloven § 1–7.

4. Det kan inngås sentral tariffavtale mellom staten og tjenestemennenes forhandlingsberettigede organisasjoner om unntak fra reglene om likebehandling i denne paragraf. Den generelle beskyttelse av arbeidstakerne må i alle tilfelle respekteres.

Ny § 3C skal lyde:

§ 3C. *Opplysningsplikt og innsynsrett ved leie av arbeidstaker fra bemanningsforetak*

1. Ved leie av arbeidstaker skal innleier gi bemanningsforetaket de opplysninger som er nødvendige for at bemanningsforetaket skal kunne ivareta kravet om likebehandling i § 3B.

2. Bemanningsforetaket skal, når arbeidstaker ber om det, gi de opplysninger som er nødvendige for at arbeidstaker skal kunne vurdere om egne lønns- og arbeidsvilkår oppfyller kravet om likebehandling i § 3B.

3. Bemanningsforetaket skal, når innleier ber om det, dokumentere hvilke lønns- og arbeidsvilkår som er avtalt med arbeidstaker som leies ut til innleier.

4. Innleier skal, når tillitsvalgte hos innleier ber om det, dokumentere hvilke lønns- og arbeidsvilkår som er avtalt mellom innleid arbeidstaker og den innleides arbeidsgiver.

5. Plikten til å gi opplysninger etter nr. 3 og 4 gjelder bare vilkår som nevnt i § 3B nr. 1. Bemanningsforetak, innleier og tillitsvalgte som mottar opplysninger i medhold av bestemmelsen her, har taushetsplikt om opplysningene. Opplysningene kan bare benyttes til å sikre eller undersøke overholdelse av kravet om likebehandling i § 3B eller til å oppfylle plikter etter bestemmelsen her.

6. Kongen kan i forskrift gi nærmere regler om innsynsrett, opplysningsplikt og taushetsplikt etter denne paragraf samt om taushetsplikt for innleide arbeidstakere. Kongen kan i forskrift også gi regler om eventuell bruk av rådgivere og taushetsplikt for disse.

Ny § 3D skal lyde:

§ 3D. Solidaransvar for innleier

Virksomheter som leier inn arbeidstaker etter § 3A, hefter på samme måte som en selvskyldnerkausjonist for utbetaling av lønn, feriepenger og eventuell annen godtgjøring etter kravet om likebehandling i § 3B. Ved solidaransvar etter første punktum hefter solidaransvarlig også for feriepenger opptjent i tilknytning til kravet.

Arbeidstaker må fremme skriftlig krav overfor innleievirksomheten senest innen tre måneder etter kravets forfallsdato. Solidaransvarlig skal betale kravet innen tre uker etter at kravet er kommet frem.

Solidaransvarlig kan nekte å dekke kravet dersom arbeidstakeren visste at forutsetningen for arbeidsoppdraget var at lønn mv. helt eller delvis skal dekkes av den solidaransvarlige.

Solidaransvaret gjelder ikke når det er åpnet konkurs i bemanningsforetaket.

Nåværende § 3B blir ny § 3E.

II

I lov 29. april 1988 nr. 21 om ferie gjøres følgende endringer:

§ 11 nr. 6 overskrift og nytt andre punktum skal lyde:

(6) (Utbetaling fra solidaransvarlig etter allmenngjøringsloven, arbeidsmiljøloven og tjenestemannsloven)

Det samme gjelder der solidaransvarlig innleier utbetaler arbeidsvederlag til innleid arbeidstaker i medhold av arbeidsmiljøloven § 14–12 c og tjenestemannsloven § 3D.

III

I lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. gjøres følgende endringer:

§ 2–2 første ledd bokstav b og ny bokstav c skal lyde:

- b) samarbeide med andre arbeidsgivere for å sikre et fullt forsvarlig arbeidsmiljø,
- c) sørge for at innleid arbeidstakers arbeidstid er i samsvar med bestemmelsene i kapittel 10.

§ 14–1 nytt andre punktum skal lyde:

Innleid arbeidstaker skal informeres på tilsvarende måte.

§ 14–12 overskriften skal lyde:

§ 14–12. Innleie fra virksomhet som har til formål å drive utleie (bemanningsforetak)

§ 14–12 nytt tredje ledd skal lyde:

Arbeidsgiver skal minst én gang pr. år drøfte bruken av innleid arbeidskraft etter første og andre ledd, herunder praktiseringen av kravet om likebehandling, med de tillitsvalgte.

§ 14–12 nåværende tredje ledd blir nytt fjerde ledd og skal lyde:

Ved innleie etter denne paragraf gjelder reglene i § 14–9 femte ledd andre og tredje punktum tilsvarende.

§ 14–12 nåværende fjerde ledd blir nytt femte ledd.

Ny § 14–12 a skal lyde:

§ 14–12 a. Likebehandling av lønns- og arbeidsvilkår ved utleie fra bemanningsforetak

(1) Bemanningsforetaket skal sørge for at utleid arbeidstaker minst sikres de vilkår som ville kommet til anvendelse dersom arbeidstaker hadde vært ansatt hos innleier for å utføre samme arbeid, når det gjelder:

- a) arbeidstidens lengde og plassering,
- b) overtidsarbeid,
- c) varighet og plassering av pauser og hvileperioder,
- d) nattarbeid,
- e) feriefritid, feriepenger, fridager og godtgjøring på slike dager, og
- f) lønn og utgiftsdekning.

(2) Arbeidstaker som blir leid ut, skal ha samme tilgang til felles goder og tjenester hos innleier som virksomhetens egne arbeidstakere, med mindre objektive grunner tilsier noe annet.

(3) Departementet kan i forskrift bestemme om og i hvilken utstrekning bestemmelsene om likebehandling kan fravikes ved tariffavtale. Den generelle beskyttelse av arbeidstakerne må i alle tilfelle respekteres.

Ny § 14–12 b skal lyde:

§ 14–12 b. Opplysningsplikt og innsynsrett ved leie av arbeidstaker fra bemanningsforetak

(1) Ved leie av arbeidstaker skal innleier gi bemanningsforetaket de opplysninger som er nødvendige for at bemanningsforetaket skal kunne ivareta kravet om likebehandling i § 14–12 a.

(2) Bemanningsforetaket skal, når arbeidstaker ber om det, gi de opplysninger som er nødvendige for at arbeidstaker skal kunne vurdere om egne lønns- og arbeidsvilkår oppfyller kravet om likebehandling i § 14–12 a.

(3) Bemanningsforetaket skal, når innleier ber om det, dokumentere hvilke lønns- og arbeidsvilkår som er avtalt med arbeidstaker som leies ut til innleier.

(4) Innleier skal, når tillitsvalgte hos innleier ber om det, dokumentere hvilke lønns- og arbeidsvilkår som er avtalt mellom innleid arbeidstaker og dennes arbeidsgiver.

(5) Plikten til å gi opplysninger etter tredje og fjerde ledd gjelder bare vilkår som nevnt i § 14–12 a første ledd. Bemanningsforetak, innleier og tillitsvalgte som mottar opplysninger i medhold av bestemmelsen her, har taushetsplikt om opplysningene. Opplysningene kan bare benyttes til å sikre eller undersøke overholdelse av kravet om likebehandling i § 14–12 a eller til å oppfylle plikter etter bestemmelsen her.

(6) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om innsynsrett, opplysningsplikt og taushetsplikt etter denne paragraf, samt om taushetsplikt for innleide arbeidstakere. Departementet kan i forskrift også gi regler om eventuell bruk av rådgivere og taushetsplikt for disse.

Ny § 14–12 c skal lyde:

§ 14–12 c. Solidaransvar for innleier

(1) Virksomheter som leier inn arbeidstaker etter § 14–12, hefter på samme måte som en selvskyldnerkausjonist for utbetaling av lønn, feriepenger og eventuell annen godtgjøring etter kravet om likebehandling i § 14–12 a. Ved solidaransvar etter første punktum hefter solidaransvarlig også for feriepenger opptjent i tilknytning til kravet.

(2) Arbeidstaker må fremme skriftlig krav overfor innleievirksomheten senest innen tre måneder etter kravets forfallsdato. Solidaransvarlig skal betale kravet innen tre uker etter at kravet er kommet frem.

(3) Solidaransvarlig kan nekte å dekke kravet dersom arbeidstakeren visste at forutsetningen for arbeidsoppdraget var at lønn mv. helt eller delvis skal dekkes av den solidaransvarlige.

(4) Solidaransvaret gjelder ikke når det er åpnet konkurs i bemanningsforetaket.

§ 18–6 første ledd første punktum skal lyde:

Arbeidstilsynet gir de pålegg og treffer de enkeltvedtak ellers som er nødvendige for gjennomføringen av bestemmelsene i og i medhold av kapittel 2 til kapittel 11 samt §§ 14–5 til 14–8, 14–9 første ledd tredje punktum, 14–12 tredje ledd, 15–2 og 15–15.

IV

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Endringen i arbeidsmiljøloven § 14–12 tredje ledd gjelder for fravær som finner sted etter bestemmelsens ikrafttredelse, også i tilfeller hvor ansettelsesforholdet ble etablert før ikrafttredelsen.

22. juni. Lov nr. 34 2012

Lov om endringer i barnevernloven

Prop.43 L (2011–2012), Innst.250 L (2011–2012), Lovvedtak 55 (2011–2012). Stortingets første og andre gangs behandling hhv. 10. og 14. mai 2012. Fremmet av Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet. Kunngjort 22. juni 2012 kl. 15.55.

Endringer i følgende lov:

Lov 17. juli 1992 nr. 100 om barneverntjenester (barnevernloven).

I

I lov 17. juli 1992 nr. 100 om barneverntjenester gjøres følgende endringer:

Ny § 4–29 skal lyde:

§ 4–29. Midlertidig plassering i institusjon uten samtykke ved fare for utnyttelse til menneskehandel

Ved fare for utnyttelse av et barn til menneskehandel, jf. straffeloven § 224, kan barnet uten samtykke plasseres i institusjon, jf. §§ 5–1 og 5–8. Formålet med plasseringen er å ivareta barnets umiddelbare behov for beskyttelse og omsorg.

Fylkesnemnda kan treffe vedtak om plassering etter første ledd dersom

- politiet finner at det er en nærliggende og alvorlig fare for at barnet utnyttes eller kan bli utnyttet til menneskehandel, og at plassering er nødvendig for å beskytte barnet, og

- b) fylkesnemnda, basert på politiets vurdering og øvrige opplysninger i saken, finner det sannsynlig at det foreligger en slik nærliggende og alvorlig fare at plassering er nødvendig for å beskytte barnet, og at barnet ikke kan oppnå tilstrekkelig beskyttelse gjennom andre tiltak etter loven her eller på annen måte. Fylkesnemnda kan bare fatte slikt vedtak dersom den etter en helhetsvurdering finner at plasseringen er den beste løsningen for barnet.

Fylkesnemnda kan treffe vedtak om plassering for opptil seks uker. § 4–15 annet ledd gjelder tilsvarende. Plasseringen kan forlenges med opptil seks uker av gangen gjennom nye vedtak. Samlet plassering etter annet og fjerde ledd kan ikke overstige seks måneder.

Barnevernstjenestens leder eller påtalemyndigheten kan treffe midlertidig akuttvedtak dersom den finner det sannsynlig at det er en nærliggende og alvorlig fare for at barnet utnyttes eller kan bli utnyttet til menneskehandel, og plassering er nødvendig for å beskytte barnet. Er det truffet slikt vedtak, skal begjæring om tiltak som nevnt i § 7–11 sendes fylkesnemnda snarest og senest innen to uker. Dersom saken ikke sendes fylkesnemnda innen denne fristen, faller vedtaket bort.

Det kan iverksettes beskyttelsestiltak ved plassering etter annet og fjerde ledd dersom det er nødvendig for å hindre at barnet får kontakt med personer som det er fare for kan utnytte det til menneskehandel. Beskyttelsestiltakene skal fremgå av vedtaket om plassering og skal ikke være mer omfattende enn nødvendig. Beskyttelsestiltakene kan begrense barnets adgang til å motta besøk, å kommunisere gjennom post, telefon eller annet kommunikasjonsutstyr og å bevege seg fritt utenfor institusjonens område. Beskyttelsestiltakene kan også fastsette begrensninger for hvem som kan få vite hvor barnet er. Beskyttelsestiltakene kan ikke fastsette begrensninger som hindrer barnet i å ha kontakt med verge, advokat, barnevernstjeneste, tilsynsmyndighet, helsepersonell som er beboerens behandler, prest, annen sjelesørger eller lignende.

Barnevernstjenesten kan unnlate å sette i verk vedtak etter annet ledd dersom forholdene skulle tilsi det og politiet samtykker. Fylkesnemnda skal varsles om dette. Er vedtak etter annet ledd ikke satt i verk innen seks uker, faller det bort.

Kapittel 7 får anvendelse for vedtak etter denne bestemmelsen. Dersom det er grunn til å anta at en person er under 18 år, kan det treffes vedtak overfor personen etter denne bestemmelsen inntil alderen er fastsatt.

Ny § 4–30 skal lyde:

§ 4–30. *Oppfølging av vedtak om plassering i institusjon ved fare for utnyttelse til menneskehandel*

Barnet skal plasseres i en institusjon som faglig og materielt er i stand til å ivareta barnets behov for beskyttelse og omsorg.

Når barnet er plassert, har barnevernstjenesten omsorgen for barnet. På vegne av barnevernstjenesten skal institusjonen utøve den daglige omsorgen.

Barnevernstjenesten skal fortløpende følge opp plasseringen, og skal i samarbeid med politiet vurdere om plasseringen fortsatt er nødvendig for å beskytte barnet eller om den kan opphøre. Politiet skal informeres og gis anledning til å uttale seg før plassering opphører. Det samme gjelder ved flytting etter § 4–17.

§ 5–9 nytt femte ledd skal lyde:

Ved vedtak etter § 4–29 skal institusjonen iverksette de angitte beskyttelsestiltak for å hindre at barnet får kontakt med personer som kan ønske å utnytte det til menneskehandel. Beskyttelsestiltakene som følger av vedtaket kan begrense barnets adgang til å motta besøk, å kommunisere gjennom post, telefon eller annet kommunikasjonsutstyr og å bevege seg fritt utenfor institusjonens område. Beskyttelsestiltakene kan også fastsette begrensninger for hvem som kan få vite hvor barnet er. Beskyttelsestiltakene kan ikke fastsette begrensninger som hindrer barnet i å ha kontakt med verge, advokat, barnevernstjeneste, tilsynsmyndighet, helsepersonell som er beboerens behandler, prest, annen sjelesørger eller lignende. Departementet kan gi utfyllende forskrifter til bestemmelsen.

§ 6–3 annet ledd tredje punktum skal lyde:

I sak som gjelder tiltak for barn med atferdsvansker eller tiltak for barn som kan være utsatt for menneskehandel, skal barnet alltid regnes som part.

§ 6–4 annet ledd første punktum skal lyde:

Offentlige myndigheter skal av eget tiltak, uten hinder av taushetsplikt, gi opplysninger til kommunens barneverntjeneste når det er grunn til å tro at et barn blir mishandlet i hjemmet eller det foreligger andre former for alvorlig omsorgssvikt, jf. §§ 4–10, 4–11 og 4–12, når et barn har vist vedvarende alvorlige atferdsvansker, jf. § 4–24, eller når det er grunn til å tro at det er fare for utnyttelse av et barn til menneskehandel, jf. § 4–29.

§ 6–8 skal lyde:

§ 6–8. *Bruk av tvang ved gjennomføring av undersøkelser og ved fullbyrding av vedtak*

Når det finnes påkrevet kan barnevernadministrasjonens leder kreve bistand av politiet til gjennomføring av undersøkelser etter § 4–3 og til fullbyrdelse av vedtak etter §§ 4–6 annet ledd, 4–8, 4–9, 4–10, 4–11, 4–12, 4–17, 4–24, 4–25 annet ledd og 4–29.

§ 7–5 nytt fjerde ledd skal lyde:

Når saken gjelder forlengelse av fylkesnemndas vedtak om plassering etter § 4–29, skal nemndsleder avgjøre saken alene.

§ 7–22 første ledd første punktum skal lyde:

Akuttvedtak etter §§ 4–6 annet ledd, 4–9 første ledd, 4–25 annet ledd og 4–29 fjerde ledd, skal umiddelbart etter iverksettingen sendes til godkjenning i fylkesnemnda.

§ 7–23 første ledd første punktum skal lyde:

De private parter kan påklage et akuttvedtak etter § 4–6 annet og tredje ledd, § 4–9 første og annet ledd, 4–25 annet ledd og 4–29 fjerde ledd.

§ 8–4 første ledd første punktum skal lyde:

Ansvar for å reise sak etter § 4–8 jf. §§ 4–9, 4–10, 4–11, 4–12, 4–24 og 4–29, har barneverntjenesten i den kommune der barnet oppholder seg.

II

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan gi nærmere overgangsregler i forskrift.

22. juni. Lov nr. 35 2012

Lov om endringer i bokføringsloven, verdipapirhandeloven, eiendomsmeglingsloven m.m.

Prop.107 L (2011–2012), Innst.378 L (2011–2012), Lovvedtak 84 (2011–2012). Stortingets første og andre gangs behandling hhv. 12. og 15. juni 2012. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 22. juni 2012 kl. 15.55.

Endringer i følgende lover:

1. Lov 24. mai 1961 nr. 1 om sparebanker.
2. Lov 24. mai 1961 nr. 2 om forretningsbanker.
3. Lov 24. mai 1985 nr. 28 om Norges Bank og pengevesenet mv. (sentralbankloven).
4. Lov 13. mai 1988 nr. 26 om inkassovirksomhet og annen inndrivning av forfalte pengekrav (inkassoloven).
5. Lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner (finansieringsvirksomhetsloven).
6. Lov 18. juni 1993 nr. 109 om autorisasjon av regnskapsførere.
7. Lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper (aksjeloven).
8. Lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper (allmennaksjeloven).
9. Lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap m.v. (regnskapsloven).
10. Lov 15. januar 1999 nr. 2 om revisjon og revisorer (revisorloven).
11. Lov 5. juli 2002 nr. 64 om registrering av finansielle instrumenter (verdipapirregisterloven).
12. Lov 19. november 2004 nr. 73 om bokføring (bokføringsloven).
13. Lov 20. mai 2005 nr. 28 om straff (straffeloven).
14. Lov 10. juni 2005 nr. 41 om forsikringsformidling.
15. Lov 10. juni 2005 nr. 44 om forsikringsselskaper, pensjonsforetak og deres virksomhet mv. (forsikringsvirksomhetsloven).
16. Lov 29. juni 2007 nr. 73 om eiendomsmegling.
17. Lov 29. juni 2007 nr. 74 om regulerte markeder (børsloven).
18. Lov 29. juni 2007 nr. 75 om verdipapirhandel (verdipapirhandeloven).
19. Lov 25. november 2011 nr. 44 om verdipapirfond (verdipapirfondloven).

I

I følgende bestemmelser skal uttrykket «Kredittilsynet» endres til «Finanstilsynet» og «Kredittilsynets» endres til «Finanstilsynets»:

1. lov 24. mai 1961 nr. 2 om forretningsbanker § 16a annet ledd
2. lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner § 2b–4 annet ledd
3. lov 18. juni 1993 nr. 109 om autorisasjon av regnskapsførere § 13 annet ledd
4. lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper § 7–2 fjerde ledd
5. lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper § 7–2 fjerde ledd
6. lov 20. mai 2005 nr. 28 om straff § 412 nr. 47

II

I lov 24. mai 1961 nr. 1 om sparebanker skal § 3 tredje ledd nytt annet punktum lyde:

Ved søknad om tillatelse etter første ledd skal det for personer med stilling eller verv som nevnt i første punktum legges frem ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40. Det skal også legges frem ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40 for personer som tiltrer slik stilling eller slikt verv etter søknadstidspunktet.

III

I lov 24. mai 1961 nr. 2 om forretningsbanker skal § 8a annet ledd nytt annet punktum lyde:

Ved søknad om tillatelse etter § 8 første og annet ledd skal det for personer med stilling eller verv som nevnt i første punktum legges frem ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40. Det skal også legges frem ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40 for personer som tiltrer slik stilling eller slikt verv etter søknadstidspunktet.

IV

I lov 24. mai 1985 nr. 28 om Norges Bank og pengevesenet mv. gjøres følgende endringer:

§ 11 fjerde ledd første punktum skal lyde:

Hovedstyret kan bestemme at den som skal utføre arbeid eller tjeneste for banken, eller som skal utføre arbeid for en tjenesteleverandør til banken, må fremlegge uttømmende politiattest etter politiregisterloven § 41 nr. 1 dersom sikkerhetsmessige hensyn tilsier det.

§ 11 fjerde ledd tredje punktum oppheves. Nåværende fjerde punktum blir nytt tredje punktum.

V

I lov 13. mai 1988 nr. 26 om inkassovirksomhet og annen inndrivning av forfalte pengekrav skal § 30 første ledd lyde:

Tilsyn med inkassovirksomhet som drives i medhold av en inkassobevilling etter § 5, føres av Finanstilsynet etter finanstilsynsloven.

VI

I lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner gjøres følgende endringer:

§ 2–2 sjettede ledd første punktum skal lyde:

Departementet kan gi forskrift til utfylling, gjennomføring og avgrensning av bestemmelsene i §§ 2–2 til 2–6, herunder regler med retningslinjer for egnethetsvurderingen etter § 2–4, og om innhenting av ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40.

§ 2a–3 første ledd nytt tredje og fjerde punktum skal lyde:

Ved søknad om tillatelse etter første punktum skal det for personer med stilling eller verv som nevnt i annet punktum legges frem ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40. Det skal også legges frem ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40 for personer som tiltrer slik stilling eller slikt verv etter søknadstidspunktet.

§ 2d–1 annet ledd annet punktum skal lyde:

Finanstilsynet skal føre tilsyn med finansstiftelser og deres virksomhet etter reglene i finanstilsynsloven.

§ 3–3 tredje ledd nytt annet og tredje punktum skal lyde:

Ved søknad om tillatelse etter første ledd skal det for personer med stilling eller verv som nevnt i første punktum legges frem ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40. Det skal også legges frem ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40 for personer som tiltrer slik stilling eller slikt verv etter søknadstidspunktet.

§ 4b–2 tredje ledd første punktum skal lyde:

Departementet kan ved forskrift fastsette nærmere regler om betalingsforetaks organisering, virksomhet, kapitalkrav, eierforhold, sikring av midler, bruk av agenter og oppdragstakere, vilkår for tillatelse, tilbakekall av tillatelse, nemndsbehandling av tvister, tilsyn og innhenting av ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40.

§ 4c–3 annet ledd skal lyde:

Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om e-pengeforetak, herunder regler om organisering, virksomhet, kapitalkrav, eierforhold, sikring av midler, innløsning av elektroniske penger, bruk av agenter og oppdragstakere, vilkår for tillatelse, tilbakekall av tillatelse, nemndsbehandling av tvister, tilsyn og innhenting av ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40.

VII

I lov 18. juni 1993 nr. 109 om autorisasjon av regnskapsførere gjøres følgende endringer:

§ 4 nytt fjerde ledd skal lyde:

Ved søknad om autorisasjon som regnskapsfører skal det legges frem ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40.

§ 12 annet ledd skal lyde:

Finanstilsynsloven § 10 annet ledd om tvangsmulkt gjelder for pålegg etter første ledd.

VIII

I lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap m.v. skal § 7–30 b fjerde ledd lyde:

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om definisjonen av nærstående parter og bestemmelser om at regnskapspliktige som direkte eller indirekte eies helt eller delvis av offentlig myndighet, kan unnlate å gi opplysninger som kreves etter første ledd.

IX

I lov 15. januar 1999 nr. 2 om revisjon og revisorer skal § 3–4 nytt annet ledd lyde:

Ved søknad om godkjenning som registrert eller statsautorisert revisor skal det legges frem ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40.

X

I lov 5. juli 2002 nr. 64 om registrering av finansielle instrumenter gjøres følgende endringer:

§ 4–1 nytt fjerde ledd skal lyde:

Personer som nevnt i første ledd skal fremlegge ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40.

§ 5–2 tredje ledd nytt annet punktum skal lyde:

Den som erverver betydelig eierandel etter reglene i første og annet ledd, skal fremlegge ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40 dersom Finanstilsynet ber om det.

Ny § 8–4 skal lyde:

§ 8–4. *Tilgang til opplysninger i registeret*

Politiet skal ha elektronisk tilgang til opplysninger i norske verdipapirregister. Søk i verdipapirregister skal kun skje ut fra politiets behov for opplysninger i forbindelse med forebygging og bekjempelse av kriminalitet.

Finanstilsynet skal ha elektronisk tilgang til opplysninger i norske verdipapirregister. Søk i verdipapirregister skal kun skje ut fra Finanstilsynets behov for opplysninger i forbindelse med tilsynsoppgaver.

Norsk regulert marked skal ha elektronisk tilgang til opplysninger i norske verdipapirregister. Søk i verdipapirregister skal kun skje ut fra norsk regulert markeds behov for å overvåke markedet i henhold til børsloven § 27.

XI

I lov 19. november 2004 nr. 73 om bokføring gjøres følgende endringer:

§ 4 nr. 8 skal lyde:

8. Oppbevaring: Dokumentasjon, bokførte opplysninger og pliktig regnskapsrapportering skal oppbevares så lenge det er saklig behov for å kontrollere pliktig regnskapsrapportering. Oppbevaring skal skje i en form som opprettholder muligheten for å lese materialet.

I § 5 første ledd første punktum skal innledningen lyde:

For hver periode med pliktig regnskapsrapportering, og ikke sjeldnere enn hver fjerde måned, skal den bokføringspliktige være i stand til å kunne utarbeide:

I § 5 annet ledd første punktum skal innledningen lyde:

For hver periode med pliktig regnskapsrapportering skal den bokføringspliktige i tillegg være i stand til å kunne utarbeide:

§ 5 annet ledd nr. 2 og nytt nr. 3 skal lyde:

2. spesifikasjon av lønnsoppgavepliktige ytelser,
3. spesifikasjon av eliminerings- og andre posteringer ved utarbeidelse av konsernregnskap.

§ 5 nytt fjerde ledd skal lyde:

Regnskapssystemet skal kunne gjengi spesifikasjoner av pliktig regnskapsrapportering som nevnt i første og annet ledd på papir. Departementet kan i forskrift fastsette krav til annen gjengivelse.

§ 6 skal lyde:

§ 6. *Sporbarhet*

Bokførte opplysninger skal lett kunne følges fra dokumentasjonen via spesifikasjoner frem til pliktig regnskapsrapportering. Det skal likeledes på en lett kontrollerbar måte være mulig med utgangspunkt i pliktig regnskapsrapportering å kunne finne tilbake til dokumentasjonen for de enkelte bokførte opplysningene.

Dokumentasjon av bokførte opplysninger skal være nummererte eller identifisert på annen måte som gjør det mulig å kontrollere at den er fullstendig.

Dokumentasjon av kontrollsporet, herunder hvordan systemgenererte poster kan etterprøves, skal foreligge i de tilfellene det er nødvendig for å kunne kontrollere bokførte opplysninger på en enkel måte.

Departementet kan ved enkeltvedtak gjøre unntak fra kravet i annet ledd om nummerering av dokumentasjon.

§ 10 annet ledd skal lyde:

Departementet kan i forskrift fastsette krav til dokumentasjon av elektroniske forsystem.

§ 11 overskriften skal lyde:

Dokumentasjon av balansen mv.

§ 11 første ledd skal lyde:

Ved utarbeidelse av årsregnskap og næringsoppgave skal det foreligge dokumentasjon for alle balanseposter med mindre de er ubetydelige. Bestemmelsen gjelder tilsvarende for skattemessige verdier som ikke er dokumentert i øvrige ligningsoppgaver.

§ 11 annet ledd oppheves. Nåværende tredje ledd blir nytt annet ledd.

§ 12 skal lyde:

§ 12. Krav til språk

Spesifikasjoner og dokumentasjon som nevnt i § 13 første ledd nr. 2 og 3, som er utarbeidet av den bokføringspliktige, skal være på norsk, svensk, dansk eller engelsk, med mindre departementet i forskrift eller ved enkeltvedtak bestemmer noe annet.

§ 13 første ledd nr. 2 og 3 skal lyde:

2. spesifikasjoner av pliktig regnskapsrapportering som nevnt i § 5, eller bokførte opplysninger som er nødvendig for å kunne utarbeide slike spesifikasjoner av pliktig regnskapsrapportering,
3. dokumentasjon av bokførte opplysninger og slettede opplysninger, dokumentasjon av kontrollsporet mv. og dokumentasjon av balansen,

§ 13 første ledd nr. 7 skal lyde:

7. utgående pakkesedler eller tilsvarende dokumentasjon som følger varen eller sendes til kjøper på annen måte,

§ 13 annet ledd skal lyde:

Regnskapsmateriale som nevnt i første ledd nr. 1 til 4 skal oppbevares i Norge i ti år etter regnskapsårets slutt. Regnskapsmateriale som nevnt i første ledd nr. 5 til 8 skal oppbevares i Norge i tre år og seks måneder etter regnskapsårets slutt. Originalt regnskapsmateriale kan erstattes ved overføring av regnskapsinformasjon til andre media hvis muligheten til å etterprøve pliktig regnskapsrapportering i regnskapsmaterialets oppbevaringstid ikke svekkes. Departementet kan i forskrift fastsette nærmere krav til oppbevaringsmedier.

§ 13 femte ledd skal lyde

Departementet kan i forskrift eller ved enkeltvedtak gjøre unntak fra bestemmelsene i annet ledd om oppbevaringssted og oppbevaringstid.

Ny § 13 b skal lyde:

§ 13 b. Elektronisk tilgjengelighet

Bokførte opplysninger etter § 7 første ledd som i utgangspunktet er tilgjengelig elektronisk, skal være tilgjengelig elektronisk i tre år og seks måneder etter regnskapsårets slutt.

Departementet kan i forskrift eller ved enkeltvedtak gjøre unntak fra bestemmelsene i første ledd.

§ 14 nytt tredje ledd skal lyde:

Kontrollmyndighetene kan kreve regnskapsmateriale som ikke er på norsk, svensk, dansk eller engelsk oversatt til et av disse språkene. Departementet kan i forskrift fastsette nærmere krav til oversettelsen.

XII

I lov 20. mai 2005 nr. 28 om straff skal innledningen i § 412 nr. 47 lyde:

47. I lov 7. desember 1956 nr. 1 om tilsynet med finansinstitusjoner mv. gjøres følgende endringer:

XIII

I lov 10. juni 2005 nr. 41 om forsikringsformidling gjøres følgende endringer:

§ 3–3 tredje ledd skal lyde:

De personer som er omfattet av første ledd, skal i søknaden om tillatelse fremlegge ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40 og bekreftelse fra Brønnøysundregistrene for at vedkommende ikke er under konkursbehandling, konkursskarantene eller gjeldsforhandling. Slik dokumentasjon skal også legges frem for personer som etter søknadstidspunktet tiltrer slik stilling som nevnt i første ledd.

§ 7–2 tredje ledd skal lyde:

Personer som er omfattet av første ledd nr. 1 og 2 skal før registrering fremlegge ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40 og bekreftelse fra Brønnøysundregistrene for at vedkommende ikke er under konkursbehandling, konkursskarantene eller gjeldsforhandling. Slik dokumentasjon skal også legges frem for personer som etter søknadstidspunktet tiltrer slik stilling som nevnt i første ledd.

XIV

I lov 10. juni 2005 nr. 44 om forsikringsselskaper, pensjonsforetak og deres virksomhet mv. gjøres følgende endringer:

§ 2–1 annet ledd nytt annet og tredje punktum skal lyde:

Ved søknad om tillatelse etter første ledd skal det for personer med stilling eller verv som nevnt i første punktum legges frem ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40. Det skal også legges frem ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40 for personer som tiltrer slik stilling eller slikt verv etter søknadstidspunktet.

§ 12–11 tredje ledd skal lyde:

Minstekrav til premieavsetning og avsetning for ikke avløpt risiko beregnes etter regler fastsatt av Kongen i forskrift.

XV

I lov 29. juni 2007 nr. 73 om eiendomsmegling gjøres følgende endringer:

§ 1–2 annet ledd nytt nr. 6 skal lyde:

6. omsetning av avtale om erverv av rettigheter som nevnt i nr. 1 til 5.

§ 2–9 tredje ledd skal lyde:

(3) Personer som nevnt i første og annet ledd skal legge frem uttømmende politiattest etter politiregisterloven § 41 nr. 1.

§ 2–9 femte ledd oppheves. Nåværende sjette ledd blir nytt femte ledd.

§ 4–2 annet ledd skal lyde:

(2) Søkeren må fremlegge politiattest som nevnt i § 2–9 tredje ledd.

§ 4–2 sjette ledd oppheves.

§ 4–3 annet ledd skal lyde:

(2) Søkeren må fremlegge politiattest som nevnt i § 2–9 tredje ledd.

§ 4–3 sjette ledd oppheves.

§ 4–4 tredje ledd skal lyde:

(3) Departementet kan i forskrift fastsette krav til eksamen som nevnt i første og annet ledd og fastsette unntak fra kravet om at eksamen må være bestått på ansettelsestidspunktet. Videre kan departementet i forskrift fastsette krav til tilsyn med oppgjørsmedhjelper som utfører oppgjør.

§ 6–2 tredje ledd skal lyde:

(3) Annet ledd er ikke til hinder for at oppdrag utføres av eiendomsmeglerfullmektig som nevnt i § 4–5 tredje ledd under tilsyn av ansvarlig megler for oppdraget eller at oppgjør utføres av medhjelper som har bestått eksamen i oppgjør, jf. § 4–4 andre ledd.

§ 8–9 første punktum skal lyde:

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av §§ 2–1, 2–2, 3–1, 3–2, 3–6, 4–5, 5–1, 5–2, 5–3, 6–3 tredje og fjerde ledd, 7–2 første ledd, 7–4 tredje ledd og 8–1 straffes med bøter eller fengsel inntil 3 år, eller inntil 6 år ved særlig skjerpene omstendigheter.

XVI

I lov 29. juni 2007 nr. 74 om regulerte markeder gjøres følgende endringer:

§ 10 nytt femte ledd skal lyde:

(5) Personer som nevnt i annet ledd skal fremlegge ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40.

§ 17 tredje ledd nytt annet punktum skal lyde:

Den som erverver betydelig eierandel etter reglene i første og annet ledd, skal fremlegge ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40 dersom Finanstilsynet ber om det.

XVII

I lov 29. juni 2007 nr. 75 om verdipapirhandel gjøres følgende endringer:

§ 3–6 nytt tredje til sjette ledd skal lyde:

(3) Utsteder av aksjer skal uten ugrunnet opphold sende en ajourført oversikt over personer som nevnt i første ledd til Finanstilsynet eller den Finanstilsynet utpeker. Oversikten skal også omfatte foretak som eier aksjer i vedkommende utstederforetak, og som på grunn av eierskapet er representert i utstederforetakets styre. Meldingen

skal inneholde personens eller foretakets navn, personnummer, organisasjonsnummer eller lignende identifikasjonsnummer, adresse, type tillitsverv eller stilling i selskapet og eventuell øvrig arbeidsstilling.

(4) Personer og foretak som nevnt i første ledd skal uten ugrunnet opphold sende Finanstilsynet eller den Finanstilsynet utpeker en ajourført oversikt over vedkommendes nærstående som nevnt i § 2–5 nr. 1, 2 og 4 dersom disse innehar aksjer utstedt av vedkommende selskap eller selskap i samme konsern. Oversikten skal også omfatte nærstående som nevnt i første ledd som innehar lån i henhold til aksjeloven § 11–1 og allmennaksjeloven § 11–1, tegningsretter, opsjoner eller tilsvarende rettigheter knyttet til aksjer i vedkommende selskap eller selskap i samme konsern, uavhengig av om det finansielle instrumentet gir rett til fysisk eller finansielt oppgjør.

(5) Finanstilsynet eller den Finanstilsynet utpeker kan utarbeide og offentliggjøre oversikter som inneholder navn på personer og foretak som nevnt i første ledd, samt type tillitsverv eller stilling i selskapet og eventuell øvrig arbeidsstilling.

(6) Denne paragraf gjelder tilsvarende for egenkapitalbevis.

§ 4–1 skal lyde:

§ 4–1. Virkeområde

Bestemmelsene i dette kapittel gjelder for aksjer opptatt til handel på regulert marked i en utsteder med Norge som hjemstat. Norge skal anses som hjemstat for utstedere som nevnt i § 5–4 annet til fjerde ledd. Der Norge er vertsstat for en utsteder, gjelder hjemstatens lovgivning for så vidt gjelder forholdene regulert i dette kapittel.

§ 4–2 skal lyde:

§ 4–2. Primærinnsiders meldeplikt

(1) Personer som nevnt i § 3–6 første ledd skal straks gi melding om kjøp, salg, bytte eller tegning av aksjer utstedt av selskapet eller av selskaper i samme konsern. Det samme gjelder for selskapets handel med egne aksjer. Foretak som eier børsnoterte aksjer i et annet foretak eller aksjer i et annet foretak som er notert på regulert marked, og som på grunn av eierskapet er representert i vedkommende foretaks styre, må gi melding ved handel i slike aksjer. Meldingen skal sendes senest innen åpningen av regulert marked dagen etter at kjøp, salg, bytte eller tegning har funnet sted. Meldingen skal sendes til Finanstilsynet eller den Finanstilsynet utpeker.

(2) Meldeplikten gjelder også lån som nevnt i aksjeloven § 11–1 og allmennaksjeloven § 11–1, inngåelse, bytte, kjøp eller salg av tegningsretter, opsjoner og tilsvarende rettigheter knyttet til aksjer som nevnt i første ledd. Meldeplikten gjelder uavhengig av om det finansielle instrumentet gir rett til fysisk eller finansielt oppgjør.

(3) Meldeplikten omfatter også slik handel som gjelder vedkommendes nærstående som nevnt i § 2–5 nr. 1, 2 og 4, samt slik handel som gjelder slektninger som vedkommende på tidspunktet for den meldepliktige handel har delt husholdning med i minst ett år.

(4) Departementet kan i forskrift fastsette unntak fra reglene i denne paragraf.

Nåværende § 4–2 blir ny § 4–3.

I ny § 4–3 oppheves første ledd. Nåværende annet til tiende ledd blir nye første til niende ledd. Nytt syvende ledd første punktum skal lyde:

(7) Denne paragrafen og forskrifter fastsatt i medhold av denne paragrafen gjelder tilsvarende for egenkapitalbevis.

Nåværende § 4–3 blir ny § 4–4.

Ny § 4–4 skal lyde:

§ 4–4. Krav til melding

(1) Melding etter § 4–2 skal inneholde opplysninger om:

1. navn på den meldepliktige,
2. bakgrunn for meldingen,
3. navn på utsteder,
4. beskrivelse av det finansielle instrumentet,
5. type transaksjon,
6. tidspunkt og marked for transaksjonen,
7. kurs og volum på transaksjonen og
8. beholdning etter transaksjonen.

(2) Melding etter § 4–3 skal inneholde opplysninger som fastsatt av departementet i forskrift.

(3) Finanstilsynet eller den Finanstilsynet utpeker skal offentliggjøre meldinger som nevnt i denne bestemmelse på en måte som angitt i § 5–12.

(4) Melding etter dette kapittel kan gis på norsk eller engelsk.

§ 5–3 nytt femte ledd skal lyde:

(5) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om utsatt offentliggjøring.

§ 5–4 tredje og fjerde ledd skal lyde:

(3) Norge er hjemstat for utsteder fra land utenfor EØS som har utstedt instrumenter som nevnt i annet ledd nr. 1 eller 2, når Norge er det landet i EØS hvor

1. verdipapirene tilbys til offentligheten for første gang, eller
2. det søkes om opptak til notering på et regulert marked for første gang.

Utsteder som nevnt i første punktum kan velge Norge som hjemstat dersom én av hendelsene i første punktum nr. 1 og 2 har funnet sted i Norge og den andre i en annen EØS-stat.

(4) Norge er hjemstat for utsteder som ikke er omfattet av annet og tredje ledd, dersom utsteder har valgt Norge som hjemstat. Slik utsteder må enten ha forretningskontor i Norge eller ha sine omsettelige verdipapirer opptatt til handel på norsk regulert marked. Valget av Norge som hjemstat etter denne bestemmelsen skal gjelde i minst tre år, med mindre de omsettelige verdipapirene ikke lenger er opptatt til handel på regulert marked.

§ 5–4 sjette ledd annet punktum og syvende ledd skal lyde:

§§ 5–5 til 5–11 gjelder heller ikke for utsteder som bare utsteder gjeldsinstrumenter hvis pålydende er minst 100 000 euro eller tilsvarende beløp i annen valuta, eller for utstedere av verdipapirfond.

(7) Dersom ikke annet fremgår av den enkelte bestemmelse, gjelder §§ 5–5 til 5–14 og regler fastsatt i medhold av disse bestemmelsene tilsvarende egenkapitalbevis så langt det passer.

§ 5–10 femte ledd skal lyde:

(5) Långivermøtet kan holdes i en annen EØS-stat enn Norge såfremt pålydende pr. obligasjon er minst 100 000 euro, eller tilsvarende beløp i annen valuta på utstedelsestidspunktet, og alle fasiliteter og all informasjon som er nødvendig for at långiverne kan utøve sine rettigheter, er stilt til rådighet i den aktuelle EØS-staten.

§ 5–11 oppheves.

§ 5–13 sjette ledd skal lyde:

(6) Dersom verdipapirer med en pålydende verdi på minst 100 000 euro eller, for obligasjoner i en annen verdi enn euro med en pålydende verdi som minst tilsvarer 100 000 euro på utstedelsesdagen, opptas til notering på et regulert marked i Norge, skal utsteder offentliggjøre opplysningene enten på norsk eller engelsk.

§ 7–2 første punktum skal lyde:

Ved tilbud om tegning eller kjøp av omsettelige verdipapirer som rettes til 150 personer eller flere i det norske verdipapirmarkedet og gjelder et beløp på minst 1 000 000 euro beregnet over en periode på 12 måneder, skal det utarbeides prospekt etter reglene i dette kapittelet.

§ 7–4 nr. 4 skal lyde:

4. tilbudet fremsettes i forbindelse med fusjon, fisjon eller annen deling av selskapet mellom aksjeeierne, forutsatt at det foreligger et dokument som prospektmyndigheten anser at gir tilsvarende opplysninger som det som følger av § 7–13,

§ 7–4 nr. 6 og 7 skal lyde:

6. tilbudet gjelder verdipapirer som tilbys som vederlag ved oppkjøp, forutsatt at det foreligger et dokument som prospektmyndigheten anser at gir tilsvarende opplysninger som det som følger av § 7–13,
7. tilbudet gjelder utbytte til eksisterende aksjeeiere utbetalt i form av aksjer av samme klasse som de aksjer slikt utbytte utbetales for, forutsatt at det foreligger et dokument med opplysninger om aksjeklasse, antall aksjer samt bakgrunn og vilkår for tilbudet,

§ 7–4 nr. 9 og 10 og nytt nr. 11 skal lyde:

9. tilbudet rettes til nåværende eller tidligere ansatte eller styremedlemmer fra arbeidsgiveren eller fra annet selskap i samme konsern, forutsatt at vedkommende selskap har hovedkontor eller forretningskontor i et EØS-land eller et tredjeland godkjent av prospektmyndigheten, og at det foreligger et dokument som inneholder opplysninger om type og antall verdipapirer samt bakgrunn og vilkår for tilbudet,
10. tilbudet gjelder verdipapirer som legges ut i enkeltstørrelser med pålydende eller krav på vederlag på minst 100 000 euro,
11. tilbudet gjelder salg gjennom verdipapirforetak, der verdipapirforetaket har avtale med utsteder om bruk av gyldig prospekt, jf. § 7–12.

§ 7–4 nytt annet ledd skal lyde:

(2) På forespørsel fra utsteder skal verdipapirforetak opplyse om navngitte kunder er kategorisert som profesjonelle eller ikke-profesjonelle, når dette er nødvendig for å avklare om det er prospektplikt.

§ 7–5 nr. 5 skal lyde:

5. verdipapirer som noteres i forbindelse med fusjon, fisjon eller annen deling av selskapet mellom aksjeeierne, forutsatt at det foreligger et dokument som prospektmyndigheten anser at gir tilsvarende opplysninger som det som følger av § 7–13,

§ 7–5 nr. 7 og 8 skal lyde:

7. verdipapirer som tilbys som vederlag ved oppkjøp, forutsatt at det foreligger et dokument som prospektmyndigheten anser at gir tilsvarende opplysninger som det som følger av § 7–13,
8. aksjer som tilbys vederlagsfritt til eksisterende aksjeeiere, og utbytte utbetalt i form av aksjer i samme klasse som de aksjer slikt utbytte utbetales for, forutsatt at nevnte aksjer er i samme klasse som allerede noterte aksjer, og at det foreligger et dokument med opplysninger om aksjeklasse, antall aksjer samt bakgrunn og vilkår for tilbudet,

§ 7–6 annet ledd skal lyde:

(2) Prospektmyndigheten kan i forskrift eller ved enkeltvedtak gjøre unntak fra reglene i dette kapittelet for tilbud om ikke-aksjerelaterte verdipapirer som utstedes fortløpende eller gjentatte ganger av kredittinstitusjoner, og som gjelder et totalbeløp tilbudt i EØS-land på mindre enn 75 000 000 euro beregnet over en periode på 12 måneder.

§ 7–7 første ledd nr. 2 skal lyde:

2. tilbud fremsatt i EØS-land og som samlet gjelder beløp på minst 5 000 000 euro beregnet over en periode på 12 måneder,

§ 7–7 første ledd nr. 5 skal lyde:

5. tilbud som gjelder beløp under 5 000 000 euro, forutsatt at det er utarbeidet prospekt etter bestemmelsene i medhold av § 7–13 annet ledd og §§ 7–14 til 7–21.

§ 7–12 første ledd skal lyde:

(1) Et godkjent prospekt kan benyttes i 12 måneder etter godkjenningen, forutsatt at det utarbeides tillegg i samsvar med § 7–15.

§ 7–12 tredje ledd skal lyde:

(3) Et godkjent registreringsdokument kan benyttes i 12 måneder etter godkjenningen, forutsatt at det utarbeides tillegg i samsvar med § 7–15 eller at tilsvarende opplysninger fremkommer i et verdipapirdokument.

§ 7–13 annet ledd skal lyde:

(2) Departementet kan i forskrift fastsette regler for innholdet i EØS-prospekter, herunder hvilke utstedere eller tilbud som kan følge forenklede krav.

§ 7–14 annet ledd skal lyde:

(2) Opplysninger som er offentliggjort og innsendt etter § 5–12 første ledd, kontrollert etter § 7–7 eller registrert etter § 7–10, kan anses som del av prospektet ved at det henvises til disse. I så fall må det foreligge en referanseliste som viser hvor de relevante opplysningene fremgår. Henvisninger kan ikke gjøres i prospektets sammendrag.

§ 7–15 første punktum skal lyde:

Enhver ny omstendighet, vesentlig feil eller unøyaktighet som kan få betydning for vurderingen av verdipapirene, og som fremkommer mellom tidspunktet for godkjenningen av prospektet og tidspunktet for akseptperiodens utløp eller opptaket til notering, det alternativet som inntreer sist, skal fremgå av et tillegg til prospektet.

§ 7–16 skal lyde:

Utelatelse av visse opplysninger

- (1) Prospektmyndigheten kan tillate at enkelte opplysninger utelates i et prospekt
  1. dersom offentliggjøring av opplysningene er i strid med allmenne hensyn
  2. dersom offentliggjøring av opplysningene fører til at utstederen blir alvorlig skadelidende, forutsatt at utelatelsen ikke vil kunne virke villedende på offentligheten med hensyn til forhold som er av vesentlig betydning for vurderingen av utstederen, tilbyderens, eventuelle garantister eller verdipapirene,
  3. dersom opplysningene har liten betydning og ikke kan innvirke på vurderingen av utstederens, tilbyderens og eventuelle garantisters økonomiske stilling og utsikter,
  4. dersom informasjonen ikke er relevant på bakgrunn av utstederens virksomhet eller juridiske form, eller de aktuelle verdipapirene, og det ikke finnes tilsvarende opplysninger som kan anses relevante på bakgrunn av virksomheten mv.
- (2) Når verdipapirene er garantert av en EØS-stat, kan opplysninger om garantisten utelates.
- (3) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om utelatelse av opplysninger i prospekt.

§ 7–19 annet ledd nr. 3 skal lyde:

3. gjøres tilgjengelig elektronisk på hjemmesiden til tilbyderens, markedsplassen eller eventuelle verdipapirforetak som plasserer tilbudet, eller

§ 7–19 nytt tredje ledd skal lyde:

(3) Ved offentliggjøring etter annet ledd nr. 1, 2 eller 4 skal prospektet også offentliggjøres elektronisk etter annet ledd nr. 3.

Nåværende tredje til sjette ledd blir nye fjerde til syvende ledd.

§ 7–21 annet ledd skal lyde:

(2) Dersom det offentliggjøres tillegg som nevnt i § 7–15, kan aksept av tilbudt gjort før tillegget ble offentliggjort tilbakekalles innen to dager etter slik offentliggjøring dersom den nye omstendigheten, feilen eller unøyaktigheten som nevnt i § 7–15 fremkom før akseptfristens utløp og før levering av verdipapirene. Siste dato for tilbakekall av aksepten skal angis i tillegget.

§ 8–2 første ledd skal lyde:

(1) Ansatte kan ikke utstede eller handle for egen regning med finansielle instrumenter som nevnt i § 2–2 første ledd nr. 4 og § 2–2 annet ledd nr. 3. Dette gjelder likevel ikke erverv av opsjoner på aksjer eller egenkapitalbevis i arbeidsgiverforetaket når opsjonene er utstedt av foretaket. Andre finansielle instrumenter, med unntak av andeler i verdipapirfond, kan avhendes tidligst 12 måneder etter ervervet.

§ 8–2 fjerde ledd skal lyde:

(4) Ansatte kan ikke kjøpe finansielle instrumenter av arbeidsgiverforetaket, eller selge finansielle instrumenter til arbeidsgiverforetaket. Tilsvarende gjelder for verdipapirfond som arbeidsgiverforetaket er forvaltningsselskap for. Forbudet gjelder ikke erverv av aksjer eller egenkapitalbevis utstedt av foretaket eller rettigheter til slike aksjer eller egenkapitalbevis som er utstedt av foretaket eller erverv av andeler i verdipapirfond som forvaltes av arbeidsgiverforetaket.

§ 9–1 nytt tredje og fjerde ledd skal lyde:

(3) Tjenester som nevnt i § 2–1 første ledd nr. 1 til 6 som ytes på forretningsmessig basis i forbindelse med andeler i selskap som definert i selskapsloven § 1–2 første ledd bokstav a, b, c og e og andeler i tilsvarende utenlandske selskaper, kan bare ytes av foretak som har tillatelse til å yte tilsvarende investeringstjenester etter første ledd.

(4) Bestemmelsene i kapittel 9 og 10 og forskrifter gitt i medhold av disse, med unntak av §§ 9–23, 10–7, 10–18, 10–19 og 10–20, gjelder tilsvarende ved yting av tjenester som nevnt i tredje ledd.

§ 9–2 annet ledd nr. 9 og nytt nr. 10 skal lyde:

9. handler for andre medlemmers regning i derivatmarkedet, eller stiller priser for slike medlemmer, forutsatt at kontraktene som inngås eller prisene som stilles er sikret ved at oppgjørsmember eller oppgjørssentral fra de samme markedene trer inn som part eller på annen måte garanterer for oppfyllelsen av kontraktene eller prisene,
10. kun yter tjenester som nevnt i § 9–1 tredje ledd overfor kunder som påtar seg et samlet forpliktet investeringsbeløp som minst svarer til 5 000 000 norske kroner, eller overfor kunder etter verdipapirforskriften § 10–1 jf. § 10–2.

§ 9–9 første ledd nytt annet punktum skal lyde:

Personer som nevnt i første punktum skal fremlegge ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40.

§ 9–10 fjerde ledd nytt annet punktum skal lyde:

Den som erverver betydelig eierandel etter reglene i første og annet ledd, skal fremlegge ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40 dersom Finanstilsynet ber om det.

§ 9–21 annet ledd nr. 2 skal lyde:

2. er underlagt felles ledelse med et annet foretak som nevnt i finansieringsvirksomhetsloven § 2a–2 bokstav i. Finanstilsynet kan i forskrift eller ved enkeltvedtak gjøre unntak fra første punktum.

§ 13–1 tredje ledd nytt annet punktum skal lyde:

Personer som nevnt i første punktum skal fremlegge ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40.

§ 13–1 fjerde ledd nytt annet punktum skal lyde:

Personer som nevnt i første punktum skal fremlegge ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40 dersom Finanstilsynet ber om det.

§ 13–1 fjerde ledd nåværende annet punktum blir nytt tredje punktum.

§ 14–1 skal lyde:

§ 14–1. Anvendelsesområdet

Dette kapittel gjelder finansielle instrumenter som nevnt i § 2–2 femte ledd og avtaler om handel med valuta. Departementet kan i forskrift bestemme at dette kapittel også skal gjelde avtaler om andre finansielle instrumenter.

§ 15–1 annet ledd annet punktum skal lyde:

Departementet kan delegere Finanstilsynets tilsyn med overholdelse av §§ 5–2 og 5–3, samt forskrifter gitt for å utfylle disse bestemmelsene, til regulert marked.

§ 17–3 annet ledd nr. 6 skal lyde:

6. grovt eller gjentatte ganger overtrer § 3–9, § 3–10, § 4–1, § 5–2, § 5–3 eller § 10–11, jf. forskrifter gitt i medhold av disse bestemmelsene.

§ 17–4 tredje ledd første punktum skal lyde:

Ved forsettlig eller uaktsom overtredelse av bestemmelsene i §§ 5–2 eller 5–3, samt forskrifter gitt for å utfylle disse bestemmelsene, kan Finanstilsynet ilegge overtredelsesgebyr.

XVIII

I lov 25. november 2011 nr. 44 om verdipapirfond gjøres følgende endringer:

§ 2–5 annet ledd nytt annet punktum skal lyde:

Den som erverver betydelig eierandel etter reglene i første ledd, skal fremlegge ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40 dersom Finanstilsynet ber om det.

§ 2–7 første ledd nytt fjerde punktum skal lyde:

Personer som nevnt i annet og tredje punktum skal fremlegge ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40.

§ 10–3 tredje ledd nytt annet punktum skal lyde:

I forbindelse med vurdering av depotmottaker for fondet skal ledende ansatte fremlegge ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40.

XIX

1. Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.
2. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til ulik tid.
3. Endringene i verdipapirhandeloven § 5–4 sjette ledd annet punktum, § 5–10 femte ledd og § 5–13 sjette ledd gjelder ikke obligasjoner som ble opptatt til notering på regulert marked i en EØS-stat før 31. desember 2010.
4. Departementet kan gi overgangsregler.

22. juni. Lov nr. 36 2012

Lov om endringer i skatteloven

Prop.78 L (2011–2012), Innst.311 L (2011–2012), Lovvedtak 82 (2011–2012). Stortingets første og andre gangs behandling hhv. 12. og 15. juni 2012. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 22. juni 2012 kl. 15.55.

Endringer i følgende lov:

Lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven).

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt skal § 2–30 første ledd bokstav j ny nummer 6 lyde:

6. Stiftelsen Borettslagenes Sikringsfond

II

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt gjøres følgende endringer:

§ 2–30 første ledd bokstav g nummer 6 skal lyde:

6. Norges sjømatråd AS

§ 2–38 annet ledd bokstav b skal lyde:

- b. gevinst eller tap ved realisasjon eller uttak av eierandel i selskap som nevnt i § 10–40 første ledd.

§ 2–38 tredje ledd bokstav e skal lyde:

- e. gevinst ved realisasjon eller uttak av eierandel i selskap som nevnt i § 10–40 første ledd, dersom selskapets samlede verdi av aksjer mv. som faller inn under a–d i dette ledd, på noe tidspunkt de to siste årene frem til innvinningsstidspunktet har oversteget 10 prosent av selskapets totale verdier av aksjer mv.

§ 2–38 tredje ledd bokstav f skal lyde:

- f. tap ved realisasjon eller uttak av eierandel i selskap som nevnt i § 10–40 første ledd, dersom selskapets samlede verdi av aksjer mv. som faller inn under a–d i dette ledd, i en periode på to år forut for oppførelsestidspunktet sammenhengende har oversteget 10 prosent av selskapets totale verdier av aksjer mv.

§ 3–4 fjerde ledd skal lyde:

(4) Skattyter som er skattepliktig etter § 10–70, svarer skatt til den kommunen hvor selskapet har sitt kontor (hovedkontor).

§ 5–43 første ledd bokstav f skal lyde:

- f. husleiestøtte etter § 10 i lov om Husbanken og kommunal bostøtte utenfor arbeidsforhold,

§ 15–5 første ledd første punktum skal lyde:

(1) Personlig skattyter som etter § 3–1 er skattemessig bosatt i en kommune i Finnmark fylke eller kommunene Karlsøy, Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord i Troms fylke, og som får fastsatt personfradrag etter § 15–4, skal ha et særskilt fradrag i alminnelig inntekt.

§ 15–5 tredje ledd skal lyde:

- (3) Fradraget skal ikke påvirke alminnelig inntekt fastsatt etter skattelovgivningens øvrige bestemmelser.

III

Endringen under I trer i kraft straks med virkning for inntektsårene 2011 og 2012. Endringen faller bort med virkning fra og med inntektsåret 2013.

Endringene under II trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.

22. juni. Lov nr. 37 2012

Lov om endringer i tolloven

Prop.78 L (2011–2012), Innst.311 L (2011–2012), Lovvedtak 83 (2011–2012). Stortingets første og andre gangs behandling hhv. 12. og 15. juni 2012. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 22. juni 2012 kl. 15.55.

Endring i følgende lov:

Lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel (tolloven).

I

I lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel skal § 12–13 lyde:

§ 12–13. Bindende forhåndsuttalelser

- (1) Tollmyndighetene kan etter søknad avgi bindende forhåndsuttalelse om
- klassifisering i henhold til gjeldende tolltariff,
  - opprinnelse,
  - toll og gebyrer som vil påløpe ved innførsel eller utførsel av en vare, eller beregningsmåten for disse.
- (2) Bindende forhåndsuttalelse etter første ledd bokstav b og c avgis i den utstrekning det følger av gjensidig avtale med fremmed stat eller internasjonal organisasjon at partene er forpliktet til å avgi uttalelse om slike forhold.
- (3) Det skal betales et gebyr for bindende forhåndsuttalelse.
- (4) Tollmyndighetenes avgjørelse om ikke å avgi bindende forhåndsuttalelse kan ikke påklages. En bindende forhåndsuttalelse kan ikke påklages eller prøves i egen sak for domstol. Avgjørelse hvor bindende forhåndsuttalelse er lagt til grunn, kan påklages eller bringes inn for domstol.
- (5) Departementet kan gi forskrift om bindende forhåndsuttalelser etter første ledd, herunder om søknaden og uttalelsens nærmere innhold og om vilkårene for bortfall av uttalelsens bindende virkning samt om gebyr. Departementet kan også gi forskrift om at vilkåret i annet ledd kan fravikes.

II

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

22. juni. Lov nr. 38 2012

Lov om endringer i lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltningen

Prop.112 L (2011–2012), Innst.370 L (2011–2012), Lovvedtak 86 (2011–2012). Stortingets første og andre gongs behandling hv. 12. og 15. juni 2012. Fremja av Finansdepartementet. Kunngjort 22. juni 2012 kl. 15.55.

Endringer i følgjande lov:

Lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltningen (ligningsloven).

I

I lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning skal § 3–3 nr. 4 lyde:

4. Bestemmelsen i nr. 3 er ikke til hinder for at selvangivelser, skattetrekkmeldinger, meldinger om skatteoppgjør og lignende masseutsendelser sendes direkte til en skattyter som har fullmektig.

II

I lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning gjer ein følgjande endringar:

§ 9–2 nr. 7 vert oppheva.

Gjeldande § 9–2 nr. 8 blir ny nr. 7. Første punktum skal lyde:

Den som skal treffe vedtak i saken avgjør hvilken betydning det skal ha for klageretten om klageren ikke har oppfylt vilkårene i nr. 2–6.

Gjeldande § 9–2 nr. 9 blir ny nr. 8.

§ 10–4 nr. 1 nytt andre punktum skal lyde:

Satsen skal være 10 prosent når de uriktige eller ufullstendige opplysningene gjelder poster som er oppgitt ukrevet av arbeidsgiver eller andre etter kapittel 6.

III

Endringa under I tek til å gjelde frå og med inntektsåret 2014.

Endringane under II trer i kraft straks med verknad frå og med likninga for inntektsåret 2011.

22. juni. Lov nr. 39 2012

Lov om endringar i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd

Prop.112 L (2011–2012), Innst.370 L (2011–2012), Lovvedtak 87 (2011–2012). Stortingets første og andre gongs behandling hv. 12. og 15. juni 2012. Fremja av Finansdepartementet. Kunngjort 22. juni 2012 kl. 15.55.

Endringar i følgjande lov:

Lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven).

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd vert § 23–3 andre ledd nr. 2 bokstav f oppheva.

II

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd gjer ein følgjande endringar:

Kapittel 24 innhaldsoversikta skal lyde:

Bestemmelser om

- skatteetatens og Arbeids- og velferdsetatens oppgaver står i § 24,
- arbeidsgiverens plikter står i § 24–2,
- fastsetting og innkreving av avgifter står i § 24–3,
- forskrifter står i § 24–4.

§ 24–1 skal lyde:

§ 24–1. Skatteetatens og Arbeids- og velferdsetatens oppgaver

Pensjonsgivende inntekt og trygdeavgift fastsettes av det skattekontoret som Skattedirektoratet bestemmer. Departementet kan i forskrift bestemme at Arbeids- og velferdsetaten skal fastsette pensjonsgivende inntekt og trygdeavgift for nærmere angitte grupper medlemmer av folketrygden eller deler av deres inntekt. Departementet kan også bestemme at Arbeids- og velferdsetaten skal fastsette deler av trygdeavgiften for personer som for øvrig får trygdeavgiften fastsatt av skattekontoret.

§ 24–2 vert oppheva.

Gjeldande §§ 24–3 til 24–6 blir §§ 24–2 til 24–5.

§ 24–3 andre og tredje ledd skal lyde:

Dersom arbeidsgiveren ikke gir beregningsoppgave etter § 24–2 første ledd, eller gir en uriktig eller ufullstendig oppgave, kan skattekontoret fastsette avgiften.

Dersom arbeidsgiveren ikke gir årsoppgave etter § 24–2 andre ledd, eller gir en uriktig eller ufullstendig oppgave, kan ligningsmyndighetene fastsette eller endre grunnlaget for arbeidsgiveravgiften. For et slikt vedtak gjelder ligningsloven kapittel 9 om saksbehandling, §§ 10–2 til 10–5 om tilleggsskatt, og § 11–2 om søksmål fra det offentlige.

§ 24–4 første ledd skal lyde:

Skatteoppkreveren skal føre kontroll med at arbeidsgivere og andre sender meldinger og beregner arbeidsgiveravgift i samsvar med reglene og de pålegg som er gitt. Arbeidsgiveren plikter på anmodning å gi fullstendige opplysninger om forhold som kontrollmyndighetene finner er av betydning for fastsettelsen av avgiften og avgiftsgrunnlaget etter § 24–3 annet og tredje ledd i denne loven.

III

Endringa under I tek til å gjelde straks med verknad frå og med inntektsåret 2012.

Endringane under II tek til å gjelde straks.

22. juni. Lov nr. 40 2012**Lov om endringer i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av inntekt og formue**

Prop.112 L (2011–2012), Innst.370 L (2011–2012), Lovvedtak 88 (2011–2012). Stortingets første og andre gongs behandling hv. 12. og 15. juni 2012. Fremja av Finansdepartementet. Kunngjort 22. juni 2012 kl. 15.55.

Endringer i følgjande lov:

Lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av inntekt og formue (skatteloven).

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av inntekt og formue gjer ein følgjande endringer:

§ 2–38 sjetteste ledd bokstav a skal lyde:

- a. For skattytere som nevnt i første ledd bokstav a til h, skal tre prosent av utbytte nevnt i annet ledd bokstav a som er fritatt for skatt etter de foregående ledd, likevel anses som skattepliktig inntekt. Første punktum gjelder tilsvarende ved utdeling fra selskap som nevnt i § 10–40 første ledd. Ved inntektsføring etter forrige punktum gjelder § 10–42 tredje ledd a tilsvarende.

II

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av inntekt og formue skal § 9–14 lyde:

§ 9–14. Skatteplikt for gevinst på eiendeler mv. som tas ut av norsk beskatningsområde

(1) Gevinst på eiendel eller forpliktelse som nevnt i tredje ledd, og som tas ut av norsk beskatningsområde, er skattepliktig som om eiendelen eller forpliktelsen var realisert siste dag før dette tidspunktet. Skatteplikt etter dette ledd omfatter ikke gevinst ved overføringer som innebærer realisasjon eller uttak til egen bruk eller gaveoverføring som medfører skatteplikt etter § 5–2. Skatteplikt etter dette ledd omfatter heller ikke gevinst knyttet til forpliktelser som blir realisert ved oppfyllelse, ettergivelse, overføring mv.

(2) Med eiendel eller forpliktelse som tas ut av norsk beskatningsområde menes blant annet:

- a. eiendel som tilhører eller forpliktelse som påhviler skattepliktig etter § 2–1 eller § 2–2, når skatteplikten opphører etter disse bestemmelsene eller etter skatteavtale med fremmed stat,
- b. eiendel som tilhører eller forpliktelse som påhviler skattepliktig etter § 2–3, når skattyterens skatteplikt opphører etter denne bestemmelsen eller etter skatteavtale med fremmed stat, eller når eiendelens eller forpliktelsens tilknytning til riket eller til virksomhet i riket som nevnt i § 2–3 opphører, og
- c. eiendel som tilhører eller forpliktelse som påhviler utenlandsk selskap eller innretning hvor deltakerne skattlegges etter § 10–61, når norsk kontroll av selskapet eller innretningen opphører.

Med skatteplikt som nevnt under a og b likestilles skatteplikt etter petroleumsskatteloven § 2. Selv om vilkårene under a, b eller c er oppfylt, anses en eiendel eller forpliktelse ikke for tatt ut av norsk beskatningsområde dersom den samtidig får slik tilknytning til Norge at norsk skattelovgivning får virkning for inntekter og kostnader knyttet til eiendelen eller forpliktelsen.

En forholdsmessig del av eiendel som tilhører eller forpliktelse som påhviler selskap som nevnt i § 10–40 anses tatt ut av norsk beskatningsområde når eiendelen eller forpliktelsen ved overføring av andel i selskapet fra deltaker som har skatteplikt etter §§ 2–1 eller 2–2, til deltaker som ikke har slik skatteplikt, eller på annen måte mister tilknytning til Norge slik at norsk skattelovgivning ikke får virkning for inntekter og kostnader knyttet til eiendelen eller forpliktelsen.

(3) Skatteplikt etter denne paragraf omfatter gevinst på

- a. fysiske driftsmidler som nevnt i § 14–41 første ledd a samt c til j,
- b. finansielle eiendeler,
- c. forpliktelser,
- d. omsetningsgjenstander, og
- e. immaterielle eiendeler.

(4) Skatteplikt etter denne paragraf omfatter ikke

- a. gevinst på eiendeler som er nevnt i tredje ledd b, og som ved uttaket tilhører person som er bosatt i riket etter § 2–1 første ledd,
- b. gevinst som på tidspunktet som nevnt i første ledd første punktum ville vært fritatt for skatteplikt etter § 2–38, eller
- c. gevinst på eiendeler som nevnt i § 9–3 første ledd c.

(5) Skatteplikt etter denne paragraf omfatter bare gevinst på eiendeler og forpliktelser som nevnt i tredje ledd a samt c til e, dersom gevinsten ved en realisasjon på tidspunktet som nevnt i første ledd første punktum ville ha vært skattepliktig etter bestemmelsen i § 5–30 første ledd.

(6) Tap på eiendel eller forpliktelse som nevnt i tredje ledd, og som tas ut av norsk beskatningsområde, er fradragsberettiget for skattyter som er skattepliktig til riket etter §§ 2–1 eller 2–2 eller som anses skattemessig hjemmehørende i annen EØS-stat på tidspunktet som nevnt i første ledd første punktum. Det gis ikke fradrag for tap som har kommet til fradrag i annen stat. Tapet fastsettes ved ligningen for det året realisasjon anses å ha funnet sted, jf. § 14–27.

(7) Det kan kreves fradrag i norsk skatt etter denne paragraf for skatt på gevinst på eiendeler og forpliktelser som nevnt i tredje ledd, som det godtgjøres ville blitt utløst til en annen EØS-stat ved en realisasjon på tidspunktet som nevnt i første ledd første punktum. Skatteverdien av tapsfradrag reduseres tilsvarende. Departementet kan gi nærmere regler om beregning av fradraget.

(8) Ved gevinstberegningen fastsettes utgangsverdien til markedsverdien på det tidspunkt realisasjon anses å ha funnet sted. Bestemmelsene i §§ 10–30 til 10–36 og § 10–44 gjelder så langt de passer. Når det ikke foreligger en kjent markedsverdi, fastsettes denne ved skjønn. Utgangsverdien skal reduseres med eventuell inntektsføring etter § 14–64 ved uttaket fra norsk beskatningsområde.

(9) Ved uttak av eiendeler og forpliktelser som nevnt i tredje ledd a til c, kan skattyter kreve utsettelse med innbetaling av utlignet og forfalt skatt dersom skattyter er hjemmehørende i riket etter §§ 2–1 eller 2–2 eller anses skattemessig hjemmehørende i annen EØS-stat. Retten til utsettelse gjelder i den utstrekning skatt etter denne paragraf overstiger årets netto utlignede skatt på inntekt. Det skal beregnes renter som nevnt i skattebetalingsloven § 11–6 annet ledd, fra det tidspunkt restskatt knyttet til utlignet skatt etter denne paragraf skulle vært betalt etter bestemmelsene i skattebetalingsloven § 10–21. Det må stilles betryggende sikkerhet for skatteforpliktelsen og påløpte renter. Foreldelsesfristen for skattekravet og påløpte renter, jf. skattebetalingsloven § 12–1, løper fra tidspunktet for opphør av retten til utsettelse med betaling av skatten.

(10) Retten til utsettelse med betaling av skatten med renter etter bestemmelsen i forrige ledd opphører ved realisasjon, ved uttak til egen bruk, ved gaveoverføring og ved opphør av virksomhet i selskap med andel som nevnt i § 10–70 første ledd, jf. § 10–70 annet ledd b. Retten til utsettelse opphører også når skattyteren ikke lenger er hjemmehørende i riket etter §§ 2–1 eller 2–2 og ikke anses skattemessig hjemmehørende i annen EØS-stat, samt når det ikke lenger foreligger betryggende sikkerhet etter niende ledd fjerde punktum.

(11) Hvis eiendel eller forpliktelse som nevnt i tredje ledd a til c igjen får slik tilknytning til Norge at norsk skattelovgivning får virkning for inntekter og kostnader knyttet til eiendelen eller forpliktelsen, settes inngangsverdien til markedsverdien på tilknytningstidspunktet.

(12) Dersom gevinst ved inntak i norsk beskatningsområde av eiendel eller forpliktelse som nevnt i tredje ledd er skattepliktig til annen stat, gis fradrag i skatt etter denne paragraf etter reglene i skatteloven § 16–20 til § 16–29 så langt de passer. Det gis ikke fradrag i skatt etter dette ledd for skatt til utlandet på del av gevinst på eiendel ved inntak som svarer til differansen mellom utgangsverdien som er lagt til grunn ved gevinstberegningen i utlandet og den skattemessige verdi som er fastsatt ved inntaket til norsk beskatningsområde. Fradrag i norsk skatt etter dette ledd gis ikke der eiendelen eller forpliktelsen ikke samtidig med uttaket fra norsk beskatningsområde får tilknytning til en etablering i en EØS-stat som nevnt i § 10–64 b. Fradrag i norsk skatt etter dette ledd gis bare dersom skattyter er skattepliktig til riket etter §§ 2–1 eller 2–2 eller anses skattemessig hjemmehørende i annen EØS-stat på tidspunktet som nevnt i første ledd første punktum.

(13) Departementet kan gi regler til utfylling og gjennomføring av denne paragraf.

III

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av inntekt og formue skal § 14–60 tredje ledd lyde:

(3) Med driftsmiddel som tas ut av norsk beskatningsområde, menes blant annet:

- a. driftsmiddel som tilhører skattepliktig etter § 2–1 eller § 2–2, når skatteplikten opphører etter disse bestemmelser eller etter skatteavtale med fremmed stat,
- b. driftsmiddel som tilhører skattepliktig etter § 2–3, når skattyterens skatteplikt opphører etter denne bestemmelsen eller etter skatteavtale med fremmed stat, eller når driftsmidlets tilknytning til riket eller til virksomhet i riket som nevnt i § 2–3 opphører, og
- c. driftsmiddel som tilhører utenlandsk selskap eller innretning hvor deltakerne skattlegges etter § 10–61, når norsk kontroll av selskapet eller innretningen opphører.

Med skatteplikt som nevnt under a og b likestilles skatteplikt etter petroleumsskatteloven § 2. Selv om vilkårene under a, b eller c er oppfylt, anses et driftsmiddel ikke for tatt ut av norsk beskatningsområde dersom det samtidig gis slik tilknytning som nevnt i annet ledd.

En forholdsmessig del av eiendel som tilhører eller forpliktelse som påhviler selskap som nevnt i § 10–40 anses tatt ut av norsk beskatningsområde når eiendelen eller forpliktelsen ved overføring av andel i selskapet fra deltaker som har skatteplikt etter §§ 2–1 eller 2–2, til deltaker som ikke har slik skatteplikt, eller på annen måte mister tilknytning til Norge slik at norsk skattelovgivning ikke får virkning for inntekter og kostnader knyttet til eiendelen eller forpliktelsen.

IV

Endringane under I trer i kraft straks med verknad frå og med inntektsåret 2012.

Endringane under II § 9–14 fjerde, femte, sjette, sjuande, niande, tiande, ellefte og tolvte ledd tek til å gjelde straks med verknad for uttak frå norsk skatteleggingsområde frå og med 15. mai 2012.

Endringane under II § 9–14 andre og tredje ledd tek til å gjelde straks.

Endringane under III tek til å gjelde straks.

22. juni. Lov nr. 41 2012**Lov om endringer i lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav**

Prop.112 L (2011–2012), Innst.370 L (2011–2012), Lovvedtak 89 (2011–2012). Stortingets første og andre gongs behandling hv. 12. og 15. juni 2012. Fremja av Finansdepartementet. Kunngjort 22. juni 2012 kl. 15.55.

Endringer i følgjande lov:

Lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav (skattebetalingsloven).

I

I lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav gjer ein følgjande endringer:

§ 5–1 skal lyde:

§ 5–1. Skattekort

(1) Før inntektsårets begynnelse skal skattekontoret utstede skattekort som angir forskuddstrekkets størrelse og hvordan forskuddstrekk skal gjennomføres, for alle skattytere som må forutsettes å få trekkpliktig inntekt av betydning. Skattekontoret kan når som helst i løpet av inntektsåret utstede nytt skattekort når det er gjort feil ved skattekortet, eller når andre særlige grunner gjør det urimelig å ikke utstede nytt skattekort. Skattekort gjøres tilgjengelig for arbeidsgiver elektronisk.

(2) Arbeidsgiver plikter å innhente skattekort før inntektsårets begynnelse for de personlige skattyterne arbeidsgiver plikter å foreta forskuddstrekk for, og sørge for at skattekortopplysningene er oppdaterte før hver lønnskjøring, slik at forskuddstrekket blir foretatt etter siste beregnede skattekort. Arbeidsgiver kan ikke bruke opplysningene til andre formål enn det som fremgår av denne loven.

(3) Før inntektsårets begynnelse utarbeider skattekontoret en skattetrekkmelding for skattyter, som viser beregnet forskuddstrekk, beregningsgrunnlaget for skattetrekket, og opplysninger om hvem som har etterspurt skattekort for skattyteren i foregående inntektsår. Skattekontoret skal utarbeide nye skattetrekkmeldinger dersom det blir gjort endringer i skattekortet, eller når nye arbeidsgivere etterspør skattekortet.

(4) Skattedirektoratet registrerer hvem som har etterspurt skattekort for skattyter.

(5) Skattyter har rett til innsyn i egne skattekortopplysninger og i opplysninger om hvilke arbeidsgivere som har etterspurt og mottatt skattekort fra skatteetaten.

(6) Trekkstabeller og skjema for skattekort fastsettes av Skattedirektoratet.

(7) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler til utfylling av denne paragrafen.

§ 5–4 første ledd skal lyde:

(1) Arbeidsgiver plikter av eget tiltak å foreta forskuddstrekk i henhold til det til enhver tid gjeldende skattekortet og reglene i dette kapitlet

§ 5–5 første og syvende ledd skal lyde:

(1) Dersom arbeidsgiver ikke har fått de opplysninger som fremgår av skattekortet, og dette ikke skyldes forsømmelse eller mangel på tilbørlig aktsomhet fra arbeidsgivers side, skal forskuddstrekket gjennomføres etter det siste beregnede skattekort. Dersom arbeidsgiver ikke har tilgang til opplysninger fra det siste beregnede skattekortet, skal det foretas forskuddstrekk med 50 prosent. Det samme gjelder når det skal foretas forskuddstrekk i ytelser etter folketrygdloven kapitlene 4, 8 til 11 og 14. Forskuddstrekk i andre trekkpliktige trygdeytelser, pensjoner, vartpenger, livrenter og lignende stønader og ytelser foretas med 30 prosent.

(7) Når det for en skattyter er utstedt skattekort i flere kommuner, skal arbeidsgiver foreta forskuddstrekk etter skattekortet fra kommunen skattyteren mener han skal svare skatt til.

§ 5–13 første ledd andre punktum skal lyde:

Skatteoppkreveren eller den offentlige myndighet som har fullmakt fra skatteoppkreveren, kan foreta bokettersyn hos den som plikter å foreta trekk, og kan herunder kreve fremlagt trekkpålegg og andre dokumenter og regnskapsmateriale som har betydning for kontrollen. Med dokumenter menes også elektronisk lagrede dokumenter. Pliktene foran gjelder også elektroniske programmer og programsystemer.

§ 6–3 andre ledd skal lyde:

(2) Forskuddsskatt utstedes på grunnlag av formue og inntekt ved siste ligning. Ved fastsetting av forskuddsskatten skal det gjøres fradrag for beløp som må ventes dekket gjennom forskuddstrekk etter reglene i kapittel 5. Slikt fradrag skal likevel ikke gjøres når lønnsinntekten ikke ventes å ville overstige 10 prosent av den samlede inntekt ved ligningen.

§ 6–3 femte ledd skal lyde:

(5) Utstedt forskuddsskatt kan endres når det er overveiende sannsynlig at skattyteren, med den opprinnelige fastsatte forskuddsskatt, vil få en restskatt eller en tilgodesum ved avregningen for vedkommende år som tilsvarer minst en femtedel av det utstedte forskuddsbeløpet.

II

Endringane under I tek til å gjelde straks, med verknad frå og med inntektsåret 2014.

Departementet kan i forskrift gi reglar om ei frivillig ordning. Endringane kan gis verknad frå og med inntektsåret 2013.

22. juni. Lov nr. 42 2012

Lov om endringar i lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel

Prop.112 L (2011–2012), Innst.370 L (2011–2012), Lovvedtak 90 (2011–2012). Stortingets første og andre gongs behandling hv. 12. og 15. juni 2012. Fremja av Finansdepartementet. Kunngjort 22. juni 2012 kl. 15.55.

Endringar i følgjande lov:

Lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel (tolloven).

I

I lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel gjer ein følgjande endringar:

§ 6–1 andre ledd bokstav b skal lyde:

- b) motorvogn og tilhenger, der transportmiddelet er registrert i utlandet, dersom det brukes til ervervsmessig vare- eller persontransport, fra sted i utlandet til sted i tollområdet, eller fra sted i tollområdet til sted i utlandet. Transportmiddel som er registrert i et annet EØS-land, kan likevel brukes til ervervsmessig vare- eller persontransport i tollområdet, hvis det foreligger en tillatelse til dette utstedt av rette myndighet i registreringslandet. Transportmiddelet kan ikke eies eller føres av person bosatt i tollområdet

§ 16–10 første ledd skal lyde:

(1) Den som forsettlig eller uaktsomt har overtrådt denne lov eller forskrifter gitt i medhold av loven, kan ilegges tilleggstoll med inntil 60 prosent av toll fastsatt etter denne lov og Stortingets vedtak om toll, dersom statskassen er eller kunne ha vært unndratt toll.

§ 16–10 andre ledd vert oppheva.

Nåverande tredje og fjerde ledd blir andre og tredje ledd.

II

Endringane under I tek til å gjelde straks.

22. juni. Lov nr. 43 2012

Lov om arbeidsgivers innrapportering av ansettelses- og inntektsforhold m.m. (a-opplysningsloven)

Prop.112 L (2011–2012), Innst.370 L (2011–2012), Lovvedtak 91 (2011–2012). Stortingets første og andre gangs behandling hhv. 12. og 15. juni 2012. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 22. juni 2012 kl. 15.55.

Endringer i følgende lover:

1. Lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven).
2. Lov 29. april 1988 nr. 21 om ferie.
3. Lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven).
4. Lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav (skattebetalingsloven).

§ 1. Formål

Formålet med denne loven er å legge til rette for at arbeidsgivere mv. effektivt kan oppfylle sine plikter til å gi opplysninger om enkeltpersoners (inntektsmottakeres) inntekts- og arbeidsforhold og skattetrekkopplysninger, og å gi offentlige etater tilgang til opplysningene innrapportert fra arbeidsgiver.

§ 2. Opplysningspliktige

Fysiske og juridiske personer som har opplysningsplikt etter bestemmelsene nevnt i § 3 første ledd, skal gi opplysninger etter reglene i denne lov.

§ 3. Opplysningspliktens omfang

Plikten til å gi opplysninger etter denne lov omfatter opplysninger som skal gis med hjemmel i følgende bestemmelser med tilhørende forskrifter:

- a. ligningsloven § 6–2,
- b. folketrygdloven §§ 24–3, 25–1 annet ledd og 25–10, jf. § 21–4,
- c. skattebetalingsloven § 5–11 og
- d. statistikkloven § 2–2.

Med mindre annet er bestemt, skal opplysningene gis spesifisert for hver enkelt inntektsmottaker, og det skal gis opplysninger om fødselsnummer eller annet nummer for identifikasjon av inntektsmottaker.

Departementet kan i forskrift gi regler om opplysningspliktens omfang.
Skattedirektoratet kan fastsette skjemaer som skal benyttes når det skal gis opplysninger.

§ 4. Frist for levering av opplysninger

Opplysninger skal gis av den opplysningspliktige minimum en gang per kalendermåned.
Opplysninger om føderåd etter ligningsloven § 6–2 bokstav b skal leveres en gang per år og senest samtidig med fristen for å levere opplysninger i januar i året etter inntektsåret.
Departementet kan i forskrift gi regler om fristen for å levere opplysninger.

§ 5. Sted for levering og leveringsmåte

Opplysningene skal leveres elektronisk til den mottakssentralen som Skattedirektoratet fastsetter.
Skattedirektoratet kan etter søknad samtykke til papirinnlevering for private arbeidsgivere.
Departementet kan i forskrift gi nærmere vilkår for levering, herunder leveringsmåte og format.

§ 6. Ansvar for fellestjenester og behandlingsansvar

Fellestjenester knyttet til drift og forvaltning av ordningen ivaretas av Skattedirektoratet.
Skattedirektoratet er behandlingsansvarlig etter personopplysningsloven for behandling av personopplysninger ved ivaretagelse av fellestjenester etter første ledd. Den behandlingsansvarlige kan bare behandle personopplysningene i den utstrekning som er nødvendig for å ivareta fellestjenestene.

§ 7. Taushetsplikt ved drift og forvaltning

Enhver som har eller har hatt verv, stilling eller oppdrag knyttet til drift og forvaltning etter § 6, skal hindre at uvedkommende får adgang eller kjennskap til opplysninger innsamlet etter § 3.

Første ledd er ikke til hinder for at opplysninger utleveres til virksomheter som har tilgang til dem etter § 8.

Dersom opplysninger kan innhentes uavhengig av taushetsplikt, skal opplysningene innhentes hos det forvaltningsorgan som etter § 8 har tilgang til opplysningene og som er myndighet på det området opplysningene er innhentet.

§ 8. Tilgang til opplysningene

Arbeids- og velferdsetaten skal ha tilgang til opplysningene i registeret i forbindelse med forvaltning av, og beregning av ytelser, og forvaltning av arbeidstakerregisteret etter folketrygdlovgivningen.

Skattedirektoratet, skattekontorene og skatteoppkreverne skal ha tilgang til opplysningene i registeret i forbindelse med utligning av skatt og trygdeavgift etter skattelovgivningen og arbeidsgivers beregning og oppgjør av skattetrekk og arbeidsgiveravgift etter skattebetalingsloven og folketrygdloven.

Statistisk sentralbyrå skal ha tilgang til opplysningene i registeret i forbindelse med produksjon av statistikk etter statistikklovgivningen.

Tilgangen er begrenset til opplysninger som organet har hjemmel i lov til å innhente.

§ 9. Inntektsmottakers innsynsrett

Inntektsmottaker har innsynsrett i opplysninger om egne forhold som er innsamlet etter denne lov.

Retten til innsyn begrenser ikke rett til innsyn etter andre regler.

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om innsynsrett.

§ 10. Tvangsmulkt ved manglende innrapportering

Skattedirektoratet kan ilegge den som ikke innrapporterer alle opplysninger innen fristen i § 4, en daglig løpende tvangsmulkt frem til opplysningene er levert. Samlet tvangsmulkt kan ikke overstige 1 000 ganger rettsgebyret.
Departementet kan i forskrift gi regler om hvordan den daglige tvangsmulkten skal fastsettes.

Vedtak om tvangsmulkt er tvangsgrunnlag for utlegg.

Vedtak om tvangsmulkt kan påklages til den skatteklagenemnd som departementet bestemmer.

Tvangsmulkt kan helt eller delvis ettergis dersom det blir gjort sannsynlig at forpliktelsen ikke er overholdt som følge av forhold utenfor den opplysningspliktiges kontroll eller dersom særlige rimelighetsgrunner tilsier det.

Tvangsmulkten tilfaller statskassen.

Departementet kan i forskrift gi regler om hvilke opplysninger som må være levert for at opplysningsplikten skal anses oppfylt.

§ 11. Overtredelsesgebyr ved for sen innrapportering

Skattedirektoratet kan ilegge den som ikke leverer alle opplysninger innen fristen i § 4, et overtredelsesgebyr. Gebyret kan ikke overstige 15 ganger rettsgebyret. Departementet kan i forskrift gi regler om hvordan gebyret skal fastsettes.

Bestemmelsene i § 10 annet til sjetten ledd gjelder tilsvarende for overtredelsesgebyr.

§ 12. Ikrafttredelse

Loven trer i kraft fra det tidspunkt Kongen bestemmer.

§ 13. Endringer i andre lover

Fra det tidspunkt loven trer i kraft, gjøres følgende endringer i andre lover:

1. I lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning gjøres følgende endringer:

§ 6–2 skal lyde:

§ 6–2. Opplysningsplikt om lønn mv.

1. Den som selv eller gjennom andre i løpet av en kalendermåned har utbetalt eller ytet fordel som nevnt i dette nummer, skal ukrevet levere opplysninger om alt som er ytet til den enkelte mottaker etter reglene i a-opplysningsloven. Opplysningsplikten omfatter
  - a. lønn og annen godtgjøring for arbeid,
  - b. pensjon, introduksjonsstønad etter introduksjonsloven, kvalifiseringsstønad etter lov 18. desember 2009 nr. 131 om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen, føderåd i jord- og skogbruk, livrente som ledd i pensjonsordning i arbeidsforhold, engangs- og avløsningsbeløp for slike ytelser, underholdsbidrag, foreldrepenger, dagpenger under arbeidsløshet, sykepenger o.l. ytelser som skal regnes som skattepliktig inntekt for mottakeren,
  - c. drikkepenger med det beløp som skal tas med ved beregning av skattetrekk,
  - d. gratiale, tantieme og godtgjøring til medlem av styre eller representantskap eller til annen tillitsmann,
  - e. provisjon utbetalt til agent eller annen mellommann,
  - f. vederlag for tjenester av teknisk, håndverksmessig, juridisk, regnskapsmessig eller annen art,
  - g. honorar eller annen godtgjøring som er utbetalt opphavsmann til åndsverk,
  - h. reise-, diett- og representasjonsgodtgjøring, samt annen godtgjøring til dekning av utgifter ved utførelse av arbeid, oppdrag eller verv som nevnt under a til g,
  - i. lott eller part ved fiske eller fangstvirksomhet,
  - j. godtgjøring til medlemmer av faste arbeidslag som utfører arbeid for egen regning, og
  - k. godtgjøring for barnepass også når dette skjer i barnepasserens hjem som ledd i selvstendig næringsvirksomhet.
  - l. vederlag til arbeidstaker i forbindelse med opphør av arbeidsforhold i henhold til avskjed, oppsigelse eller avtale med arbeidsgiver.
2. Opplysningsplikten omfatter også vederlag for varer eller andre ytelser som er levert i forbindelse med arbeid som nevnt i nr. 1.
3. Opplysningsplikt om fradrag omfatter
  - a. fradrag som er gjort ved lønnsutbetalingene, så som medlemsinnskudd til tjenestepensjonsordning og fradragsberettiget fagforeningskontingent mv. Det samme gjelder fradragsberettiget fagforeningskontingent som lønnstakeren legitimerer å ha betalt direkte til sin fagforening og
  - b. inntektsfradrag som gis ved ligningen, så som sjømannsfradrag mv. Departementet kan i forskrift bestemme hvilke inntektsfradrag det skal gis særskilte opplysninger ved innrapporteringen.
4. Kongen kan gi forskrifter om særskilt opplysningsplikt for
  - a. ytelse fra skattyter som driver næringsvirksomhet eller utleie av fast eiendom til person som står ham nær gjennom familie, slektskap, økonomisk fellesskap eller på annen måte og
  - b. ytelse eller uttak fra selskap til person som har vesentlig innflytelse som aksjonær eller andelseier, eller til noen som står slik person nær.

§ 6–2 nr. 5 oppheves.

§ 6–16 første ledd bokstav c skal lyde:

- c. i forskrift bestemme at følgende oppgaver skal leveres i maskinlesbar form: Saldo- og renteoppgaver ved årsskifte eller ved oppgjør av konti i løpet av det siste inntektsår etter § 6–4 og § 6–13 nr. 2 d, kontrolloppgaver etter § 6–3 nr. 6 og 7, kontrolloppgaver fra verdipapirregistre etter § 6–5, livsforsikringspremie, pensjonsforsikringspremie, innskudd etter innskuddspensjonsloven og innskudd i individuell pensjonsavtale (IPA) mv., spare- og fondsinnskudd, tilskudd til forskningsinstitutter mv. og betaling for pass og stell av barn mv. og gaver til selskaper, stiftelser eller sammenslutninger etter § 6–6, utbetalinger mv. fra forsikringsselskaper, banker og forvaltningsselskaper for verdipapirfond etter § 6–7, aksjonær oppgaver etter § 6–11, oppgaver fra Arbeids- og velferdsetatens innkrevingsssentral og Statens innkrevingsssentral etter § 6–13 nr. 4, fordelingsoppgaver over inntekter, kostnader og formue i boligselskap som omfattes av skatteloven § 7–3, samt tilsvarende fordelingsoppgaver fra boligsameier, jf. skatteloven § 7–11.

§ 6–17 nr. 3 skal lyde:

Skattyter skal ha kopi av oppgaver som nevnt i §§ 6–16 c og 6–13 nr. 3 innen 1. februar i året etter inntektsåret, såfremt annen frist ikke er gitt i egen forskrift. Det skal fremgå av kopien (årsoppgaven) at oppgave også er sendt ligningsmyndighetene. Skattyter skal ha sammenstilt oversikt over innrapporterte opplysninger som nevnt i § 6–2 innen 1. februar i året etter inntektsåret. Finansdepartementet kan i forskrift bestemme at kopien oversendes skattyter i en bestemt form.

2. I lov 29. april 1988 nr. 21 om ferie skal § 10 nr. 1 tredje ledd lyde:

Feriepengegrunnlaget skal fremgå av sammenstilling som sendes arbeidstaker etter ligningsloven § 6–17 nr. 3.

3. I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd gjøres følgende endringer:

§ 23–2 første ledd skal lyde:

Arbeidsgiveren skal betale arbeidsgiveravgift av lønn og annen godtgjørelse for arbeid og oppdrag i og utenfor tjenesteforhold som han plikter å innrapportere. Arbeidsgiveravgiften fastsettes i prosent av det beløp som skal innrapporteres for vedkommende år. Plikten til å betale arbeidsgiveravgift gjelder selv om beløpet fritas for innrapporteringsplikt på grunn av beløpets størrelse.

§ 24–3 første ledd skal lyde:

Arbeidsgiver skal av eget tiltak beregne arbeidsgiveravgiften etter § 23–2. Opplysninger om beregnet avgift og grunnlaget for beregning av arbeidsgiveravgift for foregående måned skal leveres etter reglene i a-opplysningsloven.

§ 24–3 annet ledd oppheves.

§ 24–3 tredje til femte ledd blir annet til fjerde ledd.

Gjeldende § 24–3 sjette ledd blir femte ledd og skal lyde:

Forhåndsutfylte opplysninger om arbeidsgiveren kan gjøres tilgjengelig for arbeidsgiveren ved elektronisk kommunikasjon.

§ 24–4 skal lyde:

§ 24–4. Fastsetting og innkreving av avgifter

For fastsetting av trygdeavgift gjelder ligningslovens bestemmelser, se også § 21–16.

Dersom arbeidsgiveren ikke gir opplysninger om beregnet arbeidsgiveravgift etter § 24–3 første ledd, eller gir uriktige eller ufullstendige opplysninger, kan ligningsmyndighetene fastsette avgiften. For et slikt vedtak gjelder ligningsloven kapittel 9 om saksbehandling, §§ 10–2 til 10–5 om tilleggsskatt, og § 11–2 om søksmål fra den offentlige.

Ved rettslig prøving av avgjørelser etter annet ledd gjelder ligningsloven § 11–1 tilsvarende.

Den som forsettlig eller grovt uaktsomt gir eller medvirker til å gi uriktige eller ufullstendige opplysninger, eller unnlater å levere pliktige opplysninger i forbindelse med beregning, fastsetting eller endring av arbeidsgiveravgiften, straffes etter bestemmelsene i ligningsloven kapittel 12.

Departementet kan sette ned eller ettergi arbeidsgiveravgift dersom det av særlige grunner knyttet til fastsettelsen virker særlig urimelig å fastholde hele kravet.

§ 24–6 annet ledd skal lyde:

Departementet gir forskrifter om hvor arbeidsgiveravgiften skal fastsettes og innbetales.

Ny § 25–10 skal lyde:

§ 25–10. Arbeidsgivers opplysningsplikt

Departementet kan i forskrift bestemme at arbeidsgivere uoppfordret skal gi opplysninger som nevnt i § 21–4 etter reglene i a-opplysningsloven.

Departementet kan i forskrift bestemme at arbeidsgiver skal gi opplysninger om utbetalingen eller fordelten til den ansatte er for en avvikende periode.

4. I lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav gjøres følgende endringer:

§ 5–11 overskriften skal lyde:

§ 5–11. Opplysninger om forskuddstrekk

§ 5–11 første ledd skal lyde:

(1) Arbeidsgiver og selskap mv. som er trekkpliktig etter § 5–4 annet og tredje ledd, skal ukrevet levere opplysninger om forskuddstrekket for foregående måned etter reglene i a-opplysningsloven.

§ 5–11 annet, tredje og fjerde ledd oppheves.

§ 5–11 femte og sjette ledd blir annet ledd og tredje ledd.

§ 5–13 første ledd skal lyde:

(1) Skatteoppkreveren skal føre kontroll med at arbeidsgivere og andre som etter denne loven har plikt til å foreta trekk, leverer opplysninger og foretar forskuddstrekk og utleggstrekk i samsvar med reglene og de pålegg som er gitt. Skatteoppkreveren eller den offentlige myndighet som har fullmakt fra skatteoppkreveren, kan foreta bokettersyn hos den som plikter å foreta trekk, og kan herunder kreve fremlagt skattekort, trekkpålegg og andre dokumenter og regnskapsmateriale som har betydning for kontrollen. Med dokumenter menes også elektronisk lagrede dokumenter. Pliktene foran gjelder også elektroniske programmer og programsystemer. Også skattekontoret eller Riksrevisjonen kan foreta slike ettersyn og kreve fremlagt dokumenter som nevnt.

§ 10–10 første ledd skal lyde:

(1) Forskuddstrekk og arbeidsgiveravgift for de to foregående kalendermånedene forfaller til betaling hver 15. januar, 15. mars, 15. mai, 15. juli, 15. september og 15. november.

§ 10–53 første ledd skal lyde:

(1) Treffer skatte- eller avgiftsmyndighetene vedtak om endring mv. som medfører økning av skatte- eller avgiftsplikten for krav som ordinært forfaller etter §§ 10–10 til 10–12, § 10–21, § 10–22 annet ledd eller §§ 10–30 til 10–41, skal økningen og renter etter § 11–2 betales senest tre uker etter at melding om vedtaket er sendt. Dette gjelder likevel bare dersom fristen for betaling kommer senere enn det ordinære forfallstidspunkt for kravet. Skyldes økningen at den skatte- eller avgiftspliktige selv endrer tidligere leverte opplysninger, regnes fristen fra melding om endringen er kommet fram til skatte- eller avgiftsmyndighetene.

§ 14–5 annet ledd skal lyde:

(2) Ved utleggstrekk nedlagt av skatteoppkreverne skal arbeidsgivere som har plikt til å ha skattetrekkskonto, følge de reglene som gjelder for oppgjør mv. for forskuddstrekk, jf. kapitlene 5 og 10. Beløpene skal betales til den skatteoppkreveren som har nedlagt trekket.

22. juni. Lov nr. 44 2012

Lov om endringar i lov 6. juni 1975 nr. 29 om eigedomsskatt til kommunane

Prop.112 L (2011–2012), Innst.370 L (2011–2012), Lovvedtak 85 (2011–2012). Stortingets første og andre gongs behandling hv. 12. og 15. juni 2012. Fremja av Finansdepartementet. Kunngjort 22. juni 2012 kl. 15.55.

Følgjande lov blir oppheva:

Lov 17. desember 1982 nr. 82 om mellombels tillegg til lov 6. juni 1975 nr. 29 om eigedomsskatt.

Endringar i følgjande lov:

Lov 6. juni 1975 nr. 29 om eigedomsskatt til kommunane.

I

I lov 6. juni 1975 nr. 29 om eigedomsskatt til kommunane gjer ein følgjande endringar:

§ 8 vert oppheva.

Ny § 8 A–1 skal lyde:

§ 8 A–1. Verkeområdet

(1) Eigedomsskatten skal reknast ut etter verdet som eigedomen vert sett til etter reglane i §§ 8 A–2 til 8 A–4.
 (2) For anlegg for produksjon av elektrisk kraft skal eigedomsskatten reknast ut etter verdet som eigedomen vert sett til etter reglane i § 8 B flg.

Noverande § 8 A–1 blir ny § B–2.

Ny § 8 A–2 skal lyde:

§ 8 A–2. Verdet

(1) Verdet av eigedomen skal setjast til det beløp ein må gå ut frå at eigedomen etter si innretning, brukseigenskap og lokalisering kan bli avhenda for under vanlege salstilhøve ved fritt sal.
 (2) Ved taksering av fabrikkar og andre industrielle anlegg, skal ein ta med maskiner og anna som høyrer til anlegget og er nødvendig for å oppfylle formålet med anlegget. Arbeidsmaskiner med tilhøyrsløse og liknande, som ikkje er ein integrert del av anlegget, skal ein ikkje ta med.

Noverande § 8 A–2 blir ny § B–3.

Ny § 8 A–3 skal lyde:

§ 8 A–3. Verdsetjing

(1) Eigedomen skal verdsetjast ved takst.
 (2) Det skal vere ei allmenn taksering i kommunen kvart tiande år. Dersom det ligg føre særlege tilhøve, kan kommunestyret avgjere at ny taksering skal skje tidlegare eller seinare enn dette, men ikkje seinare enn tre år etter at siste allmenne taksering skulle ha skjedd. Kommunen dekkjer kostnadene ved taksering, og kommunestyret utnemner dei personane som skal stå for takseringa.
 (3) Formannskapet eller skattytar kan krevje overtakst.
 (4) Kommunestyret kan i staden for løysinga i andre ledd, utnemne ei sakkunnig nemnd som skal setje taksten på grunnlag av forslag frå tilsette synfaringsmenn.
 (5) Omtaksering av ein eigedom skal skje dersom det i tida mellom dei allmenne takseringane, ligg føre ein av dei følgjande grunnane:

a) eigedomen er delt,

- b) bygningar på egedomen er rive eller øydelagt av brann eller liknande, eller
- d) det er ført opp nye bygningar eller gjort monalege forandringar på egedomen.

(6) Dersom verdet til ein egedom er vesentleg forandra i høve til andre egedomar, kan formannskapet så vel som skattytar krevje særskild taksering i tida mellom dei allmenne takseringane. Skattytar som krev omtaksering etter dette og førre ledd, må sjølv dekkje kostnadene med takseringa. Krav om omtaksering må være stilt innan 1. november i året før skatteåret.

Noverande § 8 A–3 blir ny § B–4.

Ny § 8 A–4 skal lyde:

§ 8 A–4. Kontorjustering

(1) I staden for ny allmenn taksering kan kommunestyret gjere vedtak om auke av det verdet (taksten) som egedomen blei sett til ved den siste allmenne takseringa for utskriving av egedomsskatt. Kommunestyret kan dessutan gjere vedtak om at det skal gjerast eit tilsvarende tillegg for dei egedomane som er verdsett særskild før eit tidspunkt som kommunestyret fastset.

(2) Auken kan skje stegvis over fleire år, men må ikkje vere meir enn 10 prosent av det opphavlege skattegrunnlaget for kvart år etter 10-årsfristen for den siste allmenne takseringa, likevel slik at skatteåret 1983 vert rekna som første året for slikt tillegg. Fristreglane i § 8 A–3 andre ledd gjeld ikkje for kontorjustering.

Noverande § 8 A–4 blir ny § B–5.

Ny § 8 B skal lyde:

§ 8 B. Kraftanlegg

Ny § 8 B–1 skal lyde:

§ 8 B–1. Skattegrunnlag for kraftanlegg

(1) Egedomsskatt for anlegg for produksjon av elektrisk kraft skal reknast ut etter verdet (taksten) som anlegget vert sett til ved likninga året før skatteåret.

(2) Vert det med heimel i § 12, bokstav b nytta ulike skattøyrar for bygningar og grunn, skal det fastsetjast særskilde skattegrunnlag for bygningar og for grunn i samband med den likninga som er nemnt i første leden.

(3) Er det klaga på verdsetjinga, eller er verdsetjinga under prøving for domstolane, skal egedomsskatten likevel reknast ut etter det verdet som vart sett ved likninga. Når spørsmålet er endeleg avgjort, skal skatten rettast i samsvar med den siste avgjerda.

(4) Verdet (taksten) av anlegg som nemnt i skatteloven § 18–5 første leden skal ikkje setjast lågare enn kr 0,95/kWh eller høgare enn kr 2,74/kWh av 1/7 av grunnlaget for anlegget si samla produksjon av elektrisk kraft for inntektsåret og dei seks foregåande åra. Har kraftanlegget vore i drift i færre enn sju år, vert gjennomsnittet for desse åra lagt til grunn for utrekninga.

§ 14 andre ledd tredje og fjerde punktum skal lyde:

Første året det vert skrive ut egedomsskatt i ein kommune, må allmenn taksering og utskriving vere avslutta innan utgongen av juni i dette året. Dette gjeld likevel ikkje for moglege overtakstar.

§ 16 vert oppheva.

§ 17 skal lyde:

§ 17. Er det i strid med føresegnene i denne lova ikkje skrive ut egedomsskatt, eller er det skrive ut feil skatt, kan utskrivinga rettast i samsvar med dei skattesatsane og reglane som galdt for vedkomande år.

Når egedomsskatt ikkje er skriven ut, eller er skriven ut med for låg sum av di taksten er feil, kan utskrivinga rettast berre så langt det følgjer av dei allmenne fristane i denne føresegna. Taksten kan likevel rettast for seinare skatteår utan omsyn til desse fristane.

Retten til å retta utskrivinga slik at det går ut over eigaren (skattytaren), er spilt om retten ikkje vert nytta innan 1. mars året etter utskrivinga. Har feilen samanheng med at eigaren har brote plikta til å gje opplysningar eller medverke til synfaring etter § 29, kan utskrivinga likevel rettast innan 3 år frå utgangen av skatteåret. Det same gjeld dersom det er skrive ut egedomsskatt i strid med føresegnene i denne lova, eller det er skrive ut for høg skatt.

Når taksten byggjer på likningsverdet, skal utskrivinga rettast berre så langt likninga vert brigda etter kapittel 9 i likningslova. Fristane for retting etter likningslova § 9–6 gjeld då tilsvarende for egedomsskatten.

§ 19 første og andre ledd skal lyde:

Skattytaren kan klage på den utskrivne egedomsskatten. Klaga må gjevast inn skriftleg til egedomsskattkontoret innan seks veker frå det seinaste tidspunktet av den dagen det vart kunngjort at egedomsskattelisten var utlagd eller dagen skattesetelen vart sendt i samsvar med § 14. Klage over verdet kan bli fremja kvart år i samband med den årlege utskrivinga av egedomsskatt, dersom det ikkje er klaga på same grunnlag tidlegare år.

For anlegg for produksjon av elektrisk kraft kan klaga ikkje gjelda det verdet som er sett på eigedomen ved likninga, jf. likningslova § 9–4.

§ 20 skal lyde:

§ 20. Klage vert avgjort av ei nemnd som kommunestyret vel, dersom ikkje kommunen tar klagen til følge. Kommunestyret kan anten opprette ei eiga nemnd til å ta seg av oppgåvene eller leggje oppgåvene til ei anna kommunal nemnd.

§ 21 skal lyde:

§ 21. Medlem i formannskapet kan ikkje vere med i eigedomsskattenemnder.

§ 22 vert oppheva.

§ 23 andre ledd skal lyde:

Fristane i førre leden gjeld tilsvarande for kommunen. Kommunen må rette søksmål mot leiaren av klagenemnda. Skattyaren skal varslast om søksmålet.

§ 29 skal lyde:

§ 29. Forvaltningslova gjeld for førehaving av eigedomsskattesaker med dei særskilde reglane som er gitt i denne lova.

Reglane i likningslova § 3–13 om teieplikt gjeld på tilsvarande måte for tenestemenn og nemndmedlemmer som er med på å skriva ut eigedomsskatt i staden for reglane om teieplikt i forvaltningslova.

Forvaltningslova § 11 d andre ledd andre punktum gjeld ikkje for tenestemenn som tar del i synfaring i samband med taksering.

Forvaltningslova § 24 gjeld ikkje for den årlege utskrivinga av eigedomsskatt.

Forvaltningslova § 25 gjeld ikkje for vedtak om takst eller overtakst. I staden for gjeld eit krav om stutt grunngjeving for avgjerda.

Forvaltningslova § 36 gjeld ikkje i eigedomsskattesaker. Reglane om dekning av sakskostnader i likningslova § 9–11 gjeld på tilsvarande måte i eigedomsskattesaker.

§ 31 skal lyde:

§ 31. Plikt til å gje opplysningar og medverke til synfaring

(1) Eigedomsskattekontoret kan påleggje eigaren (skattyaren) å gje særskilde opplysningar som trengst til utskriving av eigedomsskatten.

(2) Eigar (skattyar) og brukar av ein eigedom har plikt til å medverke til synfaring av eigedomen ved taksering etter § 8 A–3.

(3) Eigedomsskattekontoret kan setje frist for å gje opplysningar eller yte medverknad etter nr. 1 og nr. 2. Fristen skal ikkje vere kortare enn fire veker.

(4) Ved brot på pliktene etter nr. 1 eller nr. 2 kan eigedomsskattekontoret påleggje eigaren (skattyar) forseinkingsavgift. Avgifta vert sett på grunnlag av eigedomens skattegrunnlag. Avgifta skal vere:

a. 0,5 promille av skattegrunnlaget når forseinkinga ikkje er over ein måned,

b. 1 promille av skattegrunnlaget når forseinkinga er over ein måned.

Avgifta skal ikkje vere lågare enn 200 kroner, og skal når forseinkinga ikkje er over to månader, ikkje vere over 10 000 kroner. Avgifta skal gå til kommunen. Avgift skal ikkje påleggjast når fristoversitjinga er unnskyldelig på grunn av sjukdom, alderdom, manglande røynsle eller annan grunn.

(5) Eigedomsskattekontoret eller dei som utfører takseringa for kommunen, har rett til å ta fotografi av eigedomen til bruk for takseringa.

§ 33 andre ledd andre til fjerde punktum og tredje ledd vert oppheva.

II

Lov 17. desember 1982 nr. 82 om mellombels tillegg til lov 6. juni 1975 nr. 29 om eigedomsskatt blir oppheva.

III

Endringane under I og II trer i kraft frå og med skatteåret 2013.

22. juni. Lov nr. 45 2012

Lov om endringer i havne- og farvannsloven

Prop.115 L (2011–2012), Innst.379 L (2011–2012), Lovvedtak 77 (2011–2012). Stortingets første og andre gangs behandling hhv. 11. og 15. juni 2012. Fremmet av Fiskeri- og kystdepartementet. Kunngjort 22. juni 2012 kl. 15.55.

Endringer i følgende lov:

Lov 17. april 2009 nr. 19 om havner og farvann.

I

I lov 17. april 2009 nr. 19 om havner og farvann gjøres følgende endringer:

Lovens tittel skal lyde:

Lov 17. april 2009 nr. 19 om havner og farvann (havne- og farvannsloven)

§ 19 annet ledd tredje punktum skal lyde:

Det kan fastsettes vilkår for slik tillatelse etter § 29.

§ 24 skal lyde:

§ 24. Sikkerhetsavgift

Departementet kan i forskrift bestemme at det for fartøy eller bestemte grupper av fartøy skal betales avgift til staten for bruk av farled med trafikkovervåkning mv. (sikkerhetsavgift), herunder om rabattordninger for slike avgifter.

Bestemmelsene i § 23 tredje ledd gjelder tilsvarende for sikkerhetsavgift etter første ledd.

§ 38 skal lyde:

§ 38. Tiltak overfor fartøy i fare

Departementet kan pålegge eieren, rederen eller føreren av fartøy som har grunnstøtt eller sunket, eller som av andre grunner har havarert eller er i fare for å havarere, eller som på annen måte truer sikkerheten i farvannet, å iverksette tiltak for å avverge nødssituasjonen og sikre fartøyet når departementet finner at tiltaket er påkrevd for å

- a) hindre tap av liv eller skade på person, miljø eller eiendom,
- b) sørge for sikkerhet og fremkommelighet i farvannet.

Pålegget kan bl.a. gå ut på at fartøyet skal endre kurs, endre fart, ankre opp, nødlosse, ta slep om bord eller skaffe nødvendig assistanse fra bergningsselskap.

Dersom et fartøy slepes på bakgrunn av en slepe- eller bergingsavtale, kan departementet gi pålegg som nevnt i første ledd til de assisterende fartøyene.

Dersom et pålegg etter første eller andre ledd ikke etterkommes, eller utferdigelse av slikt pålegg kan medføre at nødvendige tiltak forsinkes, kan departementet sørge for å iverksette de nødvendige tiltakene. Om nødvendig kan departementet be om bistand fra politiet.

Pliktene til å utføre tiltak etter første ledd og departementets rett til å iverksette tiltak etter tredje ledd gjelder også i tilfelle der tiltaket kan medføre skade på fartøyet eller gjenstander om bord eller volde tap for eieren, rederen eller lasteiere. Skipsføreren og mannskapet kan pålegges å medvirke til gjennomføring av tiltak etter paragrafen her.

Utgifter, skade og tap som oppstår ved tiltak som iverksettes etter tredje ledd, kan kreves dekket av fartøyets eier eller reder.

Ved fare for akutt forurensning gjelder forurensningslovens bestemmelser.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring av bestemmelsene i paragrafen her.

§ 40 annet ledd bokstav d skal lyde:

- d) bruk av havner, og bruk av sjøområder i tilknytning til havner, for bestemte grupper av fartøy,

II

Denne loven trer i kraft straks.

22. juni. Lov nr. 46 2012

Lov om endringer i helseregisterloven mv. (opprettelse av nasjonal kjernejournal m.m.)

Prop.89 L (2011–2012), Innst.348 L (2011–2012), Lovvedtak 71 (2011–2012). Stortingets første og andre gangs behandling hhv. 7. og 12. juni 2012. Fremmet av Helse- og omsorgsdepartementet. Kunngjort 22. juni 2012 kl. 15.55.

Endringer i følgende lover:

1. Lov 30. mars 1984 nr. 15 om statlig tilsyn med helse- og omsorgstjenesten m.m. (helsetilsynsloven).
2. Lov 5. august 1994 nr. 55 om vern mot smittsomme sykdommer.
3. Lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. (spesialisthelsetjenesteloven).
4. Lov 2. juli 1999 nr. 63 om pasient- og brukerrettigheter (pasient- og brukerrettighetsloven).
5. Lov 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell m.v. (helsepersonelloven).
6. Lov 18. mai 2001 nr. 24 om helseregistre og behandling av helseopplysninger (helseregisterloven).
7. Lov 15. juni 2001 nr. 93 om helseforetak m.m. (helseforetaksloven).
8. Lov 21. desember 2007 nr. 123 om endringer i pasientrettighetsloven m.m. (ventetidsgaranti for barn og unge under 23 år med psykiske lidelser eller rusmiddelavhengighet og justeringer etter rusreformen).
9. Lov 24. juni 2011 nr. 29 om folkehelsearbeid (folkehelseloven).
10. Lov 24. juni 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven).

I

I lov 18. mai 2001 nr. 24 om helseregistre og behandling av helseopplysninger gjøres følgende endringer:

§ 1 første ledd første punktum skal lyde:

Formålet med denne lov er å bidra til å gi helse- og omsorgstjenesten og helse- og omsorgsforvaltningen informasjon og kunnskap uten å krenke personvernet, slik at tjenestene kan gis på forsvarlig og effektiv måte.

§ 3 første ledd skal lyde:

Loven gjelder for

1. behandling av helseopplysninger i helse- og omsorgsforvaltningen og helse- og omsorgstjenesten, som skjer helt eller delvis med elektroniske hjelpemidler for å fremme formål som beskrevet i § 1, og
2. annen behandling av helseopplysninger i helse- og omsorgsforvaltningen og helse- og omsorgstjenesten til slike formål, når helseopplysningene inngår eller skal inngå i et helseregister.

§ 3 tredje ledd skal lyde:

Kongen i Statsråd kan i forskrift bestemme at loven helt eller delvis skal gjelde for behandling av helseopplysninger utenfor helse- og omsorgsforvaltningen eller helse- og omsorgstjenesten for å ivareta formål som beskrevet i § 1.

§ 5 fjerde ledd første punktum skal lyde:

Pasient- og brukerrettighetsloven §§ 4–3 til 4–7 gjelder tilsvarende for samtykke etter denne lov.

Ny § 6d skal lyde:

§ 6d. Nasjonal kjernejournal

Kongen i Statsråd kan i forskrift gi bestemmelser om etablering av nasjonal kjernejournal.

Nasjonal kjernejournal er et sentralt og virksomhetsovergrepene behandlingsrettet helseregister.

Nasjonal kjernejournal skal inneholde et begrenset sett relevante helseopplysninger som er nødvendig for å yte forsvarlig helsehjelp.

Opplysninger kan registreres og på annen måte behandles i nasjonal kjernejournal uten samtykke fra den registrerte. Den registrerte har rett til å reservere seg mot behandling av helseopplysninger i registeret. Reglene om samtykkekompetanse i pasient- og brukerrettighetsloven §§ 4–3 til 4–7 gjelder tilsvarende for retten til å reservere seg.

Helsepersonell med tjenstlig behov ved ytelse av helsehjelp, kan etter samtykke fra den registrerte gis tilgang til nødvendige og relevante helseopplysninger fra nasjonal kjernejournal. Når det er nødvendig for å yte forsvarlig helsehjelp, kan Kongen i Statsråd i forskrift gjøre unntak fra kravet om samtykke. Ved unntak fra samtykke gjelder helsepersonelloven § 45 første ledd første punktum tilsvarende.

Kongen i Statsråd kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om etablering av nasjonal kjernejournal, drift og behandling av helseopplysninger, herunder hvilke opplysninger som skal behandles, hvem som er databehandlingsansvarlig, regler om sletting, tilgang og tilgangskontroll, samt pasientens rettigheter.

§ 7 andre ledd første punktum skal lyde:

Kongen i Statsråd kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om etablering av regionale helseregistre og behandling av helseopplysninger i regionale helseregistre for ivaretagelse av oppgaver etter folkehelseloven, smittevernloven, spesialisthelsetjenesteloven og tannhelsetjenesteloven.

§ 7 tredje ledd første punktum skal lyde:

Kongen i Statsråd kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om etablering av lokale helseregistre og behandling av helseopplysninger i lokale helseregistre for ivaretagelse av oppgaver etter folkehelseloven, helse- og omsorgstjenesteloven og smittevernloven.

§ 8 andre ledd første punktum skal lyde:

Kongen i Statsråd kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om etablering av sentrale helseregistre og behandling av helseopplysninger i sentrale helseregistre for ivaretagelse av oppgaver etter apotekloven, folkehelseloven, helse- og omsorgstjenesteloven, tannhelsetjenesteloven, smittevernloven og spesialisthelsetjenesteloven, herunder overordnet styring og planlegging av tjenestene, kvalitetsutvikling, forskning og statistikk.

§ 9 skal lyde:

§ 9. Særlig om innsamling av helseopplysninger til sentrale, regionale og lokale helseregistre, meldingsplikt mv.

Virksomheter og helsepersonell som tilbyr eller yter tjenester i henhold til apotekloven, helse- og omsorgstjenesteloven, smittevernloven, spesialisthelsetjenesteloven eller tannhelsetjenesteloven, plikter å utlevere eller overføre opplysninger som bestemt i forskrifter etter §§ 6a, 6c, 6d, 7 og 8 samt etter paragrafen her.

Kongen kan gi forskrifter om innsamling av helseopplysninger etter §§ 6a, 6c, 6d, 7 og 8, herunder bestemmelser om hvem som skal gi og motta opplysningene og om frister, formkrav og meldingsskjemaer. Den som mottar opplysningene, skal varsle avsenderen av opplysningene dersom opplysningene er mangelfulle.

§ 22 andre ledd skal lyde:

Når helseopplysninger behandles etter §§ 5, 6a, 6c, 6d, 7 og 8, har den registrerte på forespørsel i tillegg til informasjon som nevnt i § 21 første ledd, rett til å få opplyst

1. hvilke helseopplysninger om den registrerte som behandles, og
2. sikkerhetstiltakene ved behandlingen av helseopplysningene så langt innsyn ikke svekker sikkerheten.

§ 26 første ledd skal lyde:

Dersom det er behandlet helseopplysninger etter §§ 5, 6a, 6c, 6d, 7 og 8 som er uriktige, ufullstendige eller som det ikke er adgang til å behandle, skal den databehandlingsansvarlige av eget tiltak eller på begjæring av den registrerte rette de mangelfulle opplysningene. Den databehandlingsansvarlige skal om mulig sørge for at feilen ikke får betydning for den registrerte. Dersom helseopplysningene er utlevert, skal den databehandlingsansvarlige varsle mottakere av utleverte opplysninger.

II

I lov 30. mars 1984 nr. 15 om statlig tilsyn med helse- og omsorgstjenesten m.m. skal § 2 sjette ledd lyde:

Når Statens helsetilsyn mottar varsel etter spesialisthelsetjenesteloven § 3–3 a, skal Statens helsetilsyn snarest mulig foreta stedlig tilsyn dersom dette er nødvendig for at tilsynssaken skal bli tilstrekkelig opplyst.

III

I lov 5. august 1994 nr. 55 om vern mot smittsomme sykdommer gjøres følgende endringer:

§ 2–2 åttende ledd første punktum skal lyde:

Når det er nødvendig for iverksetting av tiltak eller for oversikt og kontroll i forbindelse med smittsomme sykdommer, kan kommunelegen, fylkesmannen, Helsedirektoratet, Statens helsetilsyn og Nasjonalt folkehelseinstitutt kreve opplysninger fra offentlige kilder eller privat helse- og omsorgstjeneste uten hinder av lovbestemt taushetsplikt.

§ 5–9 andre ledd første punktum skal lyde:

Søksmål kan reises av den vedtaket retter seg mot eller vedkommendes nærmeste, av fylkesmannen eller Statens helsetilsyn.

§ 6–1 tredje ledd første punktum skal lyde:

Den som søker smittevernhjelp kan påklage avgjørelsen til fylkesmannen i fylket hvor han/hun mener feil er begått.

§ 7–1 sjette ledd skal lyde:

Kommunens myndighet etter denne lov kan delegeres etter reglene i kommuneloven eller til et interkommunalt organ.

IV

I lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. gjøres følgende endringer:

§ 3–3 andre ledd skal lyde:

Helseinstitusjon som omfattes av denne loven, skal uten hinder av taushetsplikt straks sende melding til Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten om betydelig personskade på pasient som følge av ytelse av helsetjeneste eller ved at en pasient skader en annen. Det skal også meldes fra om hendelser som kunne ha ført til betydelig personskade. Meldingen skal ikke inneholde direkte personidentifiserende opplysninger.

§ 3–14 andre ledd skal lyde:

Kongen kan gi forskrift med nærmere regler om gjennomføringen av opphold ved institusjoner som tilbyr tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelavhengighet. Det kan herunder gis regler om fastsettelse av husordensregler og regler om pasientens rettigheter under oppholdet og vern om pasientens personlige integritet. Det kan dessuten gis regler om følgende tvangstiltak:

- a) adgang til å kreve urinprøver for kontrollformål
- b) kontroll av pasientens post
- c) forbud mot rusmidler og farlige gjenstander i institusjonen
- d) beslaglegging og tilintetgjøring av rusmidler og farlige gjenstander
- e) kroppsvisitasjon og ransaking av pasientens rom og eiendeler
- f) adgang til å nekte besøk
- g) adgang til å nekte permisjoner og annet fravær
- h) bruk av tvang i nødssituasjoner i tråd med alminnelige nødretts- og nødvergebetraktninger.

V

I lov 2. juli 1999 nr. 63 om pasient- og brukerrettigheter gjøres følgende endringer:

§ 2–2 første ledd tredje punktum skal lyde:

De regionale helseforetakene kan bestemme hvilke institusjoner som skal fastsette tidsfrist for å yte helsehjelp som nevnt i § 2–1b andre ledd når pasienten er henvist til tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelmisbruk.

§ 2–2 andre ledd første punktum skal lyde:

Det skal vurderes om pasienten har en slik rettighet overfor spesialisthelsetjenesten som omtalt i § 2–1b andre ledd, og eventuelt fastsettes en slik frist som omtalt i samme ledd tredje punktum.

§ 4A–7 tredje ledd skal lyde:

Fristen for å klage til fylkesmannen er tre uker fra vedkommende fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket.

VI

I lov 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell m.v. gjøres følgende endringer:

§ 9 andre ledd skal lyde:

Helsepersonell må heller ikke motta fra pasient eller bruker gave, provisjon, tjeneste eller annen ytelse som har mer enn en ubetydelig verdi.

§ 10 første ledd første punktum skal lyde:

Den som yter helse- og omsorgstjenester, skal gi informasjon til den som har krav på det etter reglene i pasient- og brukerrettighetsloven §§ 3–2 til 3–4.

§ 13 skal lyde:

§ 13. *Markedsføring*

Markedsføring av helse- og omsorgstjenester skal være forsvarlig, nøktern og saklig.

Ved markedsføring av virksomhet som yter helse- og omsorgstjenester, gjelder første ledd tilsvarende.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om markedsføring av helse- og omsorgstjenester, og kan herunder fastsette forbud mot visse former for markedsføring.

§ 16 overskriften skal lyde:

Organisering av virksomhet som yter helse- og omsorgstjenester

§ 16 første ledd skal lyde:

Virksomhet som yter helse- og omsorgstjenester, skal organiseres slik at helsepersonellet blir i stand til å overholde sine lovpålagte plikter.

§ 43 tredje ledd tredje punktum skal lyde

Dersom fylkesmannen mener at sletting kan være i strid med arkivlova §§ 9 eller 18, skal det også innhentes uttalelse fra Riksarkivaren.

§ 58 første ledd første punktum skal lyde:

Hvis det er grunn til å tro at vilkårene for tilbakekall er tilstede og helsepersonellet anses å være til fare for sikkerheten i helse- og omsorgstjenesten, kan Statens helsetilsyn suspendere autorisasjon, lisens eller spesialistgodkjenning inntil det er tatt endelig beslutning i saken.

§ 61 første punktum skal lyde:

Helsepersonell kan selv gi avkall på autorisasjon, lisens eller spesialistgodkjenning ved skriftlig erklæring til fylkesmannen.

§ 63 tredje ledd første punktum skal lyde:

Helsepersonell kan selv gi avkall på retten til å rekvirere legemidler som nevnt i første ledd ved skriftlig erklæring til fylkesmannen.

VII

I lov 15. juni 2001 nr. 93 om helseforetak m.m. gjøres følgende endringer:

§ 33 tredje ledd oppheves.

§ 35 nytt tredje ledd skal lyde:

Regionalt helseforetak skal sørge for at den enkelte pasients utvidede rett til bruk av samisk språk i spesialisthelsetjenesten blir ivaretatt, jf. sameloven § 3–1 nr. 4 og § 3–5.

VIII

I lov 24. juni 2011 nr. 29 om folkehelsearbeid skal § 10 tredje ledd første punktum lyde:

Dersom godkjenning eller vurdering fra akkreditert inspeksjonsorgan ikke foreligger, kan kommunen kreve virksomheten stanset.

IX

I lov 24. juni 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. gjøres følgende endringer:

§ 6–2 første ledd nr. 4 skal lyde:

4. beskrivelse av kommunens tilbud om døgnopphold for øyeblikkelig hjelp etter § 3–5 tredje ledd,

§ 10–2 første ledd skal lyde:

Dersom noen utsetter sin fysiske eller psykiske helse for fare ved omfattende og vedvarende misbruk, og dersom hjelpetiltak ikke er tilstrekkelig, kan det vedtas at vedkommende uten eget samtykke kan tas inn i en institusjon utpekt av regionalt helseforetak, jf. spesialisthelsetjenesteloven § 2–1a fjerde ledd, for undersøkelse og tilrettelegging av behandling, og holdes tilbake der i opptil tre måneder.

§ 10–3 første ledd første punktum skal lyde:

Det kan vedtas at en gravid rusmiddelavhengig uten eget samtykke skal tas inn på institusjon utpekt av regionalt helseforetak, jf. spesialisthelsetjenesteloven § 2–1a fjerde ledd, og holdes tilbake der i hele svangerskapet dersom misbruket er av en slik art at det er overveiende sannsynlig at barnet vil bli født med skade, og dersom hjelpetiltak ikke er tilstrekkelig.

§ 10–4 første ledd skal lyde:

Når en rusmiddelavhengig på grunnlag av eget samtykke blir tatt inn i en institusjon utpekt av regionalt helseforetak, jf. spesialisthelsetjenesteloven § 2–1a fjerde ledd, kan institusjonen sette som vilkår at den rusmiddelavhengige kan holdes tilbake i opptil tre uker regnet fra inntaket.

X

I lov 21. desember 2007 nr. 123 om endringer i pasientrettighetsloven m.m. oppheves i avsnitt II endringen i lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. § 3–14 andre ledd.

XI

Lovendringene trer i kraft straks, med unntak for endringen i lovvedtakets avsnitt IV i lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. § 3–14 andre ledd, som trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

22. juni. Lov nr. 47 2012

Lov om endringer i helseregisterlova mv. (etablering av Norsk helsearkiv m.m.)

Prop.99 L (2011–2012), Innst.351 L (2011–2012), Lovvedtak 72 (2011–2012). Stortingets første og andre gongs behandling hv. 7. og 12. juni 2012. Fremja av Helse- og omsorgsdepartementet. Kunngjort 22. juni 2012 kl. 15.55.

Endringer i følgende lover:

1. Lov 4. desember 1992 nr. 126 om arkiv.
2. Lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. (spesialisthelsetjenesteloven).
3. Lov 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell m.v. (helsepersonelloven).
4. Lov 18. mai 2001 nr. 24 om helseregistre og behandling av helseopplysninger (helseregisterloven).

I

I lov 18. mai 2001 nr. 24 om helseregistre og behandling av helseopplysninger blir det gjort følgende endringer:

§ 3 første ledd skal lyde:

Loven gjelder for:

1. behandling av helseopplysninger i helse- og omsorgsforvaltningen og helse- og omsorgstjenesten, som skjer helt eller delvis med elektroniske hjelpemidler for å fremme formål som beskrevet i § 1,
2. annen behandling av helseopplysninger i helse- og omsorgsforvaltningen og helse- og omsorgstjenesten til slike formål, når helseopplysningene inngår eller skal inngå i et helseregister, og
3. Helsearkivregisteret i Norsk helsearkiv.

§ 5 andre ledd skal lyde:

Konsesjonsplikt etter personopplysningsloven § 33 gjelder ikke for behandling av helseopplysninger som skjer med hjemmel i forskrift etter §§ 6 til 8 a.

§ 8 tredje ledd skal lyde:

I følgende registre kan navn, fødselsnummer og andre direkte personidentifiserende kjennetegn behandles uten samtykke fra den registrerte i den utstrekning det er nødvendig for å nå formålet med registeret:

1. Dødsårsaksregisteret

2. Krefregisteret
3. Medisinsk fødselsregister
4. Meldingssystem for smittsomme sykdommer
5. Det sentrale tuberkuloseregisteret
6. System for vaksinasjonskontroll (SYSVAK)
7. Forsvarets helseregister
8. Norsk pasientregister
9. Nasjonal database for elektroniske resepter
10. Nasjonalt register over hjerte- og karlidelser.

Ny § 8 a skal lyde:

§ 8 a. Helsearkivregisteret m.m.

Kongen i statsråd kan i forskrift gi bestemmelser om etablering av Helsearkivregisteret.

Helsearkivregisteret er et sentralt helseregister med personidentifiserbar pasientdokumentasjon avlevert til Norsk helsearkiv, jf. § 9 og spesialisthelsetjenesteloven § 3–2 a. Opplysningene i Helsearkivregisteret kan behandles uten de registrertes samtykke.

Riksarkivaren er databehandlingsansvarlig for opplysningene i Helsearkivregisteret, jf. arkivlova § 4.

Kongen i statsråd kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om etablering av Helsearkivregisteret, behandlingen av helseopplysningene i registeret, formålet med behandlingen og hvilke opplysninger som skal behandles. Bestemmelsene skal videre angi den databehandlingsansvarliges plikt til å gjøre data tilgjengelig.

Kongen i statsråd kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om bevaring, kassasjon og avlevering av pasientdokumentasjon for de private virksomhetene i spesialisthelsetjenesten, jf. spesialisthelsetjenesteloven § 3–2 a andre ledd.

§ 9 skal lyde:

§ 9. Særlig om innsamling av helseopplysninger til sentrale, regionale og lokale helseregistre, meldingsplikt mv.

Virksomheter og helsepersonell som tilbyr eller yter tjenester i henhold til apotekloven, helse- og omsorgstjenesteloven, smittevernloven, spesialisthelsetjenesteloven eller tannhelsetjenesteloven, plikter å utlevere eller overføre opplysninger som bestemt i forskrifter etter §§ 6 a, 6 c, 6 d, 7, 8 og 8 a samt etter paragrafen her.

Kongen kan gi forskrifter om innsamling av helseopplysninger etter §§ 6 a, 6 c, 6 d, 7, 8 og 8 a, herunder bestemmelser om hvem som skal gi og motta opplysningene og om frister, formkrav og meldingsskjemaer. Den som mottar opplysningene, skal varsle avsenderen av opplysningene dersom opplysningene er mangelfulle.

§ 12 tredje ledd skal lyde:

Helseopplysninger innsamlet etter § 9 kan sammenstilles etter nærmere bestemmelser fastsatt i forskrift etter §§ 7, 8 og 8 a.

§ 16 skal lyde:

§ 16. Sikring av konfidensialitet, integritet, kvalitet og tilgjengelighet

Den databehandlingsansvarlige og databehandleren skal gjennom planlagte og systematiske tiltak sørge for tilfredsstillende informasjonssikkerhet med hensyn til konfidensialitet, integritet, kvalitet og tilgjengelighet ved behandling av helseopplysninger.

I registre som er nevnt i § 8 tredje ledd, skal direkte personidentifiserende kjennetegn lagres kryptert. Kravet om at direkte personidentifiserende kjennetegn skal lagres kryptert, gjelder ikke for Nasjonal database for elektroniske resepter.

For å oppnå tilfredsstillende informasjonssikkerhet skal den databehandlingsansvarlige og databehandleren dokumentere informasjonssystemet og sikkerhetstiltakene. Dokumentasjonen skal være tilgjengelig for medarbeiderne hos den databehandlingsansvarlige og hos databehandleren. Dokumentasjonen skal også være tilgjengelig for tilsynsmyndighetene.

En databehandlingsansvarlig som lar andre få tilgang til helseopplysninger, for eksempel en databehandler eller andre som utfører oppdrag i tilknytning til informasjonssystemet, skal påse at disse oppfyller kravene i første, andre og tredje ledd.

Kongen kan gi forskrift om sikkerhet ved behandling av helseopplysninger etter denne lov. Kongen kan herunder sette nærmere krav til elektronisk signatur, kommunikasjon og langtidslagring, om godkjenning (autorisasjon) av programvare og om bruk av standarder, klassifikasjonssystemer og kodeverk, samt hvilke nasjonale eller internasjonale standardssystemer som skal følges.

§ 27 andre ledd skal lyde:

I forskrift etter §§ 6 til 8 a kan det bestemmes at heleopplysninger kan lagres for historiske, statistiske eller vitenskapelige formål, dersom samfunnets interesse i at opplysningene lagres klart overstiger de ulempene den kan medføre for den enkelte. Den databehandlingsansvarlige skal i så fall sørge for at opplysningene ikke oppbevares på måter som gjør det mulig å identifisere den registrerte lenger enn nødvendig.

II

I lov 4. desember 1992 nr. 126 om arkiv skal § 4 lyde:

§ 4. Arkivverket

Riksarkivet, statsarkiva, Samisk arkiv og Norsk helsearkiv utgjør det statlege Arkivverket, som står under leiging av Riksarkivaren.

Om ikkje anna vert uttrykkjeleg fastsett, kan Riksarkivaren delegera avgjerdsfullmakter til leiarane for statsarkiva, Samisk arkiv og Norsk helsearkiv.

III

I lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. skal ny § 3–2 a lyde:

§ 3–2 a. Plikt til bevaring, kassasjon og avlevering av pasientarkiv

Virksomheter i spesialisthelsetjenesten som omfattes av bevarings-, kassasjons- og avleveringsbestemmelsene i arkivlova kapittel II, skal avlevere sitt pasientjournalarkiv til Norsk helsearkiv, jf. arkivlova § 4.

Private virksomheter i spesialisthelsetjenesten plikter å bevare sitt pasientjournalarkiv og avlevere dette til Norsk helsearkiv etter at forskriftsmessig kassasjon er utført.

Taushetsplikt er ikke til hinder for avlevering etter første og andre ledd.

Bevaring, kassasjon og avlevering etter første og andre ledd skal skje i samsvar med bestemmelser gitt i forskrift med hjemmel i arkivlova § 12 og helseregisterloven § 8 a.

IV

I lov 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell m.v. skal ny § 62 a lyde:

§ 62 a. Pålegg om innlevering av pasientjournalarkiv

Statens helsetilsyn kan ved tilbakekall og suspensjon av autorisasjon, lisens eller spesialistgodkjenning pålegge helsepersonell å levere inn sitt pasientjournalarkiv til fylkesmannen eller Norsk helsearkiv.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om vilkår for å gi pålegg om innlevering, innsyn i og bruk av arkivene og arkivenes depotstatus i Norsk helsearkiv.

V

Lova gjeld frå den tid Kongen fastset. Kongen kan setja i verk ulike føresegner til ulik tid.

22. juni. Lov nr. 48 2012**Lov om endringer i psykisk helsevernloven (regionale sikkerhetsavdelinger og enhet med særlig høyt sikkerhetsnivå m.m.)**

Prop.108 L (2011–2012), Innst.371 L (2011–2012), Lovvedtak 73 (2011–2012). Stortingets første og andre gangs behandling hhv. 11. og 15. juni 2012. Fremmet av Helse- og omsorgsdepartementet. Kunngjort 22. juni 2012 kl. 15.55.

Endringer i følgende lov:

Lov 2. juli 1999 nr. 62 om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern (psykisk helsevernloven).

I

I lov 2. juli 1999 nr. 62 om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern gjøres følgende endringer:

Nytt kapittel 4 A skal lyde:

Kap. 4 A Sikkerhetstiltak i regionale sikkerhetsavdelinger og i enhet med særlig høyt sikkerhetsnivå**I Alminnelige bestemmelser****§ 4A–1. Formål**

Formålet med bestemmelsene i kapittelet er å sørge for tilstrekkelig sikkerhet for pasienter, medpasienter og personell i regionale sikkerhetsavdelinger, herunder i enhet med særlig høyt sikkerhetsnivå. Bestemmelsene skal også ivareta samfunnsvernet.

§ 4A–2. Virkeområde

Bestemmelsene i kapittelet får anvendelse i regionale sikkerhetsavdelinger, herunder i enhet med særlig høyt sikkerhetsnivå. Bestemmelsene i §§ 4A–8 til 4A–14 gjelder bare i enhet med særlig høyt sikkerhetsnivå.

Med regional sikkerhetsavdeling menes avdeling som på regionalt nivå behandler og utreder pasienter med alvorlig sinnslidelse eller mistanke om dette, og hvor det foreligger aktuell risiko for alvorlig voldelig atferd.

Med enhet med særlig høyt sikkerhetsnivå menes enhet innenfor regional sikkerhetsavdeling som kan ta imot pasienter der det på grunn av særlig risiko for rømning, gisseltaking, alvorlig voldelig atferd eller angrep mot pasienten selv, medpasienter eller personell, er nødvendig med særlig forhøyet sikkerhet.

Departementet bestemmer om en enhet med særlig høyt sikkerhetsnivå skal etableres ved en regional sikkerhetsavdeling.

§ 4A-3. *Forholdet til bestemmelsene i kapittel 4*

Bestemmelsene i kapittel 4 gjelder så langt de passer, med unntak av § 4-6. I enhet med særlig høyt sikkerhetsnivå gjelder § 4-3 kun så langt det er nødvendig med skjerming innenfor enheten.

Bestemmelsen om beslag i § 4-7 gjelder tilsvarende for gjenstander som blir funnet ved tiltak som nevnt i §§ 4A-4, 4A-5, 4A-10 og 4A-12 i kapittelet her.

Regionale sikkerhetsavdelinger skal regnes som en egen institusjon etter §§ 4-10 og 5-4. Vedtak om overføring til regional sikkerhetsavdeling kan settes i verk uten hinder av at vedtaket er påklaget til kontrollkommisjonen.

II Sikkerhetstiltak i regionale sikkerhetsavdelinger

§ 4A-4. *Undersøkelse av pasientens person, rom og eiendeler*

Det kan foretas undersøkelser av pasientens person, rom og eiendeler, ved innleggelse, samt før og etter utganger for å forhindre innføring av farlig gjenstand, medikamenter, rusmidler eller rømningshjelpemiddel, herunder mobiltelefon eller andre kommunikasjonsmidler. Undersøkelsen kan skje ved bruk av teknisk utstyr eller hund, eller ved kroppsvisitasjon.

Den faglig ansvarlige kan i tillegg vedta undersøkelse som nevnt i første ledd når det er grunn til mistanke om at slike gjenstander eller stoffer, er tilgjengelig i eller vil bli forsøkt innført i avdelingen.

Dersom det foreligger en begrunnet og sterk mistanke om at en pasient i kroppen skjuler slike gjenstander eller stoffer som nevnt i første ledd, kan faglig ansvarlig vedta at det skal foretas kroppslig undersøkelse eller annet tiltak for å bringe gjenstanden eller stoffet frem. Tiltaket kan bare utføres av helsepersonell.

Vedtaket etter annet og tredje ledd skal nedtegnes uten opphold og begrunnes. Pasienten eller hans eller hennes nærmeste pårørende kan påklage vedtaket til kontrollkommisjonen.

Departementet kan gi forskrifter om gjennomføringen av tiltak som er omtalt i paragrafen her.

§ 4A-5. *Undersøkelse av personer og gjenstander*

Enhver som skal inn og ut av regional sikkerhetsavdeling kan pålegges kontroll, herunder passering av metalldetektor og visitasjon.

Det er ikke tillatt å ta med gjenstander, herunder mobiltelefon eller andre kommunikasjonsmidler, inn og ut av regional sikkerhetsavdeling uten tillatelse fra kontrollerende personell.

Undersøkelse av gjenstander tilhørende offentlig myndighetsrepresentant, diplomatisk eller konsulær representant, advokat og den som opptrer på pasientens vegne i klagesak, må ikke medføre at konfidensielt innhold i brev eller dokumenter avsløres eller ødelegges.

Nektelse av kontrolltiltak, unndragelse eller forsøk på unndragelse fra kontrolltiltak, kan medføre avvisning.

§ 4A-6. *Forbindelse med omverdenen*

Den som har døgnopphold i regional sikkerhetsavdeling har rett til å motta besøk, benytte telefon, samt sende og motta brev og pakker.

Den faglig ansvarlige kan vedta innskrenkninger i pasientens forbindelse med omverdenen i inntil fire uker, dersom det er risiko for rømning, alvorlig voldsutøvelse, innføring av medikamenter, rusmidler, rømningshjelpemiddel eller farlig gjenstand eller risiko for angrep mot pasienten.

Innskrenkningene må stå i rimelig forhold til hva som er nødvendig for å ivareta sikkerheten.

Innskrenkninger kan gå ut på at:

- besøk må foregå med personell til stede eller med glassvegg som skiller pasient og besøkende,
- telefonsamtaler må forhåndsgodkjennes, kan avlyttes og avbrytes,
- bruk av elektroniske kommunikasjonsmidler må forhåndsgodkjennes, kan overvåkes og avbrytes,
- post åpnes, kontrolleres og helt eller delvis kan inndras,
- godkjent tolk oversetter kommunikasjon, dersom denne er på et annet språk enn det personellet behersker.

Det kan i husordensreglementet fastsettes begrensninger med hensyn til hvilke tider og med hvilken varighet kommunikasjon kan finne sted.

Det kan ikke vedtas innskrenkninger i retten til å kommunisere med offentlig myndighetsrepresentant, diplomatisk eller konsulær representant, pasientens advokat, den som opptrer på vegne av pasienten i klagesak eller prest eller tilsvarende sjelesørger.

Vedtaket om tiltak som nevnt i annet ledd skal nedtegnes uten opphold og begrunnes. Pasienten eller hans eller hennes nærmeste pårørende kan påklage vedtaket til kontrollkommisjonen.

Departementet kan gi forskrifter om gjennomføringen av tiltak som er omtalt i paragrafen her.

§ 4A-7. *Krav om politiattest*

Regional sikkerhetsavdeling skal kreve fremleggelse av ordinær politiattest som nevnt i politiregisterloven § 40 av person som utfører eller skal utføre arbeid ved avdelingen.

Personer som utfører eller skal utføre arbeid ved enhet med særlig høyt sikkerhetsnivå, skal i tillegg legge fram utvidet politiattest i samsvar med politiregisterloven § 41.

Politiattesten skal ikke være eldre enn tre måneder.

Fornyet vandelskontroll kan foretas i samsvar med politiregisterloven § 43.

Person med anmerkning på politiattesten kan ikke tilsettes ved, overføres til eller arbeide ved regionale sikkerhetsavdelinger eller enhet med særlig høyt sikkerhetsnivå, dersom anmerkningen kan skape tvil om vedkommende er egnet for arbeidet.

Departementet kan gi utfyllende forskrifter til bestemmelsen.

III Særskilte sikkerhetstiltak i enhet med særlig høyt sikkerhetsnivå

§ 4A–8. Vedtak om overføring til enhet for særlig høyt sikkerhetsnivå

I særskilte tilfelle hvor det er særlig risiko for rømning, gisseltaking, alvorlig voldelig atferd eller angrep mot pasienten selv, medpasienter eller personell, kan den faglig ansvarlige vedta at pasienten skal overføres til enhet med særlig høyt sikkerhetsnivå. I vurderingen skal det både legges vekt på sannsynligheten for en uønsket hendelse og konsekvensene av en slik hendelse, samt om en overføring står i rimelig forhold til hva som er nødvendig for å ivareta sikkerheten.

Faglig ansvarlig skal innhente politiets vurdering av sikkerheten før vedtak om overføring treffes og før pasienten tilbakeføres fra enhet for særlig høyt sikkerhetsnivå til et lavere sikkerhetsnivå.

Vedtak om overføring skal nedtegnes uten opphold og begrunnes og kan bare treffes for inntil 6 måneder om gangen.

Pasienten eller hans eller hennes nærmeste pårørende kan påklage vedtaket til kontrollkommissjonen. Klageretten gjelder også vedtak om forlengelse.

Vedtak om overføring kan settes i verk uten hinder av at vedtaket er påklaget til kontrollkommissjonen.

Departementet kan gi nærmere forskrifter om vilkårene for overføring til enhet med særlig høyt sikkerhetsnivå og gjennomføringen av sikkerhetstiltak etter §§ 4A–10 til 4A–13.

§ 4A–9. Samvær med andre pasienter

Pasienter i enhet med særlig høyt sikkerhetsnivå skal holdes adskilt fra pasienter i enheter med lavere sikkerhetsnivå.

Dersom oppholdet innebærer at pasienten holdes helt eller delvis adskilt fra medpasienter og fra personell som ikke deltar i undersøkelse eller behandling av og omsorg for pasienten, skal dette kompenseres med kontakt med personell og andre aktivitetstilbud.

Adskillelse som nevnt i annet ledd må stå i rimelig forhold til hva som er nødvendig for å ivareta sikkerheten.

§ 4A–10. Undersøkelse av pasientens person, rom og eiendeler

I enhet med særlig høyt sikkerhetsnivå skal undersøkelse av pasientens person og eiendeler som pasienten bringer med seg, alltid foretas ved overføring, samt før og etter utgang.

Når det er grunn til mistanke om at farlig gjenstand, medikamenter, rusmidler, eller rømningshjelpemiddel, herunder mobiltelefon eller andre kommunikasjonsmidler er tilgjengelig i eller vil bli forsøkt innført i institusjonen, skal det foretas nødvendige undersøkelser av pasientens person, rom og eiendeler.

§ 4A–11. Politiets utlevering av opplysninger om personer som ønsker tilgang til enhet med særlig høyt sikkerhetsnivå

Personer som skal utføre arbeid ved enhet med særlig høyt sikkerhetsnivå er underlagt vandelskontroll etter § 4A–7.

Regional sikkerhetsavdeling skal innhente uttalelse fra politiet om andre personer som ønsker tilgang til enhet med særlig høyt sikkerhetsnivå, med unntak av diplomater og konsulære representanter og offentlig myndighetsperson som i lov er tillagt et særskilt ansvar for å føre tilsyn og kontroll med tvungent psykisk helsevern.

Etter anmodning fra regional sikkerhetsavdeling, skal politiet gi opplysninger om personen er siktet, tiltalt eller ilagt straff etter straffelovens andre del (forbrytelser), med mindre dette kan skade arbeidet med kriminalitetsbekjempelse.

Politiet kan gi tilsvarende opplysninger om straffbare forhold som er blitt utlevert av en annen stats politi- eller justismyndighet.

Personer som etter politiets opplysninger er siktet, tiltalt eller ilagt straff etter straffelovens andre del (forbrytelser), skal nektes adgang, med mindre anmerkningen gjelder forhold som åpenbart ikke har noen relevans for sikkerhetsvurderingen.

Departementet kan gi utfyllende forskrifter til bestemmelsen.

§ 4A–12. Undersøkelse av personer og gjenstander

Enhver som skal inn og ut av enhet med særlig høyt sikkerhetsnivå skal kontrolleres ved passering av metalldetektor og visiteres ved behov.

Det er ikke tillatt å ta med gjenstander, herunder mobiltelefon eller andre kommunikasjonsmidler, inn og ut av enheten uten tillatelse fra kontrollerende personell.

Undersøkelse av gjenstander tilhørende offentlig myndighetsrepresentant, diplomatisk eller konsulær representant, advokat og den som opptre på vegne av pasienten i klagesak, må ikke medføre at konfidensielt innhold i brev eller dokumenter avsløres eller ødelegges.

Nektelse av kontrolltiltak, unndragelse eller forsøk på unndragelse fra kontrolltiltak, skal medføre avvisning.

§ 4A–13. Forbindelse med omverdenen

Opphold i enhet for særlig høyt sikkerhetsnivå innebærer følgende innskrenkninger i pasientens forbindelse med omverdenen:

- a) besøk skal alltid foregå med personell til stede eller med glassvegg som skiller pasient og besøkende
- b) telefonsamtaler skal forhåndsgodkjennes og kan avlyttes og avbrytes
- c) bruk av elektroniske kommunikasjonsmidler skal forhåndsgodkjennes, skal overvåkes og kan avbrytes
- d) post skal åpnes og kontrolleres og kan helt eller delvis inndras
- e) godkjent tolk oversetter kommunikasjon, dersom denne er på et annet språk enn det personellet behersker.

Innskrenkninger som nevnt i første ledd gjelder ikke retten til å kommunisere med offentlig myndighetsrepresentant, diplomatisk eller konsulær representant, pasientens advokat, den som opptrer på vegne av pasienten i klagesak og prest eller tilsvarende sjelesørger.

Vedtak om telefonavlytting og vedtak om inndragelse av post skal nedtegnes uten opphold og begrunnes. Pasienten eller hans eller hennes nærmeste pårørende kan påklage vedtaket til kontrollkommissjonen.

§ 4A–14. Avvik eller lettelser i sikkerhetstiltakene

Faglig ansvarlig kan unntaksvis beslutte lettelser i tiltak som reguleres i §§ 4A–10 til 4A–13. Utover dette er bestemmelsene i kapittel 4 A om sikkerhetstiltak i enhet med særlig høyt sikkerhetsnivå ufravikelige.

Ny § 5–2a skal lyde:

§ 5–2a. Nasjonal koordineringsenhet

Nasjonal koordineringsenhet for dom til tvungent psykisk helsevern skal:

- a) utarbeide og oppdatere retningslinjer for å sikre nødvendig samhandling og oppfølging mellom helse- og omsorgstjenesten og justissektoren,
- b) veilede helseforetakene ved valg av behandlingssted og
- c) føre oversikt som beskrevet i § 5–2b.

Ny § 5–2b skal lyde:

§ 5–2b. Nasjonal administrativ oversikt over tiltalte og domfelte til tvungent psykisk helsevern

Det skal etableres en nasjonal oversikt over tiltalte og domfelte til tvungent psykisk helsevern. Opplysningene kan registreres og på annen måte behandles uten samtykke fra den registrerte. Formålet med oversikten er å:

- a) gi helse- og omsorgstjenesten nødvendig informasjon for å kunne planlegge tjenestetilbudet til de domfelte,
- b) gi nødvendige opplysninger om de tiltalte og domfelte, slik at helse- og omsorgstjenesten og justissektoren kan ivareta sine lovpålagte plikter, herunder ansvaret for samfunnsvernet og
- c) gi koordineringsenheten nødvendig informasjon om tiltalte og domfelte for bedre å sikre nødvendig samhandling mellom helse- og omsorgstjenesten og justissektoren.

Det skal bare registreres opplysninger som er nødvendige og relevante for å oppfylle formålet.

Departementet kan gi nærmere forskrifter om den nasjonale oversikten, herunder om opprettelsen, behandlingsansvaret og hvilke opplysninger som skal registreres.

Ny § 5–6a skal lyde:

§ 5–6a. Opplysninger til påtalemyndigheten og retten

Uten hinder av lovbestemt taushetsplikt skal den faglig ansvarlige gi påtalemyndigheten og retten de opplysninger som er nødvendige for å vurdere om tvungent psykisk helsevern skal opprettholdes, jf. straffeloven § 39 b.

Den domfelte skal informeres, om mulig på forhånd, om hvilke opplysninger som gis etter første ledd.

Ny § 5–6b skal lyde:

§ 5–6b. Opplysninger til nasjonal koordineringsenhet

Den faglig ansvarlige og påtalemyndigheten skal uten hinder av taushetsplikt gi koordineringsenheten opplysninger som skal registreres i henhold til psykisk helsevernloven § 5–2b.

Den tiltalte eller domfelte skal informeres, om mulig på forhånd, om hvilke opplysninger som gis etter første ledd.

II

Loven gjelder fra det tidspunkt Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.

22. juni. Lov nr. 49 2012

Lov om endringer i straffelova 1902 mv. (straffebod mot kjernefysisk terrorisme mv.)

Prop.96 L (2011–2012), Innst.334 L (2011–2012), Lovvedtak 81 (2011–2012). Stortingets første og andre gongs behandling hv. 11. og 15. juni 2012. Fremja av Justis- og beredskapsdepartementet. Kunngjort 22. juni 2012 kl. 15.55.

Endringer i følgende lov:

1. Almindelig borgerlig Straffelov (Straffeloven) 22. mai 1902 nr. 10.
2. Lov 20. mai 2005 nr. 28 om straff (straffeloven).

I

I almindelig borgerlig straffelov 22. mai 1902 nr. 10 skal disse endringane gjerast:

I § 147 a første ledd innleiinga skal «152 a annet ledd» endrast til «152 a første ledd»

§ 152 a skal lyde:

Med fengsel inntil 21 år straffes den som med forsett om derved å volde fare for tap av menneskeliv eller betydelig skade på legeme, eiendom eller miljø ulovlig

- a) bruker eksplosivt eller radioaktivt materiale, biologiske eller kjemiske våpen eller en kjernefysisk eller radioaktiv anordning, eller
- b) bruker eller skader et nukleært anlegg eller forstyrrer driften av et nukleært anlegg slik at det kan oppstå stråling eller utslipp av radioaktivt materiale.

På samme måte straffes den som med forsett om at noen derved skal tvinges til å gjøre, tåle eller unnlate noe, ulovlig

- a) bruker eksplosivt eller radioaktivt materiale, biologiske eller kjemiske våpen eller en kjernefysisk eller radioaktiv anordning, eller
- b) bruker eller skader et nukleært anlegg eller forstyrrer driften av et nukleært anlegg slik at det kan oppstå stråling eller utslipp av radioaktivt materiale.

Med fengsel inntil 15 år straffes den som ulovlig mottar, besitter, sprer, transporterer eller på annen måte har ulovlig befattning med

- a) et eksplosivt eller radioaktivt materiale eller en kjernefysisk eller radioaktiv anordning, når materialet eller anordningen skal brukes for å tvinge noen til å gjøre, tåle eller unnlate noe eller brukes til en handling som volder fare for tap av menneskeliv eller betydelig skade på legeme, eiendom eller miljø, eller
- b) et radioaktivt, biologisk eller kjemisk våpen, eller utstyr eller komponenter spesielt konstruert eller forberedt for fremstilling, bruk, produksjon eller levering av kjernefysisk materiale, når utstyret eller komponentene skal brukes i ulovlig kjernefysisk virksomhet.

Med fengsel inntil 10 år straffes den som

- a) ved trusler, vold, tyveri, underslag, bedrageri eller på annen ulovlig måte søker å sette seg i besittelse av radioaktivt materiale, kjemiske eller biologiske våpen, en kjernefysisk eller radioaktiv anordning, eller et nukleært anlegg, eller
- b) ulovlig bringer, sender eller forflytter radioaktivt materiale inn i eller ut av en stat.

Medvirkning til overtredelse av første til fjerde ledd straffes på samme måte.

§ 153 a skal opphevast.

II

I lov 20. mai 2005 nr. 28 om straff skal disse endringane gjerast:

§ 142 skal lyde:

§ 142. *Ulovlig befattning med farlig materiale mv.*

Med fengsel inntil 21 år straffes den som med forsett om derved å volde fare for tap av menneskeliv eller betydelig skade på kropp, eiendom eller miljø ulovlig

- a) bruker eksplosivt eller radioaktivt materiale, biologiske eller kjemiske våpen eller en kjernefysisk eller radioaktiv anordning, eller
- b) bruker eller skader et nukleært anlegg eller forstyrrer driften av et nukleært anlegg slik at det kan oppstå stråling eller utslipp av radioaktivt materiale.

På samme måte straffes den som med forsett om at noen derved skal tvinges til å gjøre, tåle eller unnlate noe, ulovlig

- a) bruker eksplosivt eller radioaktivt materiale, biologiske eller kjemiske våpen eller en kjernefysisk eller radioaktiv anordning, eller
- b) bruker eller skader et nukleært anlegg eller forstyrrer driften av et nukleært anlegg slik at det kan oppstå stråling eller utslipp av radioaktivt materiale.

Med fengsel inntil 15 år straffes den som ulovlig mottar, besitter, sprer, transporterer eller på annen måte har ulovlig befattning med

- a) et eksplosivt eller radioaktivt materiale eller en kjernefysisk eller radioaktiv anordning, når materialet eller anordningen skal brukes for å tvinge noen til å gjøre, tåle eller unnlate noe eller brukes til en handling som volder fare for tap av menneskeliv eller betydelig skade på kropp, eiendom eller miljø, eller
- b) et radioaktivt, biologisk eller kjemisk våpen, eller utstyr eller komponenter spesielt konstruert eller forberedt for fremstilling, bruk, produksjon eller levering av kjernefysisk materiale, når utstyret eller komponentene skal brukes i ulovlig kjernefysisk virksomhet.

Med fengsel inntil 10 år straffes den som

- a) ved trusler, vold, tyveri, underslag, bedrageri eller på annen ulovlig måte søker å sette seg i besittelse av radioaktivt materiale, kjemiske eller biologiske våpen, en kjernefysisk eller radioaktiv anordning, eller et nukleært anlegg, eller
- b) ulovlig bringer, sender eller forflytter radioaktivt materiale inn i eller ut av en stat.

III

Lova trer i kraft straks.

22. juni. Lov nr. 50 2012

Lov om endringer i utlendingsloven m.m. (delegering av avslagskompetanse i visumsaker til andre Schengenland mv.)

Prop.87 L (2011–2012), Innst.322 L (2011–2012), Lovvedtak 63 (2011–2012). Stortingets første og andre gangs behandling hhv. 4. og 11. juni 2012. Fremmet av Justis- og beredskapsdepartementet. Kunngjort 22. juni 2012 kl. 15.55.

Endringer i følgende lover:

1. Lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven).
2. Lov 20. januar 2012 nr. 5 om endringer i utlendingsloven m.m.

I

I lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her gjøres følgende endringer:

§ 13 første ledd skal lyde:

Søknader om visum avgjøres av Utlendingsdirektoratet. Myndighet til å avgjøre søknader om visum i henhold til §§ 10 og 12 kan også legges til utenriksstjenesten og til Sysselmannen på Svalbard. Myndighet til å avgjøre søknad om visum i henhold til § 10 kan dessuten legges til en utenriksstjeneste tilhørende et annet Schengenland. Kongen kan gi nærmere regler i forskrift.

§ 28 første ledd bokstav a skal lyde:

- a) har en velbegrunnet frykt for forfølgelse på grunn av etnisitet, avstamning, hudfarge, religion, nasjonalitet, medlemskap i en spesiell sosial gruppe eller på grunn av politisk oppfatning, og er ute av stand til, eller på grunn av slik frykt er uvillig til, å påberope seg sitt hjemlands beskyttelse, jf. flyktningkonvensjonen 28. juli 1951 artikkel 1 A og protokoll 31. januar 1967, eller

§ 102 e annet ledd skal lyde:

Søk i VIS skal i disse tilfellene begrenses til søk på en eller flere av følgende opplysninger:

- a) navn, kjønn, fødested og fødselsdato,
- b) nasjonalitet,
- c) reisedokument med dato for utstedelse og utløp og utstedende myndighet,
- d) hovedreisemål, reisens varighet og formål,
- e) dato for ankomst og avreise,
- f) planlagt ankomststed eller transittrute,
- g) oppholdssted,
- h) fingeravtrykk,
- i) visumtype og nummer på visumblanketten, og
- j) identitet på person som har utstedt invitasjon og/eller som garanterer for visumsøkerens opphold.

§ 105 første ledd bokstav e skal lyde:

- e) utlendingen er funnet å utgjøre en trussel mot grunnleggende nasjonale interesser og av andre grunner enn nevnt i bokstav d ikke har innrettet seg etter vedtak om at vedkommende må forlate riket, eller dersom tvangsretur for øvrig ikke lar seg gjennomføre.

§ 106 tredje ledd skal lyde:

Pågrepelse beslutes av politimesteren eller den politimesteren gir fullmakt. Når det er fare ved opphold, kan en polititjenestemann foreta pågrepelse. Vil politiet beholde den pågrepne, må vedkommende snarest mulig, og så vdt mulig dagen etter pågripelsen, fremstilles for tingretten med begjæring om fengsling. Straffeprosessloven §§ 174 til 191 gjelder så langt de passer. Fengsling etter første ledd bokstav b til f kan beslutes for høyst fire uker av gangen.

II

I lov 20. januar 2012 nr. 5 om endringer i utlendingsloven m.m. oppheves i avsnitt I endringene i utlendingsloven § 28.

III

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.

22. juni. Lov nr. 51 2012

Lov om endringer i utlendingsloven (innhenting av opplysninger fra offentlige organer mv.)

Prop.95 L (2011–2012), Innst.359 L (2011–2012), Lovvedtak 75 (2011–2012). Stortingets første og andre gangs behandling hhv. 11. og 15. juni 2012. Fremmet av Justis- og beredskapsdepartementet. Kunngjort 22. juni 2012 kl. 15.55.

Endringer i følgende lov:

Lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven).

I

I lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her gjøres følgende endringer:

§ 84 skal lyde:

§ 84. Opplysningsplikt og unntak fra taushetsplikt for offentlige organer

Dersom det organet som behandler en sak etter loven her, anser det som nødvendig for opplysning av saken, kan organet, uten hinder av taushetsplikt, pålegge følgende organer å utlevere opplysninger om utlendinger eller andre loven gjelder for:

- a) barnevernsmyndighetene,
- b) kommunene i tilknytning til introduksjonsprogrammet,
- c) Statens lånekasse for utdanning,
- d) arbeids- og velferdsforvaltningen,
- e) ligningsmyndighetene, og
- f) politiet.

Kongen skal i forskrift gi nærmere regler om hvilke organer som kan be om opplysninger etter første ledd, i hvilke sakstyper det kan innhentes opplysninger, hvem det kan innhentes opplysninger om og hvilke opplysninger som kan innhentes.

Ny § 84 a skal lyde:

§ 84 a. Behandling av opplysninger i saker om retur

Utlendingsmyndighetene kan registrere, sammenstille og lagre personopplysninger, herunder sensitive personopplysninger, jf. personopplysningsloven § 2 nr. 8, i saker om retur. Dette gjelder også opplysninger som myndighetene har fra tidligere saksbehandling.

§ 85 overskriften skal lyde:

§ 85. Vandelsopplysninger i sak om familieinnvandring, jf. § 40 femte ledd og § 48

§ 86 overskriften skal lyde:

§ 86. Vandelsopplysninger i sak om visum, jf. § 10 fjerde ledd

II

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

22. juni. Lov nr. 52 2012

Lov om endringer i utleveringsloven m.m.

Prop.97 LS (2011–2012), Innst.330 L (2011–2012), Lovvedtak 80 (2011–2012). Stortingets første og andre gangs behandling hhv. 11. og 15. juni 2012. Fremmet av Justis- og beredskapsdepartementet. Kunngjort 22. juni 2012 kl. 15.55.

Endringer i følgende lover:

1. Lov 13. august 1915 nr. 5 om domstolene (domstolloven).
2. Lov 13. juni 1975 nr. 39 om utlevering av lovbrytere m.v.
3. Lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker (Straffeprosessloven).
4. Lov 4. august 1995 nr. 53 om politiet (politiloven).
5. Lov 4. juli 2003 nr. 83 om elektronisk kommunikasjon (ekomloven).
6. Lov 15. april 2011 nr. 11 om endringer i ekomloven og straffeprosessloven mv. (gjennomføring av EUs datalagringsdirektiv i norsk rett).

I

I lov 13. august 1915 nr. 5 om domstolene gjøres følgende endringer:

§ 46 første ledd skal lyde:

Retsanmodninger fra utenlandske domstoler eller andre utenlandske myndigheter skal bare etterkommes, naar de blir sendt gjennom vedkommende norske regjeringsdepartement, hvis ikke andet er bestemt av Kongen, eller følger av overenskomst med fremmed stat.

§ 46 fjerde ledd annet punktum oppheves.

§ 47 nytt siste ledd skal lyde:

For bevisopptak i straffesak ved utenlandsk myndighet gjelder også lov 13. juni 1975 nr. 39 om utlevering av lovbrøtere m.v. § 23 b.

§ 48 første ledd annet punktum skal lyde:

Anmodningen sendes gjennom vedkommende regjeringsdepartement, hvis ikke andet er bestemt av Kongen eller følger av overenskomst med fremmed stat

§ 164 skal lyde:

Kongen kan bestemme at det som skal forkynnes kan meddeles per telefaks eller ved andre kommunikasjonsmidler til den som skal utføre forkynnelsen, og fastsette nærmere regler om dette. Det kan også bestemmes at meddelelsen kan sendes via annen myndighet. Første og annet punktum gjelder også for dokumenter som meddeles fra utenlandsk myndighet og som skal forkynnes i Norge.

II

I lov 13. juni 1975 nr. 39 om utlevering av lovbrøtere m.v. gjøres følgende endringer i kapittel V:

Ny § 23 a skal lyde:

1. En begjæring om rettslig bistand fra utenlandsk myndighet i forbindelse med straffesak i fremmed stat som er fremsatt overfor departementet eller i samsvar med overenskomst med vedkommende stat, skal så vidt mulig etterkommes.
2. Begjæringen skal avslås dersom gjennomføringen ville krenke Norges suverenitet, medføre fare for rikets sikkerhet eller stride mot rettsordenen eller andre vesentlige interesser.
3. Begjæringen kan også avslås dersom
  - a) den gjelder en handling som etter bestemmelsene i §§ 4 og 5 ikke kan begrunne utlevering,
  - b) den fullbyrdende myndighet har kjennskap til at det i Norge eller i en stat som er tilknyttet Schengen-samarbeidet eller Den europeiske union er avsagt dom eller foreligger annen avgjørelse som avskjærer videre strafforfølgning for det forhold begjæringen gjelder,
  - c) det foreligger tungtveiende grunner for at begjæringen ikke bør etterkommes,
4. Tredje ledd bokstav a gjelder ikke anmodning fra en stat som er tilsluttet Schengen-samarbeidet eller Den europeiske union.
5. Det er ikke til hinder for gjennomføringen av anmodningen at handlingen som anmodningen gjelder, ikke er straffbar etter norsk rett. Dette gjelder likevel ikke anmodninger som involverer bruk av tvangsmidler, jf. § 24 tredje ledd.

Ny § 23 b skal lyde:

1. Påtalemyndigheten kan beslutte å fremme anmodning til utenlandsk myndighet om bistand til bevisopptak. Slik anmodning sendes via Justisdepartementet, hvis ikke annet er bestemt ved overenskomst med fremmed stat.
2. Kongen kan gi nærmere forskrifter om rettsanmodninger etter denne bestemmelsen.

§ 24 nr. 1 nytt annet og tredje punktum skal lyde:

Det kan også ellers bestemmes at ting som kan beslaglegges eller inndras i medhold av straffeprosessloven kapittel 16, skal overføres til fremmed stat for det formål at tingen skal tilbakeleveres til rette eier. Tilsvarende kan det bestemmes at det skal gis avkall på ting som er midlertidig overlevert fremmed stat.

§ 24 nr. 3 annet punktum skal lyde:

Første punktum, andre alternativ gjelder ikke for stater tilsluttet Schengensamarbeidet eller Den europeiske union.

§ 24 nr. 4 fjerde punktum skal lyde:

Reglene i § 17 tredje ledd gjelder tilsvarende.

Ny § 24 a skal lyde:

1. Til bruk for straffesak i fremmed stat kan utenlandsk domstol eller annen myndighet som er kompetent etter vedkommende lands lovgivning, på begjæring avhøre vitner og sakkyndige som befinner seg i Norge ved fjernavhør. Begjæringen fremsettes overfor departementet, med mindre annet er fastsatt ved overenskomst med fremmed stat.

2. Fjernavhør etter denne bestemmelsen gjennomføres ved norsk domstol. Innkallelse av den som skal avgi forklaring skjer etter reglene i straffeprosessloven. For plikten til å møte som vitne eller sakkyndig gjelder straffeprosessloven §§ 108, 109 og 143 tredje ledd tilsvarende. Tredje punktum gjelder ikke for fjernavhør ved hjelp av telefon.
3. Avhøret kan gjennomføres i henhold til lovgivningen i den stat som har fremsatt begjæringen, så lenge en slik fremgangsmåte ikke er forbudt etter norsk rett. En dommer skal være til stede under hele avhøret og føre kontroll med utspørringen.
4. For vitnet og den sakkyndiges adgang og plikt til å forklare seg mv. gjelder bestemmelsene i straffeprosessloven kapittel 10 og 11 tilsvarende så langt de passer. Den som avhøres kan også nekte å avgi forklaring i den utstrekning dette følger av den anmodende stats lovgivning. Fjernavhør ved hjelp av telefon kan bare skje dersom vitnet eller den sakkyndige samtykker.
5. For straffansvar for falsk forklaring gjelder straffeloven §§ 163 til 167 tilsvarende.
6. Kongen kan gi forskrifter om fjernavhør etter denne bestemmelsen, herunder regler om blant annet føring av referat, bruk av tolk og dommerens kontroll med avhøret mv.

§ 25 nr. 1 og 2 skal lyde:

1. Til bruk for straffesak her i landet eller i fremmed stat kan det bestemmes at en person som her i landet er frihetsberøvet på grunn av straffbar handling, skal midlertidig overføres til en fremmed stat for å avhøres som vitne eller fremstilles til konfrontasjon. Overføring som nevnt i første punktum, kan også skje med vedkommendes samtykke for å bistå ved andre etterforskningskritt, eller skje i forbindelse med fornyet prøving av dom.
2. Begjæring om overføring etter nr. 1 fremsendes via departementet med mindre annet er fastsatt ved overenskomst med fremmed stat. Begjæringen skal inneholde opplysninger om arten av den straffbare handling.

§ 25 nr. 3 første og annet punktum skal lyde:

Begjæring om midlertidig overføring til bruk for straffesak i fremmed stat skal ikke etterkommes dersom den handling forfølgningen gjelder eller en tilsvarende handling, ikke er straffbar etter norsk lov, eller dersom den etter bestemmelsene i §§ 4 til 6 ikke kan begrunne utlevering. Overføring til fremmed stat skal ikke skje dersom vedkommendes nærvær er nødvendig her i riket av hensyn til en straffesak, eller dersom andre sterke grunner taler mot overføring.

§ 25 nr. 4 skal lyde:

4. Dersom vedkommende ikke samtykker i overføring etter nr. 1 første punktum, avgjør retten ved kjennelse om det er lovlig adgang til overføring. Er vedkommende under strafforfølgning her i riket, hører saken inn under den domstol som behandler straffesaken. Reglene i § 17 tredje ledd gjelder tilsvarende. Dersom vedkommende overfor påtalemyndigheten eller kriminalomsorgen skriftlig samtykker til midlertidig overføring, avgjør den stedlige statsadvokat om overføring skal skje. Før det treffes avgjørelse om overføring til utlandet, skal det innhentes uttalelse fra fengsels- eller anstaltmyndigheten såfremt vedkommende soner straff eller er anbrakt i anstalt.

Ny § 25 a skal lyde:

1. En person som i utlandet er berøvet friheten på grunn av straffbar handling, kan overføres midlertidig til Norge for å avhøres som vitne eller bistå ved andre etterforskningskritt. Det samme gjelder ved fornyet prøving av dom.
2. Begjæring om overføring etter nr. 1 fremsettes av påtalemyndigheten og sendes via departementet med mindre annet er fastsatt ved overenskomst med fremmed stat.
3. Personen som overføres skal holdes i fengslig forvaring, med mindre vedkommende utenlandske myndighet anmoder om at fengslingen skal opphøre. Det er et vilkår for fengsling at det godtgjøres å foreligge beslutning om bruk av fengslig forvaring i samsvar med vedkommende stats lovgivning. Lov 20. januar 2012 nr. 4 om pågriping og overlevering til og fra Norge for straffbare forhold på grunnlag av ein arrestordre § 13 tredje ledd første og annet punktum gjelder tilsvarende.
4. Personen som er overført skal under oppholdet her i riket ikke bli satt under rettsforfølgning, straffet eller utlevert for handling han har begått før overføringen. Vedkommende skal tilbakeføres til den fremmede stat så snart som mulig eller innen en nærmere fastsatt frist.

III

I lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker gjøres følgende endringer:

§ 203 nytt annet ledd skal lyde:

Ved anmodning fra fremmed stat om rettslig hjelp til utlevering av elektronisk lagrede data gjelder § 216 a fjerde til sjetten ledd tilsvarende.

§ 210 første ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Ved anmodning fra fremmed stat om rettslig hjelp til utlevering av elektronisk lagrede data gjelder § 216 a fjerde til sjette ledd tilsvarende.

§ 216 a fjerde ledd nytt tredje og fjerde punktum skal lyde:

Dersom kommunikasjonsavlytting er besluttet som ledd i rettslig bistand til fremmed stat etter lov 13. juni 1975 nr. 39 om utlevering av lovbrytere m.v. § 24, kan politiet pålegge eier eller tilbyder av nett eller tjeneste å bistå slik at kontrollen kan skje ved umiddelbar overføring til den fremmede staten. Tredje punktum gjelder likevel bare i den utstrekning slik bistand er nødvendig for å oppfylle forpliktelser i henhold til overenskomst med fremmed stat som Norge er part i.

§ 216 a nytt femte og sjette ledd skal lyde:

Påtalemyndigheten kan i den utstrekning det er nødvendig for å oppfylle forpliktelser i henhold til overenskomst som Norge er part i, treffe beslutning om at det skal gis teknisk bistand til gjennomføring av beslutning fra kompetent rettslig myndighet i fremmed stat om kommunikasjonsavlytting, som skal foretas som ledd i etterforskning av en straffesak i denne stat. Dette gjelder bare dersom kontrollen retter seg mot personer som ikke oppholder seg i Norge og kontrollen kan skje ved umiddelbar overføring. Tredje og fjerde ledd gjelder tilsvarende. Utfyllende vilkår for å etterkomme anmodning fra fremmed stat om teknisk bistand til kommunikasjonskontroll etter denne bestemmelse og krav til beslutningens innhold fastslås av Kongen.

Kongen kan gi nærmere regler om varslingsplikt ved kommunikasjonskontroll som ikke krever rettslig eller teknisk bistand i en fremmed stat og som er i samsvar med overenskomst med vedkommende stat. Kongen kan også gi nærmere regler om behandling av varsel fra fremmed stat om slik kommunikasjonskontroll i Norge.

§ 216 b annet ledd bokstav b og c skal lyde:

- b) å stenge anlegg som nevnt i bokstav a for kommunikasjon, eller
- c) å identifisere anlegg som nevnt i bokstav a ved hjelp av teknisk utstyr.

§ 216 b nytt fjerde ledd skal lyde:

Ved anmodning fra fremmed stat om rettslig hjelp til kommunikasjonskontroll som nevnt i annet ledd bokstav a gjelder § 216 a fjerde og femte ledd tilsvarende.

IV

I lov 4. august 1995 nr. 53 om politiet skal § 20 a lyde:

§ 20 a. *Utenlandsk polititjenestemann*

Utenlandsk tjenestemann kan delta i felles etterforskningsgrupper, felles politioperasjoner, eller på annen måte utføre tjenestehandlinger i Norge i den grad det følger av overenskomst med fremmed stat. Tilsvarende gjelder for adgangen til å fortsette observasjon og forfølgelse på norsk territorium.

Det kan unntaksvis gis politimyndighet til utenlandsk tjenestemann. § 20 tredje ledd gjelder tilsvarende.

Utenlandsk tjenestemann som nevnt i første ledd, er å anse som offentlig tjenestemann i forhold til straffelovens bestemmelser.

Kongen kan gi nærmere regler om vilkår for og gjennomføringen av internasjonalt samarbeid som nevnt i første ledd, herunder særlig om vilkårene for adgangen til å fortsette observasjon og forfølgelse som nevnt i første ledd annet punktum.

V

I lov 4. juli 2003 nr. 83 om elektronisk kommunikasjon skal § 2–8 tredje ledd nytt annet punktum lyde:

Myndigheten kan også gi forskrifter om tilbyders krav på dekning av kostnader som følge av bistand til fremmede stater for å oppfylle forpliktelser i henhold til overenskomst som Norge er part i.

VI

I lov 15. april 2011 nr. 11 om endringer i ekomloven og straffeprosessloven mv. (gjennomføring av EUs datalagringsdirektiv i norsk rett) gjøres følgende endringer i avsnitt I om endringer i lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker:

§ 203 annet ledd oppheves.

§ 210 første ledd tredje punktum oppheves.

I endringen av § 210 b skal nytt sjette ledd lyde:

Ved anmodning fra fremmed stat om rettslig hjelp til utlevering av trafikkdata som nevnt i første ledd, gjelder § 216 a fjerde til sjette ledd tilsvarende.

I endringen av § 210 c skal annet ledd lyde:

§ 210 b annet til sjette ledd gjelder tilsvarende.

VII

1. Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.
2. Kongen kan gi nærmere overgangsregler.

22. juni. Lov nr. 53 2012**Lov om endringer i opplæringslova og privatskolelova (undervisningskompetanse m.m.)**

Prop.84 L (2011–2012), Innst.321 L (2011–2012), Lovvedtak 64 (2011–2012). Stortingets første og andre gongs behandling hv. 5. og 12. juni 2012. Fremja av Kunnskapsdepartementet. Kunngjort 22. juni 2012 kl. 15.55.

Endringer i følgjande lover:

1. Lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova).
2. Lov 4. juli 2003 nr. 84 om private skolar med rett til statstilskot (privatskolelova).

I

I lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa blir det gjort følgjande endringar:

§ 2–8 nytt femte ledd skal lyde:

Kommunen kan organisere særskilt opplæringstilbod for nykomne elevar i eigne grupper, klassar eller skolar. Dersom heile eller delar av opplæringa skal skje i slik gruppe, klasse eller skole, må dette fastsetjast i vedtaket om særskild språkopplæring. Vedtak om slik opplæring i særskilt organisert tilbod kan berre gjerast dersom dette er rekna for å vere til beste for eleven. Opplæring i særskilt organisert tilbod kan vare inntil to år. Vedtak kan berre gjerast for eitt år om gongen. I vedtaket kan det for denne perioden gjerast avvik frå læreplanverket for den aktuelle eleven i den utstrekning dette er nødvendig for å vareta eleven sitt behov. Vedtak etter dette leddet krev samtykkje frå elev eller føresette.

§ 2–12 tredje ledd skal lyde:

For private grunnskolar gjeld også §§ 2–2, 2–5 første, andre, tredje og sjette ledd, 2–9, 2–10, 2–11, 8–2, 9–1, 9–2, 9–3, 9–4, 9–5, 9–6, kapittel 9a, §§ 10–1, 10–2, 10–6, 10–6a, 10–9, 11–1, 11–2, 11–3, 11–4, 11–7, 11–10, 13–3b, 13–7a, 13–10, 14–1, 15–3 og 15–4.

Ny § 2–16 skal lyde:

§ 2–16. Opplæring av elevar med behov for alternativ og supplerande kommunikasjon (ASK)

Elevar som heilt eller delvis manglar funksjonell tale og har behov for alternativ og supplerande kommunikasjon, skal få nytte eigna kommunikasjonsformer og nødvendige kommunikasjonsmiddel i opplæringa.

Når ein elev ikkje har eller kan få tilfredsstillande utbytte av det ordinære opplæringstilbodet, har eleven rett til spesialundervisning etter reglane i kapittel 5. Dette inkluderer nødvendig opplæring i å bruke alternativ og supplerande kommunikasjon.

§ 3–12 nytt femte ledd skal lyde:

Fylkeskommunen kan organisere særskilt opplæringstilbod for nykomne elevar i eigne grupper, klassar eller skolar. Dersom heile eller delar av opplæringa skal skje i slik gruppe, klasse eller skole, må dette fastsetjast i vedtaket om særskild språkopplæring. Vedtak om slik opplæring i særskilt organisert tilbod kan berre gjerast dersom dette er rekna for å vere til beste for eleven. Opplæring i særskilt organisert tilbod kan vare inntil to år. Vedtak kan berre gjerast for eitt år om gongen. I vedtaket kan det for denne perioden gjerast avvik frå læreplanverket for den aktuelle eleven i den utstrekning dette er nødvendig for å vareta eleven sitt behov. Vedtak etter dette leddet krev samtykkje frå elev eller føresette.

Ny § 3–13 skal lyde:

§ 3–13. Opplæring av elevar, lærlingar og lærekandidatar med behov for alternativ og supplerande kommunikasjon (ASK)

Elevar, lærlingar og lærekandidatar som heilt eller delvis manglar funksjonell tale, og har behov for alternativ og supplerande kommunikasjon, skal få nytte eigna kommunikasjonsformer og nødvendige kommunikasjonsmiddel i opplæringa.

Når ein elev eller lærekandidat ikkje har eller kan få tilfredsstillande utbytte av det ordinære opplæringstilbodet, har eleven eller lærekandidaten rett til spesialundervisning etter reglane i kapittel 5. Dette inkluderer nødvendig opplæring i bruk av alternativ og supplerande kommunikasjon.

Ny § 4A–13 skal lyde:

§ 4A–13. Opplæring av vaksne med behov for alternativ og supplerande kommunikasjon (ASK)

Vaksne som heilt eller delvis manglar funksjonell tale og har behov for alternativ og supplerande kommunikasjon, skal få nytte eigna kommunikasjonsformer og nødvendige kommunikasjonsmiddel i opplæringa.

Vaksne som ikkje har eller kan få tilfredsstillande utbytte av det ordinære opplæringsstilbodet, har rett til spesialundervisning etter reglane i § 4a–2. Dette inkluderer nødvendig opplæring i å bruke alternativ og supplerande kommunikasjon.

§ 5–5 skal lyde:

§ 5–5. *Unntak frå reglane om innhaldet i opplæringa og om kompetansekrav*

Reglane om innhaldet i opplæringa i denne lova og i forskrifter etter denne lova gjeld for spesialundervisning så langt dei passar. For elev som får spesialundervisning, skal det utarbeidast individuell opplæringsplan. Planen skal vise mål for og innhaldet i opplæringa og korleis ho skal drivast. Også avvikande kontraktvilkår for lærlingar kan fastsetjast i den individuelle opplæringsplanen.

Skolen skal kvart halvår utarbeide skriftleg oversikt over den opplæringa eleven har fått, og ei vurdering av utviklinga til eleven. Skolen sender oversikta og vurderinga til eleven eller til foreldra til eleven og til kommunen eller fylkeskommunen.

Krav etter § 10–2 kan fråvikast i vedtak om spesialundervisning dersom ei konkret vurdering av eleven og den spesialundervisninga som skal bli gitt, tilseier det.

§ 10–1 skal lyde:

§ 10–1. *Krav om kompetanse ved tilsetjing av undervisningspersonell*

Den som skal tilsetjast i undervisningsstilling i grunnskolen og i den vidaregåande skolen, skal ha relevant fagleg og pedagogisk kompetanse. Departementet gir nærmare forskrifter om krav til utdanning og praksis for den som skal tilsetjast i undervisningsstillingar på ulike årstrinn og i ulike skoleslag.

§ 10–2 skal lyde:

§ 10–2. *Krav om relevant kompetanse i undervisningsfag*

Tilsette som skal undervise, må ha relevant kompetanse i dei faga dei skal undervise i.

Departementet gir nærmare forskrifter om krav til relevant kompetanse for dei som skal undervise på ulike årstrinn og i ulike skoleslag. Departementet kan i forskrift også fastsetje at det ikkje skal stillast krav om relevant kompetanse i enkelte fag.

Krav om relevant kompetanse i undervisningsfag gjeld ikkje for den som er mellombels tilsett etter § 10–6 eller etter arbeidsmiljølova, eller den som er tilsett på vilkår etter § 10–6a. Kravet gjeld heller ikkje for den som før § 10–2 vart sett i kraft, hadde tilfredsstillande kompetanse etter dagjeldande krav for tilsetjing i undervisningsstilling, eller den som etter at § 10–2 vart sett i kraft, har fullført tidlegare allmennlærerutdanning.

Skoleeigar kan, så langt det er nødvendig, fråvike kravet om relevant kompetanse i undervisningsfag i tilfelle der skolen ikkje har nok kvalifisert undervisningspersonale i faget. Det må takast stilling til dette for kvart skoleår.

Ved skolar med årstrinn 8–10, der desse årstrinna har færre enn 60 elevar og færre enn 5 lærarårsverk, kan kravet om relevant kompetanse i undervisningsfag om nødvendig fråvikast for desse årstrinna.

§ 10–6 skal lyde:

§ 10–6. *Mellombels tilsetjing*

Dersom det ikkje er søkjarar som fyller kompetansekrava for tilsetjing i § 10–1, kan andre tilsetjast mellombels. Med mindre det er avtalt ein kortare tilsetjingsperiode, skal tilsetjinga vare til og med 31. juli.

Ny § 10–6a skal lyde:

§ 10–6a. *Tilsetjing på vilkår*

Dersom det ikkje er søkjarar som fyller kompetansekrava for tilsetjing i § 10–1, kan ein annan søkjar som er i gang med relevant utdanning, tilsetjast på det vilkår at utdanninga blir fullført. Arbeidsgivar og arbeidstakar avtaler lengda på tilsetjinga på vilkår, under omsyn til omfanget av stillinga, lengda på utdanninga og kor tilgjengeleg utdanningstilbodet er. Dersom vilkåra ikkje blir oppfylte, gjeld reglane i arbeidsmiljøloven § 14–9 om avslutning av arbeidsforhold ved mellombels tilsetjing.

§ 15–2 andre ledd skal lyde:

Departementet er klageinstans for enkeltvedtak om inntak og spesialundervisning i den vidaregåande opplæringa, enkeltvedtak om tap av retten til vidaregåande opplæring etter § 3–8 og § 4–6, enkeltvedtak om opplæring i inntil to år ekstra etter § 3–1 femte ledd, enkeltvedtak om særskild språkopplæring etter § 3–12 og enkeltvedtak om fysiske og psykososiale miljøforhold etter § 9a–2 og § 9a–3.

II

I lov 4. juli 2003 nr. 84 om private skolar med rett til statstilskot blir det gjort desse endringane:

§ 2–1 andre ledd skal lyde:

Skolane skal drive verksemda si på følgjande grunnlag:

- a) religiøst

- b) anerkjend pedagogisk retning
- c) internasjonalt
- d) særskilt tilrettelagd vidaregåande opplæring i kombinasjon med toppidrett
- e) norsk grunnskoleopplæring i utlandet
- f) særskilt tilrettelagd opplæring for funksjonshemma
- g) vidaregåande opplæring i små og verneverdige handverksfag.

§ 2–2 tredje ledd skal lyde:

Dersom ein skole har færre enn 15 elevar tre skoleår i samanheng, fell godkjenninga bort. For norske skolar i utlandet gjeld ei tilsvarande minimumsgrense på 10 elevar. Departementet kan i særskilde tilfelle gjere unntak frå minimumskrava til elevtal. Skolar som berre driv verksemd etter § 2–1 bokstav g, er ikkje omfatta av minimumskrava til elevtal.

§ 3–5 femte ledd skal lyde:

Private skolar kan organisere særskilt opplæringstilbod for nykomne elevar i eigne grupper eller klassar når det ligg føre vedtak frå kommunen eller fylkeskommunen om slik organisering, og om at den private skolen kan gi slikt opplæringstilbod. Private skolar som vil gi enkeltelevar slikt opplæringstilbod, må gi kommunen eller fylkeskommunen den informasjon som er nødvendig for å opplyse saka før denne gjer vedtak etter opplæringslova §§ 2–8 femte ledd eller 3–12 femte ledd.

§ 3–5 noverande femte ledd blir sjette ledd.

§ 3–6 første ledd skal lyde:

Opplæringslova § 5–1 om rett til spesialundervisning, § 5–3 om sakkunnig vurdering, § 5–4 om saksbehandlinga i samband med vedtak om spesialundervisning og § 5–5 om unntak frå reglane om innhaldet i opplæringa og om kompetansekrav gjeld tilsvarande.

Ny § 3–14 skal lyde:

§ 3–14. *Opplæring av elevar med behov for alternativ og supplerande kommunikasjon (ASK)*

Elevar som heilt eller delvis manglar funksjonell tale og som har behov for alternativ og supplerande kommunikasjon, skal få nytte eigna kommunikasjonsformer og nødvendige kommunikasjonsmiddel i opplæringa.

Når ein elev ikkje har eller kan få tilfredsstillande utbytte av det ordinære opplæringstilbodet, har eleven rett til spesialundervisning etter reglane i § 3–6. Dette inkluderer nødvendig opplæring i bruk av alternativ og supplerande kommunikasjon.

§ 4–2 første og andre ledd skal lyde:

For undervisningspersonalet ved skolar som er godkjende etter lova her, gjeld dei kompetansekrava som følgjer av §§ 10–1 og 10–2 i opplæringslova med tilhøyrande forskrift.

Opplæringslova § 10–6 om mellombels tilsetjing og § 10–6a om tilsetjing på vilkår gjeld tilsvarande.

III

Lova blir sett i verk på det tidspunkt Kongen bestemmer. Dei enkelte føresegnene kan setjast i verk på ulike tidspunkt.

22. juni. Lov nr. 54 2012

Lov om endringer i barnehageloven (tilskudd og foreldrebetaling i ikke-kommunale barnehager)

Prop.98 L (2011–2012), Innst.352 L (2011–2012), Lovvedtak 74 (2011–2012). Stortingets første og andre gangs behandling hhv. 11. og 15. juni 2012. Fremmet av Kunnskapsdepartementet. Kunngjort 22. juni 2012 kl. 15.55.

Endringer i følgende lov:

Lov 17. juni 2005 nr. 64 om barnehager (barnehageloven).

I

I lov 17. juni 2005 nr. 64 om barnehager gjøres følgende endringer:

Ny § 14 a skal lyde:

§ 14 a. *Krav til bruk av offentlige tilskudd og foreldrebetaling i ikke-kommunale barnehager*

Offentlige tilskudd og foreldrebetaling skal komme barna i barnehagen til gode. Barnehagen kan ha et rimelig årsresultat. Dette innebærer at følgende vilkår må være oppfylt:

- a) barnehagen kan bare belastes kostnader som direkte vedrører godkjent drift av barnehagen,
- b) barnehagen kan ikke overfor eier eller eiers nærstående eller selskap i samme konsern som eier foreta transaksjoner og belastes kostnader på vilkår eller med beløp som avviker fra eller overstiger det som ville vært fastsatt mellom uavhengige parter, og

- c) barnehagen kan ikke ha vesentlig lavere personalkostnad per heltidsplass enn det som er vanlig i tilsvarende kommunale barnehager.

Som eiers nærstående menes nærstående som nevnt i aksjeloven § 1–5 første ledd. Med konsern menes selskaper som står i slikt forhold til hverandre som beskrevet i aksjeloven § 1–3.

Barnehageeier skal kunne dokumentere at offentlige tilskudd og foreldrebetaling er brukt i samsvar med formålet i første ledd.

Kongen kan gi utfyllende forskrift om krav til regnskap, revisjon, og rapportering, krav til barnehagens dokumentasjon av bruk av offentlige tilskudd og foreldrebetaling, og den ikke-kommunale barnehagens opplysningsplikt om økonomiske forhold.

§ 16 skal lyde:

§ 16. Tilsyn

Kommunen fører tilsyn med virksomheter etter denne lov.

Kommunen kan gi pålegg om retting av uforvarlige eller ulovlige forhold ved godkjente eller godkjenningsspliktige virksomheter. Hvis fristen for å etterkomme pålegget ikke overholdes, eller hvis forholdet ikke lar seg rette, kan kommunen vedta tidsbegrenset eller varig stenging av virksomheten. Kommunens stengingsvedtak skal sendes fylkesmannen til orientering.

I stedet for eller i tillegg til stenging av virksomheten, kan kommunen bruke økonomiske reaksjoner overfor ikke-kommunale barnehager dersom krav etter § 14 a, eller forskrift i medhold av samme bestemmelse, ikke er overholdt.

Vedtak om retting og stenging og vedtak om anvendelse av økonomiske reaksjonsmidler kan påklages til fylkesmannen.

Ny § 16 a skal lyde:

§ 16 a. Kommunens adgang til å anvende økonomiske reaksjonsmidler overfor ikke-kommunale barnehager

Kommunen kan holde tilbake tilskudd til ikke-kommunale barnehager eller redusere tilskudd i kommende terminer dersom krav etter § 14 a eller forskrift i medhold av § 14 a ikke er oppfylt.

Dersom tilskudd er anvendt i strid med § 14 a eller forskrift i medhold av § 14 a, kan kommunen kreve tilbakebetaling av tilskudd.

Tilbakehold av tilskudd, reduksjon i tilskudd eller tilbakebetaling av tilskudd etter første og andre ledd skal stå i forhold til regelbruddets art og økonomiske betydning.

II

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

22. juni. Lov nr. 55 2012

Lov om endring i universitets- og høyskoleloven (rapportering til database for vitenskapelig publisering)

Prop.67 L (2011–2012), Innst.241 L (2011–2012), Lovvedtak 56 (2011–2012). Stortingets første og andre gangs behandling hhv. 14. og 22. mai 2012. Fremmet av Kunnskapsdepartementet. Kunngjort 22. juni 2012 kl. 15.55.

Endring i følgende lov:

Lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven).

I

I lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler skal ny § 7–7 lyde:

§ 7–7. Rapportering til database for vitenskapelig publisering

(1) Denne bestemmelsen har som formål å legge til rette for bruk av fødselsnummer som entydig identifikasjonsgrunnlag ved registrering av vitenskapelige publikasjoner i en nasjonal database for vitenskapelige publikasjoner.

(2) Bestemmelsen her gjelder universiteter og høyskoler, regionale helseforetak og institutter som mottar offentlig resultatbasert finansiering av forskning basert på bruk av indikatorer for vitenskapelig publisering. Bestemmelsen gjelder for helseforetak og andre institusjoner som inngår i det nasjonale systemet for måling av forskningsaktivitet i de regionale helseforetakene.

(3) Så langt lovbestemt taushetsplikt ikke er til hinder for det, kan departementet ved forskrift eller enkeltvedtak gi pålegg til institusjoner som nevnt i annet ledd, om å rapportere til database for vitenskapelig publisering navn og fødselsnummer for forfattere av vitenskapelige publikasjoner ved institusjonen. Fødselsnumrene skal bare være tilgjengelige for behandlingsansvarlig, databehandler og den som er registrert. Departementet kan gi forskrift med regler om hvordan rapporteringen nærmere skal skje.

II

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

22. juni. Lov nr. 56 2012**Lov om endringer i naturmangfoldloven og friluftsloven**

Prop.82 L (2011–2012), Innst.318 L (2011–2012), Lovvedtak 68 (2011–2012). Stortingets første og andre gangs behandling hhv. 6. og 12. juni 2012. Fremmet av Miljøverndepartementet. Kunngjort 22. juni 2012 kl. 15.55.

Endringer i følgende lover:

1. Lov 28. juni 1957 nr. 16 om friluftslivet.
2. Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven).

I

I lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold skal § 17 annet ledd lyde:

Vilt kan avlives når det må anses påkrevd for å fjerne en aktuell og betydelig fare for skade på person. Eieren, eller en som opptrer på vegne av eieren, kan avlive vilt under direkte angrep på bufe, tamrein, gris, hund og fjørfe.

II

I lov 28. juni 1957 nr. 16 om friluftslivet oppheves § 5 første ledd annet punktum.

III

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.

22. juni. Lov nr. 57 2012**Lov om Eksportkreditt Norge AS (eksportkredittloven)**

Prop.102 L (2011–2012), Innst.342 L (2011–2012), Lovvedtak 67 (2011–2012). Stortingets første og andre gangs behandling hhv. 6. og 12. juni 2012. Fremmet av Nærings- og handelsdepartementet. Kunngjort 22. juni 2012 kl. 15.55.

§ 1. Formål

Loven fastsetter rammer for etableringen og driften av et statlig norsk aksjeselskap som skal ha til formål å forvalte en statlig ordning for finanstjenester til norsk eksport av kapitalvarer og tjenester. Selskapets navn skal være Eksportkreditt Norge AS.

§ 2. Selskapets eier

Staten skal eie alle aksjene i selskapet.

§ 3. Selskapets virksomhet

For å fremme formål som nevnt i § 1, kan selskapet i eget navn

1. yte offentlig støttede eksportkreditter i henhold til internasjonale avtaler, og
2. yte lån på markedsmessige vilkår som et alternativ til lån som nevnt i nr. 1.

Nærmere regler om eksportkreditter og lån som kan ytes i medhold av første ledd, kan gis av departementet ved forskrift.

§ 4. Finansiering av selskapets virksomhet

Utlånsvirksomheten skal i sin helhet finansieres ved bevilgning over statsbudsjettet.

Midler til driften av selskapet bevilges av staten.

Selskapet kan ikke oppta lån eller stille sikkerhet uten Stortingets samtykke.

Riksrevisjonen skal forestå revisjon av låneregnskapet.

§ 5. Statens ansvar

Staten er ansvarlig for de forpliktelser som selskapet pådrar seg i forbindelse med utlånsvirksomheten og som ikke knytter seg til driften av selskapet. Krav mot staten som nevnt i første punktum, skal rettes til selskapet.

§ 6. Aksjeloven

Lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper gjelder for selskapet i den utstrekning ikke annet følger av loven her.

§ 7. Styrets myndighet

Forvaltningen av selskapet hører under styret, som også påser at selskapet drives i samsvar med bestemmelser fastsatt i eller i medhold av lov, selskapets vedtekter samt generelle retningslinjer fastsatt av generalforsamlingen.

Saker som antas å være av vesentlig betydning for selskapets formål, som i vesentlig grad kan endre virksomhetens karakter, eller som kan få vesentlige samfunnsøkonomiske eller samfunnsmessige virkninger, skal forelegges for generalforsamlingen før styret treffer vedtak. I vedtektene kan det fastsettes nærmere regler om hvilke saker som skal forelegges generalforsamlingen etter første punktum.

§ 8. Forholdet til annen lovgivning

Lov 10. februar 1967 om behandlingssaker gjelder ikke for selskapets virksomhet.

Lov 4. mars 1983 nr. 3 om statens tjenestemenn m.m. og lov 18. juli 1958 nr. 2 om offentlige tjenestetvister gjelder ikke for selskapet.

Lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner gjelder ikke for selskapet, jf. finansieringsvirksomhetsloven § 1–3 første ledd nr 1.

Lov 4. desember 1992 nr. 126 om arkiv gjelder ikke for selskapet.

§ 9. Utfyllende bestemmelser

Departementet kan ved forskrift fastsette nærmere bestemmelser om utlånsvirksomheten og selskapets virksomhet, herunder saksbehandlingen i lånesaker, forvaltningen av selskapets midler, driften av selskapet inkludert dekning av selskapets driftskostnader, samt for øvrig til utfylling av lovens bestemmelser.

§ 10. Ikrafttredelse

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

22. juni. Lov nr. 58 2012

Lov om Patentstyret og Klagenemnda for industrielle rettar (patentstyrelova)

Prop.94 L (2011–2012), Innst.343 L (2011–2012), Lovvedtak 66 (2011–2012). Stortingets første og andre gongs behandling hv. 6. og 12. juni 2012. Fremja av Nærings- og handelsdepartementet. Kunngjort 22. juni 2012 kl. 15.55.

Følgjande lov blir oppheva:

Lov 2. juli 1910 nr. 7 om Styret for det industrielle Retsvern.

Endringar i følgjande lover:

1. Lov 26. juni 1953 nr. 8 om oppfinnelser av betydning for rikets forsvar.
2. Lov 15. desember 1967 nr. 9 om patenter (patentloven).
3. Lov 21. juni 1985 nr. 79 om enerett til foretaksnavn og andre forretningskjennetegn mv. (foretaksnavneloven).
4. Lov 12. mars 1993 nr. 32 om planteforedlerrett.
5. Lov 14. mars 2003 nr. 15 om beskyttelse av design (designloven).
6. Lov 26. mars 2010 nr. 8 om beskyttelse av varemerker (varemerkeloven).

§ 1. Oppgåver og formål for Patentstyret

Patentstyret skal behandle saker om industrielle rettar som fastsett i patentloven, foretaksnavneloven, designloven, varemerkeloven og edelmetalloven. Patentstyret kan utføre informasjonstenester og skal elles leggje til rette for innovasjon og verdiskaping ved å vere eit kompetansesenter for industrielle rettar.

§ 2. Patentstyrets organisasjon

Patentstyret er eit forvaltningsorgan administrativt underlagt departementet. Patentstyret er uavhengig ved behandling av saker etter lovene nemnde i § 1 og kan ikkje instruerast når det gjeld generell lovtolkning, avgjerder i enkeltsaker eller handtering av søksmål mot avgjerder i slike saker. Kongen eller departementet kan heller ikkje omgjere avgjerdene Patentstyret tek i slike saker.

Patentstyret blir leidd av ein direktør som blir tilsett av Kongen i statsråd.

Kongen kan i forskrift gi nærmare føresegner om organiseringa av og saksbehandlinga i Patentstyret, og om Patentstyret sine informasjonstenester, medrekna betaling for desse tenestene.

§ 3. Klagenemnda for industrielle rettar

Klagenemnda for industrielle rettar (Klagenemnda) er klageorgan for saker som fastsett i patentloven, foretaksnavneloven, designloven, varemerkeloven, edelmetalloven og planteforedlerloven.

Klagenemnda er eit uavhengig forvaltningsorgan administrativt underlagt departementet. § 2 første ledd andre og tredje punktum gjeld tilsvarande for Klagenemnda ved behandling av klager etter lovene nemnde i første ledd i paragrafen her og ved søksmål mot avgjerder frå nemnda i slike saker.

Klagenemnda skal ha ein leiar, ein nestleiar og så mange medlemmer som nødvendig for å utføre dei oppgåvene som er lagde til nemnda. Leiar og nestleiar i nemnda må oppfylle krava til dommarar. Nemnda skal elles ha medlemmer med den kompetansen som er nødvendig for ei forsvarleg saksbehandling.

Leiaren og nestleiar blir tilsette av Kongen i statsråd. Dei andre medlemmene i Klagenemnda blir oppnemnde av departementet for ein periode på inntil fem år med høve til å oppnemne dei på nytt. Tilsette i Patentstyret kan ikkje vere medlemmer i Klagenemnda.

§ 4. Saksbehandlinga i Klagenemnda

Avgjerdene i Klagenemnda skal takast av eit utval på tre medlemmer. Leiaren fastset samansetjinga av utvalet for kvar enkelt sak. Leiaren kan bestemme at ei sak skal avgjerast av eit utval på fem medlemmer. Leiaren kan avgjere ei klage aleine når saka ikkje reiser tvilsspørsmål og det er openbert kva avgjerda må gå ut på.

Klagenemnda kan ta omsyn til sakstilhøve som ikkje låg føre då Patentstyret fatta sitt vedtak.

Kongen kan i forskrift gi nærmare føresegner om organiseringa av og saksbehandlinga i Klagenemnda.

§ 5. Forholdet til forvaltningsloven

Forvaltningsloven kapittel VI om klage og omgjøring gjeld ikkje for Patentstyret og Klagenemnda i saker etter lovgivinga om industrielt rettsvern.

§ 6. Habilitet

Domstollova §§ 106 til 108 gjeld tilsvarande for dei tilsette i Patentstyret og dei tilsette og medlemmene i Klagenemnda ved behandling av saker etter lovgivinga om industrielt rettsvern.

Ein tilsett i Patentstyret eller ein tilsett i eller eit medlem av Klagenemnda kan ikkje delta i behandlinga av eit krav om administrativ overprøving når overprøvingssaka gjeld ein industriell rett som vedkomande har vore med på å behandle i tidlegare sak. Dette gjeld likevel ikkje dersom overprøvingssaka berre gjeld spørsmål som ikkje var aktuelle i den tidlegare saka.

§ 7. Munnlege forhandlingar og møte

Patentstyret og Klagenemnda skal på alle trinn i saksbehandlinga av eige tiltak vurdere om det er formålstenleg å halde møte med ein part eller ha munnlege forhandlingar med partane. Dersom ein part som har sakleg grunn for det, krev at det skal haldast møte eller munnlege forhandlingar, skal Patentstyret eller Klagenemnda etterkome kravet i den grad ei forsvarleg utføring av tenesta tillèt det, jf. forvaltningslova § 11 d. I ei sak der det er tvist mellom partar, må alle partar som tvistepunkta som skal drøftast gjeld, kallast inn til munnlege forhandlingar.

§ 8. Sakkunnige

Patentstyret og Klagenemnda kan bruke sakkunnige. Ein som ville ha vore inhabil til å ta avgjerd i saka, kan ikkje brukast som sakkunnig. Ein som har vore sakkunnig under behandlinga av ein søknad i Patentstyret, kan likevel brukast som sakkunnig ved klagebehandling, administrativ patentavgrensing og administrativ overprøving. Sakkunnige kan innkallast til møte eller munnlege forhandlingar i saka. Dei kan også ta del i rådslagningar, men ikkje i stemmegiving.

§ 9. Sakskostnader i saker om administrativ overprøving

I sak om administrativ overprøving kan ein part som fullt ut eller i det vesentlege har fått medhald, tilkjennast nødvendige sakskostnader frå motparten. Det skal mellom anna leggjast vekt på om det var god grunn til å få saka prøvd fordi ho var tvilsam, og om det er rimeleg ut frå typen sak og tilhøva hos motparten å påleggje kostnadsansvar. Ved administrativ overprøving etter designloven og foretaksnavneloven kan det berre tilkjennast sakskostnader i klagesaker.

Krav om dekning av sakskostnader må fremjast før saka blir avgjort. Patentstyret eller Klagenemnda skal avgjere spørsmålet samtidig med realiteten i saka.

Dersom ei klage heilt eller delvis fører fram, kan Klagenemnda òg endre avgjerda i Patentstyret når det gjeld sakskostnader. Avgjerda om sakskostnader i Patentstyret kan påklagast særskilt til Klagenemnda. Slik klage avgjer leiaren i Klagenemnda aleine.

Tilkjende sakskostnader kan drivast inn med tvang etter reglane for dommar.

§ 10. Ikraftsetjings- og overgangsreglar

Lova gjeld frå den tid Kongen fastset. Frå same tid som lova trer i kraft, blir lov 2. juli 1910 nr. 7 om Styret for det industrielle Retsvern oppheva.

§§ 7 og 9 gjeld berre for saker der søknaden, motsegna eller kravet om administrativ overprøving eller administrativ patentavgrensing m.m. blei levert etter at denne lova tok til å gjelde. Kongen kan gi nærmare overgangsreglar.

§ 11. Endringar i andre lover

Frå same tid som lova trer i kraft, blir følgjande endringar gjorde i andre lover:

1. I lov 26. juni 1953 nr. 8 om oppfinnelser av betydning for rikets forsvar skal § 3 første ledd lyde:

Vil noen utnytte en oppfinnelse som nevnt i § 2, må vedkommende inngi fullstendig skriftlig fremstilling av oppfinnelsen til departementet, eller på vanlig måte inngi patentsøknad til Patentstyret dersom vedkommende ønsker industrielt rettsvern for oppfinnelsen.

2. I lov 15. desember 1967 nr. 9 om patenter blir følgjande endringar gjorde:

§ 7 skal lyde:

Patentmyndigheten her i riket er Patentstyret.

§ 26 skal lyde:

Den endelige avgjørelsen av en patentsøknad kan påklages til Klagenemnden for industrielle rettigheter (Klagenemnden) dersom avgjørelsen har gått søkeren imot.

Den endelige avgjørelsen av en innsigelse kan påklages til Klagenemnden av patenthaveren eller innsigieren dersom avgjørelsen har gått vedkommende imot.

Blir en begjæring om gjenopptakelse etter § 15 tredje ledd eller § 20 første ledd avslått, eller en begjæring om overføring etter § 18 imøtekommet, kan avgjørelsen påklages av søkeren til Klagenemnden. Blir en begjæring om overføring etter § 18 avslått, kan avgjørelsen påklages av den som har fremsatt begjæringen.

Blir en begjæring etter § 22 femte eller niende ledd avslått, kan avgjørelsen påklages til Klagenemnden av den som har fremsatt begjæringen.

§ 27 tredje og fjerde ledd skal lyde:

Avgjørelse der Klagenemnden avslår en søknad om patent, opphever et patent eller opprettholder en beslutning fra Patentstyret om å oppheve et patent, kan ikke bringes inn for domstolene senere enn to måneder etter at meddelelse om avgjørelse ble sendt søkeren eller patenthaveren. Underretning om søksmålsfristen skal inntas i meddelelsen. Søksmål rettes mot staten ved Klagenemnden.

§ 22 femte og sjette ledd gjelder tilsvarende for dokumenter som inngis til Klagenemnden.

§ 36 tredje ledd skal lyde:

Dersom Klagenemnden opprettholder Patentstyrets avgjørelse, regnes fristen for betaling av slik avgift som nevnt i første ledd annet punktum fra det tidspunkt Patentstyret sendte søkeren underretning om Klagenemndens avgjørelse.

§ 39 d første ledd skal lyde:

Dersom den endelige avgjørelsen fra Patentstyret ikke går ut på at patentet skal begrenses i samsvar med begjæringen, kan patenthaveren påklage avgjørelsen til Klagenemnden.

§ 39 d tredje ledd skal lyde:

Patenthaveren kan bringe avgjørelsen av en klage i Klagenemnden inn for domstolene, men ikke senere enn en måned etter at meddelelse om avgjørelsen ble sendt vedkommende. Underretning om søksmålsfristen skal inntas i meddelelsen. Søksmål rettes mot staten ved Klagenemnden.

§ 41 første ledd fjerde punktum skal lyde:

Dersom domstolene opphever en avgjørelse fra Klagenemnden om å avslå en søknad om patent, forfaller årsavgift for avgiftsår som har begynt etter at Klagenemnden traff sin avgjørelse og fram til den dag da dommen ble rettskraftig, likevel først to måneder etter sistnevnte dag.

§ 52 e skal lyde:

Avgjørelsen av en begjæring om administrativ overprøving fra Patentstyret kan påklages til Klagenemnden av den parten som avgjørelsen har gått imot. Klagen må være innkommet til Patentstyret innen to måneder fra den dag melding om avgjørelsen ble sendt vedkommende part. Det skal betales fastsatt avgift. I motsatt fall opptas ikke klagen til behandling.

Klagen skal oppgi

- a) klagerens navn og adresse,
- b) avgjørelsen som det klages over,
- c) hvilken endring som ønskes i avgjørelsen, og
- d) hvilke grunner klagen bygger på.

Klagen skal i tillegg oppfylle de vilkårene som er fastsatt av Kongen ved forskrift. § 52 b tredje ledd gjelder tilsvarende så langt den passer.

Avgjørelse i sak om administrativ overprøving hvor patentet erklæres ugyldig eller endres, kan ikke bringes inn for domstolene senere enn to måneder etter at melding om avgjørelse ble sendt den part som avgjørelsen går imot. Orientering om søksmålsfristen skal inntas i meldingen. Søksmål rettes mot staten ved Patentstyret eller mot staten ved Klagenemnden, avhengig av hvilket av organene som har truffet avgjørelsen søksmålet gjelder. Avgjørelse hvor en begjæring om administrativ overprøving avvises eller avslås, kan ikke bringes inn for domstolene.

§ 62 a andre ledd første punktum skal lyde:

Søknader om supplerende beskyttelsessertifikat inngis til Patentstyret.

§ 63 første ledd nr. 2 skal lyde:

2. søksmål angående prøvelse av avgjørelse der Klagenemnden avslår en søknad om patent, opphever et patent eller opprettholder en beslutning fra Patentstyret om å oppheve et patent, jf. § 27 tredje ledd,

§ 75 skal lyde:

Patentstyrets sjef bestemmer hvem som skal avgjøre begjæringer i henhold til §§ 72 og 73. Avslag på slik begjæring kan av patentsøkeren eller patenthaveren påklages til Klagenemnden. Om klagefrist m.m. og adgangen til å bringe avgjørelser truffet av Klagenemnden inn for domstolene gjelder § 27 tilsvarende.

3. I lov 21. juni 1985 nr. 79 om enerett til foretaksnavn og andre forretningskjennetegn mv. blir følgende endringer gjort:

§ 3–7 skal lyde:

Vedtaket etter § 3–6, herunder i sak om innsyn etter § 3–6 åttende ledd, kan påklages til Klagenemnden for industrielle rettigheter (Klagenemnden) av den som vedtaket har gått imot. En klage må være innlevert skriftlig til Patentstyret innen to måneder etter den dagen da melding om avgjørelsen ble sendt vedkommende part. Klagen skal inneholde

1. klagerens navn og adresse,
2. avgjørelsen som det klages over,

3. hvilken endring som ønskes i avgjørelsen,
4. hvilke grunner klager bygger på.

Fastsatt klageavgift skal betales.

Andre parter i saken skal snarest mulig gis melding om klagen med en rimelig frist for uttalelse.

Er vilkårene for å behandle klagen oppfylt, kan Patentstyret oppheve eller endre avgjørelsen hvis det finner det klart at klagen er begrunnet. Blir det ikke truffet slik avgjørelse, skal sakens dokumenter sendes til Klagenemnden. Gir Patentstyret en uttalelse til Klagenemnden, skal en kopi sendes til partene.

Hvis vilkårene for å behandle klagen ikke er oppfylt, skal klageren gis en rimelig frist for uttalelse og om mulig retting av manglene. Blir manglene ikke rettet innen utløpet av fristen, skal klagen avvises hvis ikke Klagenemnden finner at det bør gis en ny frist for retting.

Tas klagen under behandling, skal Klagenemnden foreta de undersøkelser som klagen gir grunn til. Den kan ta hensyn til forhold som ikke er berørt i klagen.

Bestemmelsene om innsyn i dokumentene i § 3–6 åttende ledd gjelder tilsvarende for dokumentene i klagesaken.

§ 3–8 fjerde ledd skal lyde:

Et vedtak fra Patentstyret om å oppheve registreringen av et foretaksnavn på grunnlag av § 3–6 kan bringes inn for domstolen av rettighetshaveren hvis klageretten etter § 3–7 har blitt brukt, og Klagenemnden har avgjort klagen. Søksmål må være reist innen to måneder etter den dagen da meldingen om avgjørelsen ble sendt til rettighetshaveren. Det kan ikke gis oppfriskning mot oversittelse av søksmålsfristen, som skal nevnes i meldingen om vedtaket. Søksmål rettes mot staten ved Klagenemnden.

4. I lov 12. mars 1993 nr. 32 om planteforedlerrett blir følgende endringer gjorde:

Lovas tittel skal lyde:

Lov 12. mars 1993 nr. 32 om planteforedlerrett (planteforedlerloven)

§ 12 skal lyde:

§ 12. Klage og søksmål

Går Plantesortsnemndas endelige avgjørelse om søknaden imot søkeren, kan søkeren påklage avgjørelsen til Klagenemnden for industrielle rettigheter (Klagenemnden). Blir søknaden imøtekommet etter fornyet behandling, kan den som har reist innsigelse, påklage avgjørelsen til Klagenemnden. Plantesortsnemndas avgjørelse av en begjæring om overføring av en søknad kan også påklages til Klagenemnden. Klagen må inngis til Plantesortsnemnda innen to måneder fra den dag meddelelse om avgjørelsen ble sendt vedkommende. Klageren må betale en klageavgift fastsatt i forskrift.

Avslår Klagenemnden en søknad etter klage, kan søkeren bringe avslaget inn for domstolene innen to måneder fra meddelelse om avslaget ble sendt vedkommende. Søksmål rettes mot staten ved Klagenemnden.

5. I lov 14. mars 2003 nr. 15 om beskyttelse av design blir følgende endringer gjorde:

§ 36 skal lyde:

§ 36. Klage over avgjørelse i Patentstyret

Avgjørelsen i Patentstyret av en designsøknad eller et krav om at en internasjonal designregistrering skal ha virkning i Norge, kan påklages av søkeren til Klagenemnden for industrielle rettigheter (Klagenemnden) hvis avgjørelsen har gått søkeren imot.

Avgjørelsen av en sak om administrativ oppheving etter § 25 kan påklages til Klagenemnden av den parten som avgjørelsen har gått imot. Blir et krav etter § 29 om overføring av en søknad eller registrering innvilget, kan avgjørelsen påklages til Klagenemnden av søkeren eller designhaveren.

Avgjørelsen om å oppheve en innføring etter § 33, kan påklages til Klagenemnden av innehaveren.

Avgjørelsen om å avvise eller avslå et krav om

1. gjenopptakelse etter § 19 fjerde ledd,
2. unntak fra offentlighet etter §§ 21 fjerde ledd, 27 sjettede ledd og 38 femte ledd,
3. innsyn i dokumenter i saker etter loven her,
4. fornyelse av en designregistrering etter § 24, eller
5. at en sak skal tas under behandling etter § 50,

kan påklages til Klagenemnden av den som har fremsatt kravet.

Andre avgjørelser i Patentstyret kan ikke påklages.

§ 38 skal lyde:

§ 38. Behandling av klage

Andre parter i saken skal snarest mulig gis melding om klagen med en rimelig frist for uttalelse.

Er vilkårene for å behandle klagen oppfylt, kan Patentstyret oppheve eller endre avgjørelsen hvis det finner det klart at klagen er begrunnet. Blir det ikke truffet slik avgjørelse, skal sakens dokumenter sendes til Klagenemnden. Gir Patentstyret en uttalelse til Klagenemnden, skal en kopi sendes til partene.

Hvis vilkårene for å behandle klagen ikke er oppfylt, skal klageren gis en rimelig frist for uttalelse og om mulig retting av manglene. Blir manglene ikke rettet innen utløpet av fristen, skal klagen avvises hvis ikke Klagenemnden finner at det bør gis en ny frist for retting.

Tas klagen under behandling, skal Klagenemnden foreta de undersøkelser som klagen gir grunn til. Den kan ta hensyn til forhold som ikke er berørt i klagen. Er klagen trukket tilbake, kan Klagenemnden fortsette behandlingen av saken hvis det foreligger særlige grunner. Leddet her gjelder bare så langt det er forenlig med § 26 annet ledd.

Enhver kan kreve innsyn i dokumentene i klagesaken. Bestemmelsene i § 21 fjerde og femte ledd gjelder tilsvarende.

§ 39 skal lyde:

§ 39. Domstolsprøving av avgjørelser fra Klagenemnden for industrielle rettigheter

En avgjørelse kan bare bringes inn for domstolene hvis klageretten etter § 36 har blitt brukt, og Klagenemnden har avgjort klagen. Forrige punktum berører ikke retten til å reise søksmål om ugyldighet eller overføring etter §§ 25 og 30.

Avgjørelsen i Klagenemnden av klagesak kan bringes inn for domstolene av den parten som avgjørelsen har gått imot, om ikke annet følger av tredje ledd. Søksmål må være reist innen to måneder etter den dagen da melding om avgjørelsen ble sendt vedkommende part. Opplysning om søksmålsfristen skal inntas i meldingen om avgjørelsen. Søksmål rettes mot staten ved Klagenemnden.

Avgjørelsen i Klagenemnden av sak om administrativ overføring av en søknad eller registrering kan ikke bringes inn for domstolene. Det samme gjelder avgjørelse der Klagenemnden avviser eller avslår et krav om administrativ oppheving, eller opprettholder en avgjørelse fra Patentstyret om avvisning eller avslag.

§ 46 første ledd nr. 2 skal lyde:

2. Søksmål om prøving av avgjørelse truffet av Klagenemnden som omtalt i § 39.

§ 57 tredje ledd skal lyde:

Ved avslag kan innehaveren av den internasjonale registreringen på de vilkårene som er fastsatt ved forskrift, kreve at Patentstyret foretar en fornyet vurdering av spørsmålet om den internasjonale registreringen skal ha virkning i Norge.

6. I lov 26. mars 2010 nr. 8 om beskyttelse av varemerker blir følgende endringer gjorde:

§ 42 første ledd første punktum skal lyde:

Hvis merkehaveren og den som angriper registreringen av varemerket, er enige om det, kan spørsmålet om registreringens gyldighet eller om sletting kreves endelig avgjort av Klagenemnden for industrielle rettigheter.

§ 49 skal lyde:

§ 49. Klage over avgjørelse fra Patentstyret

Avgjørelsen fra Patentstyret av en søknad om varemerkeregistrering eller et krav om at en internasjonal varemerkeregistrering skal ha virkning i Norge, kan påklages av søkeren til Klagenemnden for industrielle rettigheter (Klagenemnden) hvis avgjørelsen har gått søkeren imot. Det samme gjelder avgjørelse fra Patentstyret om å avvise en søknad om internasjonal varemerkeregistrering etter § 68 tredje ledd.

Avgjørelsen av en innsigelsesak kan påklages til Klagenemnden av den parten som avgjørelsen har gått imot. Blir et krav om overføring av en søknad etter § 21 eller en registrering etter § 28 innvilget, kan avgjørelsen påklages til Klagenemnden av søkeren eller merkehaveren.

Avgjørelsen av en sak om administrativ overprøving etter §§ 35 til 37, jf. § 40, kan påklages til Klagenemnden av den parten som avgjørelsen har gått imot. Dette gjelder ikke avgjørelse om å avvise kravet etter § 40 annet ledd tredje punktum.

Avgjørelsen om å oppheve en registrering etter §§ 30 eller 45, eller om å slette en registrering etter § 43, kan påklages til Klagenemnden av merkehaveren.

Avgjørelsen om å avvise eller avslå krav om:

1. gjenopptagelse etter § 23 fjerde ledd
2. unntak fra offentlighet etter § 25 annet ledd, §§ 31, 48, § 51 femte ledd og § 76
3. innsyn i dokumenter i saker etter loven her
4. fornyelse av varemerkeregistrering etter § 33
5. endring av et varemerke etter § 34
6. at saken blir tatt under behandling etter § 80

kan påklages til Klagenemnden av den som har fremsatt kravet.

Andre avgjørelser fra Patentstyret kan ikke påklages.

§ 51 skal lyde:

§ 51. Behandling av klage

Andre parter i saken skal snarest mulig gis melding om klagen med en rimelig frist for uttalelse.

Er vilkårene for å behandle klagen oppfylt, kan Patentstyret oppheve eller endre avgjørelsen hvis det finner det klart at klagen vil føre frem. Blir det ikke truffet slik avgjørelse, skal saken forelegges for Klagenemnden. Gir Patentstyret en uttalelse til Klagenemnden, skal en kopi sendes til partene.

Hvis vilkårene for å behandle klagen ikke er oppfylt, skal klageren gis en rimelig frist for uttalelse og om mulig retting av manglene. Blir manglene ikke rettet innen utløpet av fristen, skal klagen avvises hvis ikke Klagenemnden finner at det bør gis en ny frist for retting.

Tas klagen under behandling, skal Klagenemnden foreta de undersøkelser som klagen gir grunn til. Den kan ta hensyn til forhold som ikke er berørt i klagen. Er klagen trukket tilbake, kan Klagenemnden fortsette behandlingen av saken hvis det foreligger særlige grunner for dette.

Enhver kan kreve innsyn i dokumentene i klagesaker. Bestemmelsene i § 25 annet og tredje ledd gjelder tilsvarende.

§ 52 skal lyde:

§ 52. Domstolsprøving av avgjørelser fra Klagenemnden for industrielle rettigheter

Avgjørelse fra Patentstyret kan bare bringes inn for domstolene hvis klageretten etter § 49 har blitt brukt, og Klagenemnden for industrielle rettigheter (Klagenemnden) har avgjort klagen. Første punktum berører ikke retten til å reise søksmål om ugyldighet eller sletting etter §§ 35 til 37 eller om retten til varemerket.

Klagenemndens avgjørelse i klagesak kan bringes inn for domstolene av den parten som avgjørelsen har gått imot, om ikke annet følger av tredje ledd. Søksmål må reises innen to måneder etter den dagen da melding om avgjørelsen ble sendt vedkommende part. Opplysning om søksmålsfristen skal inntas i meldingen om avgjørelsen. Søksmål rettes mot staten ved Klagenemnden.

Avgjørelsen i Klagenemnden av sak om overføring av en søknad eller registrering kan ikke bringes inn for domstolene. Det samme gjelder avgjørelse der Klagenemnden avviser eller forkaster en innsigelse, avviser eller avslår et krav om administrativ overprøving etter § 40, eller opprettholder en avgjørelse fattet av Patentstyret om slik avvisning, forkasting eller avslag.

§ 62 første ledd bokstav a skal lyde:

- a) søksmål om prøving av avgjørelse truffet av Klagenemnden som omtalt i § 52

§ 70 fjerde ledd skal lyde:

Ved avslag kan innehaveren av den internasjonale registreringen på de vilkårene som er fastsatt i forskrift, kreve at Patentstyret foretar en fornyet vurdering av spørsmålet om den internasjonale registreringen skal ha virkning i Norge.

22. juni. Lov nr. 59 2012

Lov om endringer i veglova og vegtrafikkloven

Prop.81 L (2011–2012), Innst.290 L (2011–2012), Lovvedtak 61 (2011–2012). Stortingets første og andre gongs behandling hv. 31. mai og 11. juni 2012. Fremja av Samferdselsdepartementet. Kunngjort 22. juni 2012 kl. 15.55.

Endringer i følgjande lover:

1. Veglov 21. juni 1963 nr. 23.
2. Lov 18. juni 1965 nr. 4 om vegtrafikk (vegtrafikkloven).

I

I veglov 21. juni 1963 nr. 23 blir det gjort følgjande endringer:

Lova sin tittel skal lyde:

Lov 21. juni 1963 nr. 23 om vegar (veglova)

§ 27 andre ledd skal lyde:

Departementet kan i forskrift fastsettje mellombelse tidsdifferensierte bompengetakstar til bruk i avgrensa periodar innanfor bompengesystem i byområde når det er fare for og ved overskriding av grenseverdiane for konsentrasjon av forureining i luft utandørs fastsett i forskrift med heimel i forurensningsloven § 9. Bruken av takstane føreset vedtak av kommunen og fylkeskommunen.

§ 27 noverande andre og tredje ledd blir tredje og fjerde ledd.

II

I lov 18. juni 1965 nr. 4 om vegtrafikk blir det gjort følgjande endringer:

§ 22 a skal lyde:

§ 22 a. Testing av ruspåvirkning

Politiet kan ta alkotest (foreløpig blåseprøve) og foreløpig test av om motorvognfører er påvirket av annet berusende eller bedøvende middel når:

1. det er grunn til å tro at han har overtrådt bestemmelsene i § 22 eller § 22 b,
2. det er grunn til å tro at han har overtrådt andre bestemmelser som er gitt i eller i medhold av denne lov, og departementet har bestemt at overtredelsen kan ha slik virkning,
3. han med eller uten egen skyld er innblandet i trafikkuhell, eller
4. han er blitt stanset i trafikkontroll.

Dersom testresultatet eller andre forhold gir grunn til å tro at fører av motorvogn har overtrådt bestemmelsene i § 22 eller § 22 b, kan politiet foreta særskilt undersøkelse av om det forekommer tegn og symptomer på ruspåvirkning og fremstille ham for utåndingsprøve, blodprøve, spyttprøve og klinisk legeundersøkelse for å søke å fastslå påvirkningen. Slik fremstilling skal i alminnelighet finne sted når føreren nekter å medvirke til alkotest eller foreløpig test av om føreren er påvirket av annet berusende eller bedøvende middel.

Utåndingsprøve tas av politiet. Blodprøve og spyttprøve kan tas av lege, sykepleier eller bioingeniør. Klinisk legeundersøkelse foretas når det er mistanke om påvirkning av andre midler enn alkohol eller andre særlige grunner taler for det.

Departementet gir nærmere bestemmelser om undersøkelsene nevnt i de foregående ledd.

§ 36 nr. 6 skal lyde:

6. I tilfelle som nevnt i nr. 3 og 4 kan politiet ta kjøretøyet i forvaring når det finner det nødvendig. Blir det ikke hentet innen 3 måneder etter utløpet av forbudstiden, kan det selges etter at eieren er varslet i rekommandert brev. Reglene i § 37 femte ledd annet og tredje punktum og sjette til åttende ledd gjelder tilsvarende.

§ 36 b tredje ledd skal lyde:

Er beløpet ikke betalt innen 2 måneder etter rettskraftig avgjørelse, kan motorvognen selges. For øvrig får bestemmelsene i § 37 femte til sjuende ledd tilsvarende anvendelse.

III

Lova trer i kraft straks.

22. juni. Lov nr. 60 2012

Lov om endringer i lov om tilbud av grunnleggende banktjenester gjennom Posten Norge AS' ekspedisjonsnett

Prop.100 L (2011–2012), Innst.339 L (2011–2012), Lovvedtak 78 (2011–2012). Stortingets første og andre gangs behandling hhv. 11. og 15. juni 2012. Fremmet av Samferdselsdepartementet. Kunngjort 22. juni 2012 kl. 15.55.

Endringer i følgende lov:

Lov 21. juni 2002 nr. 44 om tilbud av grunnleggende banktjenester gjennom Posten Norge AS' ekspedisjonsnett.

I

I lov 21. juni 2002 nr. 44 om tilbud av grunnleggende banktjenester gjennom Posten Norge AS' ekspedisjonsnett gjøres følgende endringer:

§ 1 skal lyde:

§ 1. Formål

Formålet med loven er å sikre et tilbud av grunnleggende banktjenester gjennom Posten Norge AS' landpostnett.

§ 2 skal lyde:

§ 2. Tilbud av grunnleggende banktjenester

Posten Norge AS skal gjennom avtale med finansinstitusjon tilby grunnleggende banktjenester i sitt landpostnett. Med grunnleggende banktjenester menes innbetalinger og innskudd samt avtalte utbetalinger og avtalte uttak. Med landpostnett menes mobile ekspedisjonsheter som, i tillegg til vanlig postomdeling, ekspederer leveringspliktige posttjenester og grunnleggende banktjenester innenfor sitt geografiske dekningsområde.

II

1. Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.
2. Departementet kan gi nærmere overgangsregler.

18. juni Nr. 561 2012**Forskrift om endring i forskrift om innsendelse av flaggemeldinger, offentliggjøring av flaggemeldinger og meldepliktige handler, samt delegering av myndighet til å unnta fra språkkrav etter verdipapirhandelloven**

Hjemmel: Fastsatt av Finanstilsynet 18. juni 2012 med hjemmel i lov 29. juni 2007 nr. 75 om verdipapirhandel (verdipapirhandelloven) § 3–6 tredje og fjerde ledd, § 4–2 første ledd, § 4–3 første ledd og § 5–13 tredje ledd. Kunngjort 22. juni 2012 kl. 15.55.

I

I forskrift 6. desember 2007 nr. 1359 om innsendelse av flaggemeldinger, offentliggjøring av flaggemeldinger og meldepliktige handler, samt delegering av myndighet til å unnta fra språkkrav etter verdipapirhandelloven gjøres følgende endringer:

1. Overskrift

Overskriften skal lyde:

Forskrift om innsendelse og offentliggjøring i forbindelse med flagge- og meldepliktig verdipapirhandel, samt delegering av myndighet til å unnta fra språkkrav etter verdipapirhandelloven

2. Paragraf 1

Ny § 1 skal lyde:

§ 1. Innsendelse av meldinger

Oversikter som nevnt i verdipapirhandelloven § 3–6 tredje og fjerde ledd, samt meldinger nevnt i § 4–2 første ledd og § 4–3 første ledd skal gis til regulert marked der aksjene er opptatt til handel. Meldinger nevnt i § 4–3 første ledd skal også gis til utstederen av aksjene.

3. Paragraf 2

Ny § 2 skal lyde:

§ 2. Offentliggjøring av meldinger

Regulert marked som mottar meldinger etter verdipapirhandelloven § 4–2 og § 4–3 skal offentliggjøre disse på måten angitt i verdipapirhandelloven § 5–12. Regulert marked kan offentliggjøre oversikter som nevnt i verdipapirhandelloven § 3–6 femte ledd.

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2012.

18. juni Nr. 562 2012**Forskrift om endring i forskrift for studier ved Universitetet i Tromsø**

Hjemmel: Fastsatt av universitetsstyret 18. juni 2012 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3–3 og § 3–9. Kunngjort 22. juni 2012 kl. 15.55.

I

I forskrift 12. desember 2008 nr. 1568 for studier ved Universitetet i Tromsø gjøres følgende endringer:

§ 2 skal lyde:

Fakultetene selv kan fastsette utfyllende regler til denne forskrift for studier de er faglig ansvarlige for. For studier hvor det undervises ved flere fakulteter, skal utfyllende regler godkjennes av alle involverte fakulteter. Ved uenighet skal styret fastsette utfyllende regler. Universitetsdirektøren skal straks underrettes ved fastsetting av utfyllende regler og endringer av disse.

§ 4 andre og tredje ledd skal lyde:

Fakultetene selv fastsetter fag- og studieplan for studier som hører inn under fakultetets forvaltningsområde. Universitetsdirektøren skal straks underrettes om nye fag- eller studieplaner og endringer i eksisterende fag- eller studieplaner.

Fag- eller studieplan for studier hvor det undervises ved flere fakulteter, skal godkjennes av alle involverte fakulteter. Ved uenighet fastsettes fag- eller studieplanen av styret. Styret fastsetter også hvilket fakultet som skal være administrativt ansvarlig, dersom fakultetene ikke er enige om dette.

§ 5 andre og femte ledd skal lyde:

Universitetsstyret oppretter og nedlegger studieprogrammer og studieretninger i studieprogrammene. Fakultetene kan vedta mindre endringer i studieprogrammer som de forvalter.

Fakultetene oppretter og nedlegger studier med et omfang på 60 studiepoeng eller mindre.

§ 6 tredje ledd skal lyde:

Gradene høyskolekandidat, bachelor og master, samt yrkesutdanninger tildeles av rektor eller av et fakultet etter universitetsstyrets bestemmelse i forhold til det enkelte studieprogram. Bachelorgrad i fritt sammensatte fag tildeles av rektor.

§ 10 første ledd skal lyde:

I mastergradsprogrammet skal det inngå et selvstendig arbeid. Det selvstendige arbeidet kan defineres av studenten selv innenfor de rammer studieplanen setter, eller være en gitt oppgave utdelt av fakultetet.

§ 14 skal lyde:

Det faglig ansvarlige fakultet kan gi en student fritak for emner som inngår i studieprogrammet dersom det godtgjøres at tilsvarende emner er tatt ved universitetet eller annen utdanningsinstitusjon. Dokumentasjon av realkompetanse kan også gi grunnlag for fritak. Søknad om fritak for examen philosophicum skal behandles av Det samfunnsvitenskapelige fakultet.

§ 15 skal lyde:

Studenter som avlegger eksamen i emner som faglig dekker hverandre helt eller delvis og er på samme faglige nivå, får redusert sin samlede studiepoengsum for de aktuelle emnene. Faglig ansvarlig fakultet gjør vedtak om omfanget av reduksjonen.

§ 16 andre ledd skal lyde:

Den som har akseptert tilbud om studieplass, beholder studieretten inntil ett år ut over normert studieprogresjon i hel- eller deltidsstudier, såfremt fakultetet ikke har fastsatt at studieretten kan beholdes for flere år ut over normert studieprogresjon for det aktuelle studiet. I denne tidsberegningen inngår ikke utsatt studiestart, permisjoner, utestengelse fra universitetet og faglig forsinkelser. Studenter som står i fare for å miste studieretten etter dette ledd skal gis skriftlig forhåndsvarsel senest ved semesterstart. Fakultetene kan inndra studieretten til studenter som har mottatt forhåndsvarsel og som har blitt ytterligere forsinket uten gyldig grunn. Ved vedtak om inndragning av studieretten skal studenten underrettes skriftlig om vedtaket. I underrettelsen skal det opplyses om begrunnelsen for vedtaket og klageadgangen. Den som mister studieretten, kan søke om nytt opptak til studiet.

§ 17 skal lyde:

§ 17. Pålegg om framvisning av originaldokumenter

Studenter må ved forespørsel fra universitetet framvise originaldokumenter som er grunnlaget for opptak til studier eller for utstedelse av vitnemål ved Universitetet i Tromsø. Studenter som ikke framviser de forespurte originaldokumentene for kontroll kan miste studieretten. Vitnemål fra Universitetet i Tromsø vil kunne bli holdt tilbake til de forespurte originaldokumentene er framvist og kontrollert.

§ 18 andre og tredje ledd skal lyde:

Permisjon kan gis på grunnlag av deltakelse i internasjonale forsvarsoperasjoner, studentpolitisk arbeid, attestert langvarig sykdom og andre tungtveiende grunner av faglig, sosial eller personlig art. Fakultetet avgjør søknader om permisjon. Permisjon etter dette ledd kan ikke gis for mer enn to år i løpet av studietiden.

Studenten skal ha rett til å gjenoppta sine studier på tilsvarende nivå som før permisjonen. Fakultetene må så langt det er praktisk mulig legge forholdene til rette for at studenten kan gjenoppta sine studier så raskt som mulig etter endt permisjon.

§ 19 tredje ledd skal lyde:

Skifte av kull kan foretas etter avtale mellom fakultetet og studenten. Kullskifte kan også ensidig foretas av fakultetet når:

1. Studenten er mer enn et halvt år forsinket i forhold til normert studieprogresjon eller ligger 30 studiepoeng eller mer etter normert studieprogresjon. Kullskifte innebærer endret utdanningsplan og kan også medføre endringer i pensum og eksamensordninger. Studenten skal gis skriftlig melding om dette.
2. Studenten får endret studieprogresjon som følge av bestemmelser i fag- eller studieplan.

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2012.

19. juni Nr. 563 2012

Forskrift om endring i forskrift om nærmere bestemmelser om tillatte vekter og dimensjoner for offentlig veg

Hjemmel: Fastsatt av Vegdirektoratet 19. juni 2012 med hjemmel i lov 18. juni 1965 nr. 4 om vegtrafikk (vegtrafikkloven) § 13 og delegeringsvedtak 24. november 1980 nr. 1, jf. forskrift 25. januar 1990 nr. 92 om bruk av kjøretøy § 5–2 nr. 2 bokstav a. Kunngjort 22. juni 2012 kl. 15.55.

I

I forskrift 1. februar 2012 nr. 116 om nærmere bestemmelser om tillatte vekter og dimensjoner for offentlig veg gjøres følgende endringer:

Punkt 10 skal lyde:

10. Vegliste riksveger for modulvogntog med lengde inntil 25,25 meter og totalvekt inntil 60 tonn

Fram til 1. juni 2017 kan modulvogntog med lengde inntil 25,25 meter og totalvekt inntil 60 tonn kjøre på følgende riksveger:

<i>Vegnr.</i>	<i>Detaljer</i>	<i>Bruksklasse</i>	<i>Maks. totalvekt tonn</i>	<i>Tillatt vogntoglengde i meter</i>
<i>Vinter</i>				
<i>REGION</i>				
<i>NORD</i>				
<i>Finnmark</i>				
E6	Karasjok X Rv. 92–Lakselv kryss X E6/Fv. 98	Bk10	50	25,25
E6	XF v. 98 Tana bru–X E75 Varangerbotn	Bk10	50	25,25
E6	Varangerbotn X E75–til Hurtigrutekaia i Kirkenes	Bk10	60	25,25
E75	Varangerbotn X E6–Vardø kai	Bk10	50	25,25
E75	Riksgrense Finland/Utsjoki–Tana Bru X Fv. 98	Bk10	60	25,25
Rv. 92	Riksgrensen Karigasniemi–Karasjok X E6	Bk10	50	25,25
Rv. 892	Lakselv kryss X E6/98–Banak flyplass	Bk10	50	25,25
Rv. 893	Nedre neiden X E6–riksgrense Neiden	Bk10	60	25,25
<i>Troms</i>				
E6	Olderbakken X E8–X Fv. 295	Bk10	60	25,25
E6	Olderbakken X E8/E6–Skibotnterminalen	Bk10	60	25,25
E8	Riksgrensen Galgjavri–X Rv. 862 Terjevika	Bk10	60	25,25
Rv. 862	X E8–Tromsø lufthavn	Bk10	60	25,25
<i>Nordland</i>				
E6	Tverrånes X E12–X Kv. Industriparkveien	Bk10	60	25,25
E12	Riksgrensen Umbukta–Tverrånes X E6	Bk10	60	25,25
Rv. 12	Tverrånes X E6–Vikaåsen–Toranes kai	Bk10	60	25,25
Rv. 73	Båfjellmo (Trofors) X E6–Riksgrense Krutvatn	Bk10	50	25,25
<i>REGION</i>				
<i>MIDT</i>				
<i>Nord-Trøndelag</i>				
E6	Sør-Trøndelag grense–Egge rkj. X Fv. 285	Bk10	60	25,25
E14	Stjørdal X E6–Riksgrensen Storlien	Bk10	60	25,25
<i>Sør-Trøndelag</i>				
E6	Klett X E39–via omkjøringsveien–Nord-Trøndelag grense	Bk10	60	25,25
E39	Klett X E6–Bårdshaug X Fv. 710	Bk10	60	25,25

*REGION SØR**Vest-Agder*

E18	Kristiansand–Aust-Agder grense	Bk10	60	25,25
E39	Kristiansand kai–X E18	Bk10	60	25,25

Aust-Agder

E18	Vest-Agder grense–X Harebakken Fv. 410	Bk10	60	25,25
-----	--	------	----	-------

Vestfold

E18	Farriseidet X E18/Fv. 303–Buskerud grense	Bk10	60	25,25
Rv. 19	Undrumsdal X E18–Horten ferje	Bk10	60	25,25
Rv. 40	Bommestad X E18–Revet Larvik ferje	Bk10	60	25,25

Buskerud

E18	Vestfold grense/Skoger sør–Akershus grense/Lierskogen	Bk10	60	25,25
E134	X E18 (Bangeløkka)–X Rv. 282	Bk10	60	25,25
Rv. 282	X E134–X Kv. Kjerraten	Bk10	60	25,25
Rv. 282 (Strandveien)	X E18 (Brakerøya)–X Kv. Kjerraten	Bk10	50	25,25

*REGION ØST**Oslo*

E6	Akershus gr./Åsland–Akershus gr./Tangerud	Bk10	60	25,25
E6	X E6 Sørenga–Svartdalsstunnelen–Ryen	Bk10	60	25,25
E18	Akershus gr./Lysaker bru–X E6 Sørenga	Bk10	60	25,25
E18	X Rv. 190 Sørenga–Bispelokket X Privat veg (Havnevegen)	Bk10	60	25,25
Rv. 4	X Rv. 150 Sinsen–Akershus gr./Gjelleråsen	Bk10	60	25,25
Rv. 150	Ulvensplitten X E6–X Rv. 4 Sinsen	Bk10	60	25,25
Rv. 159	Karihaugen X E6–Akershus gr./Robsrudenga	Bk10	60	25,25
Rv. 163	Økern vest X Rv. 150–X Kv. Jernkroken	Bk10	60	25,25
Rv. 190	Alnabru X E6–Sørenga X E18	Bk10	60	25,25
Rv. 191	X Rv. 163 Nyland–X E6 Trosterud m/arm til Alfaset postterminal og Alnabruterminalen	Bk10	60	25,25

Akershus

E6	Oslo gr./Myrer–Østfold gr./Smørbekk	Bk10	60	25,25
E6	Oslo gr./Tangerud–Hedmark gr./Budalen	Bk10	60	25,25
E16	Kjørbo X E18–X Fv. 616	Bk10	60	25,25
E18	Buskerud gr./Padderudvann–Oslo gr./Lysaker bru	Bk10	60	25,25
E18	Vinterbro X E6–Østfold gr./Brekka	Bk10	60	25,25
Rv. 2	Skibakk X E6/Fv. 452–Hedmark grense/Dysterud	Bk10	60	25,25
Rv. 4	Oslo gr./Gjelleråsen–Oppland gr./Varpet	Bk10	60	25,25
Rv. 22	Tangen Nord X Rv. 159–X Kv. Leiravegen	Bk10	60	25,25
Rv. 35	Lundbykrysset X E6–Gardermoen flyplass	Bk10	60	25,25
Rv. 159	Oslo gr./Robsrudenga–Tangen Nord X Rv. 22	Bk10	60	25,25
Rv. 163	Robsrud Vest X Rv. 159–Postterminalen, Robsrud	Bk10	60	25,25

Hedmark

E6	Akershus gr./Budalen–Oppland gr./Mjøsbrua	Bk10	60	25,25
Rv. 2	Akershus gr./Dysterud–Riksgrensen/Magnor	Bk10	60	25,25
Rv. 3	Kolomoen X E6–X Rv. 25 Terningmoen	Bk10	60	25,25
Rv. 20	Kongsvinger Øst X Rv. 2–Glåmbrua Øst X Rv. 25	Bk10	50	25,25
Rv. 25	X E6–Riksgrensen/Bergulvkjølen	Bk10	60	25,25

Oppland

E6	Hedmark grense/Mjøsbrua–X Fv. 255	Bk10	50	25,25
----	-----------------------------------	------	----	-------

Rv. 4	Akershus gr./Varpet–Mjøsbrua Vest X E6	Bk10	60	25,25
<i>Østfold</i>				
E6	Akershus gr./Smørbekk–Riksgrensen v/Svinesund	Bk10	60	25,25
E18	Riksgrensen/Ørje–Akershus gr./Brekke	Bk10	60	25,25
Rv. 19	Patterød X E6–Moss fergekai	Bk10	60	25,25
Rv. 21	Svinesundsparken X E6–Halden X Fv. 22	Bk10	60	25,25
Rv. 110	Jonsten X E6/Fv. 118–X Rv. 111	Bk10	60	25,25
Rv. 111	Rakkestadsvingen XK v. Øraveien–Rudskogen Næringspark	Bk10	60	25,25

II

Denne forskriften trer i kraft straks.

19. juni Nr. 564 2012

Forskrift om gjennomføring av TSI-drift og trafikkstyring på det nasjonale jernbanenettet

Hjemmel: Fastsatt av Statens jernbanetilsyn 19. juni 2012 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 100 om anlegg og drift av jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m. (jernbaneloven) § 4, § 5, § 6 og § 16 og forskrift 16. juni 2010 nr. 820 om samtrafikkvevnen i jernbanesystemet (samtrafikkforskriften) § 3 sjette ledd.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 37k (vedtak 2011/314/EU). Kunngjort 22. juni 2012 kl. 15.55.

§ 1. EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 37k (vedtak 2011/314/EU av 12. mai 2011 om den tekniske spesifikasjonen for samtrafikkvevne for delsystemet «Drift og trafikkstyring» i det transeuropeiske jernbanesystem for konvensjonelle tog (TSI-drift og trafikkstyring)) gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg XIII, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 2. Statens jernbanetilsyn utøver myndighet etter denne forskriften.

§ 3. Forskriften trer i kraft straks. Samtidig oppheves forskrift 25. april 2008 nr. 412 om gjennomføring av vedtak 2006/920/EF av 11. august 2006 om den tekniske spesifikasjonen for samtrafikkvevne som gjelder for delsystemet «drift og trafikkstyring» i det transeuropeiske jernbanesystemet for konvensjonelle tog (TSI-drift og trafikkstyring).

Vedtak

For å lese uoffisiell norsk versjon av vedtak 2011/314/EU se her:

21. juni Nr. 565 2012

Forskrift om renter ved forsinket betaling

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 21. juni 2012 med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. § 3 første ledd og delegeringsvedtak 12. desember 2003 nr. 1509. Kunngjort 22. juni 2012 kl. 15.55.

I

Med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. § 3 første ledd fastsettes forsinkelsesrenten til 8,50 prosent p.a.

II

Forskriften trer i kraft 1. juli 2012. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 15. desember 2011 nr. 1243 om renter ved forsinket betaling.

22. juni Nr. 566 2012

Delvis ikraftsetting av lov 22. juni 2012 nr. 35 om endringer i bokføringsloven, verdipapirhandelloven, eiendomsmeglingsloven m.m.

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 22. juni 2012 med hjemmel i lov 22. juni 2012 nr. 35 om endringer i bokføringsloven, verdipapirhandelloven, eiendomsmeglingsloven m.m. del XIX. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 22. juni 2012 kl. 15.55.

1. Loven del I, V, VI § 2d–1, VII § 12, VIII, X § 8–4, XI § 4 nr. 8, § 5 annet ledd nr. 2 og nytt nr. 3, § 5 fjerde ledd, § 6, § 10 annet ledd, § 11, § 12, § 13 første ledd nr. 2 og 3, § 13 første ledd nr. 7, § 14 nytt tredje ledd,

- XII, XIV § 12–11, XV § 1–2, § 4–4, § 6–2 og § 8–9 og del XVII med unntak av § 5–13, § 9–1, § 9–2, § 9–9, § 9–10 og § 13–1, trer i kraft 1. juli 2012.
2. Loven del II, III, IV, VI § 2–2, § 2a–3, § 3–3, § 4b–2 og § 4c–3, VII § 4, IX, X § 4–1 og § 5–2, XIII, XIV § 2–1, XV § 2–9, § 4–2 og § 4–3, XVI, XVII § 9–9, § 9–10 og § 13–1 og XVIII trer i kraft samtidig med lov 28. mai 2010 nr. 16 om behandling av opplysninger i politiet og påtalemyndigheten.
  3. Loven del XVII § 9–1 og § 9–2 trer i kraft 1. januar 2013.

22. juni Nr. 567 2012

Forskrift om bruk av vannscooter og lignende

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 22. juni 2012 med hjemmel i lov 26. juni 1998 nr. 47 om fritids- og småbåter § 41. Fremmet av Miljøverndepartementet. Kunngjort 22. juni 2012 kl. 15.55.

§ 1. Virkeområde

Forskriften gjelder vannscootere og lignende motordrevne fartøy som er konstruert for å føre personer, og som etter alminnelig språkbruk ikke kan betegnes som båter, jf. lov 26. juni 1998 nr. 47 om fritids- og småbåter § 40 første ledd.

§ 2. Kommunens adgang til å tillate bruk av vannscooter og lignende

For nærmere angitte områder kan kommunen i forskrift gjøre unntak fra forbudet i lov 26. juni 1998 nr. 47 om fritids- og småbåter § 40. Kommunen plikter å vurdere alle anmodninger om unntak. Dersom noen anmoder om at et område som ikke er omfattet av § 3, unntas fra forbudet, skal kommunen gi slik forskrift. Kommunen kan også på eget initiativ gi slik forskrift.

Ved vurderingen etter første ledd skal kommunen bygge på føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9. Kommunen skal også legge vekt på forenklingsprinsippet ved å avgrense området. Dette kan eksempelvis gjøres ved å trekke rette grenser for vannscooterområdet mellom kjente eller lett forståelige punkter som kan avmerkes på kartet på en enkel måte.

Anmodningen må opplyse om hvor det er ønskelig å kjøre og hvis mulig angi innenfor hvilket tidsrom det er ønskelig å kjøre. Kommunen må vurdere å gjøre unntak fra forbudet hele året med mindre det er angitt ønsket tidsrom.

Kommunen kan i forskriften fastsette nærmere vilkår og avgrense tidsrom for bruken. Vilkår og avgrensning av tidsrom må være begrunnet i miljø- og/eller sikkerhetshensyn.

Reglene i forvaltningsloven kapittel VII gjelder for kommunens fastsettelse av forskrift.

§ 3. Områder som ikke kan åpnes for bruk av vannscootere og lignende

Kommunen kan ikke tillate bruk av vannscooter i de skraverte områdene som følger av kartvedlegg til forskriften her.

Ved vurderingen av om områder skal åpnes for bruk av vannscootere etter småbåtloven § 40 fjerde ledd, jf. forskriften § 2, kan kommunen ikke åpne områder hvor slik bruk utgjør en fare for nevneverdig skade eller ulempe for miljø eller sikkerhet. Kommunen kan derfor ikke tillate bruk av vannscooter i følgende områder:

- a) verneområder
- b) viktige friluftsområder, herunder kommunale og statlig sikrede friluftsområder
- c) hytteområder, boligområder, rekreasjonsområder og badeområder
- d) områder som har prioriterte, truede eller nær truede arter,
- e) områder som har utvalgte, truede, nær truede, viktige eller svært viktige naturtyper
- f) områder som er inntil 1 km fra inngrepsfrie naturområder (INON-område)
- g) farleder etter lov 17. april 2009 nr. 19 om havner og farvann
- h) områder der det kan bli konflikt med yrkesfiske, akvakulturvirksomhet eller annen næring.

Kommunen kan ikke tillate bruk av vannscooter inntil 500 meter fra områdene i bokstav a til f.

Dersom det er nødvendig for å komme ut til et område som unntas fra forbudet, kan kommunen i forskriften fastsette at det er tillatt å kjøre vannscooter i en korridor gjennom områder som er skravert i kartvedlegget til forskriften her. Korridoren skal legges der det medfører minst mulig skade eller ulempe for miljøet og sikkerheten. I forskriften skal kommunen fastsette nærmere vilkår for ferdsel i korridoren.

§ 4. Tilsyn og straff

Dersom kommunen åpner et område for bruk av vannscooter, skal Statens naturoppsyn føre kontroll med at bestemmelsene gitt i eller i medhold av loven, forskriften her og kommunens forskrift blir overholdt.

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser i forskrift som åpner for bruk av vannscooter eller medvirker til dette, straffes med bøter.

§ 5. Revidering og evaluering

Viser ny kunnskap at bruk av vannscooter i samsvar med forskrift som nevnt i § 2 utgjør en fare for nevneverdig skade eller ulempe for miljøet, skal kommunen endre eller oppheve forskriften.

Kommunen skal minst hvert fjerde år evaluere forskrifter den har gitt om bruk av vannscooter. Kommunen skal ved første evaluering gjennomføre et miljøoppfølgingsprogram for å undersøke hvilke virkninger bruken av vannscooter har på miljøet. Dersom miljøoppfølgingsprogrammet gir informasjon om negative miljøpåvirkninger, skal kommunen vurdere om forskriften skal endres eller oppheves. Dersom miljøoppfølgingsprogrammet viser at bruk av vannscooter utgjør en fare for nevneverdig skade eller ulempe for miljø, skal forskriften endres eller oppheves.

§ 6. *Ikrafttredelse*

Forskriften trer i kraft 1. juli 2012.

22. juni Nr. 568 2012

Forskrift om overgangsregler til lov 22. juni 2012 nr. 35 om endringer i bokføringsloven, verdipapirhandelloven, eiendomsmeglingsloven m.m.

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 22. juni 2012 med hjemmel i lov 22. juni 2012 nr. 35 om endringer i bokføringsloven, verdipapirhandelloven, eiendomsmeglingsloven m.m. del XIX nr. 4. Kunngjort 22. juni 2012 kl. 15.55.

I

§ 1. For prospekter som er sendt inn til Finanstilsynet for kontroll før 1. juli 2012, men som blir godkjent etter nevnte tidspunkt og før 1. september 2012, gjelder reglene i verdipapirhandelloven kapittel 7 slik de lyder før endringene etter lov 22. juni 2012 nr. 35 om endringer i bokføringsloven, verdipapirhandelloven, eiendomsmeglingsloven m.m. Utsteder kan likevel velge at prospektet skal behandles etter reglene i verdipapirhandelloven kapittel 7 slik de lyder etter endringene etter lov 22. juni 2012 nr. 35 om endringer i bokføringsloven, verdipapirhandelloven, eiendomsmeglingsloven m.m., ved skriftlig å notisere Finanstilsynet om dette.

§ 2. Endringene i verdipapirhandelloven § 7–4 etter lov 22. juni 2012 nr. 35 om endringer i bokføringsloven, verdipapirhandelloven, eiendomsmeglingsloven m.m., gjelder ikke tilbud fremsatt før 1. juli 2012, forutsatt at slikt tilbud blir endelig gjennomført innen 1. september 2012.

II

§ 3. Bokføringspliktige kan velge ikke å ta i bruk endringene i bokføringsloven § 5 annet ledd nytt nr. 3, § 6 tredje ledd og § 13 første ledd nr. 3 og 7 før første regnskapsår påbegynt etter 31. desember 2012. Bokføringspliktige som benytter seg av valgmuligheten etter første punktum skal følge bestemmelsene i § 6 annet ledd og § 13 første ledd nr. 3 og 7 slik de lyder før endringene etter lov 22. juni 2012 nr. 35 om endringer i bokføringsloven, verdipapirhandelloven, eiendomsmeglingsloven m.m.

§ 4. Bokføringspliktige skal benytte de samme reglene etter § 3 første ledd gjennom hele regnskapsåret. Dersom valgetten etter § 3 første ledd første punktum ikke benyttes for regnskapsår avsluttet i 2012 kan den heller ikke benyttes for senere regnskapsår.

III

Forskriften trer i kraft 1. juli 2012.

22. juni Nr. 569 2012

Forskrift om endring i forskrift 15. november 2002 nr. 1288 om klagenemnd for offentlige anskaffelser

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 22. juni 2012 med hjemmel i lov 16. juli 1999 nr. 69 om offentlige anskaffelser § 7a. Fremmet av Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet. Kunngjort 22. juni 2012 kl. 15.55.

I

I forskrift 15. november 2002 nr. 1288 om klagenemnd for offentlige anskaffelser gjøres følgende endringer:

§ 13 skal lyde:

Partenes omkostninger og klagegebyr

Partene bærer egne omkostninger i anledning klagebehandlingen. For klage til klagenemnda på ulovlige direkte anskaffelser skal det betales et gebyr på kr 1 000. For klager i øvrige saker skal det betales et gebyr på kr 8 000. Klagen tas ikke til behandling før gebyret er betalt.

§ 13a fjerde ledd oppheves.

II*Ikraftsetting*

Endringene trer i kraft 1. juli 2012.

22. juni Nr. 570 2012**Forskrift om unntak fra konkurranseloven for samarbeid mv. mellom visse grupper privatpraktiserende leger, psykologer og fysioterapeuter**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 22. juni 2012 med hjemmel i lov 5. mars 2004 nr. 12 om konkurranse mellom foretak og kontroll med foretakssammenslutninger (konkurranseloven) § 3 annet ledd. Fremmet av Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet. Kunngjort 22. juni 2012 kl. 15.55.

§ 1. Formål

Formålet med denne forskriften er å avgrense anvendelsen av forbudene i konkurranseloven mot avtaler om basisgodtgjørelse/driftstilskudd og takster som inngås mellom staten, ved Helse- og omsorgsdepartementet, de regionale helseforetakene og KS på den ene siden, og Den norske legeforening, Norsk Psykologforening og Norsk Fysioterapeutforbund på den andre siden.

§ 2. Unntak for samarbeid innen grupper av helsepersonell som har avtale med helseforetak eller kommune om drift av privat praksis

Konkurranseloven § 10 og § 11 kommer ikke til anvendelse på avtaler, beslutninger, samordnet opptreden mellom, eller ensidige handlinger foretatt av, leger, psykologer, fysioterapeuter eller deres organisasjoner. Dette gjelder bare når handlingene er nødvendige for å kunne fremforhandle og gjennomføre avtaler mellom disse, staten og kommunene om basisgodtgjørelse/driftstilskudd og takster.

§ 3. Plikt til å påvise hjemmel

På forespørsel fra konkurransemyndighetene plikter enhver som vil påberope seg unntaket i § 2 å redegjøre for hvilken avtale som nevnt i § 2, som regulerer forholdet.

§ 4. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks og gjelder i 3 år.

22. juni Nr. 571 2012**Ikraftsetting av lov 22. juni 2012 nr. 57 om Eksportkreditt Norge AS (eksportkredittloven)**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 22. juni 2012 med hjemmel i lov 22. juni 2012 nr. 57 om Eksportkreditt Norge AS (eksportkredittloven) § 10. Fremmet av Nærings- og handelsdepartementet. Kunngjort 22. juni 2012 kl. 15.55.

Loven trer i kraft fra 1. juli 2012.

22. juni Nr. 572 2012**Forskrift om endring i offentligforskrifta**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 22. juni 2012 med hjemmel i lov 19. mai 2006 nr. 16 om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova) § 2 annet ledd. Fremmet av Nærings- og handelsdepartementet. Kunngjort 22. juni 2012 kl. 15.55.

I

I forskrift 17. oktober 2008 nr. 1119 til offentliglova skal § 1 første ledd ny bokstav i lyde:

- i) Eksportkreditt Norge AS

II

Forskriften her trer i kraft 1. juli 2012.

22. juni Nr. 573 2012**Forskrift om eksportkredittordningen**

Hjemmel: Fastsatt av Nærings- og handelsdepartementet 22. juni 2012 med hjemmel i lov 22. juni 2012 nr. 57 om Eksportkreditt Norge AS (eksportkredittloven) § 3 andre ledd og § 9. Kunngjort 22. juni 2012 kl. 15.55.

§ 1. Om Eksportkredittordningen

(1) Eksportkredittordningen er en låneordning for finansiering av kapitalvareeksport der hensikten er å tilby norske eksportører av kapitalvarer og tjenester et konkurransedyktig eksportkredittsystem. Ordningen innebærer tilbud om lån på CIR- vilkår i henhold til OECDs Arrangement on Officially Supported Export Credits

(Arrangement) og lån på markedsmessige vilkår som et alternativ. Tilbudet om lån på CIRR-vilkår kan i enkelte tilfeller inneholde et støtteelement i form av gunstigere rente enn det som kan oppnås i markedet. Tilbud om lån skal bidra til å utløse den kommersielle kontrakten mellom kjøper og selger ved at søknad om finansiering må foreligge før den kommersielle kontrakten inngås. Alle søknader som faller innenfor det fastsatte regelverket, vil få tilsagn om finansiering.

(2) Ordningen skal administreres av Eksportkreditt Norge AS.

§ 2. Definisjoner av begrep

(1) I denne forskriften menes med:

- a) *CIRR*, Commercial Interest Reference Rate, som er minimumsrentesatser fastsatt for fastrentelån under Arrangement;
  - b) *Arrangement*, OECDs Arrangement on Officially Supported Export Credits;
  - c) *flyttbare innretninger*, flyttbare enheter som har utstyr for boring etter undersjøiske petroleumsforekomster om bord og flyttbare enheter til annet bruk enn boring etter undersjøiske petroleumsforekomster.
  - d) *utenriksfart*, skip som ikke utelukkende går i fart mellom norske havner, men som (også) har fart mellom havner i Norge og utlandet eller mellom havner i utlandet.
  - e) *offshorevirksomhet*, både olje- og gassvirksomhet og annen virksomhet offshore (inkludert for eksempel virksomhet tilknyttet offshorevindmøller) som normalt har inntjening i valuta.
- (2) Med skip forstås det som OECD i Arrangement eller dens underavtaler til enhver tid definerer som skip.

Produksjonsenheter og borerigger faller utenfor skipsdefinisjonen selv om de oppfyller kravene til skip slik disse er definert i OECD. Dette innebærer at følgende enheter som har eget fremdriftsmaskineri og er navigerbare på det åpne hav, likevel ikke regnes som skip, men som kapitalvarer:

1. Halvt nedsenkbare borerigger
2. Halvt nedsenkbare produksjonsrigger
3. Nybygging av eller ombygging til FPSOer (Floating Production, Storage and Offloading)
4. Nybygging av eller ombygging til FPSDOer (Floating Production, Storage, Drilling and Offloading)
5. Nybygging av eller ombygging til FSOer (Floating, Storage and Offloading) dersom disse bygges for å ligge stille. Dette må vurderes skjønnsmessig.

Følgende enheter som har eget framdriftsmaskineri og er navigerbare på det åpne hav, faller innenfor skipsdefinisjonen:

1. Nybygging av eller ombygging til FSOer (Floating, Storage and Offloading), som ikke bygges for å ligge stille. Dette må vurderes skjønnsmessig.
2. Nybygging av eller ombygging til boreskip
3. Tankskip, selv om de bygges med mulighet for senere konvertering til FPSO.

§ 3. Beslutningsmyndighet

(1) Eksportkreditt Norge AS kan gi lån i eget navn på vegne av staten, i tråd med vedtak av Stortinget. Lånene skal stå på statens balanse.

(2) Eksportkreditt Norge AS treffer avgjørelse om innvilgelse, utbetaling og oppfølging av enkeltstående utlån. Selskapet kan gi tilsagn om lån i norske kroner og fremmed valuta.

§ 4. Lån til eksporttransaksjoner

(1) Gjennom eksportkredittordningen kan det gis lån til eksporttransaksjoner. Med eksport forstås levering av varer og arbeids- og tjenesteytelser, herunder overdragelse av teknisk kunnskap, lisens- og patentrettigheter og lignende, når oppgjør skal skje fra utlandet.

(2) Det kan gis lån til eksporttransaksjoner som i betydelig grad fremmer norsk interesse. Hvorvidt en eksporttransaksjon kan sies å i betydelig grad fremme norsk interesse, skal vurderes ut fra helheten i transaksjonen, herunder forskning, utvikling og innovasjon, produksjon, lokalisering av hovedkontorfunksjoner og eierskap. Eksporttransaksjoner fra Norge eller utlandet som inneholder minst 30 pst. leveranser fra selskap lokalisert i Norge eller minst 30 pst. leveranser fra et selskap som er underlagt norske selskap med bestemmende innflytelse, vil kunne sies å være i norsk interesse.

§ 5. Lån for leveranser til norske kjøpere

(1) Det kan også gis lån for følgende leveranser til norske kjøpere:

- a) leveranser av utstyr til skip og flyttbare innretninger som bygges i utlandet
- b) leveranser av skip, flyttbare innretninger og utstyr til slike når disse enhetene skal ha sin inntjening fra utenriksfart eller offshorevirksomhet.

(2) Med utstyr som nevnt i første ledd forstås utstyr til skip og flyttbare innretninger, inkludert utstyr som blir tatt med en FPSO (Floating Production, Storage and Offloading) når det flytter.

(3) Det kan ikke gis lån til faste installasjoner til anvendelse på norsk sokkel eller til fartøyer/plattformer hvis formål ikke skiller seg vesentlig fra formålet med en fast installasjon. Med faste installasjoner menes også alt utstyr som ikke flyttes sammen med en FPSO, det vil si pumpe- og rørsystemer på havbunnen samt utstyr til oppbygging av undervannsinstallasjoner for et nærliggende oljefelt som knyttes til eksisterende FPSO.

(4) Norskeide fartøy med lisens til å fiske etter krill kan ikke finansieres. Dette gjelder uavhengig av hvor fartøyet bygges.

§ 6. Adgang til å gjøre endringer i lånebetingelser med mer ved betalingsproblemer eller mislighold

Det er et mål å sikre statens verdier i tilfeller hvor låntaker har betalingsproblemer og/eller misligholder lånet. I slike tilfeller kan lån under ordningen restruktureres, låneavtaler kan endres, det kan gis avdragsutsettelse, foretas debitorskifte og/eller tvangssalg. Det kan også gis lån på markedsmessige vilkår til transaksjoner som sikrer statens verdier i slike tilfeller.

§ 7. Finansieringsvilkår

(1) Bestemmelsene om finansiering er regelstyrt i henhold til Arrangement, herunder bestemmelsene om minimumsrenter for fastrentelån, nedbetalingstid, med mer. Finansiering skal gis på vilkår definert i Arrangement.

(2) Som alternativ til fastrentelån på CIRR-vilkår kan det gis lån med markedsmessig rente hvis transaksjonen kvalifiserer til lån på CIRR-vilkår.

§ 8. Lån på markedsmessige vilkår

(1) Renten som tilbys til CIRR-kvalifiserende markedslån (garantipremier holdt utenom), skal være den høyeste av antatt markedspris, pris for minimumsfortjeneste og ESAs referanserate.

(2) Antatt markedspris fastsettes av Eksportkreditt Norge AS. Eksportkreditt Norge AS skal sørge for å ha tilstrekkelig markedskunnskap til at de kan vurdere hvordan utlånsmarginene skal være til enhver tid slik at prisen/marginen blir markedsriktig.

(3) Ved fastsettelsen av pris for minimumsfortjeneste skal det tas utgangspunkt i gjennomsnittet av Eksportfinans ASAs internpris i USD for august, september og oktober 2011 for hhv. 0–1 års løpetid, 1–3 års løpetid, 3–5 års løpetid, 5–7 års løpetid, 7–10 års løpetid og mer enn 10 års løpetid. Positive (negative) swapmarginene for swapper til andre valutaer skal legges til (trekkes fra) dersom lånet skal ytes i en annen valuta enn USD. Internprisene skal korrigeres månedlig ihht. observasjoner av spreadutvikling i annenhåndsmarkedet av obligasjoner for den aktuelle valuta utstedt av Kommunalbanken (3 års papirer). Det skal legges på en margin på 37,5 bp. for å dekke administrasjonskostnader i tilknytning til utlån og fortjeneste.

(4) ESAs referanserate skal beregnes i henhold til ESAs retningslinjer for beregning av referanserate: EFTA Surveillance Authority's State aid Guidelines Part VII: Rules Regarding Applicable Rates – Reference and Discount Rates. Dette innebærer at referanserenten skal beregnes slik:

- i. Basisrenten: Gjennomsnittet av 12M IBOR for september, oktober og november i foregående år for de respektive valutaer.
- ii. Hvis gjennomsnittlig 12M IBOR de siste tre måneder avviker mer enn 15 pst. fra gjeldende IBOR, skal det foretas en justering av basisrenten. Den nye basisrenten gjelder fra første dag i andre måned etter observasjonsperioden.
- iii. Margin: Lån skal være 100 pst. garantert av GIEK og/eller høyt ratet kommersiell bank. Marginen velges fra ESAs påslagsmatrise ut fra garantistens rating.

Hvis kunden ønsker en fast margin over 1M IBOR, 3M IBOR eller 6M IBOR, kan Eksportkreditt Norge AS justere referanserenten med prisen på den aktuelle basisswappen. Swapmarginene fastsettes samtidig som ESAs referanserate i henhold til den pris som gjelder på dette tidspunkt. Ved endringer i henhold til punkt ii ovenfor skal det også tas hensyn til endringer i basisswappen.

§ 9. Kostnader som kan belastes låntakerne

(1) Eksportkreditt Norge AS kan belaste låntakerne med direkte kostnader ved etablering av låneavtaler.

(2) Eksportkreditt Norge AS kan viderefakturere kostnader knyttet til utarbeidelse av lånedokumentasjon, herunder kostnader knyttet til juridisk bistand.

§ 10. Utlån

(1) Utlån skal i sin helhet finansieres ved bevilgning over statsbudsjettet ved trekk i statskassen, og avdrag, renter og gebyrinntekter skal tilbakeføres til statskassen. Eksportkreditt Norge AS skal ikke foreta låneopptak og skal heller ikke gjennomføre sikringstransaksjoner i markedet.

(2) Alle utlån skal være garantert enten av statlige eksportgarantiinstitusjoner og/eller finansinstitusjoner med god rating.

(3) Eksportkreditt Norge kan opptre som agent for egne utlån.

§ 11. Oppfølging og kontroll

(1) Eksportkreditt Norge AS skal iverksette oppfølgings- og kontrolltiltak av lån i nedbetalingsperioden, og disse skal normalt baseres på innrapportering mottatt fra låntakerne. Gjennomgang og vurdering av innrapporteringen skal dokumenteres skriftlig. Eksportkreditt Norge AS skal følge opp overfor låntakerne dersom innrapportert informasjon er ufullstendig eller ikke oversendt til rett tid.

(2) Som ledd i oppfølgingen skal Eksportkreditt Norge AS:

- a) påse at rapporter mottas som avtalt;
- b) gi nødvendig tilbakemelding til låntakerne om rapporteringen; og
- c) treffe tiltak dersom kontrollen avdekker muligheter for uregelmessigheter.

(3) Normalt vil kontrollen til Eksportkreditt Norge AS gå ut på å vurdere om rapporteringen fra låntakerne tilsier at låntaker overholder de viktigste betingelsene fra Eksportkreditt Norge AS og lånets garantister. Kontrollen av mottatte rapporter skal blant annet omfatte:

- a) en generell formalia- og rimelighetskontroll, dvs. en kontroll med at rapportene er tilfredsstillende signert, og med at tallmaterialet er troverdig; og
- b) en behandling av innrapportert informasjon med hensyn til avvik i forutsetningene og i forhold til risiko, egenart og vesentlighet.

(4) Ut fra gjennomgangen av mottatt rapportering skal det vurderes om det er behov for ytterligere oppfølgings- eller kontrolltiltak, spesielt dersom gjennomgangen avdekker mulige uregelmessigheter. Eksempler på slike tiltak kan være informasjon til lånets garantister, evalueringer, stikkprøvekontroll for prøving av data som ligger til grunn for utarbeidelse av innrapportert informasjon, nærmere regnskapsgjennomgang eller annen kontroll med at midlene har blitt nyttet som forutsatt.

§ 12. *Forholdet til annen lovgivning*

Forvaltningsloven gjelder ikke for Eksportkreditt Norge AS. Forvaltningslovens regler om inhabilitet og taushetsplikt gjelder likevel for Eksportkreditt Norges tillitsvalgte, ansatte og andre som utfører tjeneste eller arbeid for Eksportkreditt Norge AS. Taushetsplikt gjelder ikke overfor departementet.

§ 13. *Ikraftsettelse*

Forskriften gjelder fra 1. juli 2012.

22. juni Nr. 574 2012

Delvis ikraftsetting av lov 8. mai 2009 nr. 27 om endringer i lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) (byggesaksdelen)

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 22. juni 2012 med hjemmel i lov 8. mai 2009 nr. 27 om endringer i lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) (byggesaksdelen) § 34–3. Fremmet av Kommunal- og regionaldepartementet. Kunngjort 22. juni 2012 kl. 15.55.

I

Lov 8. mai 2009 nr. 27 om endringer i lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) (byggesaksdelen) § 24–1 første ledd andre setning bokstav a og § 24–2 trer i kraft 1. januar 2013.

II

Ikraftsetting av lov 8. mai 2009 nr. 27 om endringer i lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) (byggesaksdelen) § 23–7 første ledd andre punktum utsettes.

22. juni Nr. 575 2012

Ikraftsetting av lov 22. juni 2012 nr. 48 om endringer i psykisk helsevernloven (regionale sikkerhetsavdelinger og enhet med særlig høyt sikkerhetsnivå m.m.)

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 22. juni 2012 med hjemmel i lov 22. juni 2012 nr. 48 om endringer i psykisk helsevernloven (regionale sikkerhetsavdelinger og enhet med særlig høyt sikkerhetsnivå m.m.) del II. Fremmet av Helse- og omsorgsdepartementet. Kunngjort 22. juni 2012 kl. 15.55.

Loven trer i kraft 1. juli 2012.

22. juni Nr. 576 2012

Ikraftsetting av lov 22. juni 2012 nr. 54 om endringer i barnehageloven (tilskudd og foreldrebetaling i ikke-kommunale barnehager)

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 22. juni 2012 med hjemmel i lov 22. juni 2012 nr. 54 om endringer i barnehageloven (tilskudd og foreldrebetaling i ikke-kommunale barnehager) del II. Fremmet av Kunnskapsdepartementet. Kunngjort 22. juni 2012 kl. 15.55.

Loven trer i kraft 1. januar 2013.

22. juni Nr. 577 2012

Ikraftsetting av lov 22. juni 2012 nr. 51 om endringer i utlendingsloven (innhenting av opplysninger fra offentlige organer mv.)

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 22. juni 2012 med hjemmel i lov 22. juni 2012 nr. 51 om endringer i utlendingsloven (innhenting av opplysninger fra offentlige organer mv.) del II. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 22. juni 2012 kl. 15.55.

Loven gjelder fra 23. juni 2012.

22. juni Nr. 578 2012

Ikraftsetting av lov 22. juni 2012 nr. 47 om endringer i helseregisterlova mv. (etablering av Norsk helsearkiv m.m.)

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 22. juni 2012 med hjemmel i lov 22. juni 2012 nr. 47 om endringer i helseregisterlova mv. (etablering av Norsk helsearkiv m.m.) del V. Fremmet av Helse- og omsorgsdepartementet. Kunngjort 25. juni 2012 kl. 15.00.

Loven trer i kraft straks.

22. juni Nr. 579 2012

Ikraftsetting av lov 17. desember 2010 nr. 81 om endringer i folketrygdloven (medlemskap i folketrygden under fengselsopphold mv.)

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 22. juni 2012 med hjemmel i lov 17. desember 2010 nr. 81 om endringer i folketrygdloven (medlemskap i folketrygden under fengselsopphold mv.) del II. Fremmet av Arbeidsdepartementet. Kunngjort 25. juni 2012 kl. 15.00.

Lov 17. desember 2010 nr. 81 om endringer i folketrygdloven (medlemskap i folketrygden under fengselsopphold mv.) trer i kraft 1. juli 2012.

22. juni Nr. 580 2012

Forskrift om endring i forskrift 29. juni 2001 nr. 723 om sikkerhetsadministrasjon

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 22. juni 2012 med hjemmel i lov 20. mars 1998 nr. 10 om forebyggende sikkerhetstjeneste (sikkerhetsloven) § 5 femte ledd. Fremmet av Forsvarsdepartementet. Kunngjort 25. juni 2012 kl. 15.00.

I

I forskrift 29. juni 2001 nr. 723 om sikkerhetsadministrasjon gjøres følgende endringer:

§ 1–1 nytt fjerde ledd skal lyde:

NSM kan gi nærmere bestemmelser om sikkerhetsadministrasjon i tilknytning til behandling av ATOMAL informasjon.

§ 2–5 første ledd, nytt andre punktum, skal lyde:

Dersom virksomheten har kryptomateriell skal det etableres en kryptosikkerhetsorganisasjon i samsvar med forskrift om informasjonssikkerhet.

§ 2–5 første ledd, nytt tredje punktum, skal lyde:

Dersom virksomheten har informasjonssystemer som håndterer sikkerhetsgradert informasjon skal det etableres en datasikkerhetsorganisasjon i samsvar med forskrift om informasjonssikkerhet.

§ 5–6 første ledd skal lyde:

En virksomhet skal snarest mulig avgi foreløpig rapport til NSM dersom den oppdager:

1. sikkerhetstruende hendelser, eller
2. sikkerhetsbrudd vedrørende informasjon sikkerhetsgradert av utenlandske myndigheter eller internasjonal organisasjon.

II

Endringene trer i kraft straks.

22. juni Nr. 581 2012

Instruks om Forsvarets bistand til politiet

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 22. juni 2012 med hjemmel i Kongens instruksjonsmyndighet. Fremmet av Forsvarsdepartementet. Kunngjort 25. juni 2012 kl. 15.00.

Kapittel 1. Generelle bestemmelser

§ 1. Formål

Formålet med instruksen er å fastsette bestemmelser om Forsvarets bistand til politiet og gi aktuelle sjefer i Forsvaret og i politiet retningslinjer for prosedyrer, samhandling og anmodning om bistand.

§ 2. Virkeområde

Instruksen gjelder for Forsvarets bistand til politiet i fred, krise og krig, herunder Kystvaktens bistand til politiet etter lov av 13. juni 1997 nr. 42 om Kystvakten (kystvaktloven) § 17 første og tredje ledd og Heimevernets bistand til politiet etter lov av 17. juli 1953 nr. 28 om Heimevernet (heimevernsloven) § 13.

Instruksen gjelder ikke dersom annet følger av eller besluttes ved:

- a) bestemmelser gitt i eller i medhold av lov, eller
- b) tiltak i medhold av beredskapsplanverket.

Instruksen gjelder ikke for:

1. Kystvaktens utøvelse av begrenset politimyndighet i medhold av kystvaktloven § 21 første ledd.
2. Virksomheten til Forsvarets narkotikagrupper, hvor særskilte prosedyrer gjelder.
3. Utøvelse av militær politimyndighet i medhold av lov av 20. mai 1988 nr. 33 om politimyndighet i det militære forsvar med utfyllende bestemmelser.
4. Etterretningstjenesten, jf. lov av 20. mars 1998 nr. 11 om Etterretningstjenesten med utfyllende instruks.
5. Den forebyggende sikkerhetstjeneste, jf. lov av 20. mars 1998 nr. 10 om forebyggende sikkerhetstjeneste (sikkerhetsloven) med utfyllende forskrifter.
6. Forsvarets deltakelse i den organiserte offentlige redningstjeneste, jf. kgl.res. av 4. juli 1980.
7. Det etablerte samarbeidet mellom politiet og den militære grensevaktens vedrørende forhold på landegrensen mellom Norge og Russland, hvor særskilte prosedyrer gjelder.

Bistand fra Forsvaret til politiet som ikke omfattes av denne instruks og som ikke er nevnt i tredje ledd i paragrafen her, kan bare ytes etter beslutning av Forsvarsdepartementet eller den Forsvarsdepartementet bemyndiger. Ved innhenting av beslutning fra Forsvarsdepartementet gjelder beslutningsprosedyrene i kapittel 4 om håndhevelsesbistand.

§ 3. Definisjoner

Med bistand menes enhver form for støtte i form av personell og/eller materiell.

Med akutte samfunnsikkerhetsbehov menes behov for å ivareta befolkningens liv og helse eller behov for å avverge eller begrense omfattende skade på eiendom eller materielle verdier, ved ekstraordinære utilsiktede og tilsiktede hendelser som oppstår plutselig og uventet og som krever en rask respons/håndtering, og som ikke kan forutses og dermed håndteres/kontrolleres gjennom forhåndsplanlagt beredskap eller andre forberedelsestiltak.

Med akuttfasen menes den tidsperiode som innebærer en umiddelbar fare for liv og helse eller omfattende skade på eiendom eller materielle verdier. Akuttfasen omfatter ikke den tidsperiode som primært består i opprydding eller overgang til normale forhold.

Med FOH menes Forsvarets operative hovedkvarter.

§ 4. Utfyllende bestemmelser

Forsvarsdepartementet kan i samråd med Justis- og beredskapsdepartementet gi eller delegere myndighet til egne underlagte virksomheter å gi utfyllende bestemmelser til denne instruks, herunder nærmere retningslinjer for forhåndsplanlagt bistand som faller inn under instruksen.

Kapittel 2. Forutsetninger for bistand, ansvar og ledelse mv.

§ 5. Forutsetninger for bistand

Forsvaret kan bistå politiet dersom bistanden som ytes er forenlig med Forsvarets primære oppgaver. I tillegg skal politiets egne personell- og/eller materiellmessige ressurser normalt være uttømt eller funnet utilstrekkelige for å løse oppdraget.

Forsvaret kan, som forutsetning for bistand, sette vilkår vedrørende sikkerhetsmessige og kommandomessige forhold, sette begrensninger i politimesterens rett til å avbryte Forsvarets innsats, samt andre operative forhold som angår Forsvarets personell og/eller materiell.

Forsvarets personell skal som hovedregel ikke bli satt til vakt- og sikringsoppdrag som vil innebære kontakt med sivilbefolkningen. Unntak gjelder for håndhevelsesbistand etter kapittel 4.

§ 6. Ansvar og ledelse

Den politimester som anmoder Forsvaret om bistand har overordnet ledelse av operasjonen.

Vedkommende politimester skal påse at midler som tas i bruk under operasjonen ikke overskrider rettslige og andre grenser satt for politiets virksomhet. Regelverk om utøvelse av politimyndighet, herunder politiets våpeninstruks, gjelder så langt de passer for militært personell som bistår politiet. Politimesteren gir i tillegg nødvendige retningslinjer og tildeler begrenset politimyndighet når det anses påkrevet.

Politimesteren har ansvaret for mediahåndteringen, med mindre annet bestemmes i det enkelte tilfelle.

Det skal etableres liaison fra den aktuelle bistandsenhet i Forsvaret i den aktuelle politimesters stab der dette anses nødvendig.

Forsvarets bistand gjennomføres som en selvstendig bistandsoperasjon. Forsvaret utpeker en militær sjef for den militære bistandsenhet. Ved deltakelse av flere enheter koordinerer den militære sjefen ledelsen av den militære innsatsen. Militær sjef implementerer politimesterens oppdrag gjennom ordre på militær side.

Forsvarets og politiets enheter skal ikke inkorporeres i hverandre under operasjonen. Skal militær enhet og enhet fra politiet settes inn mot samme objekt, skal enhetene gis samordnede men klart adskilte oppdrag. Oppdragene skal løses under henholdsvis militær sjef og sjef for politienheten, direkte underlagt politiets operasjonsleder.

Militær sjef skal etter gjeldende generelle retningslinjer holde sine overordnede ledd orientert om de tiltak som iverksettes, og avgi rapport tjenestevei etter at operasjonen og bistanden er avsluttet.

§ 7. Øvelser, opplæring og planverk

Forsvaret og politiet skal jevnlig gjennomføre øvelser for å trene aktuelle bistandssituasjoner med grunnlag i denne instruks. Samvirkeøvelser mellom justis- og forsvarssektor skal omfatte bruk av bistandsinstruksen som ett av flere trenings- eller øvingsmål. Øvelse i bruk av bistandsinstruksen mellom Justis- og beredskapsdepartementet og Forsvarsdepartementet skal gjennomføres minimum en gang i året.

Forsvaret og politiet skal sørge for at personell med relevante funksjoner til enhver tid mottar opplæring om innholdet i denne instruks, samt om eventuelle utfyllende bestemmelser og interne retningslinjer til instruksen. Forsvaret skal også sørge for at relevant personell i Forsvaret har kjennskap til politiets metoder og rettslige rammeforutsetninger. Forsvaret og politiet skal på alle nivåer tilstrebe gjensidig støtte for opplæringsformål.

Forsvaret og politiet skal i nødvendig utstrekning utvikle koordinerte planverk og prosedyrer for de ulike bistandstyper som omfattes av denne instruks.

§ 8. Kostnadsdekning

Med mindre annet er bestemt eller særskilt avtalt for det enkelte tilfellet skal

- a) Forsvaret dekke egne merkostnader ved bistand for å ivareta akutte samfunnssikkerhetsbehov, eller
- b) anmodende instans kompensere Forsvarets merkostnader dersom bistanden ikke dreier seg om å ivareta akutte samfunnssikkerhetsbehov, eller det dreier seg om bistand før eller etter akutfasen ved ivaretagelse av akutte samfunnssikkerhetsbehov.

I de tilfeller anmodning om bistand kanaliseres gjennom tredjepart, er både anmodende instans og tredjepart ansvarlig for å dokumentere hvilken myndighet som står ansvarlig for å dekke Forsvarets merkostnader etter bestemmelsen i første ledd.

Dersom det oppstår spørsmål vedrørende akutfasens varighet eller liknende skal dette løses i dialog mellom Forsvarsdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet. Ved behov for bistand til forhåndsplanlagt forebyggende sikkerhet, herunder ved høyprofilerte statsbesøk, skal Forsvarsdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet etter dialog gi sentrale føringer for kostnadsdekning.

Kapittel 3. Alminnelig bistand

§ 9. Alminnelig bistand

Med alminnelig bistand menes følgende typer bistand:

- a) bistand med transport og annen administrativ bistand, herunder bistand i form av særskilt teknisk kapasitet eller kompetanse som Forsvaret innehar, som ikke direkte involverer den militære bistandsenhet i den politioperative oppgaveløsning,
- b) bistand i forbindelse med ulykker (herunder søk etter personer som antas å være omkommet), naturkatastrofer og liknende situasjoner og
- c) bistand i forbindelse med uskadeliggjøring eller fjerning av eksplosiver og liknende.

§ 10. Bistandsanmodningens innhold

Bistandsanmodningen skal inneholde:

1. kort orientering om situasjonen og om den bistand som anses nødvendig,
2. angivelse av antatt varighet og
3. andre relevante opplysninger.

§ 11. Prosedyrer ved anmodning om alminnelig bistand

Politimester eller den som bemyndiges og aktuell bistandsenhet i Forsvaret skal gjensidig og uten opphold etablere kontakt så snart informasjon foreligger om en mulig situasjon som beskrevet i § 9.

Politiet skal rette sin formelle anmodning om alminnelig bistand til FOH.

FOH skal uten opphold ta stilling til politimesterens anmodning.

Dersom bistand etter denne paragrafen medfører at sikkerheten til Forsvarets personell står i fare eller reiser politiske eller prinsipielle problemstillinger eller er av betydelig omfang, gjelder beslutningsprosedyrene for håndhevelsesbistand i kapittel 4.

§ 12. Hastesaker

I hastesaker påbegynner Forsvaret planlegging og forberedelser uten å avvente formell beslutning fra FOH eller Forsvarsdepartementet om at bistand skal ytes.

Kapittel 4. Håndhevelsesbistand

§ 13. Håndhevelsesbistand

Forsvaret kan bistå politiet:

- a) med ettersøking og pågripelse av farlige personer når det er nødvendig for å avverge nærliggende fare for noens liv eller helse. Den militære innsatsen skal som hovedregel konsentreres om vakthold, sikring og dekning, mens politiet bør foreta den aktive pågripelsen.
- b) ved fare for anslag av omfattende eller særlig skadevoldende karakter rettet mot vesentlige samfunnsinteresser og til forebygging og bekjempelse av slike, herunder kan Forsvaret blant annet bistå politiet i forbindelse med vakthold og sikring av objekter og infrastruktur.

§ 14. *Bistandsanmodningens innhold*

Bistandsanmodningen skal inneholde:

1. kort orientering om situasjonen og om den bistand som anses nødvendig,
2. angivelse av antatt varighet og
3. andre relevante opplysninger, herunder opplysninger om hvorvidt bevæpning av militært personell anses nødvendig.

§ 15. *Prosedyrer ved anmodning om håndhevelsesbistand*

Politimester eller den som bemyndiges og aktuell bistandsenhet skal gjensidig og uten opphold etablere kontakt så snart informasjon foreligger om en mulig situasjon som beskrevet i § 13.

Politiet retter sin anmodning om håndhevelsesbistand gjennom Politidirektoratet til Justis- og beredskapsdepartementet.

Justis- og beredskapsdepartementet vil etter nærmere vurdering eventuelt anmode Forsvarsdepartementet om håndhevelsesbistand.

Forsvarsdepartementet meddeler Justis- og beredskapsdepartementet sin beslutning. Skal håndhevelsesbistand ytes, gir Forsvarsdepartementet nødvendige retningslinjer til Justis- og beredskapsdepartementet og Forsvaret om denne.

§ 16. *Hastesaker*

I hastesaker påbegynner Forsvaret planlegging og forberedelser uten å avvente formell beslutning fra Forsvarsdepartementet om at bistand skal ytes.

Kapittel 5. Ikrafttredelse. Opphevelse av andre bestemmelser

§ 17. *Ikrafttredelse. Opphevelse av andre bestemmelser*

Denne instruks trer i kraft straks.

Fra samme tidspunkt oppheves:

- a) Kgl.res. av 28. februar 2003 nr. 220 om Instruks om Forsvarets bistand til politiet.

22. juni Nr. 582 2012

Ikraftsetting av lov 22. juni 2012 nr. 53 om endringer i opplæringslova og privatskolelova (undervisningskompetanse m.m.)

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 22. juni 2012 med hjemmel i lov 22. juni 2012 nr. 53 om endringer i opplæringslova og privatskolelova (undervisningskompetanse m.m.) del III. Fremmet av Kunnskapsdepartementet. Kunngjort 25. juni 2012 kl. 15.00.

Lov om endringer i opplæringslova og privatskolelova (undervisningskompetanse m.m.) trer i kraft 1. august 2012 med unntak av endringene i

- romertall I § 2–12, § 5–5, § 10–1, § 10–2, § 10–6 og § 10–6a, og romertall II § 3–6 og § 4–2 som trer i kraft 1. januar 2014, og
- romertall II § 2–1 og § 2–2 som trer i kraft 1. juli 2012.

22. juni Nr. 583 2012

Ikraftsetting av lov 22. juni 2012 nr. 50 om endringer i utlendingsloven m.m. (delegering av avslagskompetanse i visumsaker til andre Schengenland mv.)

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 22. juni 2012 med hjemmel i lov 22. juni 2012 nr. 50 om endringer i utlendingsloven m.m. (delegering av avslagskompetanse i visumsaker til andre Schengenland mv.) del III. Fremmet av Justis- og beredskapsdepartementet. Kunngjort 25. juni 2012 kl. 15.00.

Loven trer i kraft 1. juli 2012 med unntak av del I § 28 første ledd bokstav a, som trer i kraft 1. september 2012.

22. juni Nr. 584 2012

Ikraftsetting av lov 20. januar 2012 nr. 5 om endringer i utlendingsloven m.m. (høring av barn mv.)

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 22. juni 2012 med hjemmel i lov 20. januar 2012 nr. 5 om endringer i utlendingsloven m.m. (høring av barn mv.) del IV. Fremmet av Justis- og beredskapsdepartementet. Kunngjort 25. juni 2012 kl. 15.00.

Ikraftsetting av lov 20. januar 2012 nr. 5 om endringer i utlendingsloven m.m. (høring av barn mv.). Lovens del I, endring i utlendingsloven § 30, trer i kraft 1. september 2012.

22. juni Nr. 585 2012

Forskrift om inkorporasjon av trygdeforordningene i EØS-avtalen

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 22. juni 2012 med hjemmel i lov 3. desember 1948 nr. 7 om pensjonstrygd for sjømenn § 26 første ledd, lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens Pensjonskasse § 46 tredje ledd, lov 28. juni 1957 nr. 12 om pensjonstrygd for fiskere § 30 nr. 1, lov 22. juni 1962 nr. 12 om pensjonsordning for sykepleiere § 37 andre ledd, sjømannslov 30. mai 1975 nr. 18 § 2, lov 16. juni 1989 nr. 65 om yrkesskadeforsikring § 1 annet ledd, lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 1–3 og § 25–15, lov 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre (kontantstøtteloven) § 22, lov 8. mars 2002 nr. 4 om barnetrygd (barnetrygdloven) § 22. Fremmet av Arbeidsdepartementet.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg VI nr. 1 (forordning (EF) nr. 883/2004, som endret ved forordning (EF) nr. 988/2009 og forordning (EU) nr. 1244/2010) og nr. 2 (forordning (EF) nr. 883/2004, som endret ved forordning (EU) nr. 1244/2010). Kunngjort 25. juni 2012 kl. 15.00.

§ 1. EØS-avtalen vedlegg VI nr. 1 (forordning (EF) nr. 883/2004 som endret ved forordning (EF) nr. 988/2009 og forordning (EU) nr. 1244/2010) om koordinering av trygdeordninger og nr. 2 (forordning (EF) nr. 987/2009 som endret ved forordning (EU) nr. 1244/2010) om regler for gjennomføring av forordning (EF) nr. 883/2004 gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg VI, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

Bestemmelsene i følgende lover fravikes i den utstrekning det er nødvendig i henhold til bestemmelsene nevnt i første ledd:

Lov 3. desember 1948 nr. 7 om pensjonstrygd for sjømenn

Lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens Pensjonskasse

Lov 28. juni 1957 nr. 12 om pensjonstrygd for fiskere

Lov 22. juni 1962 nr. 12 om pensjonsordning for sykepleiere

Lov 30. mai 1975 nr. 18 om sjømenn

Lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd

Lov 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre

Lov 8. mars 2002 nr. 4 om barnetrygd.

§ 2. Forskriften her trer i kraft straks og gis virkning fra 1. juni 2012.

Fra samme tid og med virkning fra samme dato oppheves forskrift 30. juni 2006 nr. 731 om inkorporasjon av trygdeforordningene i EØS-avtalen med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd § 1–3 og § 25–15 og en rekke andre lover.

22. juni Nr. 586 2012

Forskrift om endring i forskrift 20. juni 2003 nr. 740 om innsamling og behandling av helseopplysninger i Meldingssystem for smittsomme sykdommer og i Tuberkuloseregisteret og om varsling av smittsomme sykdommer (MSIS- og Tuberkuloseregisterforskriften)

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 22. juni 2012 med hjemmel i lov 18. mai 2001 nr. 24 om helseregistre og behandling av helseopplysninger (helseregisterloven) § 6, § 8 fjerde ledd jf. tredje ledd, § 9 annet ledd, § 16 fjerde ledd, § 17 tredje ledd, § 22 femte ledd og § 27 annet ledd, lov 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell m.v. (helsepersonelloven) § 35 og § 37, lov 5. august 1994 nr. 55 om vern mot smittsomme sykdommer § 2–3 fjerde ledd og § 3–8 femte ledd, lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 13d tredje ledd og § 37 fjerde ledd og lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 14. Fremmet av Helse- og omsorgsdepartementet. Kunngjort 25. juni 2012 kl. 15.00.

I

I forskrift 20. juni 2003 nr. 740 om innsamling og behandling av helseopplysninger i Meldingssystem for smittsomme sykdommer og i Tuberkuloseregisteret og om varsling av smittsomme sykdommer (MSIS- og Tuberkuloseregisterforskriften) gjøres følgende endringer:

I forskriftens hjemmelfelt tilføyes følgende:

Lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 37 fjerde ledd og lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 14.

EØS-henvisningen i forskriftens hjemmelfelt skal lyde:

Jf. EØS-avtalen protokoll 31 art. 16 nr. 1 (vedtak nr. 2119/98/EF endret ved vedtak 2007/875/EF).

§ 1–2 (*Innholdet i MSIS og i Tuberkuloseregisteret*) sjettede ledd skal lyde:

Departementet gir nærmere bestemmelser i forskrift om hvilke smittsomme sykdommer som tilhører gruppe A, B eller C. Ved alvorlig hendelse av betydning for folkehelsen kan departementet gi bestemmelser om hvilke smittsomme sykdommer som tilhører gruppe A, B eller C uten forutgående forhåndsvarsling, jf. lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker § 37 fjerde ledd.

§ 2–3 (*Meldingsplikt for laboratorier*) nytt fjerde ledd skal lyde:

Laboratorier, inkludert laboratorier med nasjonal referansefunksjon i medisinsk mikrobiologi, som undersøker prøver av human opprinnelse på vegne av annet laboratorium eller som gjør spesialundersøkelser eller bekreftende undersøkelser for annet laboratorium, har samme meldingsplikt som det rekvirerende laboratorium, uansett om dette har eller kan ha sendt melding.

§ 2–4 (*Laboratorier med nasjonal referansefunksjon i medisinsk mikrobiologi*) skal lyde:

Laboratorier med nasjonal referansefunksjon i medisinsk mikrobiologi skal sikre høy kvalitet på mikrobiologiske tjenester for ivaretagelse av pasienter og folkehelsen.

Laboratorier med nasjonal referansefunksjon i medisinsk mikrobiologi er tillagt følgende oppgaver:

- Referansediagnostikk
- Opprettholde en samling av stammer og annet referansemateriale
- Vitenskapelig råd og støtte
- Samarbeid og forskning
- Bistå i overvåking, beredskap og respons ved utbrudd av smittsomme sykdommer.

Departementet peker ut laboratorier med nasjonal referansefunksjon i medisinsk mikrobiologi.

Laboratorier med nasjonal referansefunksjon i medisinsk mikrobiologi skal rapportere årlig til departementet eller til det organ som departementet bestemmer.

Departementet kan trekke tilbake status som laboratorium med nasjonal referansefunksjon i medisinsk mikrobiologi.

Ny § 2–4a (*Innsendingsplikt for smittestoff og prøvemateriale*) skal lyde:

Mikrobiologiske laboratorier som undersøker prøver av human opprinnelse, skal sende smittestoff eller prøvemateriale til relevant laboratorium med nasjonal referansefunksjon i medisinsk mikrobiologi etter dets nærmere angivelser.

Mikrobiologiske laboratorier som i prøver av fôrvarer, dyr, kosmetikk eller næringsmidler, herunder drikkevann, påviser smittestoff som kan gi sykdom hos mennesker, skal sende slikt smittestoff til relevant referanselaboratorium på matområdet etter Mattilsynets nærmere angivelser. Mattilsynet kan ved mistanke om sykdomsutbrudd i befolkningen eller dersom det er nødvendig av hensyn til smitteoppsporing, angi at laboratoriet også skal sende slikt smittestoff direkte til relevant laboratorium med nasjonal referansefunksjon i medisinsk mikrobiologi.

Mikrobiologiske laboratorier som i andre kilder enn prøver av human opprinnelse, fôrvarer, dyr, kosmetikk eller næringsmidler, herunder drikkevann, påviser smittestoff som kan gi sykdom hos mennesker, skal sende slikt smittestoff til relevant laboratorium med nasjonal referansefunksjon i medisinsk mikrobiologi etter dets nærmere angivelser.

§ 2–5 (*Virksomhetens plikter*) nytt annet ledd skal lyde:

Laboratorier som nevnt i § 2–4a annet og tredje ledd, skal oppfylle de plikter som nevnt der.

§ 2–6 (*Mottakers ansvar for kvalitetskontroll*) annet ledd skal lyde:

Som ledd i kvalitetskontrollen kan Nasjonalt folkehelseinstitutt etablere kontakt med lege som har diagnostisert eller behandlet pasienten eller med pasientens fastlege. Som ledd i kvalitetskontrollen kan det gjøres samkjøringer mot Det sentrale folkeregister, Dødsårsaksregisteret, Norsk pasientregister, Medisinsk fødselsregister, SYSVAK og sykehusapotekenes lister over pasienter som har fått foreskrevet legemidler mot tuberkulose.

§ 3–9 (*Varsling om smitte fra næringsmidler*) første ledd første setning skal lyde:

Kommuneleger som får opplysninger om mistenkt eller påvist smittsom sykdom som kan være overført med næringsmidler, skal varsle det lokale mattilsynet.

§ 3–10 (*Varsling om smitte fra dyr*) første ledd første setning skal lyde:

Kommuneleger som får opplysninger om mistenkt eller påvist smittsom sykdom som kan skyldes smitte fra dyr, skal varsle det lokale mattilsynet.

Nytt vedlegg I til forskriften skal lyde:

Følgende sykdommer skal meldes:

Sykdommer i gruppe A

Sykdommer som forebygges gjennom Barnevaksinasjonsprogrammet:

Difteri

Kikhoste

Kusma

Meslinger

Poliomyelitt

Røde hunder

Systemisk *Haemophilus influenzae*-sykdom

Tetanus (stivkrampe)

Tuberkulose.

Virushepatitter:

Hepatitt A

Hepatitt B

Hepatitt C.

Mat- og vannbårne sykdommer:

Botulisme

Campylobacteriose

Diareassosiert hemolytisk uremisk syndrom

E. coli-enteritt

Giardiasis

Kryptosporidiose

Listeriose

Salmonellose

Yersiniose.

Zoonoser:

Brucellose

Ekinokkose

Lyme borreliose

Miltbrann

Nephropathia epidemica

Rabies

Trikinose

Tularemi.

Alvorlige importsykdommer:

Denguefeber

Flekktufus

Gulfeber

Kolera

Lepra

Malaria

Pest

Q-feber

Shigellose

Tilbakefallsfeber

Vestnilfeber

Virnhemoragisk feber.

Alvorlige miljøsykdommer:

Legionellose.

Alvorlige, systemiske sykdommer:

Aids

Alvorlig, akutt luftveissyndrom – sars

Dobbelinfeksjon med tuberkulose og hiv

Influenza forårsaket av virus med pandemisk potensial

Kopper

Paratyfoidfeber

Prionsykdommer

Systemisk meningokokksykdom

Systemisk pneumokokksykdom

Systemisk gruppe A streptokokksykdom

Systemisk gruppe B streptokokksykdom

Tyfoidfeber

Viraleinfeksjoner i sentralnervesystemet.

Sykdommer forårsaket av visse resistente bakterier:

Smittebærertilstand og infeksjoner med mikrober med spesielle resistensmønstre

Smittebærertilstand eller infeksjoner med meticillinresistente gule stafylokokker

Smittebærertilstand eller infeksjoner med penicillinresistente pneumokokker

Smittebærertilstand eller infeksjoner med vankomycinresistente enterokokker.

Sykdommer i gruppe B

Sykdommene fremgår av forskriften § 1–2 fjerde ledd og er:

Gonoré
Hiv-infeksjon
Syfilis.

Sykdommer i gruppe C

Genital chlamydiainfeksjon
Influensaliknende sykdom.
Smittebæretilstand eller infeksjoner med toksinproduserende *Clostridium difficile*.

II

I forskrift 20. juni 2003 nr. 739 om innsamling og behandling av helseopplysninger i Nasjonalt vaksinasjonsregister (SYSVAK-registerforskriften) gjøres følgende endring:

§ 2–5 første ledd skal lyde:

Nasjonalt folkehelseinstitutt skal sørge for at helseopplysninger som behandles i SYSVAK, er korrekte, relevante og nødvendige for de formål de innsamles for, jf. § 1–3. Som ledd i kvalitetskontrollen kan det gjøres rutinemessige samkjøringer mot Det sentrale folkeregister, Norsk pasientregister og MSIS- og Tuberkuloseregisteret.

III

I forskrift 21. desember 2001 nr. 1483 om innsamling og behandling av helseopplysninger i Medisinsk fødselsregister (Medisinsk fødselsregisterforskriften) gjøres følgende endring:

§ 2–4 første ledd skal lyde:

Nasjonalt folkehelseinstitutt skal sørge for at helseopplysninger som innsamles og behandles i Medisinsk fødselsregister, er korrekte, relevante og nødvendige for de formål de innsamles for, jf. § 1–3. Som ledd i kvalitetskontrollen kan det gjøres rutinemessige samkjøringer mot Det sentrale folkeregister, Dødsårsaksregisteret, Norsk pasientregister og MSIS- og Tuberkuloseregisteret.

IV

Endringene trer i kraft 1. juli 2012.

Endringer i merknader til MSIS- og Tuberkuloseregisterforskriften

Til § 1–2 Innholdet i MSIS og i Tuberkuloseregisteret

Bestemmelsen angir innholdet i registrene. MSIS kan inneholde opplysninger om personer i Norge som er smittet med nærmere bestemte smittsomme sykdommer. Sykdommene er inndelt i ulike sykdomsgrupper. Sykdommer i gruppe A er sykdommer som etter forskriften skal meldes med full pasientidentitet. Av hensyn til smittevernet og internasjonale forpliktelser er det nødvendig å overvåke disse sykdommene nøye. Sykdommer i gruppe B er sykdommer som etter forskriften skal meldes med aidentifiserte opplysninger, men med en melding per pasient. Gonoré, hiv-infeksjon og syfilis er sykdommene som er omfattet av gruppe B. Sykdommer i gruppe C er sykdommer som normalt skal meldes som summariske tabeller over antall tilfeller. Dette er sykdommer som det av hensyn til smittevernet ikke er nødvendig med detaljert overvåking av.

Tuberkuloseregisteret kan inneholde personidentifiserbare opplysninger om personer i Norge med tuberkulose og personer som får forebyggende behandling mot tuberkulose.

Situasjonen vedrørende smittsomme sykdommer kan endre seg raskt ved at nye sykdommer innenfor gruppene A, B og C kan dukke opp, mens andre sykdommer kan miste sin betydning. Det kan være nødvendig raskt å endre listen over meldingspliktige sykdommer, og departementet gir nærmere bestemmelser om hvilke smittsomme sykdommer som hører inn under de ulike kategorier/grupper av sykdommer.

I situasjoner der det kan foreligge fare for utbrudd av allmennfarlig smittsom sykdom eller annen alvorlig hendelse for folkehelsen, vil rask inngripen fra myndighetenes side være nødvendig. Bestemmelsens sjette ledd andre setning gir departementet hjemmel til å gi bestemmelser om hvilke smittsomme sykdommer som tilhører gruppe A, B eller C uten forutgående høring med hjemmel i forvaltningsloven § 37 fjerde ledd. Vilkåret for når sykdomslistene kan endres uten høring er at det foreligger en «alvorlig hendelse av betydning for folkehelsen». Det kan være en ekstraordinær hendelse som utgjør eller kan utgjøre en folkehelseisiklo gjennom spredning av sykdom. Dette kan også være et utbrudd av sykdom eller enkelttilfeller av sykdom.

Til § 2–3 (Meldingsplikt for laboratorier)

Nytt første avsnitt skal lyde:

Laboratorier har meldingsplikt etter forskriften, jf. § 2–3, § 2–4 og § 2–5. Laboratorier med nasjonal referansefunksjon i medisinsk mikrobiologi har samme meldingsplikter til Nasjonalt folkehelseinstitutt som andre laboratorier. Det primære laboratoriet har meldingsplikt på vanlig måte selv om prøven er sendt til et laboratorium med nasjonal referansefunksjon i medisinsk mikrobiologi.

Til § 2–4 (Laboratorier med nasjonal referansefunksjon i medisinsk mikrobiologi)

For mange smittestoffer er det aktuelt å videresende (referere) biologisk materiale til et annet laboratorium for grundigere undersøkelse, slik at sikker diagnose kan stilles eller for nærmere karakterisering av smittestoffet. Slik karakterisering, eventuelt med genteknologiske metoder, er et nyttig redskap for å avsløre om tilfeller har sammenheng og er del av et utbrudd. Undersøkelsene skal utføres ved den eller de offentlige institusjonene som er tillagt ansvar for dette, og er et landsdekkende ansvar.

Laboratorier med nasjonal referansefunksjon i medisinsk mikrobiologi skal ivareta både pasientrettede og folkehelserettede aspekter.

Bestemmelsens annet ledd fastsetter de overordnede oppgavene tillagt laboratorier med nasjonal referansefunksjon i medisinsk mikrobiologi. Ansvar for oppfyllelse av oppgavene tillagt laboratorier med nasjonal referansefunksjon i medisinsk mikrobiologi er et virksomhetsansvar, og påhviler det offentlige organ eller regionale helseforetak som er utpekt av departementet.

De faglige og praktiske kravene til laboratorier med nasjonal referansefunksjon i medisinsk mikrobiologi fremkommer av rundskriv I–2005–14. Samme rundskriv inneholder listen over de offentlige organer eller regionale helseforetak som er utpekt som laboratorier med nasjonal referansefunksjon i medisinsk mikrobiologi innenfor de ulike agens.

Departementet utpeker laboratorier med nasjonal referansefunksjon i medisinsk mikrobiologi. Utpekingen er et vedtak etter forvaltningsloven.

Til § 2–4a (Innsendingsplikt for smittestoff og prøvemateriale)

Bestemmelsene i første og tredje ledd gjelder når et laboratorium undersøker prøver fra en pasient jf. første ledd eller en annen kilde jf. tredje ledd og påviser smittestoff som er under særlig overvåking. Da skal laboratoriet videresende (referere) smittestoff eller prøvemateriale sammen med nødvendige opplysninger til det laboratoriet som departementet har utpekt som nasjonalt referanselaboratorium i medisinsk mikrobiologi for det aktuelle smittestoffet etter nærmere angivelser fra dette laboratoriet.

Bestemmelsen i annet ledd gjelder når et laboratorium undersøker prøver av fôrvarer, dyr, kosmetikk og næringsmidler, herunder drikkevann, og påviser smittestoff som er under særlig overvåking. Da skal laboratoriet videresende (referere) slikt smittestoff sammen med nødvendige opplysninger til laboratoriet med aktuell referansefunksjon etter nærmere angivelse fra Mattilsynet.

Bestemmelsen i annet ledd erstatter ikke, men supplerer, plikter i henhold til lovgivningen på matområdet eller bestemmelser om referanselaboratorier i forskrift 22. desember 2008 nr. 1621 om offentlig kontroll med etterlevelse av regelverk om fôrvarer, næringsmidler og helse og velferd hos dyr (kontrollforskriften) § 1, jf. forordning (EF) nr. 882/2004 artikkel 33. Ytterligere detaljer følger av Smittevern 13 og særskilte avtaler.

Se også listene over respektive laboratorier utpekt som nevnt i første/tredje ledd og annet ledd.

Til § 3–9 Varsling om mulig smitte fra næringsmidler

Kommuneleger vil få varsler om mulig næringsmiddelbårne utbrudd etter forskriften § 3–3, samt få kjennskap til slike utbrudd på andre måter. Det er viktig for oppklaringen av utbruddene at kommunelegen varsler og inngår samarbeid med det lokale mattilsynet. I dette arbeidet kan det lokale mattilsynet ivareta blant annet inspeksjon av forhold rundt produksjon, tilberedning og omsetning av næringsmidler, inkludert eventuell prøvetaking for smittestoffer. Videre kan det bli aktuelt å intervju pasientene nøyere om hva og hvor de har spist. Uten pasientens samtykke kan ikke kommunelegen gi det lokale mattilsynet personidentifiserbare opplysninger.

Til § 3–10 Varsling om mulig smitte fra dyr

Det lokale mattilsynet kan iverksette tiltak, inkludert avliving av dyr, for å hindre smitte til mennesker av zoonoser (sykdommer som kan smitte fra dyr til mennesker). Kommunelegen og det lokale mattilsynet kan samarbeide om å oppklare smitteforholdene. Uten pasientens samtykke kan ikke kommunelegen gi det lokale mattilsynet personidentifiserbare opplysninger.

22. juni Nr. 587 2012

Ikraftsetting av lov 22. juni 2012 nr. 56 om endringer i naturmangfoldloven og friluftsløven

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 22. juni 2012 med hjemmel i lov 22. juni 2012 nr. 56 om endringer i naturmangfoldloven og friluftsløven del III. Fremmet av Miljøverndepartementet. Kunngjort 25. juni 2012 kl. 15.00.

Loven trer i kraft 1. juli 2012.

22. juni Nr. 588 2012**Delt ikraftsetting av kapittel IV i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 22. juni 2012 med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 76. Fremmet av Miljøverndepartementet. Kunngjort 25. juni 2012 kl. 15.00.

1. Delt ikraftsetting av kapittel IV i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold.
2. § 28, § 30, § 31 og § 32 trer i kraft fra 1. juli 2012.

22. juni Nr. 589 2012**Ikraftsetting av lov 17. desember 2010 nr. 87 om endringer i politilova m.m.**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 22. juni 2012 med hjemmel i lov 17. desember 2010 nr. 87 om endringer i politilova m.m. del IV. Fremmet av Justis- og beredskapsdepartementet. Kunngjort 25. juni 2012 kl. 15.00.

Ikraftsetting av lov 17. desember 2010 nr. 87 om endringer i politilova m.m. Lovens romertall I, endring i politiloven § 14 nytt tredje ledd, trer i kraft 1. juli 2012.

1. juni Nr. 590 2012**Forskrift om opptak og studier ved Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB)**

Hjemmel: Fastsatt av styret ved Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB) 1. juni 2012 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3-3, § 3-4, § 3-5, § 3-6, § 3-7, § 3-8, § 3-9, § 3-10, § 4-2, § 4-7, § 4-10 og § 5-3. Kunngjort 26. juni 2012 kl. 14.50.

*Overordnede bestemmelser**Kap. 1. Forskriftens virkeområder*

§ 1-1. Forskriften gjelder for opptak, studier og alle eksamener ved Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB) herunder også eksamener utenfor UMB som UMB er eksamensansvarlig for.

§ 1-2. Forskriften gjelder også for eksaminander som ikke er tatt opp som studenter ved UMB, når disse er gitt rett til å avlegge eksamen.

Kap. 2. Myndighetsbestemmelser

§ 2-1. Styret fastsetter instruks for sensorer og for styrets klagenemnd.

§ 2-2. Studienemnda selv kan vedta utfyllende bestemmelser og instruks innenfor rammen av denne forskrift.

Kap. 3. Informasjonsspråk

§ 3-1. UMB forplikter seg til å gi informasjon om alle reglement, studier og emner på norsk og engelsk.

*Opptak**Kap. 4. Opptaksrammer og regulering*

§ 4-1. Opptaksrammen for det enkelte studieprogrammet fastsettes av universitetsstyret.

*Kap. 5. Opptakskomiteer**§ 5-1. Sentral opptakskomiteé*

Det nedsettes en sentral opptakskomiteé som er ansvarlig for opptaket. Komiteen skal bestå av tre representanter fra UMBs studieprogram og to fra studienemnda. Av studienemndas representanter skal det være en studentrepresentant og en representant for de vitenskapelig tilsatte.

Den sentrale opptakskomiteen skal totalt ha minst to studenter. Studieavdelingen (ved opptakskontoret) er saksbehandlende organ for den sentrale opptakskomiteen.

§ 5-2. Opptakskomiteer – 2-årige masterprogram og høgere årstrinn

Ved opptak til 2-årige masterprogram og høgere årstrinn skal hvert undervisningsutvalg nedsette en opptakskomiteé med minst 4 medlemmer, hvorav minst 2 studenter. Komiteen skal vurdere om søkerne er faglig kvalifisert og foreta en rangering.

Kap. 6. Opptak til grunnstudier

§ 6-1. Regler for opptak til grunnstudier gjennom Samordna opptak fastsettes av departementet.

§ 6-2. Ved søknad gjennom Samordna opptak gjelder de nasjonale frister fastsatt av departementet for søknad, ettersending av dokumentasjon og svarfrist ved tilbud om studieplass.

§ 6-3. Regler for opptak til grunnutdanninger utenom Samordna opptak fastsettes av universitetsstyret etter tilråding fra studienemnda.

Kap. 7. Opptak til høgere grads studier

§ 7-1. For opptak til 2-årig masterprogram og høgere årstrinn av 5-årig masterprogram kreves at søkeren har bachelorgrad, cand.mag.-grad eller har gjennomført tilsvarende studieløp av minst 180 studiepoengs omfang. Studienemnda kan, etter nærmere regler, gjøre unntak fra denne bestemmelsen.

§ 7-2. Det fastsettes i studieplanen for det enkelte masterprogrammet hvilke fagkrav som gjelder for opptak.

§ 7-3. Ved opptak rangeres søkerne etter vektning og relevans fra tidligere utdanning. Vitnemål fra utenlandske søkere konverteres i tråd med ECTS-skalaen.

§ 7-4. Det kreves dokumentert kunnskap i engelsk for opptak på alle masterprogram. For norskspråklige masterprogram kreves i tillegg dokumentert kunnskap i norsk.

§ 7-5. Opptak til masterprogram samordnes. Det kan søkes på inntil 3 program i prioritert rekkefølge.

§ 7-6. Studienemnda kan innføre kvoteregulering av opptak.

§ 7-7. Frister for søknad, ettersending av dokumentasjon og svarfrist ved tilbud om studieplass fastsettes av studienemnda.

Kap. 8. Opptak til forskerutdanning (PhD)

§ 8-1. Regler for opptak til forskerutdanning (PhD) fastsettes av universitetsstyret.

Kap. 9. Opptak til praktisk-pedagogisk utdanning (PPU)

§ 9-1. For å bli tatt opp til PPU må søkeren dokumentere kompetanse som kvalifiserer for undervisning og formidling innen realfag eller naturbruk, eller en kombinasjon av disse.

§ 9-2. Opptak forutsetter tilgang til PC med tilkobling til Internett.

§ 9-3. Frister for søknad, ettersending av dokumentasjon og svarfrist ved tilbud om studieplass fastsettes av studienemnda.

Kap. 10. Opptak til enkeltemner

§ 10-1. Ved opptak til enkeltemner gjelder de generelle krav for opptak til til det programmet emnet tilhører.

§ 10-2. Studienemnda kan fastsette tilleggskrav etter tilråding fra undervisningsutvalget ved emneansvarlig institutt.

Kap. 11. Opptak til videreutdanning

§ 11-1. Ved opptak til videreutdanning gjelder de generelle krav for opptak til grunnstudier.

§ 11-2. Frister for søknad, ettersending av dokumentasjon og svarfrist ved tilbud om studieplass fastsettes av Senter for etter- og videreutdanning (SEVU).

Kap. 12. Opptak til etterutdanning

§ 12-1. Det gjelder ingen særskilte krav for opptak til etterutdanningskurs.

§ 12-2. Frister for påmelding fastsettes av Senter for etter- og videreutdanning (SEVU).

Kap. 13. Opptak av gjestestudenter

§ 13-1. Kravene ved opptak av gjestestudenter bestemmes gjennom avtaler mellom samarbeidende institusjoner og UMB.

Kap. 14. Utsettelse av studiestart (reservert studieplass)

§ 14-1. Søkere som er tatt opp som studenter ved UMB kan få 1 års utsettelse av studiestart ved sykdom, svangerskap, verneplikt eller andre uforutsette forhold.

Kap. 15. Klage på vedtak om opptak

§ 15–1. Søkere har klagerett på vedtak om opptak til studium i henhold til forvaltningslovens § 28 flg. Klagefristen er 3 uker, jf. forvaltningslovens § 29.

Kap. 16. Falske vitnemål, falske dokumenter og dokumenter utstedt fra falske institusjoner

§ 16–1. Bruk av falske vitnemål eller andre falske dokumenter er forbudt. Tilsvarende gjelder for dokumenter utstedt fra falske institusjoner.

*Studier**Kap. 17. Studieretten*

§ 17–1. Den som har akseptert tilbud om studieplass, tildeles studierett ved UMB. Rettigheter tilknyttet et studieprogram er for eksempel rett til undervisning, smågruppeundervisning, tilgang til nødvendige hjelpemidler, laboratoriekurs og organisert veiledning.

§ 17–2. Studenter med studierett ved UMB plikter å registrere seg hvert semester innen kunngjorte frister.

For studenter som har inngått en utdanningsplan, skal registreringen fastsette og bekrefte opplysningene i utdanningsplanen for inneværende semester.

For andre studenter gjelder en tilsvarende plikt til å registrere seg.

Registreringen gir adgang til de ressursene UMB tilbyr for at studenten skal kunne gjennomføre sine emner dette semesteret.

§ 17–3. Studieretten til det studieprogram studenten er tatt opp til, termineres:

- når studenten oppfyller kravene for tildeling av vitnemål for fullført grad
- dersom studenten ikke har betalt semesteravgift samt ikke har bekreftet sin utdanningsplan innen gjeldende frister
- dersom det i løpet av ett år ikke har funnet sted aktivitet i form av avlagte studiepoeng, innvilget permisjonssøknad eller delstudier i utlandet
- når studenten er 60 studiepoeng etter normert studieprogresjon
- når studenten selv skriftlig bekrefter at han/hun trekker seg fra studieprogrammet før det er fullført.

Studenter som er tatt opp til enkeltemner får en begrenset studierett i opp til ett år utover normert tid for emnene.

Den som har mistet studieretten, kan søke om nytt opptak.

Kap. 18. Studieåret

§ 18–1. Studieåret er inndelt på følgende måte:

<i>Høstsemester</i>	
Semesterstart	ca. uke 33, mandag
Augustblokk	ca. uke 33, 34, 35
Blokkeksamen	ca. mandag i uke 36
Høstparallell	ca. f.o.m. tirsdag i uke 36 t.o.m. fredag i uke 49
Eksamensperiode	ca. uke 50–51
Semesterslutt	ca. uke 51, fredag formiddag
<i>Vårsemester</i>	
Ny prøve/utsatt eksamen	ca. uke 1
Semesterstart	ca. uke 2, mandag
Januarblokk	ca. uke 2, 3, 4
Blokkeksamen	ca. mandag i uke 5
Vårparallell	ca. f.o.m. tirsdag i uke 5 t.o.m. fredag i uke 19
Eksamensperiode	ca. uke 20–21
Ny prøve/utsatt eksamen	ca. uke 22
Juniblokk	ca. uke 23, 24, 25 og 26
Blokkeksamen	ca. fredag i uke 24, 25 og 26
Semesterslutt	ca. fredag uke 26

§ 18–2. Forventet studentarbeidsmengde ved UMB er 60 studiepoeng pr. år.

§ 18–3. Studienemnda fastsetter dato for immatrikulering.

§ 18–4. UMB har 2 demokratitimer pr. uke.

Kap. 19. Godkjenning av studieprogram

§ 19–1. Alle studieprogram skal være godkjent i tråd med UMBs kvalitetssikringsrutiner for godkjenning av studieprogram. Kvalitetssikringsrutinene skal bygge på NOKUTs forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning.

Kap. 20. Oppretting og nedlegging av studieprogram

§ 20–1. Universitetsstyret selv vedtar oppretting og nedlegging av studieprogram etter forslag fra ansvarlig institutt og tilråding fra studienemnda.

Kap. 21. Godkjenning av emner

§ 21–1. Alle emner skal være godkjent i tråd med UMBs kvalitetssikringsrutiner for godkjenning av emner og beskrevet i tråd med retningslinjer utarbeidet av studienemnda.

Kap. 22. Oppretting og nedlegging av emner

§ 22–1. Instituttstyret selv oppretter og nedlegger emner etter tilråding frå instituttets undervisningsutvalg.

Kap. 23. Frie emner

§ 23–1. Et fritt emne er en arbeidsoppgave som ikke er spesifisert som et eget emne eller som del av et emne i utdanningsplanen.

Frie emner må ligge klart innenfor instituttets kompetanseområde og undervisningskapasitet. To eller flere institutt kan samarbeide om et fritt emne. Det er veileders ansvar å kontrollere at studentene har tilfredsstillende faglig bakgrunn.

Frie emner kan utføres av en enkelt student eller av en gruppe studenter (maks. 4 studenter).

Før oppstart skal det utformes en avtale mellom studenten(e) og emneansvarlig institutt. Avtalen skal blant annet inneholde nivå, vurderingsordning, omfang, og ansvarsforhold i forhold til veiledning.

Kap. 24. Utdanningsplaner

§ 24–1. Studenter som blir tatt opp til studier av 60 studiepoengs omfang eller mer, skal i løpet av første semester inngå en individuell utdanningsplan i samarbeid med ansvarlig institutt. Utdanningsplanen består av en generell og en individuell del.

Generell del: Utdanningsplanen skal inneholde informasjon om institusjonens ansvar og forpliktelser overfor studenten, studentens ansvar og forpliktelser overfor institusjonen og medstudentene, og hvilke konsekvenser brudd på disse retningslinjene kan medføre.

Individuell del: Av utdanningsplanen skal det framgå hvilket studieprogram studenten er tatt opp til. Utdanningsplanen skal vise innholdet og progresjonen i den planlagte utdanningen for studenten, inkludert periode for et eventuelt delstudium i inn- eller utland.

§ 24–2. Utdanningsplanen kan revideres og skal bekreftes av studenten hvert semester innen frister fastsatt av studienemnda.

Kap. 25. Obligatoriske aktiviteter

§ 25–1. Obligatoriske aktiviteter er arbeider som skal godkjennes og som er utført av studenten i løpet av undervisningsperioden. Aktiviteter kan godkjennes i undervisningsperioden eller etter at undervisningen i emnet er over. Obligatorisk aktiviteter kan omfatte en eller flere deler og kan eksempelvis være:

- skriftlige eller muntlige prøver arrangert lokalt
- prosjektoppgaver
- obligatoriske innleveringsoppgaver
- laboratorieøvelser
- objektsamlinger
- ekskursjonsdeltakelse og ev. rapporter
- praksis og ev. praksisrapporter
- obligatorisk frammøte.

§ 25–2. Obligatorisk praksis må registreres som eget emne i utdanningsplanen. UMB har ansvar for å finne relevant praksisplass.

Kap. 26. Utferder

§ 26–1. Utferder kan settes opp som et selvstendig studiepoenggivende emne i tråd med beskrivelsen i denne forskrifts kapittel 21.

§ 26–2. Utferder av flere dagers varighet skal normalt legges til blokkperioder.

§ 26–3. Studenter som har obligatoriske utferder skal få dekket merkostnader til transport og overnatting av emneansvarlig institutt.

Kap. 27. Delstudium ved annet lærested

§ 27–1. I det ordinære studiet ved UMB har studenten mulighet for å ta et delstudium ved et annet lærested i inn- og utland. Delstudium vil si ett eller flere emner som inngår i utdanningsplanen, herunder også praksis, frie emner og gradsoppgaver som sensureres ved UMB. Studieoppholdet må være forhåndsgodkjent av instituttet før utreise.

Etter tilbakekomst til UMB skal studenten søke instituttet om en endelig godkjenning av emner tatt under studieoppholdet.

§ 27–2. UMB skal legge forholdene til rette for delstudier i utlandet gjennom å gi generell veiledning om samarbeidsavtaler, finansieringsmuligheter og forsikringsordninger.

Kap. 28. Godkjenning av utdanning tatt ved annen institusjon

§ 28–1. Grad, emne eller emnegruppe fra en annen institusjon som skal erstatte tilsvarende emne eller emnegruppe ved UMB, skal godskrives studenten med samme antall studiepoeng med de begrensninger som er nedfelt i forskrift om krav til bachelorgraden ved Universitetet for miljø- og biovitenskap og forskrift om krav til mastergrad.

UMB skal påse at det ikke gis dobbel uttelling for samme faginnhold.

Kap. 29. Studiepermisjoner

§ 29–1. Studenter som er tatt opp til et studieprogram ved UMB kan søke permisjon for hele semestre i opptil ett år. Søknader om permisjon ut over ett år, kan innvilges ved for eksempel sykdom, svangerskap, avtjening av verneplikt, eller annen viktig årsak. Søknad om permisjon sendes til og innvilges av undervisningsutvalget ved instituttet som har ansvar for studieprogrammet studenten er registrert ved.

§ 29–2. Ved permisjon mister studenten rettigheter i forhold til allerede valgte emner hvor studenten har fått bekreftet plass.

Kap. 30. Reduksjon i studiepoeng

§ 30–1. Studenter som avlegger eksamen i emner ved UMB som faglig overlapper hverandre helt eller delvis, får redusert sin samlede studiepoengsum for de aktuelle emnene. Omfanget av reduksjonen vedtas av instituttene etter forslag fra emneansvarlig(e) institutt, og skal framgå av emnebeskrivelsen.

Kap. 31. Overgang til annet studieprogram

§ 31–1. Studenter kan søke overgang til annet studieprogram.

Kap. 32. Gjestestudenter og privatister

§ 32–1. Gjestestudenter som er på UMB ifølge en avtale, har samme rett som ordinære studenter til å følge undervisning og ta eksamen.

§ 32–2. Privatistenes rettigheter ved UMB er begrenset til deltakelse i offentlige forelesninger og adgang til å gå opp til eksamen i samsvar med lov om universiteter og høyskoler. Det instituttet som har ansvar for emnet, kan gi privatister adgang til undervisning som ikke er offentlig.

§ 32–3. Privatister kan nektes adgang til eksamen dersom det i emnebeskrivelsen er fastsatt krav om obligatorisk undervisning, praksis og innleveringsoppgaver som privatisten ikke gis adgang til, og disse obligatoriske aktivitetene gir en vesentlig kompetanse som ikke kan prøves ved ordinær eksamen.

§ 32–4. Privatister må søke om eksamensadgang, og om å få melde seg opp til eksamen innen fastsatte frister. Dokumentasjon av generell og eventuell spesiell studiekompetanse må vedlegges søknaden.

§ 32–5. Universitetsstyret selv kan fastsette at privatister skal betale eksamensavgift. Eventuell eksamensavgift må være betalt innen fastsatt frist for at privatister skal få adgang til eksamen.

§ 32–6. Privatister betaler semesteravgift i samsvar med bestemmelser i lov om organisering av velferd for elever og studenter, med forskrifter. Privatister som har betalt semesteravgift, har krav på studiekort og semesterkort som viser at avgiften er betalt. For privatister skal semesterkortet påføres merknad om at vedkommende bare har eksamensrett.

Kap. 33. Skikkethetsvurdering i lærerutdanningene

§ 33–1. En student som utgjør en mulig fare for elevers rettigheter, sikkerhet og psykiske og fysiske helse, er ikke skikket for læreryrket, jf. forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning.

§ 33–2. Saker som behandles i UMBs skikkethetsnemnd skal påføres innstilling og oversendes UMBs klagenemnd til avgjørelse etter reglene i lov om universiteter og høyskoler, § 4–10. Det skal ikke utstedes lærervitnemål til en student som er funnet ikke skikket. Studenten kan utestenges fra lærerutdanningen i inntil 3 år. Ved kortere utestenging kan styret stille vilkår som må være oppfylt før lærerutdanningen gjenopptas.

§ 33–3. Vedtak om utestenging fra lærerutdanningen sendes til Samordna opptak. Opplysningene skal inngå i et sentralt register. Vedtak om utestenging skal opplyse studenten om at studenten ikke kan søke eller ta i mot plass ved andre lærerutdanninger i utestengingsperioden.

Kap. 34. Bortvising og utestenging

§ 34–1. En student som tross skriftlig advarsel fra universitetsstyret, gjentatte ganger opptrer på en måte som virker grovt forstyrrende for medstudenters arbeid eller for virksomheten ved institusjonen ellers, kan etter vedtak av UMBs klagenemnd bortvises fra nærmere bestemte områder ved institusjonen for inntil ett år. Hvis en student etter skriftlig advarsel fra universitetsstyret fortsatt ikke respekterer slik bortvisning, kan UMBs klagenemnd utestenge han eller henne fra studiet inntil ett år.

§ 34–2. Vedtak om bortvising eller utestenging treffes med minst to tredelers flertall. Vedtak om slik reaksjon kan påklages av studenten etter reglene i forvaltningsloven. Departementet eller særskilt klageorgan oppnevnt av dette, er klageinstans.

Vurdering og vurderingsordninger og klage i forbindelse med eksamen

Kap. 35. Vurderingsordninger, -deler og -former

§ 35–1. I tråd med UMBs kvalitetssikringssystem skal emnene ha en beskrivelse av de kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse en student skal ha tilegnet seg ved å gjennomføre emnet/emnene. I hvert emne skal studentene prøves i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse mot emnets beskrevne læringsutbytte. Dette kan skje enten i form av langsgående vurdering eller avsluttende prøve.

§ 35–2. Emneansvarlig institutt godkjenner gjeldende vurderingsordning, langsgående vurdering eller avsluttende prøve, for det enkelte emnet etter forslag fra emneansvarlig lærer. Vurderingsordningen for det enkelte emnet skal gå fram av emnebeskrivelsen.

§ 35–3. Emneansvarlig har hovedansvaret for å utforme oppgaver til avsluttende prøve.

§ 35–4. Universitetet kan benytte alle innleverte eksamensarbeider til undervisnings- og forskningsformål. Arbeidene kan ikke utgis eller brukes til andre formål uten særskilt avtale mellom institutt og student.

§ 35–5. Avsluttende prøve arrangeres og vurderes etter at undervisningen i emnet er over. Studieavdelingen har ansvaret for å organisere avsluttende skriftlig prøve.

§ 35–6. Dersom vurderingsordningen inneholder en muntlig prøve skal denne være offentlig, med mindre hensynet til gjennomføringen av eksamenen eller prøven tilsier noe annet. Universitetsstyret kan gjøre unntak fra regelen om offentlig eksamen i det enkelte tilfellet etter ønske fra vedkommende eksamenskandidat, når tungtveiende hensyn taler for det.

§ 35–7. Langsgående vurdering er en vurdering av arbeider som er utført av studenten. Delelementer i en langsgående vurdering kan evalueres underveis i undervisningsperioden eller etter at undervisningen i emnet er over.

§ 35–8. Studienemnda kan vedta instruks for gjennomføring av forskjellige former for langsgående vurdering.

Kap. 36. Rett til å avlegge eksamen

§ 36–1. Alle som er semesterregistrert ved UMB, har oppfylt eventuelle krav til obligatorisk undervisning og er vurderingsmeldt (oppmeldt til eksamen) innen fastsatte tidsfrister, har rett til å avlegge eksamen ved UMB.

§ 36–2. Før en student kan ta en gitt eksamen kan det stilles krav om at obligatoriske aktiviteter skal være godkjente. Krav om obligatoriske aktiviteter skal gå fram av emnebeskrivelsen.

§ 36–3. Dersom et emne opphører eller legges om, har en student rett til å ta eksamen i samme versjon av emnet, i inntil ett år etter siste ordinære eksamen i emnet. Slik eksamen avholdes normalt ved tidspunktet for utsatt eksamen

Kap. 37. Oppmelding og avmelding til eksamen

§ 37–1. Studenten er selv ansvarlig for å melde seg opp til eksamen via StudentWeb innen fastsatte frister. Studenter som ikke melder seg opp innen fristen får ikke gå opp til eksamen. Studenten er også selv ansvarlig for å melde seg av via StudentWeb innen fastsatte frister dersom han/hun ikke ønsker å ta eksamen.

For oppmelding til fritt emne og oppmelding til utsatt eksamen eller ny prøve skal studenten kontakte Studentenes informasjonsTorg (SiT).

§ 37–2. Studienemnda fastsetter frister for oppmelding og avmelding til eksamen.

Kap. 38. Gjennomføring av eksamen

§ 38–1. Tidspunkt og sted for skriftlig eksamen som organiseres av studieavdelingen skal kunngjøres via StudentWeb. Tidspunkt kunngjøres senest ved oppmeldingsfrist for eksamen. Sted kunngjøres senest 3 dager før eksamen.

Tidspunkt for muntlig prøve fastsettes og kunngjøres av emneansvarlig institutt senest 4 uker før eksamen. Sted for muntlig prøve kunngjøres av emneansvarlig institutt senest 3 dager før eksamen.

Studentene er selv ansvarlig for å holde seg orientert om tid og sted for eksamen.

Det skal være eksamensinspektører i alle lokaler hvor det gjennomføres skriftlig eksamen under tilsyn.

§ 38–2. En student som opptrer uverdigg, støyende eller er til sjenanse for øvrige studenter, kan bortvises fra eksamenslokalet.

§ 38–3. Eksamenens varighet i det enkelte emnet skal framgå av emnebeskrivelsen. Skriftlig prøve skal ikke overstige 3 ½ timer.

§ 38–4. Under eksamen kan studenten forlate eksamenslokalet ved behov, i følge med en eksamensinspektør.

§ 38–5. Eksamensoppgaven utformes på bokmål og nynorsk etter behov og/eller engelsk i samsvar med emnebeskrivelsen. Eksamen kan besvares på norsk, svensk, dansk eller engelsk.

§ 38–6. Studenter som av helsemessige årsaker må ha utvidet eksamenstid må søke studieavdelingen innen frist fastsatt av studienemnda. Dokumentasjon fra medisinsk sakkyndig må framlegges.

Kap. 39. Hjelpemidler ved eksamen/prøve

§ 39–1. Emneansvarlig lærer/institutt avgjør hvilke hjelpemidler som skal tillates under eksamen. Hjelpemidler som ikke har vært i vanlig bruk blant studentene i aktuelt emne, og som ikke kan stilles til disposisjon for alle under eksamen, skal ikke tillates under eksamen.

§ 39–2. Hjelpemiddelkoder for det enkelte emnet er angitt i emnebeskrivelsen. Det skal ikke tillates andre kombinasjoner av hjelpemidler under eksamen enn de som er beskrevet av kodene.

§ 39–3. Studentene må selv ta med seg tillatte hjelpemidler til eksamenslokalet. Dette gjelder ikke der UMB stiller hjelpemidler til disposisjon. Tillatte hjelpemidler skal være angitt på eksamensoppgavene. Det er ikke lov å ha med andre hjelpemidler enn det som er tillatt til den aktuelle eksamenen. Studentene er ansvarlig for at medbrakte hjelpemidler ikke inneholder ulovlige notater. Lån av tillatte hjelpemidler fra en student til en annen er ikke tillatt.

§ 39–4. Brudd på hjelpemiddelbestemmelsene betraktes som fusk.

Kap. 40. Tilrettelegging ved eksamen/prøve

§ 40–1. Studenter med behov for særordninger ved eksamen skal kontakte studieavdelingen for å klarlegge sitt behov for hjelpemidler. Behovet skal dokumenteres med attest fra medisinsk sakkyndig.

Kap. 41. Fravær i forbindelse med eksamen/prøve

§ 41–1. Studenter som ikke kan møte til eksamen på grunn av sykdom som er oppstått etter at avmeldingsfristen er utløpt, skal levere attest fra medisinsk sakkyndig.

§ 41–2. Studenter som på grunn av andre særskilte forhold omkring egen person er forhindret fra å gjennomføre eksamen, skal dokumentere dette på tilsvarende måte som ved sykdom.

§ 41–3. Ved dokumentert fravær teller ikke den aktuelle eksamenen som forsøk.

Kap. 42. Fusk – annullering av eksamen/prøve – utestenging

§ 42–1. Fusk eller forsøk på fusk kan føre til at eksamen eller prøve for vedkommende student blir annullert. Fusk eller forsøk på fusk kan også føre til utestenging.

§ 42–2. UMBs klagenemnd kan annullere eksamen, prøve eller godkjenning av emne.

Kap. 43. Sensorer og sensur

§ 43–1. Enhver evaluering skal resultere i et vurderingsuttrykk (en karakter). For alle emner som omfattes av denne forskriftens kapittel 1, skal det være to sensorer, hvorav den ene skal være ekstern. Emneansvarlig lærer vil normalt være intern sensor.

Instituttet oppnevner sensorene.

§ 43–2. Ekstern sensor skal være tilsatt i vitenskapelig stilling ved universitet, høyskole eller annen forskningsinstitusjon, eller på annen måte ha dokumentert vitenskapelig kompetanse innen vedkommende fagområde.

Ekstern sensor kan ikke være tilsatt ved UMB i hel- eller deltidsstilling i samme semester eller studieår som eksamenen finner sted. Det skal skrives kontrakt mellom ekstern sensor og institutt.

§ 43–3. Det skal være ekstern evaluering av de deler som inngår i karakterfastsettingen eller vurderingsordningene.

§ 43–4. Hvis to sensorer ikke blir enige om karakterfastsettingen, skal sensureringen suppleres med en tredje sensor. Karakteren fastsettes av sensorgruppen i fellesskap.

§ 43–5. Ved forfall skal instituttet oppnevne annen/andre kvalifisert(e) sensor(er) i tråd med emnets opprinnelige krav til sensurering.

§ 43–6. Den som påtar seg eller er pålagt et sensoroppdrag, har plikt til å overholde bestemmelser i universitets- og høyskoleloven, denne forskrifts kapittel 43, 44 og 47, samt Instruks for sensorer ved Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB).

§ 43–7. Ved bytte av sensor som følge av uforutsett forfall, regnes sensurfristen fra det tidspunktet besvarelsen er oversendt den nye sensoren.

Kap. 44. Bekjentgjøring av sensur

§ 44–1. Sensuren skal foreligge innen 3 uker (15 arbeidsdager) etter avlagt eksamen med mindre universitetsstyret selv har godkjent en lengre frist.

Sensurfristen for gradsoppgaver er 6 uker (30 arbeidsdager) fra fastsatt innleveringsfrist med mindre universitetsstyret selv har godkjent en lengre frist.

Sensur som følge av klage skal avgjøres uten ugrunnet opphold, jf. forvaltningslovens § 11a. Dersom klagen ikke kan behandles innen en måned etter klagefristens utløp, skal det sendes ut et foreløpig svar til studenten der det gjøres rede for årsaken til dette. Om mulig oppgis det når man regner med å kunne behandle klagen.

§ 44–2. Sensuren kunngjøres av studieavdelingen via StudentWeb.

§ 44–3. Studentene er selv ansvarlige for å gjøre seg kjent med sensuren. UMB er ikke ansvarlig for eventuelle feil og misforståelser som kan oppstå ved muntlig beskjed om eksamensresultat.

Kap. 45. Klage på karakter eller formelle feil ved eksamen/prøve

§ 45–1. Studentene har rett til å kreve begrunnelse for karakteren og til å klage over karakterfastsettelse etter bestemmelsene i universitets- og høyskoleloven § 5–3. Begrunnelse gis muntlig eller skriftlig etter sensors valg, og det skal gjøres rede for de generelle prinsipper som er lagt til grunn for bedømmelse og for bedømmelsen av kandidatens prestasjon. Hvis sensorene i forbindelse med krav om begrunnelse finner at det kan være grunn til å endre den fastsatte karakteren, skal de gi uttrykk for dette i skriftlig begrunnelse for karakterfastsettelsen. Sensorene kan på dette tidspunkt opprettholde karakteren eller endre den opprinnelige karakterfastsettelsen til gunst for studenten.

§ 45–2. Ved klage på karakter foretas ny sensur med nye sensorer. Nye sensorer oppnevnes av instituttet. De nye sensorene skal ikke ha informasjon om karakter, begrunnelse for karakter eller studentens klage. Instruks for sensorer ved Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB) og utarbeidet sensorveiledning oversendes de nye sensorene sammen med besvarelsen. Ny karakterfastsetting kan skje til gunst eller ugunst for klager. Karakterfastsettingen ved den nye sensureringen kan ikke påklages.

§ 45–3. For gruppearbeider der bare en del av gruppemedlemmene klager, skal et positivt utfall av ny sensur komme hele gruppen til gode. Et negativt utfall får kun gyldighet for klageren.

§ 45–4. Ved langsgående vurderinger er det klagerett når endelig karakter i emnet er kunngjort. Det kan bare klages på endelig karakter i emnet.

§ 45–5. For klager over formelle feil ved eksamen er UMBs klagenemnd klageinstans. Klager stiles og sendes til UMBs klagenemnd. Klagenemndas sekretariat videresender alle klager til vedkommende institutt og eventuelle andre enheter som har vært involvert i saksbehandlingen for uttalelse før nemnda behandler klagen, jf. pkt. 3–2 i Retningslinjer for klagenemnda ved Universitetet for miljø- og biovitenskap.

§ 45–6. Bedømmelse av muntlig prestasjon kan ikke påklages, jf. universitets- og høyskoleloven § 5–3.

Kap. 46. Adgang til å fremstille seg til samme eksamen flere ganger

§ 46–1. Det er adgang til å framstille seg til samme eksamen inntil tre ganger, uansett om eksamen er bestått eller ikke. Dersom en student har avlagt samme eksamen mer enn én gang, skal beste karakter gjelde, og bare denne skal framgå av karakterutskrift og vitnemål.

§ 46–2. Studenter som melder seg opp til ny eksamen i emne(r) som tidligere er bestått, har ikke krav på å kunne følge undervisningen i emner med begrenset kapasitet, selv om det gis tillatelse til å gå opp til ny eksamen.

§ 46–3. Studenter som etter tre forsøk ikke har bestått eksamen, kan etter begrunnet søknad til studienemnda, etter innstilling fra faglærer, gis dispensasjon til å framstille seg for eksamen en fjerde gang. Ett av følgende vilkår må foreligge:

- ved å bestå eksamen i emnet vil søkeren oppnå en godkjent fordypning nødvendig for gradsopptak
- ved å bestå eksamen i emnet vil søkeren kunne oppnå en grad ved UMB
- søkeren kan dokumentere sosiale eller personlige grunner til at eksamen i emnet ikke er oppnådd innen fastsatt tid.

Kap. 47. Karakterregel/vurdering

§ 47–1. I emnebeskrivelsen skal det framgå hvilken karakterregel som skal benyttes, «bestått»/«ikke bestått» eller bokstavkarakter.

§ 47–2. Bokstavkarakterene går fra A–F, der A er beste ståkarakter og E dårligste ståkarakter, mens F gis ved ikke bestått. Karakterbetegnelser og generelle vurderingskriterier er vedlagt, se vedlegg 1.

§ 47–3. Ved vurderingsuttrykket (karakterregel) «bestått»/«ikke bestått» skal grensen for bestått fastsettes av intern sensor (er som oftest emneansvarlig) og ekstern sensor i det enkelte emnet, og gi uttrykk for at besvarelsen har et tilfredsstillende kunnskapsnivå i emnet.

Bedømmelsen «bestått» skal bare gis når emneansvarlig og sensor er enig om det, i de tilfellene ekstern sensor deltar i bedømmelsen. Dersom en av dem mener at besvarelsen ikke har et tilfredsstillende nivå, gis «ikke bestått».

§ 47–4. Alle 400-emner som gis ved UMB skal bedømmes med «bestått»/«ikke bestått».

Kap. 48. Karakterutskrift og vitnemål

§ 48–1. En student kan, etter anmodning, få karakterutskrift over samtlige beståtte eksamener ved UMB. Karakterutskriften kan utstedes på bokmål, nynorsk eller engelsk.

§ 48–2. Vitnemål utstedes innen 2 måneder dersom studenten fyller kravene for å få graden og studentens utdanningsplan er godkjent av instituttet.

Gradsoppgaver

Kap. 49. Gradsoppgaver

§ 49–1. I bachelorgraden kan det inngå et selvstendig arbeid av 15 studiepoengs omfang (bacheloroppgave). I mastergrad av 120 og 300 studiepoengs omfang skal det inngå selvstendig arbeid (masteroppgave).

Det selvstendige arbeidet kan være ett av følgende:

Masteroppgave – 30 studiepoengs omfang

Masteroppgave – 60 studiepoengs omfang.

§ 49–2. Gradsoppgaven på bachelornivå skal vise forståelse, selvstendighet og være en faglig fordypning innen gradens fagområde.

§ 49–3. Gradsoppgaven på masternivå skal vise forståelse, refleksjon, modenhet og analytisk evne. Oppgaven skal være en opplæring i å kunne identifisere problemer innenfor et fagområde i studiet og analysere og behandle disse på en vitenskapelig måte, samt å kunne produsere en skriftlig vitenskapelig oppgave om dette.

Omfanget av gradsoppgaven på masternivå fastsettes i studieplanen for det enkelte studieprogram.

Masteroppgaven skal diskuteres ved muntlig eksamen, jf. kapittel 50. Eksamen kan i tillegg inneholde et spesialpensum.

§ 49–4. Ansvarlig institutt oppnevner hovedveileder og eventuelle tilleggsveiledere til gradsoppgaven. Veilederne forplikter seg til å gi studenten en faglig og metodisk kritikk av arbeidet.

Kap. 50. Avslutning av gradsoppgaver

§ 50–1. En bacheloroppgave kan ha en offentlig framlegging eller en avsluttende muntlig diskusjon med intern og ekstern sensor som en del av vurderingen.

§ 50–2. En masteroppgave avsluttes med en muntlig gradseksamen. Denne eksamen skal innledes med en presentasjon av oppgaven av ca. 20 til 30 minutters varighet, hvor studenten selv gir en oversikt over oppgaven. Etter presentasjonen følger en muntlig diskusjon med sensorene. Diskusjonen er en del av vurderingen av masteroppgaven. Som en del av gradseksamen kan det samme dag avholdes muntlig prøve i et spesialpensum på 5, 10 eller 15 studiepoeng, i tillegg til de studiepoengene masteroppgaven omfatter.

Ikrafttreden

Kap. 51. Sluttbestemmelser

§ 51–1. Iverksetting

Forskriften trer i kraft 1. august 2012.

Fra samme dato oppheves forskrift 15. juni 2006 nr. 1368 om opptak ved Universitetet for miljø- og biovitenskap, forskrift 15. juni 2006 nr. 1367 om studier ved Universitetet for miljø- og biovitenskap og forskrift 15. juni 2006 nr. 1366 om eksamen ved Universitetet for miljø- og biovitenskap.

18. juni Nr. 591 2012

Forskrift om endring i forskrift om ernærings- og helsepåstander om næringsmidler

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 18. juni 2012 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 10 annet ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 65 (forordning (EU) nr. 1160/2011), nr. 66 (forordning (EU) nr. 1170/2011) og nr. 67 (forordning (EU) nr. 1171/2011). Kunngjort 26. juni 2012 kl. 14.50.

I

I forskrift 17. februar 2010 nr. 187 om ernærings- og helsepåstander om næringsmidler gjøres følgende endringer:

I EØS-henvisningsfeltet tilføyes følgende:

nr. 65 (forordning (EU) nr. 1160/2011), nr. 66 (forordning (EU) nr. 1170/2011) og nr. 67 (forordning (EU) nr. 1171/2011).

I § 2 tilføyes EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 67 (forordning (EU) nr. 1171/2011) til den kronologiske opplistingen av forordninger.

I § 3 tilføyes EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 65 (forordning (EU) nr. 1160/2011) og EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 66 (forordning (EU) nr. 1170/2011) til den kronologiske opplistingen av forordninger.

II

Denne forskriften trer i kraft straks.

Forordninger

Avsnittet «Forordninger» endres til «Forordninger og vedtak».

I avsnittet «Forordninger og vedtak» tilføyes følgende:

Forordning (EU) nr. 1160/2011

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EU) nr. 1160/2011 med de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakter i samsvar med vedlegg II kapittel XII nr. 65.

KOMMISJONSFORORDNING (EU) nr. 1160/2011

av 14. november 2011

om godkjenning og avslag på godkjenning av visse helsepåstandar om næringsmiddel som viser til redusert sjukdomsrisiko

EUROPAKOMMISJONEN HAR –

med tilvising til traktaten om verkemåten til Den europeiske unionen,

med tilvising til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1924/2006 av 20. desember 2006 om ernærings- og helsepåstander om næringsmidler,¹ særleg artikkel 17 nr. 3 og

ut frå desse synsmåtane:

- 1) I medhald av forordning (EF) nr. 1924/2006 er helsepåstandar om næringsmiddel forbodne med mindre dei er godkjende av Kommisjonen i samsvar med den nemnde forordninga og førde opp i ei liste over påstandar som er tillatne.
- 2) Ved forordning (EF) nr. 1924/2006 er det òg fastsett at driftsansvarlege for næringsmiddelføretak kan sende søknader om godkjenning av helsepåstandar til den rette nasjonale styresmakta i ein medlemsstat. Den rette nasjonale styresmakta skal sende gyldige søknader vidare til Den europeiske styresmakta for næringsmiddeltryggleik (EFSA), heretter kalla «Styresmakta».
- 3) Etter at søknaden er motteken, skal Styresmakta straks melde frå til dei andre medlemsstatane og Kommisjonen om dette og gje ei fråsegn om den aktuelle helsepåstanden.
- 4) Kommisjonen skal ta omsyn til fråsegna frå Styresmakta når han tek avgjerd om godkjenning av helsepåstandar.
- 5) Etter ein søknad som CreaNutrition AG sende inn i medhald av artikkel 14 nr. 1 bokstav a) i forordning (EF) nr. 1924/2006, vart Styresmakta bede om å gje ei fråsegn om ein helsepåstand om verknadene av havrebetaglukan med omsyn til å senke blodkolesterolet (spørsmål nr. EFSA-Q-2008-681).² Den påstanden som søkjaren hadde gjort framlegg om, hadde følgjande ordlyd: «Eit balansert kosthold som inneheld havrebetaglukan kan aktivt senke/reduere innhaldet av LDL (lav-densitet-lipoprotein) og det samla innhaldet av kolesterol i blodet».
- 6) På grunnlag av dei opplysningane som vart lagde fram, konkluderte Styresmakta i den vitskaplege fråsegna si som Kommisjonen og medlemsstatane mottok 8. desember 2010, at det er ein årsakssamanheng mellom inntak av havrebetaglukan og senking av innhaldet av LDL-kolesterol i blodet. Ein helsepåstand som svarar til denne konklusjonen, kan difor reknast å oppfylle krava i forordning (EF) nr. 1924/2006 og bør førast opp på EU-lista over påstandar som er tillatne.
- 7) I artikkel 16 nr. 4 i forordning (EF) nr. 1924/2006 er det fastsett at ei fråsegn om godkjenning av ein helsepåstand bør innehalde visse opplysningar. Desse opplysningane bør difor førast opp i vedlegg I til denne forordninga for dei godkjende påstandane og, der det høver, omfatte den reviderte ordlyden til påstandane, særskilde bruksvilkår for påstandane, og eventuelt vilkår eller restriksjonar for bruk av næringsmiddelet og/eller ei tilleggsfråsegn eller -åttvaring, i samsvar med føresegnene i forordning (EF) nr. 1924/2006 og i tråd med fråsegnene til Styresmakta.
- 8) Eit av måla med forordning (EF) nr. 1924/2006 er å sikre at helsepåstandar er sannferdige, tydelege og pålitelege og nyttige for forbrukaren, og at det vert teke omsyn til ordlyd og presentasjon i denne samanhengen. Når ordlyden til ein påstand gjev den same meininga for forbrukarane som ein godkjend helsepåstand fordi han syner det same sambandet mellom ei næringsmiddelgruppe og eit næringsmiddel eller ein av ingrediensane i næringsmiddelet, og helse, bør påstanden vere omfatta av dei same bruksvilkåra som er nemnde i vedlegg I til denne forordninga.
- 9) Etter ein søknad som HarlandHall Ltd (på vegner av Soya Protein Association, European Vegetable Protein Federation og European Natural Soyfood Manufacturers Association), sende inn i medhald av artikkel 14 nr. 1 bokstav a) i forordning (EF) nr. 1924/2006, vart Styresmakta bede om å gje ei fråsegn om ein helsepåstand om verknadene av soyaprotein med omsyn til å redusere innhaldet av kolesterol i blodet (spørsmål nr. EFSA-Q-2010-00672).³ Den påstanden som søkjaren hadde gjort framlegg om, hadde følgjande ordlyd: «Soyaprotein har vist seg å senke/reduere blodkolesterolet. Senking av blodkolesterolet kan redusere risikoen for (koronar) hjartesjukdom».
- 10) På grunnlag av dei opplysningane som vart lagde fram, konkluderte Styresmakta i den vitskaplege fråsegna si som Kommisjonen og medlemsstatane mottok 30. juli 2010, at det ikkje er ein årsakssamanheng mellom inntak av soyaprotein og den påståtte verknaden. Ettersom påstanden ikkje oppfyller krava i forordning (EF) nr. 1924/2006, bør han difor ikkje godkjennast.
- 11) Etter ein søknad som Danone France sende inn i medhald av artikkel 14 nr. 1 bokstav a) i forordning (EF) nr. 1924/2006, vart Styresmakta bede om å gje ei fråsegn om ein helsepåstand om verknadene av Actimel®, eit surmjølkprodukt som inneheld *Lactobacillus casei* DN-114 001 og yoghurtsymbiose, med omsyn til å redusere førekomsten av *Clostridium difficile*-toksin i tarmen (spørsmål nr. EFSA-Q-2009-00776).⁴ Den påstanden som søkjaren hadde gjort framlegg om, hadde følgjande ordlyd: «Surmjølk som inneheld probiotisk *Lactobacillus casei* DN-114001 og yogurtsymbiose minskar førekomsten av *Clostridium difficile*-toksin i tarmen (hjá eldre menneske som er mottakelege). Førekomst av *Clostridium difficile* -toksin er knytt til tilfelle av akutt diaré».
- 12) På grunnlag av dei opplysningane som vart lagde fram, konkluderte Styresmakta i den vitskaplege fråsegna si som Kommisjonen mottok 8. desember 2010, med at dei opplysningane som er lagde fram, ikkje er tilstrekkelege til fastslå at det er ein årsakssamanheng mellom inntak av Actimel® og reduksjon av risikoen for *C. difficile*-diaré ved å minske førekomsten av *C. difficile*-toksin. Ettersom påstanden ikkje oppfyller krava i forordning (EF) nr. 1924/2006, bør han difor ikkje godkjennast.
- 13) Ved fastsetjinga av tiltaka i denne forordninga er det teke omsyn til dei kommentarane som Kommisjonen har motteke frå søkjarane og andre personar i samsvar med artikkel 16 nr. 6 i forordning (EF) nr. 1924/2006.

14) Dei tiltaka som er fastsette i denne forordninga, er i samsvar med fråsegna frå Det faste utvalet for næringsmiddelkjeda og dyrehelsa og verken Europaparlamentet eller Rådet har sett seg imot dei –

- 1 TEU L 404 av 30.12.2006, s. 9.
- 2 *EFSA Journal* 2010; 8(12):1885.
- 3 *EFSA Journal* 2010; 8(7):1688.
- 4 *EFSA Journal* 2010; 8(12):1903.

VEDTEKE DENNE FORORDNINGA:

Artikkel 1

1. Den helsepåstanden som er førd opp i vedlegg I til denne forordninga, kan nyttast på næringsmiddel på marknaden i Den europeiske unionen i samsvar med dei vilkåra som er fastsette i det nemnde vedlegget.

2. Den helsepåstanden som er nemnd i nr. 1, skal ikkje først opp i den EU-lista over påstandar som er tillatne, som er nemnd i artikkel 14 nr. 1 i forordning (EF) nr. 1924/2006.

Artikkel 2

Dei helsepåstandane som er nemnde i vedlegg II til denne forordninga, skal ikkje først opp i den EU-lista over påstandar som er tillatne, som er nemnd i artikkel 14 nr. 1 i forordning (EF) nr. 1924/2006.

Artikkel 3

Denne forordninga tek til å gjelde 20. dagen etter at ho er kunngjord i *Tidend for Den europeiske unionen*.

Denne forordninga er bindande i alle delar og gjeld direkte i alle medlemsstatane.

Utfërda i Brussel, 14. november 2011.

For Kommisjonen
José Manuel BARROSO
President

Vedlegg I

Helsepåstand som er tillaten

<i>Søknad – relevante føresegner i forordning (EF) nr. 1924/2006</i>	<i>Søkjjar – adresse</i>	<i>Næringsstoff, stoff, næringsmiddel eller næringsmiddelgruppe</i>	<i>Påstand</i>	<i>Bruksvilkår for påstanden</i>	<i>Vilkår og/eller restriksjonar for bruk av næringsmiddelet og/eller ei tilleggsfråsegn eller -åtvaring</i>	<i>Referanse-nummeret til EFSA-fråsegna</i>
Artikkel 14 nr. 1 bokstav a) – helsepåstand om redusert sjukdomsrisiko	CreaNutrition AG, Business Park, 6301 Zug, Sveits	Havrebeta-glukan	Havrebeta-glukan har vist seg å senke/reducere blodkolesterolet. Høgt blodkolesterol er ein riskofaktor i utviklinga av koronar hjartesyjukdom.	Forbrukaren skal få opplysningar om at den gunstige verknaden vert oppnådd ved eit dagleg inntak på 3 g havrebetaglukan. Påstanden kan nyttast på næringsmiddel som inneheld minst 1 g havrebetaglukan per oppgjevne porsjon.		Q-2008-681

Vedlegg II
Avviste helsepåstandar

<i>Søknad – relevante føresegner i forordning (EF) nr. 1924/2006</i>	<i>Næringsstoff, stoff, næringsmiddel eller næringsmiddelgruppe</i>	<i>Påstand</i>	<i>Referansenummeret til EFSA-fråsegna</i>
Artikkel 14 nr. 1 bokstav a) – helsepåstand om redusert sjukdomsrisiko	Soyaprotein	Soyaprotein har vist seg å senke/reducere blodkolesterolet. Senking av blodkolesterolet kan redusere risikoen for (koronar) hjertesjukdom.	Q-2009-00672
Artikkel 14 nr. 1 bokstav a) – helsepåstand om redusert sjukdomsrisiko	Actimel® <i>Lactobacillus casei</i> DN-114 001 og yoghurtymbiose	Surmjølk som inneheld probiotisk <i>Lactobacillus casei</i> DN-114001 og yogurtsymbiose minskar førekkomsten av <i>Clostridium difficile</i> -toksin i tarmen (hjá eldre menneske som er mottakelege). Førekomst av <i>Clostridium difficile</i> -toksin er knytt til tilfelle av akutt diaré.	Q-2009-00776

Forordning (EU) nr. 1170/2011

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EU) nr. 1170/2011 med de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakter i samsvar med vedlegg II kapittel XII nr. 66.

KOMMISJONSFORORDNING (EU) nr. 1170/2011

av 16. november 2011

om avslag på godkjenning av visse helsepåstandar om næringsmiddel som viser til redusert sjukdomsrisiko

EUROPAKOMMISJONEN HAR –

med tilvising til traktaten om verkemåten til Den europeiske unionen,

med tilvising til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1924/2006 av 20. desember 2006 om ernærings- og helsepåstander om næringsmidler,¹ særleg artikkel 17 nr. 3 og

ut frå desse synsmåtene:

- 1) I medhald av forordning (EF) nr. 1924/2006 er helsepåstandar om næringsmiddel forbodne med mindre dei er godkjende av Kommisjonen i samsvar med den nemnde forordninga og førde opp i ei liste over påstandar som er tillatne.
- 2) Ved forordning (EF) nr. 1924/2006 er det òg fastsett at driftsansvarlege for næringsmiddelføretak kan sende søknader om godkjenning av helsepåstandar til den rette nasjonale styresmakta i ein medlemsstat. Den rette nasjonale styresmakta skal sende gyldige søknader vidare til Den europeiske styresmakta for næringsmiddeltryggleik (EFSA), heretter kalla «Styresmakta».
- 3) Etter at søknaden er motteken, skal Styresmakta straks melde frå til dei andre medlemsstatane og Kommisjonen om dette og gje ei fråsegn om den aktuelle helsepåstanden.
- 4) Kommisjonen skal ta omsyn til fråsegna frå Styresmakta når han tek avgjerd om godkjenning av helsepåstandar.
- 5) Etter ein søknad som prof. dr. Moritz Hagenmeyer og prof. dr. Andreas Hahn sende inn i medhald av artikkel 14 nr. 1 bokstav a) i forordning (EF) nr. 1924/2006, vart Styresmakta bede om å gje ei fråsegn om ein helsepåstand om verknadene av vatn med omsyn til å redusere risikoen for dehydrering og påfølgjande nedsett yteevne (spørsmål nr. EFSA-Q-2008-05014).² Den påstanden som søkjaren hadde gjort framlegg om, hadde følgjande ordlyd: «Jamleg inntak av rikelege mengder vatn kan redusere risikoen for å utvikle dehydrering og påfølgjande nedsett yteevne».
- 6) I artikkel 2 nr. 2 punkt 6 i forordning (EF) nr. 1924/2006 tyder påstand om redusert sjukdomsrisiko «enhver helsepåstand som angir, antyder eller gir inntrykk av at inntak av en næringsmiddelgruppe, et næringsmiddel eller én av dets bestanddeler, i betydelig grad reduserer en risikofaktor for utvikling av sykdom hos mennesker». Som svar på ei oppmoding om presisering, la søkjaren fram tap av vatn i vev eller redusert vassinnhald i vev som risikofaktorar med omsyn til dehydrering. På grunnlag av dei opplysningane som vart lagde fram, konkluderte Styresmakta i den vitskaplege fråsegna si som Kommisjonen og medlemsstatane mottok 16. februar 2011, at dei framlagde risikofaktorane er indikatorar på vassmangel og dermed indikatorar på sjukdom. Ettersom det ikkje er påvist at ein risikofaktor for utvikling av ein sjukdom vert redusert, oppfyller ikkje påstanden krava i forordning (EF) nr. 1924/2006 og bør ikkje godkjennast.
- 7) Etter ein søknad som FrieslandCampina sende inn i medhald av artikkel 14 nr. 1 bokstav a) i forordning (EF) nr. 1924/2006, vart Styresmakta bede om å gje ei fråsegn om ein helsepåstand om verknadene av syrlig fruktjuice som inneheld kalsium med omsyn til å redusere tanndemineralisering (spørsmål nr. EFSA-Q-2009-

00501).³ Den påstanden som søkjaren hadde gjort framlegg om, hadde mellom anna følgjande ordlyd: «Redusert risiko for tannerosjon».

- 8) I artikkel 2 nr. 2 punkt 6 i forordning (EF) nr. 1924/2006 tyder påstand om redusert sykdomsrisiko «enhver helsepåstand som angir, antyder eller gir inntrykk av at inntak av en næringsmiddelgruppe, et næringsmiddel eller én av dets bestanddeler, i betydelig grad reduserer en risikofaktor for utvikling av sykdom hos mennesker». Som svar på ei oppmoding om presisering, la søkjaren fram tanndeminerisering som en risikofaktor for tannerosjon. På grunnlag av dei opplysningane som vart lagde fram, konkluderte Styresmakta i den vitskaplege fråsegna si som Kommisjonen og medlemsstatane mottok 18. februar 2011, at det ikkje er ein årsakssamanheng mellom inntak av sylreg fruktjuice som inneheld kalsium, og reduksjon av tanndeminerisering. Ettersom påstanden ikkje oppfyller krava i forordning (EF) nr. 1924/2006, bør han ikkje godkjennast.
- 9) Ved fastsetjinga av tiltaka i denne forordninga er det teke omsyn til dei kommentarane som Kommisjonen har motteke frå søkjarane og andre personar i samsvar med artikkel 16 nr. 6 i forordning (EF) nr. 1924/2006.
- 10) Dei tiltaka som er fastsette i denne forordninga, er i samsvar med fråsegna frå Det faste utvalet for næringsmiddelkjeda og dyrehelsa og verken Europaparlamentet eller Rådet har sett seg imot dei –

1 TEU L 404 av 30.12.2006, s. 9.

2 *EFSA Journal* 2011; 9(2):1982.

3 *EFSA Journal* 2011; 9(2):1983.

VEDTEKE DENNE FORORDNINGA:

Artikkel 1

Dei helsepåstandane som er nemnde i vedlegget til denne forordninga, skal ikkje førast opp i den EU-lista over påstandar som er tillatne, som er nemnd i artikkel 14 nr. 1 i forordning (EF) nr. 1924/2006.

Artikkel 2

Denne forordninga tek til å gjelde 20. dagen etter at ho er kunngjort i *Tidend for Den europeiske unionen*. Denne forordninga er bindande i alle delar og gjeld direkte i alle medlemsstatane.

Utfërda i Brussel, 16. november 2011.

For Kommisjonen
José Manuel BARROSO
President

Vedlegg *Avviste helsepåstandar*

<i>Søknad – relevante føresegner i forordning (EF) nr. 1924/2006</i>	<i>Næringsstoff, stoff, næringsmiddel eller næringsmiddelgruppe</i>	<i>Påstand</i>	<i>Referansenummeret til EFSA-fråsegna</i>
Artikkel 14 nr. 1 bokstav a) – helsepåstand om redusert sjukdomsrisiko	Vatn	Jamleg inntak av rikelege mengder vatn kan redusere risikoen for utvikling av dehydrering og påfølgjande nedsett yteevne	Q-2008-05014
Artikkel 14 nr. 1 bokstav a) – helsepåstand om redusert sjukdomsrisiko	Fruktjuice som inneheld kalsium	Redusert risiko for tannerosjon	Q-2009-00501

Forordning (EU) nr. 1171/2011

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EU) nr. 1171/2011 med de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakter i samsvar med vedlegg II kapittel XII nr. 67.

KOMMISJONSFORORDNING (EU) nr. 1171/2011

av 16. november 2011

om avslag på godkjenning av visse andre helsepåstandar om næringsmiddel enn dei som viser til redusert sjukdomsrisiko og til utviklinga og helsa til barn

EUROPAKOMMISJONEN HAR –

med tilvising til traktaten om verkemåten til Den europeiske unionen, med tilvising til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1924/2006 av 20. desember 2006 om ernærings- og helsepåstander om næringsmidler,¹ særleg artikkel 18 nr. 5 og ut frå desse synsmåtene:

- 1) I medhald av forordning (EF) nr. 1924/2006 er helsepåstandar om næringsmiddel forbodne med mindre dei er godkjende av Kommisjonen i samsvar med den nemnde forordninga og førde opp i ei liste over påstandar som er tillatne.
- 2) Ved forordning (EF) nr. 1924/2006 er det òg fastsett at driftsansvarlege for næringsmiddelføretak kan sende søknader om godkjenning av helsepåstandar til den rette nasjonale styresmakta i ein medlemsstat. Den rette nasjonale styresmakta skal sende gyldige søknader vidare til Den europeiske styresmakta for næringsmiddeltryggleik (EFSA), heretter kalla «Styresmakta».
- 3) Etter at søknaden er motteken, skal Styresmakta straks melde frå til dei andre medlemsstatane og Kommisjonen om dette og gje ei fråsegn om den aktuelle helsepåstanden.
- 4) Kommisjonen skal ta omsyn til fråsegna frå Styresmakta når han tek avgjerd om godkjenning av helsepåstandar.
- 5) Etter ein søknad som Yakult Europe BV sende inn i medhald av artikkel 13 nr. 5 i forordning (EF) nr. 1924/2006, vart Styresmakta bede om å gje ei fråsegn om ein helsepåstand om verknadene av levande stammer av *Lactobacillus casei* Shirota med omsyn til å halde ved lag forsvaret til dei øvre luftvegane mot sjukdomsframkallande stoff ved å halde ved like immunforsvaret (spørsmål nr. EFSA-Q-2010-00137).² Den påstanden som søkjaren hadde gjort framlegg om, hadde mellom anna følgjande ordlyd: «Dagleg inntak av levande stammer av *Lactobacillus casei* Shirota i eit surmjølkprodukt medverkar til å halde ved lag forsvaret til dei øvre luftvegane ved å hjelpe immunforsvaret».
- 6) Kommisjonen og medlemsstatane mottok 18. oktober 2010 den vitskapelege fråsegna frå Styresmakta, der han konkluderte med at det på grunnlag av dei framlagde opplysningane ikkje kunne påvisast nokon årsakssamanheng mellom inntak av *Lactobacillus casei* Shirota og den påståtte verknaden. Ettersom påstanden ikkje oppfyller krava i forordning (EF) nr. 1924/2006, bør han difor ikkje godkjennast.
- 7) Etter ein søknad som Piimandusühistu E-Piim (meierikooperativet E-Piim) sende inn i medhald av artikkel 13 nr. 5 i forordning (EF) nr. 1924/2006, vart Styresmakta bede om å gje ei fråsegn om ein helsepåstand om verknadene av *Lactobacillus plantarum* TENSIA^{TM} i halvfast edamerliknande «hjarteost» av merket Harmony^{TM} med omsyn til å halde ved lag eit normalt blodtrykk (spørsmål nr. EFSA-Q-2010-00950).³ Den påstanden som søkjaren hadde gjort framlegg om, hadde følgjande ordlyd: «Jamleg inntak (minst tre veker) av 50 g/dag Súdamejuust («hjarteost») av merket Harmony^{TM} som inneheld probiotisk *Lactobacillus plantarum* TENSIA^{TM}, medverkar til å halde ved lag hjarte- og karsystemet/eit sunt hjarte ved å senke blodtrykket (hjartesymbol)».
- 8) Kommisjonen og medlemsstatane mottok 14. februar 2011 den vitskapelege fråsegna frå Styresmakta, der han konkluderte med at det på grunnlag av dei framlagde opplysningane ikkje kunne påvisast nokon årsakssamanheng mellom inntak av *Lactobacillus plantarum* TENSIA^{TM} i halvfast edamerliknande «hjarteost» av merket Harmony^{TM} og den påståtte verknaden. Ettersom påstanden ikkje oppfyller krava i forordning (EF) nr. 1924/2006, bør han difor ikkje godkjennast.
- 9) Alle helsepåstandar som kjem inn under denne forordninga, er helsepåstandar i medhald av artikkel 13 nr. 1 bokstav a) i forordning (EF) nr. 1924/2006 og er difor omfatta av den overgangsperioden som er fastsett i artikkel 28 nr. 5 i den same forordninga. Ettersom Styresmakta konkluderte med at det ikkje var påvist nokon årsakssamanheng mellom inntak av næringsmidla og dei høvesvise påståtte verknadene, er påstandane ikkje i samsvar med forordning (EF) nr. 1924/2006 og vert difor ikkje omfatta av overgangsperioden som er fastsett i den artikkelen.
- 10) For å sikre at denne forordninga vert oppfylt fullt ut bør både driftsansvarlege for næringsmiddelføretak og dei rette nasjonale styresmaktene gjere dei tiltaka som er naudsynte for å sikre at produkt som er påførde dei helsepåstandane som er nemnde i vedlegget til denne forordninga, ikkje lenger finst på marknaden seinast innan seks månader etter at denne forordninga har teke til å gjelde.
- 11) Ved fastsetjinga av tiltaka i denne forordninga er det teke omsyn til dei kommentarane som Kommisjonen har motteke frå søkjarane og andre personar i samsvar med artikkel 16 nr. 6 i forordning (EF) nr. 1924/2006.
- 12) Dei tiltaka som er fastsette i denne forordninga, er i samsvar med fråsegna frå Det faste utvalet for næringsmiddelkjeda og dyrehelsa og verken Europaparlamentet eller Rådet har sett seg imot dei –

1 TEU L 404 av 30.12.2006, s. 9.

2 The EFSA Journal 2010; 8(10):1860.

3 The EFSA Journal 2011; 9(2):1981.

VEDTEKE DENNE FORORDNINGA:

Artikkel 1

1. Dei helsepåstandane som er nemnde i vedlegget til denne forordninga, skal ikkje førast opp i den EU-lista over påstandar som er tillatne, som er nemnd i artikkel 13 nr. 3 i forordning (EF) nr. 1924/2006.

2. Produkt som er påførde desse helsepåstandane og som er bringa i omsetning eller merkte før den datoen då denne forordninga tek til å gjelde, kan likevel vere på marknaden i eit tidsrom på høgst seks månader etter den datoen.

Artikkel 2

Denne forordninga tek til å gjelde 20. dagen etter at ho er kunngjort i *Tidend for Den europeiske unionen*. Denne forordninga er bindande i alle delar og gjeld direkte i alle medlemsstatane.

Utferda i Brussel, 16. november 2011.

For Kommissjonen
José Manuel BARROSO
President

Vedlegg Avviste helsepåstandar

<i>Søknad – relevante føresegner i forordning (EF) nr. 1924/2006</i>	<i>Næringsstoff, stoff, næringsmiddel eller næringsmiddelgruppe</i>	<i>Påstand</i>	<i>Referansenummeret til EFSA-fråsegna</i>
Artikkel 13 nr. 5 – helsepåstand som byggjer på nyutvikla vitskaplege prov og/eller inneheld ei oppmoding om sikring av data som er underlagde eigedomsrett	Levande stammer av <i>Lactobacillus casei</i> Shirota	Dagleg inntak av levande stammer av <i>Lactobacillus casei</i> Shirota i eit surmjølkprodukt medverkar til å halde ved lag forsvaret til dei øvre luftvegane ved å hjelpe immunforsvaret.	Q-2010-00137
Artikkel 13 nr. 5 – helsepåstand som byggjer på nyutvikla vitskaplege prov og/eller inneheld ei oppmoding om sikring av data som er underlagde eigedomsrett	<i>Lactobacillus plantarum</i> TENSIA™	«Jamleg inntak (minst tre veker) av 50 g/dag Südamejuust («hjarsteost») av merket Harmony™ som inneheld probiotisk <i>Lactobacillus plantarum</i> TENSIA™, medverkar til å halde ved lag hjarte- og karsystemet/eit sunt hjarte ved å senke blodtrykket (hjarstesymbol)».	Q-2010-00950

Følgende forordningar legges til i avsnittet «Forordningar og vedtak i pdf» og den innledende teksten oppdateres i samsvar med dette:

Forordning (EU) nr. 1160/2011

Trykk her for å lese oversettelse av forordningen (pdf-fil):

Forordning (EU) nr. 1170/2011

Trykk her for å lese oversettelse av forordningen (pdf-fil):

Forordning (EU) nr. 1171/2011

Trykk her for å lese oversettelse av forordningen (pdf-fil):

19. juni Nr. 592 2012

Forskrift om tilskudd til siidaandeler og tamreinlag

Hjemmel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 19. juni 2012 med hjemmel i Stortingets vedtak om reindriftsoppgjør for 2012–2013. Kunngjort 26. juni 2012 kl. 14.50.

§ 1. Formål

Tilskuddet skal bidra til å fremme en bærekraftig reindrift, kvalitet og produktivitet samt heve inntekten og virke utjevne mellom enheter i næringen.

§ 2. Generelle vilkår for tilskudd

For at tilskudd skal kunne innvilges etter denne forskriften må

1. leder av siidaandel eller tamreinlag dokumentere en avgiftspliktig næringsinntekt på minimum kr 50 000 eksklusiv merverdiavgift. For siidaandeler i Troms, Nordland og Nord-Trøndelag, som er registrert i merverdiavgiftsregisteret, er det tilstrekkelig at den avgiftspliktige næringsinntekten er på minimum kr 30 000 eksklusiv merverdiavgift.

2. leder av siidaandelen ikke motta alderspensjon etter folketrygdlovens regler per 31. mars 2013. For felles siidaandel¹ eller siidaandel som er berettiget tilskudd etter § 8, gjelder dette yngste ektefelle/samboer.
3. reintallet i siidaen per 31. mars 2013 må være i samsvar med godkjente bruksregler. Dette gjelder likevel ikke dersom:
  - a. siidaandelen ikke overskrider reintallet fastsatt for siidaandelen i bruksreglene etter reindriftsloven § 60 fjerde ledd, eller
  - b. det er utarbeidet reduksjonsplan etter reindriftsloven § 60 tredje ledd, og reintallet til siidaandelen per 31. mars 2013 er i henhold til reduksjonsplanen, eller
  - c. det er fastsatt forholdsmessig reduksjon etter reindriftsloven § 60 tredje ledd, og reintallet til siidaandelen er i henhold til dette, eller
  - d. siidaandelens overskridelse av øvre reintall ikke er mer enn 5 rein. Ved overskridelser inntil 5 dyr reduseres tilskuddet med 2/3.

Avgang av rein i siidaandelen som har funnet sted etter siste pålagte telling, må dokumenteres og godkjennes av reindriftsagronomen.

¹ Jf. reindriftsloven § 13.

§ 3. *Krav til søknaden*

Søknad om tilskudd sendes reindriftsagronomen i det reinbeiteområdet siidaandelen tilhører. Søknadsfristen er 10. april.

Følgende dokumentasjon må vedlegges søknaden:

- a. Leder av siidaandelen må vedlegge næringsoppgave og tilleggskjema til næringsoppgave.
- b. Medlemmene i siidaandelen må vedlegge tilleggskjema til næringsoppgaven, slaktebilag eller annen dokumentasjon på næringsinntekt.
- c. Ved søknad om kalveslaktetilskudd må slaktebilag fra slakteriet (feltslakterier, slaktebuss etc.) vedlegges.
- d. Ved søknad om ektefelle-/samboertillegg etter § 8 må siste ligning vedlegges.
- e. Dersom siidaen har utarbeidet en reduksjonsplan jf. reindriftsloven § 60 tredje ledd, må denne vedlegges.

Leder av siidaandelen er ansvarlig for at all nødvendig dokumentasjon for siidaandelen legges ved søknaden.

§ 4. *Driftstilskudd*

Driftstilskudd utgjør kr 13 500 per siidaandel i samtlige reinbeiteområder.

I de siidaandelene hvor kvinner står som eneste leder eller leder av siidaandelen er under 30 år per 1. januar 2013, utgjør driftstilskuddet kr 25 000.

§ 5. *Etableringstilskudd*

Person under 35 år som får overdratt siidaandel til seg, innvilges et etableringstilskudd de tre første årene etter overdragelsen på kr 65 000 per år.

Etableringstilskuddet er fritatt fra inntektskravet i § 2 nr 1.

Sideordnede rekrutteringsandeler omfattes ikke av ordningen.

§ 6. *Produksjonspremie*

Siidaandelens produksjonspremie beregnes med 26 % av avgiftspliktig salg av kjøtt og andre avgiftspliktige næringsinntekter fra rein tilhørende alle reineiere i siidaandelen. Avgiftsfrie inntekter og salg av livdyr inngår ikke som grunnlag for beregningen av produksjonspremien.

Det utbetales ikke produksjonspremie for avgiftspliktig inntekt som overstiger kr 400 000 per siidaandel og kr 1 000 000 per tamreinlag.

For tamreinlagene vil årsregnskapene danne grunnlaget for beregningen av produksjonspremien.

Reindriftsjefen kan dispensere fra inntektsgrensen i annet ledd ved avvikling av en siidaandel der hele flokken slaktes.

§ 7. *Kalveslaktetilskudd*

Kalveslaktetilskuddet utgjør kr 275,- per kalv som er slaktet og innrapportert i henhold til gjeldende regelverk.¹

Tilskuddet gis kun for kalver slaktet i perioden 15. august–31. desember.

Det gis også kalveslaktetilskudd for kalver som tapes som følge av radioaktivitetstiltak.²

¹ Jf. gjeldende forskrift om rapportering av slaktet rein og lagerbeholdning.

² Jf. gjeldende forskrift om kompensasjon for tiltak vedrørende radioaktivitet i reinkjøtt.

§ 8. *Ektefelle/samboertillegg*

Der begge ektefeller/samboere utøver aktiv reindrift i samme siidaandel,¹ skal det innvilges et ekstra driftstilskudd med en sats på kr 42 500. Det er ikke et vilkår at begge ektefellene/samboerne har eget merke.

Tilskudd kan ikke innvilges dersom en ektefelle/samboer ved siste ligningsoppgjør hadde en brutto inntekt utenfor reindriften på mer enn kr 200 000. Godtgjørelse for verv i reindriftnæringen regnes i denne sammenheng som inntekt fra reindriften.

¹ Jf. lov om reindrift § 13.

§ 9. Opplysningsplikt og kontroll

Mottakere av tilskudd etter denne forskriften plikter å gi alle opplysninger som Reindriftsforvaltningen finner nødvendig for å kunne forvalte tilskuddordningene, eller for å kunne oppfylle reindrifftsavtalen.

Reindrifftsforvaltningen fører tilsyn med at utbetalinger av tilskudd er riktige, og har adgang til all bokføring, korrespondanse og opptegnelser som vedkommer tilskuddet. Det kan kreves at opplysningene bekreftes av revisor.

Reindrifftsforvaltningen kan foreta stedlig kontroll hos tilskuddsmottakeren.

§ 10. Retting av feilutbetalinger

Reindrifftsforvaltningen kan rette feil i utbetalt tilskudd, enten ved etterbetaling eller krav om tilbakebetaling av tilskudd fra tilskuddsmottaker.

§ 11. Avkorting mv.

Dersom tilskuddsmottaker uaktsomt eller forsettlig har gitt feil eller mangelfulle opplysninger i søknaden som har eller ville dannet grunnlag for en urettmessig utbetaling av tilskuddet, kan hele eller deler av tilskuddet avkortes.

Dersom tilskuddsmottaker i henhold til Reindrifftsforvaltningen vedtak driver eller har drevet sin virksomhet i strid med lover eller forskrifter for reindriffts-næringen, og det er utvist uaktsomhet eller forsett, kan hele eller deler av tilskuddet holdes tilbake inntil forholdet er rettet. Er det ved overtredelsen av slikt regelverk utvist grov uaktsomhet eller forsett, kan hele eller deler av tilskuddet avkortes.

§ 12. Innkreving av tilbakebetalings- eller avkortingsbeløp

Differansen mellom utbetalt beløp og berettiget tilskudd som følge av vedtak om tilbakebetaling etter § 10 eller avkorting etter § 11, kan kreves tilbakebetalt fra tilskuddsmottakeren eller motregnes i senere tilskuddsutbetalinger.

Krav fra offentlige myndigheter som utspringer av ordninger over reindrifftsavtalen kan motregnes i tilskuddsutbetalinger til tilskuddsmottakeren.

Dersom foretaket/tilskuddsmottakeren ikke var i aktsom god tro om utbetalingen, kan renter kreves fra det tidspunkt tilbakebetalingskravet er kommet fram til foretaket/mottaker. Ved grov uaktsomhet eller forsett kan renter kreves fra tidspunktet for utbetaling av det urettmessige tilskuddet. Rentefoten skal settes lik den rentefot som til enhver tid er fastsatt av Finansdepartementet i medhold av § 3 i lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m.

§ 13. Administrasjon, klage og dispensasjon

Vedtak om tilskudd fattes av Reindrifftsagronomen. Reindrifftsagronomens vedtak kan påklages til Reindrifftssjefen etter lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven).

Vedtak fattet av Reindrifftssjefen i henhold til denne forskriften § 6 kan påklages til Landbruks- og matdepartementet etter lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven).

Reindrifftssjefen kan i særlige tilfeller dispensere fra forskriftens bestemmelser.

§ 14. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. juli 2012. Samtidig oppheves forskrift 21. juni 2011 nr. 618 om tilskudd til siidaandeler og tamreinlag.

19. juni Nr. 593 2012**Forskrift om endring i forskrift for Reindrifftens Utviklingsfond**

Hjemmel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 19. juni 2012 med hjemmel i Stortingets vedtak om reindrifftsoppgjør for 2012–2013. Kunngjort 26. juni 2012 kl. 14.50.

I

I forskrift 21. juni 2011 nr. 616 for Reindrifftens Utviklingsfond gjøres følgende endringer:

§ 1–5 første ledd skal lyde:

Økonomisk støtte fra Reindrifftens Utviklingsfond kan innvilges som tilskudd eller lån etter ordningene for

1. gjeterhytter, jf. kapittel 2,
2. støtte ved omfattende tap av rein i ulykker, jf. kapittel 3,
3. øvrige reindrifftsanlegg, herunder gjerder og slakteanlegg, jf. kapittel 4,
4. refusjon av dokumenterte utgifter til deltakelse på kurs/etterutdanning og lignende for reindrifftsutøvere, jf. kapittel 5,
5. Tidligpensjon.¹

¹ Jf. forskrift om tidligpensjon i reindrifften.

§ 2–1 annet og tredje ledd skal lyde:

For at tilskudd skal kunne innvilges må leder/lederne av siidaandel eller tamreinlag dokumentere en avgiftspliktig næringsinntekt på minimum kr 50 000 eksklusiv merverdiavgift. For siidaandeler i Troms, Nordland og Nord-Trøndelag, som er registrert i merverdiavgiftsregisteret, er det tilstrekkelig at den avgiftspliktige næringsinntekten er på minimum kr 30 000 eksklusiv merverdiavgift.¹

Tilskudd skal bare innvilges til nybygg-/investeringer som er godkjent i henhold til reindriftsloven.² Det ytes kun tilskudd til gjeterhytter som er omfattet av godkjente bruksregler. Tilskudd skal ikke innvilges til gjeterhytter som er påbegynt eller ferdig før søknad fremmes. Kostnader til vedlikehold omfattes ikke av ordningen. Tilskudd kan imidlertid innvilges til riving av gjeterhytter hvor eier- eller ansvarsforholdet er ukjent.

1 Jf. forskrift om tilskudd til siidaandeler og tamreinlag § 2 nr. 1.

2 Jf. lov om reindrift § 21.

§ 3–1 tredje ledd skal lyde:

Med driftsår menes i denne forskrift perioden fra 1. april 2012 til 31. mars 2013.

§ 3–2 første ledd bokstav h skal lyde:

h. Siidaandelen har et reintall som utløser rett til tilskudd i driftsåret etter forskrift om tilskudd til siidaandeler og tamreinlag § 2 første ledd nr. 3.

Kapittel 4 oppheves.

Kapittel 5 endres til kapittel 4.

§ 5–1 – § 5–5 blir § 4–1 – § 4–5.

§ 4–3 første og annet ledd skal lyde:

For reindriftsanlegg beregnes tilskudd med en fastsatt andel av tilskuddsgrunnlaget, jf. § 4–1. Tilskudd til reindriftsanlegg utgjør inntil 35 % av tilskuddsgrunnlaget når søker er siidaandel/siida og inntil 50 % når søker er reinbeitedistrikt/tamreinlag, fellesbeitedistrikt eller minst to distrikter/tamreinlag i fellesskap. For slakteanlegg som klart er skilt fra øvrige anlegg utgjør tilskuddet inntil 25 % av tilskuddsgrunnlaget. Nedre grense for tilskuddsgrunnlaget er fastsatt til kr 20 000.

Kostnader som ikke inngår i tilskuddsgrunnlaget, jf. § 4–1, skal likevel tas med i kostnadsoversikten, jf. § 4–4 annet ledd.

Kapittel 6 endres til kapittel 5.

§ 6–1 – § 6–3 blir § 5–1 – § 5–3.

§ 5–1 annet og tredje ledd skal lyde:

For at refusjon skal kunne innvilges må leder/lederne av siidaandel eller tamreinlag dokumentere en avgiftspliktig næringsinntekt på minimum kr 50 000 eksklusiv merverdiavgift. For siidaandeler i Troms, Nordland og Nord-Trøndelag, som er registrert i merverdiavgiftsregisteret, er det tilstrekkelig at den avgiftspliktige næringsinntekten er på minimum kr 30 000 eksklusiv merverdiavgift.¹

Reindriftsutøveren skal i tillegg ha rein i eget merke og kurset/etterutdanningen skal ha som målsetting å opparbeide eller videreutvikle reindriftsutøverens kompetanse til utøvelse av reindrift.

1 Jf. forskrift om tilskudd til siidaandeler og tamreinlag § 2 nr. 1.

Kapittel 7 endres til kapittel 6.

Nåværende § 7–1 blir § 6–1.

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2012.

19. juni Nr. 594 2012

Forskrift om endring i forskrift om rapportering av slaktet rein og lagerbeholdning

Hjemmel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 19. juni 2012 med hjemmel i Stortingets vedtak om reindriftsoppgjør for 2012–2013. Kunngjort 26. juni 2012 kl. 14.50.

I

I forskrift 21. juni 2011 nr. 617 om rapportering av slaktet rein og lagerbeholdning gjøres følgende endringer:

§ 5 skal lyde:

§ 5. Rapportering

De som slakter rein skal føre en slaktejournal daglig eller per skift. Journalen skal overføres til Reindriftssjefen elektronisk på eget skjema i henhold til standardoppsett.

Slaktejournalen skal gi opplysninger om

- reineiers fødselsnummer
- slakteriets organisasjonsnummer
- slakteritype

- d. slaktested
  - e. leveringssted
  - f. transportsone
  - g. slaktedato
  - h. avregningsnummer
  - i. slaktenummer
  - j. kaldvekt
  - k. kvalitetsklasse
  - l. kasseringstype
  - m. dyrekode
  - n. rapporteringsperiode
  - o. brutto- og nettoppris eksklusive mva (pris hel skrott).
- Reindriftssjefen kan i særlige tilfeller fravike kravene til rapportering.

§ 6 første ledd første punktum skal lyde:

Kontrollen av de som slakter rein gjennomføres av vedkommende reindriftsagronom ved at det foretas kontroll, etterkontroll og stikkprøver.

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2012.

19. juni Nr. 595 2012

Forskrift om endring i forskrift om tilskudd til avløsning ved svangerskap/fødsel

Hjemmel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 19. juni 2012 med hjemmel i Stortingets vedtak om reindriftsoppgjør for 2012–2013. Kunngjort 26. juni 2012 kl. 14.50.

I

I forskrift 17. juni 2009 nr. 659 om tilskudd til avløsning ved svangerskap/fødsel gjøres følgende endringer:

§ 6 første ledd skal lyde:

Det kan ytes tilskudd til avløsning for mor og far innenfor et tidsrom på 24 uker før fødsel og inntil tre år etter fødsel.

§ 7 første ledd skal lyde:

Søknaden om avløsertilskudd må være sendt inn senest 12 måneder etter avløsning har funnet sted.

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2012.

19. juni Nr. 596 2012

Forskrift om endring i forskrift om tilskudd til reinbeitedistrikter og tamreinlag

Hjemmel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 19. juni 2012 med hjemmel i Stortingets vedtak om reindriftsoppgjør 2012–2013. Kunngjort 26. juni 2012 kl. 14.50.

I

I forskrift 14. juni 2010 nr. 888 om tilskudd til reinbeitedistrikter og tamreinlag gjøres følgende endringer:

§ 2 skal lyde:

§ 2. Generelle vilkår

For at tilskudd skal innvilges etter denne forskriften må

- a. reinbeitedistriktet/tamreinlaget være i drift,
- b. reinbeitedistriktet ha årsmøtegodkjent distriktsplan.

§ 8 fjerde ledd skal lyde:

Dersom reinbeitedistriktet/tamreinlaget driver eller har drevet sin virksomhet i strid med lover eller forskrifter for reindriftsnæringen, kan hele eller deler av tilskuddet holdes tilbake inntil forholdet er rettet. Er det ved overtredelsen utvist grovt uaktsomhet eller forsett, kan hele eller deler av tilskuddet som tilfaller reinbeitedistriktet/tamreinlaget avkortes.

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2012.

19. juni Nr. 597 2012**Forskrift om endring i forskrift om tilskudd ved frakt av reinslakt**

Hjemmel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 19. juni 2012 med hjemmel i Stortingets vedtak om reindriftsoppgjør 2012–2013. Kunngjort 26. juni 2012 kl. 14.50.

I

I forskrift 17. juni 2009 nr. 657 om tilskudd ved frakt av reinslakt gjøres følgende endring:

§ 3 første ledd skal lyde:

Tilskudd kan innvilges for frakt av slakteskrotter fra slakteanlegg til fryse/nedskjæringsanlegg med kr 10 per slakt for en avstand på 5–200 km, kr 40 per slakt for en avstand på 201–300 km, og kr 50 per slakt for en avstand på over 300 km.

II

Endringen trer i kraft 1. juli 2012.

19. juni Nr. 598 2012**Forskrift om endring i forskrift om erverv og tap av norsk statsborgerskap**

Hjemmel: Fastsatt av Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet 19. juni 2012 med hjemmel i lov 10. juni 2005 nr. 51 om norsk statsborgerskap (statsborgerloven) § 2 og § 7 fjerde ledd og delegeringsvedtak 30. juni 2006 nr. 755. Kunngjort 26. juni 2012 kl. 14.50.

I

I forskrift 30. juni 2006 nr. 756 om erverv og tap av norsk statsborgerskap (statsborgerforskriften) gjøres følgende endring:

I kapittel 1 skal ny § 1–3 lyde:

§ 1–3. Unntak for særlige grupper av søkere

Dersom søkeren er født i riket og har fått sin identitet registrert i folkeregisteret, skal identiteten anses for klarlagt uten at det stilles krav om å legge frem pass, og uten at det stilles krav til alminnelig sannsynlighetsovervekt for at de oppgitte identitetsopplysningene er riktige.

Dersom søkeren var under 18 år ved innreise til riket, og har minst én forelder som fyller vilkårene for klarlagt identitet, kan identiteten anses klarlagt uten at det stilles krav om å legge frem pass, og uten at det stilles krav til alminnelig sannsynlighetsovervekt for at de oppgitte identitetsopplysningene er riktige.

Dersom søkeren ikke kan legge frem et pass med tilstrekkelig notoritet, eller søkeren omfattes av § 1–2 første ledd nummer 1 eller 2, kan identiteten etter en konkret vurdering anses for klarlagt selv om det ikke er alminnelig sannsynlighetsovervekt for at de oppgitte opplysningene er riktige. Dette gjelder kun der søkeren har gjort det som kreves for å klarlegge sin identitet, og

- a) søkeren var under 14 år ved innvilgelsen av sin første oppholdstillatelse og har hatt opphold i riket med oppholdstillatelser de siste fem år, eller
- b) søkeren var mellom 14 og 17 år ved innvilgelsen av sin første oppholdstillatelse og har hatt opphold i riket med oppholdstillatelser de siste ti år.

Ved beregning av oppholdstid etter tredje ledd, skal perioder uten tillatelse som til sammen overstiger to måneder i ett kalenderår, trekkes fra. Det samme gjelder dersom søkeren har utenlandsopphold som til sammen overstiger to måneder i løpet av ett kalenderår. Oppholdstiden regnes fra søknadstidspunktet, så fremt søknaden ble innvilget. Oppholdstid mellom avslag på søknad og senere innvilgelse medregnes likevel bare dersom avslaget ble gitt utsatt iverksettelse, eller utsatt iverksettelse fulgte av utlendingsloven.

II

Forskriften trer i kraft 1. juli 2012.

19. juni Nr. 599 2012**Forskrift om endring i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften)**

Hjemmel: Fastsatt av Justis- og beredskapsdepartementet 19. juni 2012 med hjemmel i lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) § 26 annet ledd og § 61 åttende ledd, jf. delegeringsvedtak 9. oktober 2009 nr. 1260 og omorganiseringsvedtak 18. desember 2009 nr. 1582. Kunngjort 26. juni 2012 kl. 14.50.

I

I forskrift 15. oktober 2009 nr. 1286 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 6–25 første ledd skal lyde:

En utlending kan få oppholdstillatelse som au pair i til sammen to år når kontrakten tilfredsstillende vilkår fastsatt av Utlendingsdirektoratet om blant annet oppgavens art og omfang, lommepenger, kost og losji og fridager. Det er et vilkår at formålet med oppholdet er kulturutveksling.

Ny § 10–25a skal lyde:

§ 10–25a. *Adgang til fortsatt opphold for en utlending som har oppholdstillatelse som au pair, jf. § 6–25, inntil søknad om ny tillatelse er avgjort*

En utlending som i forbindelse med bytte av vertsfamilie søker om ny oppholdstillatelse som au pair, jf. § 6–25, kan bo hos ny vertsfamilie og utføre oppgaver i henhold til ny kontrakt så snart fullstendig søknad om oppholdstillatelse er innlevert. Det forutsettes at de øvrige vilkårene for tillatelse er oppfylt. Opphold hos ny vertsfamilie under søknadsbehandlingen skal medregnes ved beregningen av varigheten av samlet oppholdstid som au pair.

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2012.

19. juni Nr. 600 2012

Forskrift om kommunal håndheving av politivedtekter

Hjemmel: Fastsatt av Justis- og beredskapsdepartementet 19. juni 2012 med hjemmel i lov 4. august 1995 nr. 53 om politiet (politiloven) § 14 tredje ledd. Kunngjort 26. juni 2012 kl. 14.50.

§ 1. Formål

Forskriften skal sikre ensartet og effektiv kommunal håndheving av vedtekter etter politiloven § 14 tredje ledd.

§ 2. Virkeområde

Forskriften får anvendelse for kommuner som vedtar håndheving etter politiloven § 14 tredje ledd.

Vedtaket om kommunal håndheving kan omfatte overtredelser av bestemmelser i vedtektene om

- å hindre tilgrising på steder som er alminnelig beferdet eller bestemt for alminnelig ferdsel,
- hus- eller grunneiers plikt til å holde det rent og ryddig på fortau eller tilsvarende område i umiddelbar tilknytning til eiendommen,
- hus- eller grunneiers plikt til å rydde for snø og strø når det er glatt,
- hus- eller grunneiers plikt til å sikre ferdsel uten hinder av gjenstander eller lignende på eller ut over fortau,
- hus- eller grunneiers plikt til å sikre ferdsel uten hinder av snø- og takras.

§ 3. Adgang til å ilegge overtredelsesgebyr

Kommunen kan ilegge overtredelsesgebyr for overtredelse av bestemmelsene i § 2. Overtredelsesgebyr skal ilegges av personell ansatt i kommunen eller av selskap som helt eller delvis eies av kommunen.

Overtredelsesgebyr kan ilegges enkeltperson eller foretak, eier av hus eller grunn og den som fester, bruker, leier eller bestyrer hus eller grunn.

Overtredelsesgebyr kan ilegges foretak selv om det ikke kan ilegges noen enkeltperson. Overtredelsesgebyr for overtredelse av bestemmelsene i § 2 bokstav b til d kan ilegges eier av hus eller grunn eller rettes til styret i sameie dersom overtrederen ikke er kjent.

§ 4. Begrensninger i adgangen til å ilegge overtredelsesgebyr

Overtredelsesgebyr skal ikke ilegges dersom overtredelsen skjer som følge av uforskyldte hindringer som den ansvarlige ikke med rimelighet kan overkomme.

§ 5. Forbud mot dobbeltbehandling av overtredelser

Det kan ikke ilegges overtredelsesgebyr for overtredelser som er behandlet av politiet. Politiet kan ikke behandle overtredelser som det er ilagt overtredelsesgebyr for.

§ 6. Overtredelsesgebyrets størrelse

For overtredelse av bestemmelser som nevnt i § 2 bokstav a kan det ilegges overtredelsesgebyr fra kr 500 til kr 1000.

For overtredelse av bestemmelser som nevnt i § 2 bokstav b, c og d kan det ilegges overtredelsesgebyr fra kr 1000 til kr 2000.

For overtredelse av bestemmelser som nevnt i § 2 bokstav e kan det ilegges overtredelsesgebyr fra kr 1000 til kr 5000.

Ved avgjørelsen av hvor stort overtredelsesgebyr som skal ilegges, skal overtredelsens karakter, omfang, varighet og virkning tas i betraktning. For gjentatt eller alvorlig overtredelse kan overtredelsesgebyret forhøyes med 50 %.

Som alvorlig overtredelse regnes overtredelser som medfører betydelig ulempe for publikum eller som kan medføre betydelig skade eller fare for liv og helse. Kommunen bør vurdere om alvorlige overtredelser i stedet skal anmeldes til politiet.

§ 7. *Ileggelse av overtredelsesgebyr*

Overtredelsesgebyr kan ilegges på stedet ved at blankett med gebyr og innbetalingskort leveres overtrederen eller dennes representant, eller det kan sendes i posten.

Når overtredelsesgebyr ilegges på stedet kan overtrederen kreve at kommunens kontrollører legitimerer seg.

Er gebyret ikke betalt innen tre uker etter utstedelsen, forhøyes det med 50 % selv om det er påklaget.

Overtredelsesgebyret tilfaller kommunen. Vedtak om overtredelsesgebyr er tvangsgrunnlag for utlegg.

§ 8. *Klage*

Ilagt overtredelsesgebyr kan påklages innen tre uker etter illeggelsen. Reglene i forvaltningsloven § 29 til § 32 får anvendelse.

Klagen sendes kommunen og behandles av klageinstans utpekt av kommunen.

§ 9. *Ikrafttredelse*

Forskriften gjelder fra 1. juli 2012.

20. juni Nr. 601 2012

Forskrift om endring i forskrift om særlige tiltak mot Burma (Myanmar)

Hjemmel: Fastsatt av Utenriksdepartementet 20. juni 2012 med hjemmel i forskrift 4. juli 2003 nr. 895 om særlige tiltak mot Burma (Myanmar) § 5. Kunngjort 26. juni 2012 kl. 14.50.

I

I forskrift 4. juli 2003 nr. 895 om særlige tiltak mot Burma (Myanmar) gjøres følgende endring:

Vedlegg II, III, IV, V og VI oppheves.

II

Denne forskriften trer i kraft ved kunngjøring.

20. juni Nr. 602 2012

Forskrift om endring i forskrift om sanksjoner og tiltak mot Libya

Hjemmel: Fastsatt av Utenriksdepartementet 20. juni 2012 med hjemmel i forskrift 11. mars 2011 nr. 265 om sanksjoner og tiltak mot Libya § 4. Kunngjort 26. juni 2012 kl. 14.50.

I

I forskrift 11. mars 2011 nr. 265 om sanksjoner og tiltak mot Libya gjøres følgende endring:

Vedlegg II skal lyde:

Vedlegg II. Liste over personer og enheter referert til i § 3, listeført av FN

A. Personer

	<i>Navn</i>	<i>Identifiserende informasjon</i>	<i>Grunnlag</i>	<i>Dato for FNs listeføring</i>
1.	Qadhafi, Aisha Muammar	Date of birth: 1978. Place of birth: Tripoli, Libya.	Daughter of Muammar Qadhafi. Closeness of association with regime.	26.02.2011
2.	Qadhafi, Hannibal Muammar	Passport number: B/002210. Date of birth: 20/09/1975. Place of birth: Tripoli, Libya.	Son of Muammar Qadhafi. Closeness of association with regime.	26.02.2011
3.	Qadhafi, Khamis Muammar	Date of birth: 1978. Place of birth: Tripoli, Libya.	Son of Muammar Qadhafi. Closeness of association with regime. Command of military units involved in repression of demonstrations.	26.02.2011
4.	Qadhafi, Muammar Mohammed Abu Minyar	Date of birth: 1942. Place of birth: Sirte, Libya.	Leader of the Revolution, Supreme Commander of Armed Forces. Responsibility for ordering repression of demonstrations, human rights abuses.	26.02.2011

<i>Navn</i>	<i>Identifiserende informasjon</i>	<i>Grunnlag</i>	<i>Dato for FNs listeføring</i>
5. Qadhafi, Mutassim	Date of birth: 1976. Place of birth: Tripoli, Libya.	National Security Adviser. Son of Muammar Qadhafi. Closeness of association with regime.	26.02.2011
6. Qadhafi, Saif al-Islam	Passport number: B014995. Date of birth: 25/06/1972. Place of birth: Tripoli, Libya.	Director, Qadhafi Foundation. Son of Muammar Qadhafi. Closeness of association with regime. Inflammatory public statements encouraging violence against demonstrators.	26.02.2011
7. Dorda, Abu Zayd Umar		Director, External Security Organisation. Regime loyalist. Head of external intelligence agency.	17.03.2011 (EU 28.02.2011)
8. Jabir, Major General Abu Bakr Yunis	Date of birth: 1952. Place of birth: Jalo, Libya.	Defence Minister. Overall responsibility for actions of armed forces.	17.03.2011 (EU 28.02.2011)
9. Matuq, Matuq Mohammed	Date of birth: 1956. Place of birth: Khoms.	Secretary for Utilities. Senior member of regime. Involvement with Revolutionary Committees. Past history of involvement in suppression of dissent and violence.	17.03.2011 (EU 28.02.2011)
10. Qadhafi, Mohammed Muammar	Date of birth: a) 27.05.1973. b) 01.01.1975	Son of Muammar QADHAFI. Closeness of association with regime.	17.03.2011 (EU 28.02.2011)
11. Qadhafi, Saadi	Date of birth: 25.5.1973. Place of birth: Tripoli, Libya. Passport number: 014797.	Commander Special Forces Son of Muammar QADHAFI. Closeness of association with regime. Command of military units involved in repression of demonstrations.	17.03.2011 (EU 28.02.2011)
12. Qadhafi, Saif al-Arab	Date of birth: 1982. Place of birth: Tripoli, Libya.	Son of Muammar QADHAFI. Closeness of association with regime.	17.03.2011 (EU 28.02.2011)
13. Al-Senussi, Colonel Abdullah	Date of birth: 1949. Place of birth: Sudan.	Director Military Intelligence. Military Intelligence involvement in suppression of demonstrations. Past history includes suspicion of involvement in Abu Selim prison massacre. Convicted in absentia for bombing of UTA flight. Brother-in-law of Muammar QADHAFI.	17.03.2011 (EU 28.02.2011)
14. Al-Barassi, Safia Farkash	Date of birth: 1952 Place of birth: Al Bayda, Libya	Married to Muammar QADHAFI since 1970. Significant personal wealth, which could be used for regime purposes. Her sister Fatima FARKASH is married to ABDALLAH SANUSSI, head of Libyan military intelligence.	24.06. 2011
15. Zlitni Abdelhaziz	Date of birth: 1935	Minister for Planning and Finance in Colonel Qadhafi's Government; involved in violence against demonstrators. Secretary of the General People's Committee for Finance and Planning. Zlitni is currently acting as temporary head of the Central Bank of Libya. He was previously National Oil Corporation Chairman. Our information suggests that he is currently engaged in trying to raise funds for the regime to replenish Central Bank reserves.	24.06. 2011

II

Denne forskriften trer i kraft ved kunngjøring.

22. juni Nr. 603 2012**Forskrift om medlemskap i trygden under fengselsopphold mv.**

Hjemmel: Fastsatt av Arbeidsdepartementet 22. juni 2012 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 2–17 femte ledd. Kunngjort 26. juni 2012 kl. 14.50.

*Kapittel 1. Innledende bestemmelser***§ 1. Hva forskriften gjelder**

Forskriften her gir regler til utfylling og gjennomføring av bestemmelsene i folketrygdloven § 2–17 første til fjerde ledd om medlemskap i trygden under fengselsopphold mv.

§ 2. Definisjoner

Med «frihetsberøvelse» menes fengselsopphold mv. som angitt i loven § 2–17 første ledd første punktum.

Med «utvisning fra riket» menes utvisning på grunnlag av de samme forhold som begrunnet frihetsberøvelsen.

Med «pensjon» menes enhver ytelse som tilstås og beregnes på grunnlag av tidsrom med medlemskap i folketrygden.

§ 3. Medlemskap under frihetsberøvelse

Frihetsberøvelse gir ikke grunnlag for medlemskap i folketrygden, jf. loven § 2–17 første ledd første punktum. Personer som var medlemmer da frihetsberøvelsen tok til, opprettholder likevel sitt medlemskap, jf. loven § 2–17 første ledd andre punktum. Slikt medlemskap har samme omfang som medlemskapet før frihetsberøvelsen tok til.

Ved opphold i Norge etter at frihetsberøvelsen er opphørt, vurderes medlemskapet i trygden etter reglene i folketrygdloven kapittel 2, jf. likevel bestemmelsene i § 5 til § 7.

*Kapittel 2. Ytelser under frihetsberøvelse***§ 4. Generelt**

Personer som er medlemmer i folketrygden kan gis ytelser under frihetsberøvelse i den utstrekning dette følger av de enkelte kapitlene i loven og i den utstrekning medlemskapet omfatter disse ytelsene. For pensjon gjelder i tillegg de begrensningene som framgår av § 5 til § 7.

Bestemmelsene i loven § 2–17 andre ledd og § 5 i forskriften her gjelder ikke for tilfelle der vilkårene for pensjon var oppfylt før de nevnte bestemmelsene trådte i kraft.

§ 5. Sak om utvisning fra riket

Dersom stønadstilfellet inntreffer etter at det er tatt opp sak om utvisning fra riket, skal det ved tilståelse og beregning av pensjon ses det bort fra tidsrom under frihetsberøvelse.

Når det er tatt opp utvisningssak, skal løpende pensjon som er tilstått eller beregnet under hensyn til tidsrom under frihetsberøvelse, omregnes eller eventuelt stanses.

Dersom vedkommende ikke blir utvist, skal sak behandlet etter første eller andre ledd revurderes og pensjon tilstås eller omregnes med etterbetaling.

Ved anvendelsen av bestemmelsene i første til tredje ledd skal opphold i Norge mellom frihetsberøvelsens opphør og det endelige vedtaket om utvisning fra riket regnes som tidsrom under frihetsberøvelse.

Som tidsrom under frihetsberøvelse etter paragrafen her regnes bare tidsrom etter at loven § 2–17 og forskriften her trådte i kraft.

§ 6. Krav om trygdetilknytning før stønadstilfellet

Ved anvendelsen av § 4 og § 5 anses vedkommende å fylle kravene i loven om perioder med medlemskap i folketrygden før stønadstilfellet inntreffer, forutsatt at kravene var oppfylt umiddelbart før frihetsberøvelsen tok til, eventuelt etter sammenlegging med trygdeperioder i andre land etter EØS-avtalen eller en bilateral trygdeavtale.

§ 7. Vedtak om utvisning

Ved endelig vedtak om utvisning fra riket faller medlemskapet i folketrygden bort, se folketrygdloven § 2–1 og § 2–2. Tilståelse, beregning og utbetaling av pensjon skjer da etter reglene for personer uten trygdemessig tilknytning til Norge, likevel slik at § 6 gjelder tilsvarende når stønadstilfellet inntreffer etter utvisningsvedtaket, men før vedkommende har forlatt riket.

§ 8. Etterlatte

Bestemmelsene i § 5 til § 7 gjelder ikke for tilfelle som nevnt i loven § 2–17 tredje ledd.

§ 9. Helsetjenester

Retten til helsehjelp for personer som ikke har fast bopel i riket under frihetsberøvelsen følger av forskrift 16. desember 2011 nr. 1255 om rett til helse- og omsorgstjenester til personer uten fast opphold i riket § 3 og § 5 bokstave.

Utgifter til kommunale helse- og omsorgstjenester til innsatte uten fast bopel dekkes etter de ordinære reglene, likevel slik at utgifter til akutt behandling i kommunal legevakt dekkes som om den innsatte var medlem i folketrygden. Utgifter til øvrige helsetjenester dekkes bare i den utstrekning disse ikke dekkes av andre eller av

vedkommendes egne midler. Dagpenger under frihetsberøvelsen til dekning av personlige utgifter regnes ikke som egne midler.

Bestemmelsene i andre ledd andre og tredje punktum gis virkning bare for behandling gjennomført etter at loven § 2–17 trådte i kraft.

Bestemmelsene i andre ledd andre og tredje punktum og tredje ledd gjelder tilsvarende når medlemskapet i folketrygden ikke omfatter dekning av utgifter til helsetjenester.

Kapittel III. Ikrafttredelse

§ 10. Ikrafttredelse

Forskriften her trer i kraft 1. juli 2012.

22. juni Nr. 604 2012

Forskrift om endring i forskrift om forenklet forelegg i fritids- og småbåtsaker

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 22. juni 2012 med hjemmel i lov 26. juni 1998 nr. 47 om fritids- og småbåter § 42. Fremmet av Justis- og beredskapsdepartementet. Kunngjort 26. juni 2012 kl. 14.50.

I

I forskrift 15. juni 2001 nr. 634 om forenklet forelegg i fritids- og småbåtsaker § 1 nr. 02–08 gjøres følgende endringer:

§ 1 Forseelser ved bruk av fritids- og småbåter som kan bøtelegges ved forenklet forelegg

02 – første kolon skal lyde:

Overtredelse av skipssikkerhetsloven § 2, § 14, § 19 og § 20 jf. § 60 og § 61 og fritids- og småbåtloven § 20, § 24 og § 28 jf. sjøveisreglene 20–30:

03 – skal lyde:

Overtredelse av fritids- og småbåtloven § 26, § 26b jf. § 31, § 28 og § 37 jf. forskrift om krav til minstealder og båtførerbevis mv. for fører av fritidsbåt § 1, § 5, § 7, § 8 og § 17:

03A – Person under 16 år som fører fritidsbåt med motor med større ytelse enn 10HK/7,5kW eller som kan oppnå større hastighet enn 10 knop/18,5 km/t.

03B – Person født etter 1. januar 1980 som har fylt 15 år og som uten å inneha båtførerbevis eller annet gyldig kvalifikasjonsbevis fører fritidsbåt med motor med større ytelse enn 25 HK/19kW eller båt som har lengde over 8 meter (26,25 fot).

04 – skal lyde:

Overtredelse av fritids- og småbåtloven § 20 annet ledd jf. § 35 jf. § 26, § 26b jf. § 31, § 28 og § 37 jf. forskrift om krav til minstealder og båtførerbevis mv. for fører av fritidsbåt § 1, § 3 jf. § 5, § 7, § 8 og § 17:

04A – Båteier eller annen rådighetshaver som lar person under 16 år føre fritidsbåt med motor med større ytelse enn 10 HK/7,5kW eller som kan oppnå større hastighet enn 10 knop/18 km/t.

04B – Båteier eller annen rådighetshaver som lar person som ikke innehar båtførerbevis eller annet gyldig kvalifikasjonsbevis føre fritidsbåt med motor med større ytelse enn 25 HK/19kW eller båt som har lengde over 8 meter (26,25 fot)

05 – første kolon skal lyde:

Overtredelse av havne- farvannsloven § 8, § 13 og § 62 jf. forskrift om fartsbegrensning i sjø, elv og innsjø § 1, § 3 annet ledd og § 8:

06 – første kolon skal lyde:

Overtredelse av havne- og farvannsloven § 8, § 13 og § 62 jf. forskrift om fartsbegrensning i sjø, elv og innsjø § 1, § 3 første ledd og § 8:

07 – første kolon skal lyde:

Overtredelse av havne- og farvannsloven § 8, § 13 og § 62 jf. forskrift om fartsbegrensning i sjø, elv og innsjø § 1, § 4 og § 8:

08 – første kolon skal lyde:

Overtredelse av skipssikkerhetsloven § 2, § 14, § 19 og § 20 og fritids- og småbåtloven § 20, § 24 og § 28 jf. sjøveisreglene 40:

II

Endringene trer i kraft straks.

22. juni Nr. 605 2012**Ikraftsetting av lov 17. september 2010 nr. 57 om endringer i naturmangfoldloven, viltloven mv. (nødverge, bruk av åte)**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 22. juni 2012 med hjemmel i lov 17. september 2010 nr. 57 om endringer i naturmangfoldloven, viltloven mv. (nødverge, bruk av åte) del IV første ledd. Fremmet av Miljøverndepartementet. Kunngjort 26. juni 2012 kl. 14.50.

1. Ikraftsetting av lov 17. september 2010 nr. 57 om endringer i naturmangfoldloven, viltloven mv. (nødverge, bruk av åte).
2. Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 17a trer i kraft fra 1. juli 2012.

22. juni Nr. 606 2012**Delegering av Kongens myndighet etter naturmangfoldloven § 17a første ledd og tredje ledd til Direktoratet for naturforvaltning**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 22. juni 2012 med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 62 første ledd. Fremmet av Miljøverndepartementet. Kunngjort 26. juni 2012 kl. 14.50.

Delegering av Kongens myndighet etter lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 17a første ledd og tredje ledd til Direktoratet for naturforvaltning.

22. juni Nr. 607 2012**Ikraftsetting av lov 22. juni 2012 nr. 33 om endringer i arbeidsmiljøloven og tjenestemannsloven mv. (likebehandling ved utleie av arbeidstakere mv.)**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 22. juni 2012 med hjemmel i lov 22. juni 2012 nr. 33 om endringer i arbeidsmiljøloven og tjenestemannsloven mv. (likebehandling ved utleie av arbeidstakere mv.) del IV første ledd. Fremmet av Arbeidsdepartementet. Kunngjort 26. juni 2012 kl. 14.50.

Loven trer i kraft fra 1. januar 2013 med unntak av tjenestemannsloven § 3D, arbeidsmiljøloven § 14–12c og ferieloven § 11 nr. 6 overskrift og andre punktum, som trer i kraft 1. juli 2013.

22. juni Nr. 608 2012**Ikraftsetting av lov 22. juni 2012 nr. 60 om endringer i lov om tilbud av grunnleggende banktjenester gjennom Posten Norge AS' ekspedisjonsnett**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 22. juni 2012 med hjemmel i lov 22. juni 2012 nr. 60 om endringer i lov om tilbud av grunnleggende banktjenester gjennom Posten Norge AS' ekspedisjonsnett del II. Fremmet av Samferdselsdepartementet. Kunngjort 27. juni 2012 kl. 14.30.

Loven trer i kraft 1. juli 2012.

22. juni Nr. 609 2012**Ikraftsetting av lov 22. juni 2012 nr. 55 om endring i universitets- og høyskoleloven (rapportering til database for vitenskapelig publisering)**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 22. juni 2012 med hjemmel i lov 22. juni 2012 nr. 55 om endring i universitets- og høyskoleloven (rapportering til database for vitenskapelig publisering) del II. Fremmet av Kunnskapsdepartementet. Kunngjort 27. juni 2012 kl. 14.30.

Loven trer i kraft straks.

22. juni Nr. 610 2012**Ikrafttredelse av lov 22. juni 2012 nr. 34 om endringer i barnevernloven**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 22. juni 2012 med hjemmel i lov 22. juni 2012 nr. 34 om endringer i barnevernloven del II. Fremmet av Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet. Kunngjort 27. juni 2012.

Lov om endringer i barnevernloven trer i kraft 1. august 2012.

13. mars Nr. 619 2012**Forskrift om endring i forskrift om hvilke fag som er lagt under lov om mesterbrev i håndverk og annen næring**

Hjemmel: Fastsatt av Mesterbrevnemnda 13. mars 2012 med hjemmel i lov 20. juni 1986 nr. 35 om mesterbrev i håndverk og annen næring § 6, jf. § 1, jf. forskrift 12. desember 1986 nr. 2187 til mesterbrevloven § 1. Kunngjort 29. juni 2012 kl. 15.10.

I

I forskrift 8. desember 2000 nr. 1281 om hvilke fag som er lagt under lov om mesterbrev i håndverk og annen næring gjøres følgende endring:

«Frisørfaget og filigranssølvsmefaget» føyes til i den alfabetiske oversikten under § 1.

II

Nærmere opplysninger kan fås ved henvendelse til Mesterbrevnemndas sekretariat, postboks 5250 Majorstua, 0303 Oslo, tlf. 23 08 83 62.

III

Endringen trer i kraft 13. mars 2012.

15. juni Nr. 620 2012**Forskrift om endring i byggesaksforskriften**

Hjemmel: Fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet 15. juni 2012 med hjemmel i lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) § 22–5, § 24–1 tredje ledd, § 24–2 fjerde ledd og § 25–2 tredje ledd. Kunngjort 29. juni 2012 kl. 15.10.

I

I forskrift 26. mars 2010 nr. 488 om byggesak (byggesaksforskriften) skal uttrykket «Statens bygningstekniske etat» endres til «Direktoratet for byggkvalitet» i følgende bestemmelser:

§ 1–3 tredje ledd, § 5–1 tredje ledd, § 13–1, § 13–2, § 13–4 andre og tredje ledd, § 13–6 sjette ledd, § 13–9 andre ledd og § 15–2 andre ledd.

II

I forskrift 26. mars 2010 nr. 488 om byggesak (byggesaksforskriften) gjøres følgende endring:

§ 19–1 andre ledd skal lyde:

§ 14–2, § 14–4, § 14–5, § 14–6 og § 14–7 trer i kraft 1. januar 2013.

III

Denne forskriften trer i kraft straks.

15. juni Nr. 621 2012**Forskrift om endring i byggteknisk forskrift**

Hjemmel: Fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet 15. juni 2012 med hjemmel i lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) § 29–7 andre og sjette ledd og § 29–9 syvende ledd. Kunngjort 29. juni 2012 kl. 15.10.

I

I forskrift 26. mars 2010 nr. 489 om tekniske krav til byggverk (Byggteknisk forskrift) skal uttrykket «Statens bygningstekniske etat» endres til «Direktoratet for byggkvalitet» i følgende bestemmelser:

§ 3–10 annet ledd, § 3–13 første ledd, § 3–16, § 16–2 første ledd bokstav d og annet ledd, § 16–3 tiende ledd første og fjerde punktum, § 16–4 første ledd og annet ledd første, annet og fjerde punktum, § 16–5, § 16–6 og § 16–7 første ledd.

II

Denne forskriften trer i kraft straks.

16. juni Nr. 622 2012**Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP)**

Hjemmel: Fastsatt av Arbeidsdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet og Miljøverndepartementet 16. juni 2012 med hjemmel i lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) § 4 og § 8a, jf. forskrift 5. august 1977 nr. 2 om gjennomføring av lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester og delegeringsvedtak 7. september 1990 nr. 730, lov 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) § 26 tredje ledd, § 27 og § 43 bokstav a og b, lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9, lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven) § 1–4 første ledd, § 3–1 tredje ledd, § 4–5 sjette og sjuende ledd og § 5–4 tredje og fjerde ledd, lov 14. juni 1974 nr. 39 om eksplosive varer § 11, § 11a og § 37 og lov 21. mai 1971 nr. 47 om brannfarlige varer samt væsker og gasser under trykk § 11, § 11a og § 37.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XV nr. 1 (forordning (EF) nr. 1272/2008) og nr. 12zzf (forordning (EU) nr. 440/2010). Kunngjort 29. juni 2012 kl. 15.10.

§ 1. Forordning om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP-forordningen)

EØS-avtalen vedlegg II kapittel XV nr. 1 (forordning (EF) nr. 1272/2008) om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP) gjelder som forskrift med de endringer og tillegg som følger av vedlegg II kapittel XV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 2. EØS-rettsakter tilknyttet forordning om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP)

Gebyrforordningen til CLP: EØS-avtalen vedlegg II kapittel XV nr. 12zzf (forordning (EU) nr. 440/2010) om gebyrer som skal betales til det europeiske kjemikaliebyrået (ECHA) i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP), gjelder som forskrift med de endringer og tillegg som følger av vedlegg II kapittel XV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 3. Virkeområde

Forskriften gjelder i Norge, herunder Svalbard, Jan Mayen og bilandene.

Forskriften gjelder for petroleumsvirksomhet og annen virksomhet på landanlegg som nevnt i forskrift 12. februar 2010 nr. 158 om helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten og på enkelte landanlegg (rammeforskriften) § 2 første ledd.

§ 4. Ansvarlig myndighet

Arbeidstilsynet, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap og Klima- og forurensningsdirektoratet er ansvarlige myndigheter etter forordningen.

§ 5. Tilsynsmyndighet

Arbeidstilsynet, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, Mattilsynet, Petroleumstilsynet, Klima- og forurensningsdirektoratet eller den henholdsvis Arbeidsdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet eller Miljøverndepartementet bemyndiger, fører tilsyn og er forvaltningsmyndighet innenfor sine respektive myndighetsområder etter forskriften.

Tilsynsmyndighetene kan på sine myndighetsområder fatte de vedtak som hjemmelslovene gir adgang til.

§ 6. Unntak

I særlige tilfeller og forutsatt at det ikke vil stride mot CLP-forordningen eller internasjonale avtaler som Norge har inngått, kan tilsynsmyndighetene eller den departementene bemyndiger gjøre unntak fra denne forskriften.

§ 7. Klage

Vedtak truffet i medhold av forskriften her kan påklages til nærmeste overordnede forvaltningsorgan.

§ 8. Straff

Ved overtredelse av denne forskrift eller vedtak fattet i medhold av den, kommer bestemmelsene om straff i hjemmelslovene til anvendelse, for så vidt overtredelsen ikke rammes av strengere straffebestemmelser.

§ 9. Ikrafttredelse og opphevelse av forskrifter

Denne forskriften trer i kraft straks. Fra samme dato oppheves vedlegg 6 (stofflisten) i forskrift 16. juli 2002 nr. 1139 om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier.

Fra 1. juni 2015 oppheves forskrift 16. juli 2002 nr. 1139 om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier.

Forordninger

Nedenfor gjengis EØS-avtalens vedlegg II kapittel XV nr. 1 (forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger) og nr. 12zzf (forordning (EU) nr. 440/2010 om gebyrer som skal betales til det europeiske kjemikaliebyrået (ECHA) i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008) slik departementene tolker denne delen av EØS-avtalen med de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i samsvar med vedlegg II kapittel XV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

For å lese CLP-forordningen (EF) nr. 1272/2008 se her:

For å lese gebyrforordningen til CLP (EU) nr. 440/2010 se her:

16. juni Nr. 623 2012

Forskrift om endring i forskrift om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier

Hjemmel: Fastsatt av Miljøverndepartementet, Arbeidsdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet 16. juni 2012 med hjemmel i lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven) § 5–4, lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) § 4 første ledd, jf. forskrift 5. august 1977 nr. 2 om gjennomføring av lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester, delegeringsvedtak 7. september 1990 nr. 730 og delegeringsvedtak 16. mai 1986 nr. 1094 og lov 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) § 27.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II nr. 1 (forordning (EF) nr. 1272/2008 om endringer i direktiv 1999/45/EF og direktiv 67/548/EØF). Kunngjort 29. juni 2012 kl. 15.10.

I

I forskrift 16. juli 2002 nr. 1139 om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier gjøres følgende endringer:

§ 1 *Forskriftens virkeområde* nytt siste ledd skal lyde:

Kapittel III og IV gjelder ikke for stoffer fra 1. desember 2010.

§ 4 *Klassifisering av farlige kjemikalier* fjerde ledd skal lyde:

Klassifiseringen av stoffer som står oppført i CLP-forordningen vedlegg VI del 3, jf. CLP-forskriften, er bindende.

§ 7 *Informasjonsplikt overfor myndighetene* første ledd, siste punktum skal lyde:

Informasjonsplikten gjelder også ny informasjon om stoffer oppført i CLP-forordningen vedlegg VI del 3, jf. CLP-forskriften.

§ 9 *Adgang til å gi utfyllende regler om klassifisering* tredje ledd oppheves.

§ 15 *Merking av kjemikalier* første ledd bokstav c skal lyde:

Er aktuelle stoff oppført i CLP-forordningen vedlegg VI del 3, jf. CLP-forskriften, skal navn som er oppført her angis på etiketten. Stoff som ikke er oppført i CLP-forordningen vedlegg VI del 3, jf. CLP-forskriften, skal angis med entydig kjemisk navn.

§ 15 *Merking av kjemikalier* første ledd bokstav h skal lyde:

På etikett for stoffer skal betegnelsen «EF-etikett» angis for stoffer oppført i CLP-forordningen vedlegg VI del 3, jf. CLP-forskriften, med unntak av de som er gitt note «norsk 1» og «norsk 2».

Det gjøres følgende endringer i vedlegg til forskriften:

«Stofflisten» erstattes med «CLP-forordningen vedlegg VI del 3, jf. CLP-forskriften» i følgende vedlegg:

- Vedlegg I pkt. 3.1.2 *Klassifisering av stoffblandinger* – metode B første ledd, andre punktum
- Vedlegg I pkt. 3.1.3 *Begrensning i bruk av beregningsmetode* første ledd, andre punktum
- Vedlegg I pkt. 3.1.5 *Stoffer som inneholder urenheter og/eller tilsetningsstoffer* andre punktum
- Vedlegg I pkt. 3.2.3 *Klassifisering av stoffblandinger ut fra inngående stoffer*
- Vedlegg I pkt. 3.2.3.1 *Stoffblandinger med ett stoff klassifisert for akutt giftighet*
- Vedlegg I pkt. 3.2.3.3 *Stoffblandinger med flere stoffer klassifisert for akutt giftighet Meget giftig* siste punktum
- Vedlegg I pkt. 3.2.3.3 *Stoffblandinger med flere stoffer klassifisert for akutt giftighet Giftig* siste punktum
- Vedlegg I pkt. 3.2.3.3 *Stoffblandinger med flere stoffer klassifisert for akutt giftighet Helseskadelig* siste punktum
- Vedlegg I pkt. 3.3.2 *Klassifisering av stoffblandinger ut fra inngående stoffer* tredje ledd
- Vedlegg I pkt. 3.4.3 *Klassifisering av stoffblandinger ut fra inngående stoffer* andre ledd
- Vedlegg I pkt. 3.5.2 *Klassifisering av stoffblandinger ut fra inngående stoffer*
- Vedlegg I pkt. 3.5.2.1 *Stoffblandinger som inneholder ett stoff klassifisert ut fra etsende eller irriterende egenskaper* første ledd
- Vedlegg I pkt. 3.5.2.2 *Stoffblandinger med flere stoffer klassifisert etsende eller irriterende* pkt. *Etsende med R35* siste punktum
- Vedlegg I pkt. 3.5.2.2 *Stoffblandinger med flere stoffer klassifisert etsende eller irriterende* pkt. *Etsende med R34* siste punktum
- Vedlegg I pkt. 3.5.2.2 *Stoffblandinger med flere stoffer klassifisert etsende eller irriterende* pkt. *Irriterende med R41* Fare for alvorlig øyeskade siste punktum
- Vedlegg I pkt. 3.5.2.2 *Stoffblandinger med flere stoffer klassifisert etsende eller irriterende* pkt. *Irriterende med R38* Irriterer huden første ledd siste punktum

- Vedlegg I pkt. 3.5.2.2 *Stoffblandinger med flere stoffer klassifisert etsende eller irriterende* pkt. *Irriterende med R36 Irriterer øynene* siste punktum
- Vedlegg I pkt. 3.5.2.2 *Stoffblandinger med flere stoffer klassifisert etsende eller irriterende* pkt. *Irriterende med R37 Irriterer luftveiene* siste punktum
- Vedlegg I pkt. 3.6.3 *Klassifisering av stoffblandinger ut fra inngående stoffer* andre ledd siste punktum
- Vedlegg I pkt. 3.7.1 *Grunnlag for klassifisering* siste ledd siste punktum
- Vedlegg I pkt. 3.7.3 *Klassifisering av stoffblandinger* siste ledd
- Vedlegg I pkt. 3.8.3 *Klassifisering av stoffblandinger* siste ledd
- Vedlegg I pkt. 3.9.3 *Klassifisering av stoffblandinger* siste ledd
- Vedlegg I pkt. 3.10.2.1 *Stoffblandinger med ett stoff klassifisert for akutt giftighet* første punktum
- Vedlegg I pkt. 3.10.2.2 *Stoffblandinger med flere stoffer klassifisert for akutt giftighet* andre ledd første punktum
- Vedlegg I pkt. 3.10.3 *Varige skadevirkninger etter en enkelt/kortvarig påvirkning* andre ledd første punktum
- Vedlegg I pkt. 3.10.4 *Alvorlige skadevirkninger ved gjentatt eller langvarig påvirkning (kronisk giftighet)* andre ledd første punktum
- Vedlegg I pkt. 3.10.5.1 *Stoffblandinger som inneholder ett stoff klassifisert som etsende eller irriterende* første ledd første punktum
- Vedlegg I pkt. 3.10.5.2 *Stoffblandinger som inneholder flere stoffer klassifisert etsende eller irriterende* første ledd første punktum
- Vedlegg I pkt. 3.10.5.2 *Stoffblandinger som inneholder flere stoffer klassifisert etsende eller irriterende* pkt. *Irriterende med R37 Irriterer luftveiene* siste punktum
- Vedlegg I pkt. 3.10.6 *Allergifremkallende egenskaper* første ledd
- Vedlegg I pkt. 3.10.9 *Reproduksjonsskadelige egenskaper* andre ledd første punktum
- Vedlegg I pkt. 3.11.1 *Risikoseminger om helsefare* bokstav A, R33 og R64
- Vedlegg I pkt. 4.1.2 *Klassifisering av stoffblandinger* siste ledd siste punktum
- Vedlegg I pkt. 4.1.3 *Begrensning i bruk av beregningsmetode* siste punktum
- Vedlegg I pkt. 4.1.5 *Stoffer som inneholder urenheter og/eller tilsetningsstoffer* siste punktum
- Vedlegg I pkt. 4.3.1 *Vannmiljø Følgende stoffblandinger skal klassifiseres som miljøskadelige og tildeles:* pkt. A, tredje strekpunkt bokstav a
- Vedlegg I pkt. 4.3.1 *Vannmiljø Følgende stoffblandinger skal klassifiseres som miljøskadelige og tildeles:* pkt. A, tredje strekpunkt bokstav b
- Vedlegg I pkt. 4.3.1 *Vannmiljø Følgende stoffblandinger skal klassifiseres som miljøskadelige og tildeles:* pkt. B, tredje strekpunkt bokstav a
- Vedlegg I pkt. 4.3.1 *Vannmiljø Følgende stoffblandinger skal klassifiseres som miljøskadelige og tildeles:* pkt. B, tredje strekpunkt bokstav b
- Vedlegg I pkt. 4.3.1 *Vannmiljø Følgende stoffblandinger skal klassifiseres som miljøskadelige og tildeles:* pkt. C, bokstav a
- Vedlegg I pkt. 4.3.1 *Vannmiljø Følgende stoffblandinger skal klassifiseres som miljøskadelige og tildeles:* pkt. C, bokstav b
- Vedlegg I pkt. 4.3.1 *Vannmiljø Følgende stoffblandinger skal klassifiseres som miljøskadelige og tildeles:* pkt. D, tredje strekpunkt bokstav a
- Vedlegg I pkt. 4.3.1 *Vannmiljø Følgende stoffblandinger skal klassifiseres som miljøskadelige og tildeles:* pkt. D, tredje strekpunkt bokstav b
- Vedlegg I pkt. 4.3.1 *Vannmiljø Følgende stoffblandinger skal klassifiseres som miljøskadelige og tildeles:* pkt. D, tredje strekpunkt bokstav c
- Vedlegg I pkt. 4.3.1 *Vannmiljø Følgende stoffblandinger skal klassifiseres som miljøskadelige og tildeles:* pkt. E, bokstav a
- Vedlegg I pkt. 4.3.1 *Vannmiljø Følgende stoffblandinger skal klassifiseres som miljøskadelige og tildeles:* pkt. E, bokstav b
- Vedlegg I pkt. 4.3.1 *Vannmiljø Følgende stoffblandinger skal klassifiseres som miljøskadelige og tildeles:* pkt. F, bokstav a
- Vedlegg I pkt. 4.3.1 *Vannmiljø Følgende stoffblandinger skal klassifiseres som miljøskadelige og tildeles:* pkt. F, bokstav c
- Vedlegg I pkt. 4.3.2 *Øvrig miljø (ikke-vandig miljø) Vurdering av stoffblandinger som er farlige for ozonlaget* siste punktum
- Vedlegg IV pkt. 1.1 *Merking av stoffer* Bokstav c *stoffets kjemiske navn*
- Vedlegg IV pkt. 1.1 *Merking av stoffer* Bokstav d *Faresymbol med farebetegnelse som angir faren ved bruk av kjemikaliet* punkt i
- Vedlegg IV pkt. 1.1 *Merking av stoffer* Bokstav d *Faresymbol med farebetegnelse som angir faren ved bruk av kjemikaliet* punkt ii
- Vedlegg IV pkt. 1.1 *Merking av stoffer* Bokstav d *Faresymbol med farebetegnelse som angir faren ved bruk av kjemikaliet* punkt iii bokstav a

- Vedlegg IV pkt. 1.1 *Merking av stoffer* Bokstav e *Advarselsetninger som gir tilstrekkelige opplysninger om faremomenter (Risikosekninger) og nødvendige forholdsregler (Sikkerhetssetninger) ved bruk av stoffet* punkt i og ii
- Vedlegg IV pkt. 1.1 *Merking av stoffer* Bokstav g første punktum
- Vedlegg IV pkt. 1.2 *Merking av stoffblandinger* Bokstav c siste punktum
- Vedlegg IV pkt. 1.2 *Merking av stoffblandinger* Bokstav d punkt i
- Vedlegg IV pkt. 1.4.1 *Særlige merkebestemmelser for stoffer og stoffblandinger som er klassifisert som farlige* pkt. a) *Stoff og/eller stoffblandinger klassifisert som kreftfremkallende, arvestoffskadelige og/eller reproduksjonsskadelige og tildelt farebetegnelsen «Giftig»* første ledd første punktum
- Vedlegg IV pkt. 1.4.1 *Særlige merkebestemmelser for stoffer og stoffblandinger som er klassifisert som farlige* pkt. d) *Stoffblandinger som inneholder et eller flere stoff som er merket med R33: «Kan opphopes i kroppen ved gjentatt bruk»* siste punktum
- Vedlegg IV pkt. 1.4.1 *Særlige merkebestemmelser for stoffer og stoffblandinger som er klassifisert som farlige* pkt. e) *Stoffblandinger som inneholder et eller flere stoff som er merket med R64: «Kan skade barn som får morsmelk»* siste punktum
- Vedlegg IV pkt. 2.3 *Merking av metaller i massiv form, legeringer eller stoffblandinger som inneholder polymerer eller elastomerer* første punktum.

Vedlegg VI *Liste over farlige stoffer (Stofflisten)* oppheves.

II

Endringene trer i kraft straks.

18. juni Nr. 624 2012

Forskrift om endring i forskrift om tilsetningsstoffer til næringsmidler

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 18. juni 2012 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9 første ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 jf. delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54zzzzr (forordning (EU) nr. 1129/2011, forordning (EU) nr. 1130/2011 og forordning (EU) nr. 1131/2011). Kunngjort 29. juni 2012 kl. 15.10.

I

I forskrift 6. juni 2011 nr. 668 om tilsetningsstoffer til næringsmidler gjøres følgende endringer:

I EØS-henvisningene legges forordning (EU) nr. 1129/2011, forordning (EU) nr. 1130/2011 og forordning (EU) nr. 1131/2011 til sist i rekken av forordninger som endrer forordning (EF) nr. 1333/2008 i EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzzr.

§ 1 første ledd skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzzr (forordning (EF) nr. 1333/2008 som endret ved forordning (EU) nr. 238/2010, forordning (EU) nr. 1129/2011, forordning (EU) nr. 1130/2011 og forordning (EU) nr. 1131/2011) om tilsetningsstoffer til næringsmidler gjelder som forskrift med de tilpasningene som følger av vedlegg II, protokoll I til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 1 annet ledd oppheves.

II

Endringene i EØS-henvisningene og § 1 første ledd trer i kraft straks.

§ 1 annet ledd oppheves 1. juni 2013.

Forordninger

Endringer som gjøres i punktet «Forordninger»:

I den konsoliderte versjonen av forordning (EF) nr. 1333/2008 gjøres følgende endringer:

Innledningsteksten skal lyde:

Nedenfor gjengis til informasjon en uoffisiell norsk oversettelse av forordning (EF) nr. 1333/2008. Dette er grunnrettsakten. Grunnrettsakten er endret av forordning (EU) nr. 238/2010, forordning (EU) nr. 1129/2011, forordning (EU) nr. 1130/2011 og forordning (EU) nr. 1131/2011. Alle endringer av grunnrettsakten og de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i samsvar med vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzzr er innarbeidet nedenfor.

I konsolideringsoversikten tilføyes følgende:

► **M2** Forordning (EU) nr. 1129/2011

► **M3** Forordning (EU) nr. 1130/2011

► **M4** Forordning (EU) nr. 1131/2011

Vedlegg II skal lyde:

► **M2**

Vedlegg II

Unionsliste over tilsetningsstoffer som kan brukes i næringsmidler, og vilkårene for bruken av dem

Del A

1. *Innledning*

Denne unionslisten omfatter:

- tilsetningsstoffets navn og E-nummer,
- næringsmidlene som tilsetningsstoffet kan tilsettes til,
- vilkårene for bruken av tilsetningsstoffet,
- begrensninger for salg av næringsmiddelet direkte til sluttforbrukeren.

2. *Alminnelige bestemmelser om tilsetningsstoffer på listen og vilkårene for bruken av dem*

1. Bare stoffer oppført i del B kan brukes som tilsetningsstoffer i næringsmidler.
2. Tilsetningsstoffer kan brukes bare i de næringsmidlene og på de vilkårene som er fastsatt i del E i dette vedlegg.
3. I del E i dette vedlegg er næringsmidlene oppført på grunnlag av næringsmiddelkategoriene angitt del D i dette vedlegg, og tilsetningsstoffene er gruppert på grunnlag av definisjonene i del C i dette vedlegg.
4. Aluminiumlakk framstilt av fargestoffer på listen er godkjent.
5. Fargestoffene E 123, E 127, E 160b, E 173 og E 180 kan ikke selges direkte til forbrukeren.
6. Stoffene oppført som nr. E 407, E 407a og E 440 kan justeres med sukker dersom dette angis i tilknytning til nummeret og betegnelsen.
7. Når nitritt er merket «til bruk i næringsmidler», kan det bare selges i en blanding med salt eller salterstatning.
8. Overføringsprinsippet fastsatt i artikkel 18 nr. 1 bokstav a) i forordning (EF) nr. 1333/2008 får ikke anvendelse på næringsmidler oppført i tabell 1, når det gjelder tilsetningsstoffer i næringsmidler i alminnelighet, og tabell 2, når det gjelder fargestoffer i næringsmidler.

Tabell 1

Næringsmidler der tilsetningsstoffer ikke kan tillates i henhold til overføringsprinsippet fastsatt i artikkel 18 nr. 1 bokstav a) i forordning (EF) nr. 1333/2008

1	Ubearbeidede næringsmidler som definert i artikkel 3 i forordning (EF) nr. 1333/2008
2	Honing som definert i rådsdirektiv 2001/110/EF ¹
3	Ikke-emulgerte oljer og fettstoffer av animalsk eller vegetabilsk opprinnelse
4	Smør
5	Pasteurisert og sterilisert (herunder UHT-behandlet) melk som ikke er tilsatt aroma, og pasteurisert fløte som ikke er tilsatt aroma (unntatt fløte med redusert fettinnhold)
6	Gjærede melkeprodukter som ikke er tilsatt aroma, og som ikke er varmebehandlet etter gjæring
7	Kjernemelk ikke tilsatt aroma (unntatt sterilisert kjernemelk)
8	Naturlig mineralvann som definert i europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/54/EF, ² samt kildevann og alle andre typer vann som er tappet på flaske eller emballert
9	Kaffe (unntatt pulverkaffe tilsatt aroma) og kaffeekstrakter
10	Temblader ikke tilsatt aroma
11	Sukker som definert i rådsdirektiv 2001/111/EF ³
12	Tørrpasta, unntatt glutenfri pasta og/eller pasta til bruk i kost med lavt proteininnhold, i samsvar med europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/39/EF ⁴

¹ EFT L 10 av 12.1.2002, s. 47.

² EUT L 164 av 26.6.2009, s. 45.

³ EFT L 10 av 12.1.2002, s. 53.

⁴ EUT L 124 av 20.5.2009, s. 21.

Tabell 2

Næringsmidler der fargestoffer ikke kan tillates i henhold til overføringsprinsippet fastsatt i artikkel 18 nr. 1 bokstav a) i forordning (EF) nr. 1333/2008

1	Ubearbeidede næringsmidler som definert i artikkel 3 i forordning (EF) nr. 1333/2008
2	Alle typer vann som er tappet på flaske eller emballert
3	Helmelk, delvis skummet melk og skummetmelk, pasteurisert eller sterilisert (herunder

	UHT-behandlet) (ikke tilsatt aroma)
4	Sjokolademelk
5	Surmelk (ikke tilsatt aroma)
6	Konservert melk, som omhandlet i rådsdirektiv 2001/114/EF ¹ (ikke tilsatt aroma)
7	Kjernemelk (ikke tilsatt aroma)
8	Fløte og fløtepulver (ikke tilsatt aroma)
9	Oljer og fettstoffer av animalsk eller vegetabilsk opprinnelse
10	Modnet og umodnet ost (ikke tilsatt aroma)
11	Smør av saue- og geitemelk
12	Egg og eggprodukter som definert i forordning (EF) nr. 853/2004
13	Mel og andre malte produkter samt stivelse
14	Brød og lignende produkter
15	Pasta og gnocchi
16	Sukker, herunder alle mono- og disakkarider
17	Tomatpuré og konservative tomater
18	Tomatbaserte sauser
19	Fruktjuice og fruktnektar, som omhandlet i rådsdirektiv 2001/112/EF, ² samt grønnsaksjuice og grønnsaksnektar
20	Frukt, grønnsaker (herunder poteter) og sopp – herunder på boks eller glass eller tørkede; bearbeidet frukt, bearbeidede grønnsaker (herunder poteter) og bearbeidet sopp
21	Syltetøy ekstra, gelé ekstra og kastanjepuré, som omhandlet i rådsdirektiv 2001/113/EF, ³ <i>crème de pruneaux</i>
22	Fisk, bløtdyr og krepsdyr, kjøtt, fjørfe og vilt, herunder i bearbeidet form, men unntatt ferdigretter som inneholder disse ingrediensene
23	Kakaoprodukter og sjokoladestanddelene i sjokoladeprodukter, som omhandlet i europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/36/EF ⁴
24	Brent kaffe, te, urtete og fruktte, sikori; ekstrakter av te, urtete, fruktte og sikori; bearbeidede produkter av te, urter, frukt og korn til uttrekk, samt blandinger og lettløselige pulverpreparater av disse produktene
25	Salt, salterstatninger, kryddere og krydderblandinger
26	Vin og andre produkter som omfattes av rådsforordning (EF) nr. 1234/2007, ⁵ og som er oppført i forordningens vedlegg I del XII
27	Alkoholsterke drikker som definert i nr. 1–14 i vedlegg II til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 110/2008, ⁶ brennevin (med fruktnavnet foranstilt) framstilt ved maserasjon og destillasjon, samt <i>London gin</i> (henholdsvis vedlegg II nr. 16 og 22) <i>Sambuca</i> , <i>maraschino</i> , <i>marrasquino</i> eller <i>maraskino</i> og <i>mistrà</i> , som definert i henholdsvis nr. 38, 39 og 43 i vedlegg II til forordning (EF) nr. 110/2008
28	Sangria, Clarea og Zurra, som omhandlet i rådsforordning (EØF) nr. 1601/91 ⁷
29	Vineddik som omfattes av rådsforordning (EF) nr. 1234/2007, og som er oppført i forordningens vedlegg I del XII
30	Næringsmidler til spedbarn og småbarn, som omhandlet i direktiv 2009/39/EF, herunder næringsmidler til spesielle medisinske formål til spedbarn og småbarn
31	Honning som definert i direktiv 2001/110/EF
32	Malt og maltprodukter

1 EFT L 15 av 17.1.2002, s. 19.

2 EFT L 10 av 12.1.2002, s. 58.

3 EFT L 10 av 12.1.2002, s. 67.

4 EFT L 197 av 3.8.2000, s. 19.

5 EUT L 299 av 16.11.2007, s. 1.

6 EUT L 39 av 13.2.2008, s. 16.

7 EFT L 149 av 14.6.1991, s. 1.

Del B

Liste over alle tilsetningsstoffer

1. Fargestoffer

E-nummer	Navn
E 100	Kurkumin
E 101	Riboflavin
E 102	Tartrazin

<i>E-nummer</i>	<i>Navn</i>
E 104	Kinolingult
E 110	Paraoransje
E 120	Kochenille, karminsyre, karminer
E 122	Azorubin, karmosin
E 123	Amarant
E 124	Nycockin
E 127	Erytrosin
E 129	Allurarød AC
E 131	Patentblå V
E 132	Indigokarmin
E 133	Briljantblå FCF
E 140	Klorofyll og klorofylliner
E 141	Klorofyll- og klorofyllin-kobberkompleks
E 142	Grønn S
E 150a	Karamell ¹
E 150b	Karamell (kaustisk sulfittprosess)
E 150c	Karamell (ammoniakkprosess)
E 150d	Karamell (ammoniakk-sulfittprosess)
E 151	Briljantsvart BN, svart PN
E 153	Vegetabilsk karbon
E 155	Brun HT
E 160a	Karotener
E 160b	Annattoekstrakter
E 160c	Paprikaekstrakt
E 160d	Lykopen
E 160e	Beta-apo-8'-karotenal (C30)
E 161b	Lutein
E 161g	Kantaxantin *
E 162	Rødbetfarge
E 163	Antocyaner
E 170	Kalsiumkarbonat
E 171	Titandioksid
E 172	Jernoksider og hydroksider
E 173	Aluminium
E 174	Sølv
E 175	Gull
E 180	Litolrubin BK

1 Med «karamell» menes produkter med mer eller mindre sterk brunfarge som er beregnet på farging. Termen omfatter ikke det aromatiske produktet som framstilles ved oppvarming av sukker, og som brukes som aromatilsetning i næringsmidler (f.eks. sukkervarer, bakverk og alkoholsterke drikker).

* Kantaxantin er ikke godkjent i næringsmiddelkategoriene oppført i del D og E. Stoffet er oppført på liste B1 fordi det brukes i legemidler i samsvar med europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/35/EF (EUT L 109 av 30.4.2009, s. 10).

2. Søtstoffer

<i>E-nummer</i>	<i>Navn</i>
E 420	Sorbitol
E 421	Mannitol
E 950	Acesulfam K
E 951	Aspartam
E 952	Cyclamat
E 953	Isomalt
E 954	Sakkarin
E 955	Sukralose
E 957	Taumat
E 959	Neohesperidin DC
E 961	Neotam
E 962	Salt av aspartam-acesulfam
E 965	Maltitol
E 966	Laktitol
E 967	Xylitol
E 968	Erytritol

3. Andre tilsetningsstoffer enn fargestoffer og søtstoffer

<i>E-nummer</i>	<i>Navn</i>
E 170	Kalsiumkarbonat
E 200	Sorbinsyre
E 202	Kaliumsorbit
E 203	Kalsiumsorbit
E 210	Benzosyre ¹
E 211	Natriumbenzoat ¹
E 212	Kaliumbenzoat ¹
E 213	Kalsiumbenzoat ¹
E 214	Etyl-p-hydroksybenzoat
E 215	Natriumetyl-p-hydroksybenzoat
E 218	Metyl-p-hydroksybenzoat
E 219	Natriummetyl-p-hydroksybenzoat
E 220	Svoveldioksid
E 221	Natriumsulfitt
E 222	Natriumhydrogensulfitt
E 223	Natriumdisulfitt
E 224	Kaliumdisulfitt
E 226	Kalsiumsulfitt
E 227	Kalsiumhydrogensulfitt
E 228	Kaliumhydrogensulfitt
E 234	Nisin
E 235	Natamycin
E 239	Heksametylentetramin
E 242	Dimetyldikarbonat
E 249	Kaliumnitritt
E 250	Natriumnitritt
E 251	Natriumnitrat
E 252	Kaliumnitrat
E 260	Eddiksyre
E 261	Kaliumacetat
E 262	Natriumacetat
E 263	Kalsiumacetat
E 270	Melkesyre
E 280	Propionsyre
E 281	Natriumpropionat
E 282	Kalsiumpropionat
E 283	Kaliumpropionat
E 284	Borsyre
E 285	Natriumtetraborat (boraks)
E 290	Karbondioksid
E 296	Eplesyre
E 297	Fumarsyre
E 300	Askorbinsyre
E 301	Natriumaskorbat
E 302	Kalsiumaskorbat
E 304	Askorbinsyreester av fettsyrer
E 306	Tokoferolrik ekstrakt
E 307	Alfa-tokoferol
E 308	Gamma-tokoferol
E 309	Delta-tokoferol
E 310	Propylgallat
E 311	Oktylgallat
E 312	Dodecylgallat
E 315	Erytorbinsyre
E 316	Natriumerytorbat
E 319	Tertiær-betylhydrokinon (TBHQ)
E 320	Butylhydroksyanisol (BHA)
E 321	Butylhydroksytoluen (BHT)
E 322	Lecitin

<i>E-nummer</i>	<i>Navn</i>
E 325	Natriumlaktat
E 326	Kaliumlaktat
E 327	Kalsiumlaktat
E 330	Sitronsyre
E 331	Natriumsitrater
E 332	Kaliumsitrater
E 333	Kalsiumsitrater
E 334	Vinsyre (L(+)-)
E 335	Natriumtartrat
E 336	Kaliumtartrat
E 337	Natriumkaliumtartrat
E 338	Fosforsyre
E 339	Natriumfosfater
E 340	Kaliumfosfater
E 341	Kalsiumfosfater
E 343	Magnesiumfosfater
E 350	Natriummalat
E 351	Kaliummalat
E 352	Kalsiummalat
E 353	Metavinsyre
E 354	Kalsiumtartrat
E 355	Adipinsyre
E 356	Natriumadipat
E 357	Kaliumadipat
E 363	Ravsyre
E 380	Triammoniumsitrater
E 385	Kalsiumdinatriumetylendiamintetraacetat (Kalsiumdinatrium-EDTA)
E 392	Ekstrakter av rosmarin
E 400	Alginsyre
E 401	Natriumalginat
E 402	Kaliumalginat
E 403	Ammoniumalginat
E 404	Kalsiumalginat
E 405	Propylenglykolalginat
E 406	Agar
E 407a	Bearbeidet Eucheuma-tang
E 407	Karragenan
E 410	Johannesbrødkjernemel
E 412	Guarkjernemel
E 413	Tragant
E 414	Gummi arabicum (akasiagummi)
E 415	Xantangummi
E 416	Karayagummi
E 417	Tarakjernemel
E 418	Gellan-gummi
E 422	Glyserol
E 425	Konjac
E 426	Soyabønne-hemicellulose
E 427	Kasjagummi
E 431	Polyoksyetylen(40)stearat
E 432	Polyoksyetylen sorbitanmonolaurat (polysorbat 20)
E 433	Polyoksyetylen sorbitanmonooleat (polysorbat 80)
E 434	Polyoksyetylen sorbitanmonopalmitat (polysorbat 40)
E 435	Polyoksyetylen sorbitanmonostearat (polysorbat 60)
E 436	Polyoksyetylen sorbitantristearat (polysorbat 65)
E 440	Pektiner
E 442	Ammoniumfosfatider
E 444	Sukroseacetatisobutytrat
E 445	Glyserolestere av trekolofonium
E 450	Difosfater
E 451	Trifosfater

<i>E-nummer</i>	<i>Navn</i>
E 452	Polyfosfater
E 459	Beta-syklodekstrin
E 460	Cellulose
E 461	Metylcellulose
E 462	Etylcellulose
E 463	Hydroksypropylcellulose
E 464	Hydroksypropylmetylcellulose
E 465	Etylmetylcellulose
E 466	Karboksymetylcellulose, natriumkarboksymetylcellulose, cellulosegummi
E 468	Kryssbundet natriumkarboksymetylcellulose, kryssbundet cellulosegummi
E 469	Enzymatisk hydrolysert karboksymetylcellulose, enzymatisk hydrolysert cellulosegummi
E 470a	Natrium-, kalium- og kalsiumsalter av fettsyrer
E 470b	Magnesiumsalter av fettsyrer
E 471	Mono- og diglyserider av fettsyrer
E 472a	Eddiksyreestere av mono- og diglyserider av fettsyrer
E 472b	Melkesyreestere av mono- og diglyserider av fettsyrer
E 472c	Sitronsyreestere av mono- og diglyserider av fettsyrer
E 472d	Vinsyreestere av mono- og diglyserider av fettsyrer
E 472e	Mono- og diacetyl vinsyreestere av mono- og diglyserider av fettsyrer
E 472f	Blandede eddik- og vinsyreestere av mono- og diglyserider av fettsyrer
E 473	Sukroseestere av fettsyrer
E 474	Sukroglyserider
E 475	Polyglyserolestere av fettsyrer
E 476	Polyglyserolpolyrisinolat
E 477	Propylenglykolestere av fettsyrer
E 479b	Termisk oksidert soyaolje omsatt med mono- og diglyserider av fettsyrer
E 481	Natriumstearyl-2-laktylat
E 482	Kalsiumstearyl-2-laktylat
E 483	Stearyltartrat
E 491	Sorbitanmonostearat
E 492	Sorbitantristearat
E 493	Sorbitanmonolaurat
E 494	Sorbitanmonooleat
E 495	Sorbitanmonopalmitat
E 500	Natriumkarbonat
E 501	Kaliumkarbonat
E 503	Ammoniumkarbonat
E 504	Magnesiumkarbonat
E 507	Saltsyre
E 508	Kaliumklorid
E 509	Kalsiumklorid
E 511	Magnesiumklorid
E 512	Tinnklorid
E 513	Svovelsyre
E 514	Natriumsulfat
E 515	Kaliumsulfat
E 516	Kalsiumsulfat
E 517	Ammoniumsulfat
E 520	Aluminiumsulfat
E 521	Aluminiumnatriumsulfat
E 522	Aluminiumkaliumsulfat
E 523	Aluminiumammoniumsulfat
E 524	Natriumhydroksid
E 525	Kaliumhydroksid
E 526	Kalsiumhydroksid
E 527	Ammoniumhydroksid
E 528	Magnesiumhydroksid
E 529	Kalsiumoksid
E 530	Magnesiumoksid
E 535	Natriumferrocyanid
E 536	Kaliumferrocyanid

<i>E-nummer</i>	<i>Navn</i>
E 538	Kalsiumferrocyanid
E 541	Natriumaluminiumfosfat, surt
E 551	Silisiumdioksid
E 552	Kalsiumsilikat
E 553a	Magnesiumsilikat
E 553b	Talkum
E 554	Natriumaluminiumsilikat
E 555	Kaliumaluminiumsilikat
E 556	Kalsiumaluminiumsilikat
E 558	Bentonitt
E 559	Aluminiumsilikat (kaolin)
E 570	Fettsyrer
E 574	Glukonsyre
E 575	Glukono-delta-lakton
E 576	Natriumglukonat
E 577	Kaliumglukonat
E 578	Kalsiumglukonat
E 579	Jernglukonat
E 585	Jernlaktat
E 586	4-heksylresorcinol
E 620	Glutaminsyre
E 621	Mononatriumglutamat
E 622	Monokaliumglutamat
E 623	Kalsiumdiglutamat
E 624	Monoammoniumglutamat
E 625	Magnesiumdiglutamat
E 626	Guanylsyre
E 627	Dinatriumguanylat
E 628	Dikaliumguanylat
E 629	Kalsiumguanylat
E 630	Inosinsyre
E 631	Dinatriuminosinat
E 632	Dikaliuminosinat
E 633	Kalsiuminosinat
E 634	Kalsium-5'-ribonukleotider
E 635	Dinatrium-5'-ribonukleotider
E 640	Glysin og dets natriumsalt
E 650	Sinkacetat
E 900	Dimetylpolysiloksan
E 901	Bivoks, hvit og gul
E 902	Candelillavoks
E 903	Karnaubavoks
E 904	Skjellakk
E 905	Mikrokrystallinsk voks
E 907	Hydrogenert poly-1-decen
E 912	Montansyreestere
E 914	Oksidert polyetylenvoks
E 920	L-cystein
E 927b	Karbamid
E 938	Argon
E 939	Helium
E 941	Nitrogen
E 942	Dinitrogen-dioksid
E 943a	Butan
E 943b	Isobutan
E 944	Propan
E 948	Oksygen
E 949	Hydrogen
E 999	Kvillajaekstrakt
E 1103	Invertase
E 1105	Lysozym

<i>E-nummer</i>	<i>Navn</i>
E 1200	Polydektrose
E 1201	Polyvinylpyrrolidon
E 1202	Polyvinylpolypyrrolidon
E 1203	Polyvinylalkohol (PVA)
E 1204	Pullulan
E 1205	Basisk metakrylatkopolymer
E 1404	Oksidert stivelse
E 1410	Monostivelsesfosfat
E 1412	Distivelsesfosfat
E 1413	Fosfatert distivelsesfosfat
E 1414	Acetykert distivelsesfosfat
E 1420	Acetykert stivelse
E 1422	Acetykert distivelsesadipat
E 1440	Hydroksypropylstivelse
E 1442	Hydroksypropylstivelsesfosfat
E 1450	Natriumoktenylsuksinatstivelse
E 1451	Acetykert oksidert stivelse
E 1452	Aluminiumoktenylsuksinatstivelse
E 1505	Trietylsitrat
E 1517	Glyceryldiacetat (diacetin)
E 1518	Glyceryltriacetat (triacetin)
E 1519	Benzylalkohol
E 1520	Propan-1,2-diol (propylenglykol)
E 1521	Polyetylen glykol

1 Benzosyre kan forekomme i visse gjærede produkter framstilt ved en gjæringsprosess i samsvar med god framstillingspraksis.

Del C

Definisjon av grupper av tilsetningsstoffer

1) Gruppe I

<i>E-num- mer</i>	<i>Navn</i>	<i>Spesifikk grenseverdi</i>
E 170	Kalsiumkarbonat	<i>quantum satis</i>
E 260	Eddiksyre	<i>quantum satis</i>
E 261	Kaliumacetat	<i>quantum satis</i>
E 262	Natriumacetat	<i>quantum satis</i>
E 263	Kalsiumacetat	<i>quantum satis</i>
E 270	Melkesyre	<i>quantum satis</i>
E 290	Karbondioksid	<i>quantum satis</i>
E 296	Eplesyre	<i>quantum satis</i>
E 300	Askorbinsyre	<i>quantum satis</i>
E 301	Natriumaskorbat	<i>quantum satis</i>
E 302	Kalsiumaskorbat	<i>quantum satis</i>
E 304	Askorbinsyreester av fettsyrer	<i>quantum satis</i>
E 306	Tokoferolrik ekstrakt	<i>quantum satis</i>
E 307	Alfa-tokoferol	<i>quantum satis</i>
E 308	Gamma-tokoferol	<i>quantum satis</i>
E 309	Delta-tokoferol	<i>quantum satis</i>
E 322	Lecitin	<i>quantum satis</i>
E 325	Natriumlaktat	<i>quantum satis</i>
E 326	Kaliumlaktat	<i>quantum satis</i>
E 327	Kalsiumlaktat	<i>quantum satis</i>
E 330	Sitronsyre	<i>quantum satis</i>
E 331	Natriumsitrater	<i>quantum satis</i>
E 332	Kaliumsitrater	<i>quantum satis</i>
E 333	Kalsiumsitrater	<i>quantum satis</i>
E 334	Vinsyre (L(+)-)	<i>quantum satis</i>
E 335	Natriumtartrat	<i>quantum satis</i>
E 336	Kaliumtartrat	<i>quantum satis</i>

<i>E-num- mer</i>	<i>Navn</i>	<i>Spesifikk grenseverdi</i>
E 337	Natriumkaliumtartrat	<i>quantum satis</i>
E 350	Natriummalat	<i>quantum satis</i>
E 351	Kaliummalat	<i>quantum satis</i>
E 352	Kalsiummalat	<i>quantum satis</i>
E 354	Kalsiumtartrat	<i>quantum satis</i>
E 380	Triammoniumsitratt	<i>quantum satis</i>
E 400	Alginsyre	<i>quantum satis</i> ¹
E 401	Natriumalginat	<i>quantum satis</i> ¹
E 402	Kaliumalginat	<i>quantum satis</i> ¹
E 403	Ammoniumalginat	<i>quantum satis</i> ¹
E 404	Kalsiumalginat	<i>quantum satis</i> ¹
E 406	Agar	<i>quantum satis</i> ¹
E 407	Karragenan	<i>quantum satis</i> ¹
E 407a	Bearbeidet Eucheuma-tang	<i>quantum satis</i> ¹
E 410	Johannesbrødkjernemel	<i>quantum satis</i> ^{1, 2}
E 412	Guarkjernemel	<i>quantum satis</i> ^{1, 2}
E 413	Tragant	<i>quantum satis</i> ¹
E 414	Gummi arabicum (akasiégummi)	<i>quantum satis</i> ¹
E 415	Xantangummi	<i>quantum satis</i> ^{1, 2}
E 417	Tarakjernemel	<i>quantum satis</i> ^{1, 2}
E 418	Gellan-gummi	<i>quantum satis</i> ¹
E 422	Glyserol	<i>quantum satis</i>
E 425	Konjac	10 g/kg, enkeltvis eller i kombinasjon ^{1, 3}
	i) Konjacgummi	
	ii) Konjacglukomannan	
E 440	Pektiner	<i>quantum satis</i> ¹
E 460	Cellulose	<i>quantum satis</i>
E 461	Metylcellulose	<i>quantum satis</i>
E 462	Etylcellulose	<i>quantum satis</i>
E 463	Hydroksypropylcellulose	<i>quantum satis</i>
E 464	Hydroksypropylmetylcellulose	<i>quantum satis</i>
E 465	Etylmetylcellulose	<i>quantum satis</i>
E 466	Karboksymetylcellulose	<i>quantum satis</i>
E 469	Enzymatisk hydrolysert karboksymetylcellulose	<i>quantum satis</i>
E 470a	Natrium-, kalium- og kalsiumsalter av fettsyrer	<i>quantum satis</i>
E 470b	Magnesiumsalter av fettsyrer	<i>quantum satis</i>
E 471	Mono- og diglyserider av fettsyrer	<i>quantum satis</i>
E 472a	Eddiksyreestere av mono- og diglyserider av fettsyrer	<i>quantum satis</i>
E 472b	Melkesyreestere av mono- og diglyserider av fettsyrer	<i>quantum satis</i>
E 472c	Sitronsyreestere av mono- og diglyserider av fettsyrer	<i>quantum satis</i>
E 472d	Vinsyreestere av mono- og diglyserider av fettsyrer	<i>quantum satis</i>
E 472e	Mono- og diacetyl vinsyreestere av mono- og diglyserider av fettsyrer	<i>quantum satis</i>
E 472f	Blandede eddik- og vinsyreestere av mono- og diglyserider av fettsyrer	<i>quantum satis</i>
E 500	Natriumkarbonat	<i>quantum satis</i>
E 501	Kaliumkarbonat	<i>quantum satis</i>
E 503	Ammoniumkarbonat	<i>quantum satis</i>
E 504	Magnesiumkarbonat	<i>quantum satis</i>
E 507	Saltsyre	<i>quantum satis</i>
E 508	Kaliumklorid	<i>quantum satis</i>
E 509	Kalsiumklorid	<i>quantum satis</i>
E 511	Magnesiumklorid	<i>quantum satis</i>
E 513	Svovelsyre	<i>quantum satis</i>
E 514	Natriumsulfat	<i>quantum satis</i>
E 515	Kaliumsulfat	<i>quantum satis</i>

<i>E-num- mer</i>	<i>Navn</i>	<i>Spesifikk grenseverdi</i>
E 516	Kalsiumsulfat	<i>quantum satis</i>
E 524	Natriumhydroksid	<i>quantum satis</i>
E 525	Kaliumhydroksid	<i>quantum satis</i>
E 526	Kalsiumhydroksid	<i>quantum satis</i>
E 527	Ammoniumhydroksid	<i>quantum satis</i>
E 528	Magnesiumhydroksid	<i>quantum satis</i>
E 529	Kalsiumoksid	<i>quantum satis</i>
E 530	Magnesiumoksid	<i>quantum satis</i>
E 570	Fettsyrer	<i>quantum satis</i>
E 574	Glukonsyre	<i>quantum satis</i>
E 575	Glukono-delta-lakton	<i>quantum satis</i>
E 576	Natriumglukonat	<i>quantum satis</i>
E 577	Kaliumglukonat	<i>quantum satis</i>
E 578	Kalsiumglukonat	<i>quantum satis</i>
E 640	Glysin og dets natriumsalt	<i>quantum satis</i>
E 920	L-cystein	<i>quantum satis</i>
E 938	Argon	<i>quantum satis</i>
E 939	Helium	<i>quantum satis</i>
E 941	Nitrogen	<i>quantum satis</i>
E 942	Dinitrogen-dioksid	<i>quantum satis</i>
E 948	Oksygen	<i>quantum satis</i>
E 949	Hydrogen	<i>quantum satis</i>
E 1103	Invertase	<i>quantum satis</i>
E 1200	Polydektrose	<i>quantum satis</i>
E 1404	Oksidert stivelse	<i>quantum satis</i>
E 1410	Monostivelsesfosfat	<i>quantum satis</i>
E 1412	Distivelsesfosfat	<i>quantum satis</i>
E 1413	Fosfatert distivelsesfosfat	<i>quantum satis</i>
E 1414	Acetyleret distivelsesfosfat	<i>quantum satis</i>
E 1420	Acetyleret stivelse	<i>quantum satis</i>
E 1422	Acetyleret distivelsesadipat	<i>quantum satis</i>
E 1440	Hydroksypropylstivelse	<i>quantum satis</i>
E 1442	Hydroksypropyl-distivelsesfosfat	<i>quantum satis</i>
E 1450	Natriumoktenylsuksinatstivelse	<i>quantum satis</i>
E 1451	Acetyleret oksidert stivelse	<i>quantum satis</i>
E 620	Glutaminsyre	10 g/kg, enkeltvis eller i kombinasjon, uttrykt som glutaminsyre
E 621	Mononatriumglutamat	
E 622	Monokaliumglutamat	
E 623	Kalsiumdiglutamat	
E 624	Monoammoniumglutamat	
E 625	Magnesiumdiglutamat	
E 626	Guanylsyre	500 mg/kg, enkeltvis eller i kombinasjon, uttrykt som guanylsyre
E 627	Dinatriumguanylat	
E 628	Dikaliumguanylat	
E 629	Kalsiumguanylat	
E 630	Inosinsyre	
E 631	Dinatriuminosinat	
E 632	Dikaliuminosinat	
E 633	Kalsiuminosinat	
E 634	Kalsium-5'-ribonukleotider	
E 635	Dinatrium-5'-ribonukleotider	
E 420	Sorbitol	<i>Quantum satis</i> (til annen bruk enn som søtstoff)
E 421	Mannitol	
E 953	Isomalt	
E 965	Maltitol	
E 966	Laktitol	

<i>E-nummer</i>	<i>Navn</i>	<i>Spesifikk grenseverdi</i>
E 967	Xylitol	
E 968	Erytritol	

- 1 Skal ikke brukes i minibegre med gelé.
- 2 Skal ikke brukes til framstilling av tørkede næringsmidler som er beregnet på å rehydreres ved inntak.
- 3 Skal ikke brukes i gelévarer.

2) *Gruppe II: Fargestoffer som er tillatt brukt etter quantum satis-prinsippet*

<i>E-nummer</i>	<i>Navn</i>
E 101	Riboflavin
E 140	Klorofyll og klorofylliner
E 141	Klorofyll- og klorofyllin-kobberkompleks
E 150a	Karamell
E 150b	Karamell (kaustisk sulfittprosess)
E 150c	Karamell (ammoniakkprosess)
E 150d	Karamell (ammoniakk-sulfittprosess)
E 153	Vegetabilsk karbon
E 160a	Karotener
E 160c	Paprikaekstrakt
E 162	Rødbetfarge
E 163	Antocyaner
E 170	Kalsiumkarbonat
E 171	Titandioksid
E 172	Jernoksider og hydroksider

3) *Gruppe III: Fargestoffer med kombinert grenseverdi*

<i>E-nummer</i>	<i>Navn</i>
E 100	Kurkumin
E 102	Tartrazin
E 104	Kinolingult
E 110	Paraoransje
E 120	Kochenille, karminsyre, karminer
E 122	Azorubin, karmosin
E 124	Nykockin
E 129	Allurarød AC
E 131	Patentblå V
E 132	Indigokarmin
E 133	Briljantblå FCF
E 142	Grønn S
E 151	Briljantsvart BN, svart PN
E 155	Brun HT
E 160e	Beta-apo-8'-karotenal (C30)
E 161b	Lutein

4) *Gruppe IV: Polyoler*

<i>E-nummer</i>	<i>Navn</i>
E 420	Sorbitol
E 421	Mannitol
E 953	Isomalt
E 965	Maltitol
E 966	Laktitol
E 967	Xylitol
E 968	Erytritol

5) *Andre tilsetningsstoffer som kan reguleres sammen*

- a) E 200–203: Sorbinsyre – sorbater (SA)

<i>E-nummer</i>	<i>Navn</i>
E 200	Sorbinsyre
E 202	Kaliumsorbat
E 203	Kalsiumsorbat

b) E 210–213: Benzosyre – benzoater (BA)

<i>E-nummer</i>	<i>Navn</i>
E 210	Benzosyre
E 211	Natriumbenzoat
E 212	Kaliumbenzoat
E 213	Kalsiumbenzoat

c) E 200–213: Sorbinsyre – sorbater, benzosyre – benzoater (SA + BA)

<i>E-nummer</i>	<i>Navn</i>
E 200	Sorbinsyre
E 202	Kaliumsorbat
E 203	Kalsiumsorbat
E 210	Benzosyre
E 211	Natriumbenzoat
E 212	Kaliumbenzoat
E 213	Kalsiumbenzoat

d) E 200–219: Sorbinsyre – sorbater, benzosyre – benzoater, p-hydroksybenzoater (SA + BA + PHB)

<i>E-nummer</i>	<i>Navn</i>
E 200	Sorbinsyre
E 202	Kaliumsorbat
E 203	Kalsiumsorbat
E 210	Benzosyre
E 211	Natriumbenzoat
E 212	Kaliumbenzoat
E 213	Kalsiumbenzoat
E 214	Etyl-p-hydroksybenzoat
E 215	Natriumetyl-p-hydroksybenzoat
E 218	Metyl-p-hydroksybenzoat
E 219	Natriumetyl-p-hydroksybenzoat

e) E 200–203, E 214–219: Sorbinsyre – sorbater, p-hydroksybenzoater (SA + PHB)

<i>E-nummer</i>	<i>Navn</i>
E 200	Sorbinsyre
E 202	Kaliumsorbat
E 203	Kalsiumsorbat
E 214	Etyl-p-hydroksybenzoat
E 215	Natriumetyl-p-hydroksybenzoat
E 218	Metyl-p-hydroksybenzoat
E 219	Natriumetyl-p-hydroksybenzoat

f) E 214–219: p-hydroksybenzoater (PHB)

<i>E-nummer</i>	<i>Navn</i>
E 214	Etyl-p-hydroksybenzoat
E 215	Natriumetyl-p-hydroksybenzoat
E 218	Metyl-p-hydroksybenzoat
E 219	Natriumetyl-p-hydroksybenzoat

g) E 220–228: Svoveldioksid – sulfitter

<i>E-nummer</i>	<i>Navn</i>
E 220	Svoveldioksid
E 221	Natriumsulfitt
E 222	Natriumhydrogensulfitt
E 223	Natriumdisulfitt
E 224	Kaliumdisulfitt
E 226	Kalsiumsulfitt
E 227	Kalsiumhydrogensulfitt
E 228	Kaliumhydrogensulfitt

h) E 249–250: Nitritter

<i>E-nummer</i>	<i>Navn</i>
E 249	Kaliumnitritt
E 250	Natriumnitritt

i) E 251–252: Nitrater

<i>E-nummer</i>	<i>Navn</i>
E 251	Natriumnitrat
E 252	Kaliumnitrat

j) E 280–283: Propionsyre – propionater

<i>E-nummer</i>	<i>Navn</i>
E 280	Propionsyre
E 281	Natriumpropionat
E 282	Kalsiumpropionat
E 283	Kaliumpropionat

k) E 310–320: Gallater, TBHQ og BHA

<i>E-nummer</i>	<i>Navn</i>
E 310	Propylgallat
E 311	Oktylgallat
E 312	Dodecylgallat
E 319	Tertiær-betylhydrokinon (TBHQ)
E 320	Butylhydroksyanisol (BHA)

l) E 338–341, E 343 og E 450–452: Fosforsyre – fosfater – di-, tri- og polyfosfater

<i>E-nummer</i>	<i>Navn</i>
E 338	Fosforsyre
E 339	Natriumfosfater
E 340	Kaliumfosfater
E 341	Kalsiumfosfater
E 343	Magnesiumfosfater
E 450	Difosfater
E 451	Trifosfater
E 452	Polyfosfater

m) E 355–357: Adipinsyre – adipater

<i>E-nummer</i>	<i>Navn</i>
E 355	Adipinsyre
E 356	Natriumadipat
E 357	Kaliumadipat

n) E 432–436: Polysorbater

<i>E-nummer</i>	<i>Navn</i>
E 432	Polyoksyetylenorbitanmonolaurat (polysorbat 20)
E 433	Polyoksyetylenorbitanmonooleat (polysorbat 80)
E 434	Polyoksyetylenorbitanmonopalmitat (polysorbat 40)
E 435	Polyoksyetylenorbitanmonostearat (polysorbat 60)
E 436	Polyoksyetylenorbitantristearat (polysorbat 65)

o) E 473–474: Sukroseestere av fettsyrer, sucroglyserider

<i>E-nummer</i>	<i>Navn</i>
E 473	Sukroseestere av fettsyrer
E 474	Sucroglyserider

p) E 481–482: Stearyl-2-laktylater

<i>E-nummer</i>	<i>Navn</i>
E 481	Natriumstearyl-2-laktylat
E 482	Kalsiumstearyl-2-laktylat

q) E 491–495: Sorbitanestere

<i>E-nummer</i>	<i>Navn</i>
E 491	Sorbitanmonostearat
E 492	Sorbitantristearat
E 493	Sorbitanmonolaurat
E 494	Sorbitanmonooleat
E 495	Sorbitanmonopalmitat

r) E 520–523: Aluminiumsulfater

<i>E-nummer</i>	<i>Navn</i>
E 520	Aluminiumsulfat
E 521	Aluminiumnatriumsulfat
E 522	Aluminiumkaliumsulfat
E 523	Aluminiumammoniumsulfat

s) E 551–559: Silisiumdioksid – silikater

<i>E-nummer</i>	<i>Navn</i>
E 551	Silisiumdioksid
E 552	Kalsiumsilikat
E 553a	Magnesiumsilikat
E 553b	Talkum
E 554	Natriumaluminiumsilikat
E 555	Kaliumaluminiumsilikat
E 556	Kalsiumaluminiumsilikat
E 559	Aluminiumsilikat (kaolin)

t) E 620–625: Glutaminsyre – glutamater

<i>E-nummer</i>	<i>Navn</i>
E 620	Glutaminsyre
E 621	Mononatriumglutamat
E 622	Monokaliumglutamat
E 623	Kalsiumdiglutamat
E 624	Monoammoniumglutamat
E 625	Magnesiumdiglutamat

u) E 626–635: Ribonukleotider

<i>E-nummer</i>	<i>Navn</i>
E 626	Guanylsyre
E 627	Dinatriumguanylat
E 628	Dikaliumguanylat
E 629	Kalsiumguanylat
E 630	Inosinsyre
E 631	Dinatriuminosinat
E 632	Dikaliuminosinat
E 633	Kalsiuminosinat
E 634	Kalsium-5'-ribonukleotider
E 635	Dinatrium-5'-ribonukleotider

*Del D**Næringsmiddelkategorier*

<i>Nummer</i>	<i>Navn</i>
0.	<i>Alle næringsmiddelkategorier</i>
01.	<i>Melkeprodukter og melkeprodukterstatninger</i>
01.1	Pasteurisert og sterilisert (herunder UHT-behandlet) melk som ikke er tilsatt aroma
01.2	Gjærede melkeprodukter ikke tilsatt aroma, herunder naturlig kjernemelk ikke tilsatt aroma (unntatt sterilisert kjernemelk), som ikke er varmebehandlet etter gjæring
01.3	Gjærede melkeprodukter ikke tilsatt aroma, som er varmebehandlet etter gjæring
01.4	Gjærede melkeprodukter tilsatt aroma, herunder varmebehandlede produkter
01.5	Inndampet melk som definert i direktiv 2001/114/EF
01.6	Fløte og fløtepulver
01.6.1	Pasteurisert fløte ikke tilsatt aroma (unntatt fløte med redusert fettinnhold)

<i>Nummer</i>	<i>Navn</i>
01.6.2	Fløteprodukter ikke tilsatt aroma, gjæret med levende mikroorganismer, samt erstatningsprodukter, med et fettinnhold under 20 %
01.6.3	Annen fløte
01.7	Ost og osteprodukter
01.7.1	Umodnet ost, unntatt produkter som omfattes av kategori 16
01.7.2	Modnet ost
01.7.3	Spiselig osteskorpe
01.7.4	Mysost
01.7.5	Smelteost
01.7.6	Osteprodukter (unntatt produkter som omfattes av kategori 16)
01.8	Melkeprodukterstatninger, herunder hvitemidler til drikker
02.	<i>Fett og olje samt fett- og oljeemulsjoner</i>
02.1	Hovedsakelig vannfrie fettstoffer og oljer (unntatt vannfritt melkefett)
02.2	Fett- og oljeemulsjoner, hovedsakelig av typen vann i olje
02.2.1	Smør, konsentrert smør, smørrolje og vannfritt melkefett
02.2.2	Andre fett- og oljeemulsjoner, herunder smørbart fett som definert i forordning (EF) nr. 1234/2007, og flytende emulsjoner
02.3	Vegetabilsk olje i sprayform
03.	<i>Spiseis</i>
04.	<i>Frukt og grønnsaker</i>
04.1	Ubearbeidede frukter og grønnsaker
04.1.1	Hele friske frukter og grønnsaker
04.1.2	Skerlte, snittede og revne frukter og grønnsaker
04.1.3	Fryste frukter og grønnsaker
04.2	Bearbeidede frukter og grønnsaker
04.2.1	Tørkede frukter og grønnsaker
04.2.2	Frukt og grønnsaker i eddik, olje eller saltlake
04.2.3	Frukt og grønnsaker på boks eller glass
04.2.4	Bearbeidede produkter av frukt og grønnsaker, unntatt produkter som omfattes av kategori 5.4
04.2.4.1	Bearbeidede produkter av frukt og grønnsaker, unntatt kompott
04.2.4.2	Kompott, unntatt produkter som omfattes av kategori 16
04.2.5	Syltetøy, gelé, marmelade og lignende produkter
04.2.5.1	Syltetøy ekstra og gelé ekstra, som definert i direktiv 2001/113/EF
04.2.5.2	Syltetøy, gelé, marmelade og kastanjepuré, som definert i direktiv 2001/113/EF
04.2.5.3	Andre smørbare produkter av frukt eller grønnsaker
04.2.5.4	Nøttesmør og smørbare nøtteprodukter
04.2.6	Bearbeidede potetprodukter
05.	<i>Sukkervarer</i>
05.1	Kakao- og sjokoladeprodukter som omfattes av direktiv 2000/36/EF
05.2	Andre sukkervarer, herunder svært små pastiller for frisk pust
05.3	Tyggegummi
05.4	Pynt, overtrekk og fyll, unntatt fruktbasert fyll som omfattes av kategori 4.2.4
06.	<i>Korn og kornprodukter</i>
06.1	Hele korn, knekte eller i flak
06.2	Mel og andre malte produkter samt stivelse
06.2.1	Mel
06.2.2	Stivelse
06.3	Frokostkorn
06.4	Pasta
06.4.1	Fersk pasta
06.4.2	Tørrpasta
06.4.3	Forkokt fersk pasta
06.4.4	Potetgnocchi
06.4.5	Fyll til pasta (ravioli og lignende)
06.5	Nudler
06.6	Røre
06.7	Forkokt eller bearbeidet korn
07.	<i>Bakervarer</i>
07.1	Brød og rundstykker
07.1.1	Brød framstilt utelukkende av hvetemel, vann, gjær eller surdeig samt salt

<i>Nummer</i>	<i>Navn</i>
07.1.2	<i>Pain courant français, friss búzakenyér, fehér és félbarna kenyerek</i>
07.2	Fine bakervarer
08.	<i>Kjøtt</i>
08.1	Ubearbeidet kjøtt
08.1.1	Ubearbeidet kjøtt, unntatt tilberedt kjøtt som definert i forordning (EF) nr. 853/2004
08.1.2	Tilberedt kjøtt som definert i forordning (EF) nr. 853/2004
08.2	Bearbeidet kjøtt
08.2.1	Ikke-varmebehandlet bearbeidet kjøtt
08.2.2	Varmebehandlet bearbeidet kjøtt
08.2.3	Tarmer samt overtrekk og pynt til kjøtt
08.2.4	Tradisjonelt saltede kjøttprodukter som er omfattet av særlige bestemmelser om nitritter og nitrater
08.2.4.1	Tradisjonelle produkter saltet i bad (kjøttproduktene nedsenkes i en løsning som inneholder nitritter og/eller nitrater, salt og andre bestanddeler)
08.2.4.2	Tradisjonelle tørrsaltede produkter (tørrsaltingen innebærer tørr påføring av en saltblanding som inneholder nitritter og/eller nitrater, salt og andre bestanddeler, på kjøttets overflate, etterfulgt av en periode med stabilisering/modning)
08.2.4.3	Andre tradisjonelt saltede produkter (saltbad og tørrsalting i kombinasjon, eller salting der nitratt og/eller nitrat inngår i et sammensatt produkt, eller der saltløsningen sprøytes inn i produktet før koking)
09.	<i>Fisk og fiskerivarer</i>
09.1	Ubearbeidet fisk og ubearbeidede fiskerivarer
09.1.1	Ubearbeidet fisk
09.1.2	Ubearbeidede bløtdyr og krepsdyr
09.2	Bearbeidet fisk og bearbeidede fiskerivarer, herunder bløtdyr og krepsdyr
09.3	Fiskerogn
10.	<i>Egg og eggprodukter</i>
10.1	Ubearbeidede egg
10.2	Bearbeidede egg og eggprodukter
11.	<i>Sukker, sirup, honning og bordsøtningmidler</i>
11.1	Sukker og sirup som definert i direktiv 2001/111/EF
11.2	Andre former for sukker og sirup
11.3	Honning som definert i direktiv 2001/110/EF
11.4	Bordsøtningmidler
11.4.1	Bordsøtningmidler i flytende form
11.4.2	Bordsøtningmidler i pulverform
11.4.3	Bordsøtningmidler i tablettform
12.	<i>Salt, krydder, supper, sauser, salater og proteinprodukter</i>
12.1	Salt og salterstatninger
12.1.1	Salt
12.1.2	Salterstatninger
12.2	Urter, krydder, smaksingredienser
12.2.1	Urter og krydder
12.2.2	Smaksingredienser
12.3	Eddik
12.4	Sennep
12.5	Supper og buljonger
12.6	Sauser
12.7	Salater og salt smørepålegg
12.8	Gjær og gjærprodukter
12.9	Proteinprodukter, unntatt produkter som omfattes av kategori 1.8
13.	<i>Næringsmidler til bruk ved spesielle ernæringsmessige behov, som definert i direktiv 2009/39/EF</i>
13.1	Næringsmidler beregnet på spedbarn og småbarn
13.1.1	Morsmelkerstatning som definert i kommisjonsdirektiv 2006/141/EF ¹
13.1.2	Tilskuddsblandinger som definert i direktiv 2006/141/EF
13.1.3	Bearbeidede kornbaserte næringsmidler og barnemat for spedbarn og småbarn som definert i direktiv 2006/125/EF ²
13.1.4	Andre næringsmidler til småbarn
13.1.5	Næringsmidler til spesielle medisinske formål for spedbarn og småbarn, som definert i kommisjonsdirektiv 1999/21/EF, ³ og spesialprodukter til spedbarn

<i>Nummer</i>	<i>Navn</i>
13.1.5.1	Næringsmidler til spesielle medisinske formål for spedbarn og spesialprodukter til spedbarn
13.1.5.2	Næringsmidler til spesielle medisinske formål for spedbarn og småbarn, som definert i direktiv 1999/21/EF
13.2	Næringsmidler til spesielle medisinske formål, som definert i direktiv 1999/21/EF (unntatt produkter fra næringsmiddelkategori 13.1.5)
13.3	Næringsmidler til slanking beregnet på å erstatte det samlede daglige næringsinntaket eller ett enkelt måltid (hele eller deler av den daglige kosten)
13.4	Næringsmidler for personer med glutenallergi, som definert i kommisjonsforordning (EF) nr. 41/2009 ⁴
14.	<i>Drikker</i>
14.1	Alkoholfriske drikker
14.1.1	Vann, herunder naturlig mineralvann som definert i direktiv 2009/54/EF, kildevann og alt annet vann som er tappet på flaske eller emballert
14.1.2	Fruktjuice som definert i direktiv 2001/112/EF, og grønnssaksjuice
14.1.3	Fruktnektar som definert i rådsdirektiv 2001/112/EF, grønnssaksnektar og lignende produkter
14.1.4	Aromatiserte drikker
14.1.5	Kaffe, te, urtete og fruktte, sikori; ekstrakter av te, urtete, fruktte og sikori; bearbeidede produkter av te, urter, frukt og korn til uttrekk, samt blandinger og lettløselige pulverpreparater av disse produktene
14.1.5.1	Kaffe og kaffeekstrakter
14.1.5.2	Annet
14.2	Alkoholholdige drikker og tilsvarende drikker uten alkohol eller med lavt alkoholinnhold
14.2.1	Øl og maldrikker
14.2.2	Vin og andre produkter som definert i forordning (EF) nr. 1234/2007, og tilsvarende drikker uten alkohol
14.2.3	Eplesider og pæresider
14.2.4	Fruktvin og <i>made wine</i>
14.2.5	Mjød
14.2.6	Alkoholsterke drikker som definert i forordning (EF) nr. 110/2008
14.2.7	Aromatiserte vinbaserte produkter som definert i forordning (EØF) nr. 1601/91
14.2.7.1	Aromatiserte viner
14.2.7.2	Aromatiserte vinbaserte drikker
14.2.7.3	Aromatiserte cocktails av vinprodukter
14.2.8	Andre alkoholholdige drikker, herunder blandinger av alkoholholdige drikker med alkoholfriske drikker og alkoholsterke drikker med et alkoholinnhold på under 15 %
15.	<i>Spiseferdige snacks</i>
15.1	Snacks basert på poteter, korn, mel eller stivelse
15.2	Bearbeidede nøtter
16.	<i>Desserter, unntatt produkter som omfattes av kategori 1, 3 og 4</i>
17.	<i>Kosttilskudd som definert i europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/46/EF,⁵ unntatt kosttilskudd til spedbarn og småbarn</i>
17.1	Kosttilskudd i fast form, herunder kapsler, tabletter og lignende, men ikke i tyggbar form
17.2	Kosttilskudd i flytende form
17.3	Kosttilskudd i form av sirup eller i tyggbar form
18.	<i>Bearbeidede næringsmidler som ikke omfattes av kategori 1 til 17, unntatt næringsmidler til spedbarn og småbarn</i>

1 EUT L 401 av 30.12.2006, s. 1.

2 EUT L 339 av 6.12.2006, s. 16.

3 EFT L 91 av 7.4.1999, s. 29.

4 EUT L 16 av 21.1.2009, s. 3.

5 EFT L 183 av 12.7.2002, s. 51.

Del E

Tilsetningsstoffer godkjent for bruk i ulike næringsmiddelkategorier og vilkår for bruken

Trykk her for å lese del E:

◀ M2

Vedlegg III skal lyde:

▶ M3

Vedlegg III

Unionsliste over tilsetningsstoffer, herunder bærere, som kan brukes i tilsetningsstoffer, enzymer, aromaer og næringsstoffer i næringsmidler, og vilkårene for bruken av dem

Definisjoner

1. For dette vedleggs formål menes med «næringsstoffer» vitaminer, mineraler og andre stoffer som tilsettes for ernæringsformål, i tillegg til stoffer som tilsettes for fysiologiske formål, som omfattes av forordning (EF) nr. 1925/2006, direktiv 2002/46/EF, direktiv 2009/39/EF og forordning (EF) nr. 953/2009.
2. For dette vedleggs formål menes med «preparat» en utforming som består av ett eller flere tilsetningsstoffer i næringsmidler, næringsmiddelenszymer og/eller næringsstoffer som er iblandet stoffer som f.eks. tilsetningsstoffer i næringsmidler og/eller andre næringsmiddelingsredienser for å forenkle lagring, salg, standardisering, fortynning eller oppløsning.

Del 1

Bærere i tilsetningsstoffer i næringsmidler

Bærerens E-nummer	Bærerens navn	Grenseverdi	Tilsetningsstoffer i næringsmidler som bæreren kan tilsettes i
E 1520	Propan-1,2-diol (propylenglykol)	1 000 mg/kg i ferdig næringsmiddel (som overføring)*	Fargestoffer, emulgatorer og antioksidanter
E 422	Glyserol	<i>quantum satis</i>	Alle tilsetningsstoffer
E 420	Sorbitol		
E 421	Mannitol		
E 953	Isomalt		
E 965	Maltitol		
E 966	Laktitol		
E 967	Xylitol		
E 968	Erytritol		
E 400 – E 404	Alginsyre – alginater (del 6 tabell 7)		
E 405	Propylenglykolalginat		
E 406	Agar		
E 407	Karragenan		
E 410	Johannesbrødkjernemel		
E 412	Guarkjernemel		
E 413	Tragant		
E 414	Gummi arabicum (akasiegummi)		
E 415	Xantangummi		
E 440	Pektiner		
E 432 – E 436	Polysorbater (del 6 tabell 4)	<i>quantum satis</i>	Skumdempende middel
E 442	Ammoniumfosfatid	<i>quantum satis</i>	Antioksidanter
E 460	Cellulose	<i>quantum satis</i>	Alle tilsetningsstoffer
E 461	Metylcellulose		
E 462	Etylcellulose		
E 463	Hydroksypropylcellulose		
E 464	Hydroksypropylmetylcellulose		
E 465	Etylmetylcellulose		
E 466	Karboksymetylcellulose, natriumkarboksymetylcellulose, cellulosegummi		
E 322	Lecitiner	<i>quantum satis</i>	Fargestoffer og antioksidanter som er løselige i fett
E 432 – E 436	Polysorbater (del 6 tabell 4)		
E 470b	Magnesiumsalter av fettsyrer		
E 471	Mono- og diglyserider av fettsyrer		
E 472a	Eddiksyreestere av mono- og diglyserider av fettsyrer		
E 472c	Sitronsyreestere av mono- og diglyserider av fettsyrer		

Bærerens E-nummer	Bærerens navn	Grenseverdi	Tilsetningsstoffer i næringsmidler som bæreren kan tilsettes i
E 472e	Mono- og diacetylvinysyreestere av mono- og diglyserider av fettsyrer		
E 473	Sukroseestere av fettsyrer		
E 475	Polyglyserolestere av fettsyrer		
E 491 – E 495	Sorbitanestere (del 6 tabell 5)	<i>quantum satis</i>	Fargestoffer og skumdempende middel
E 1404	Oksidert stivelse	<i>quantum satis</i>	Alle tilsetningsstoffer
E 1410	Monostivelsesfosfat		
E 1412	Distivelsesfosfat		
E 1413	Fosfatert distivelsesfosfat		
E 1414	Acetyllert distivelsesfosfat		
E 1420	Acetyllert stivelse		
E 1422	Acetyllert distivelsesadipat		
E 1440	Hydroksypropylstivelse		
E 1442	Hydroksypropyldistivelsesfosfat		
E 1450	Natriumoktenylsuksinatstivelse		
E 1451	Acetyllert oksidert stivelse		
E 170	Kalsiumkarbonat		
E 263	Kalsiumacetat		
E 331	Natriumsitrater		
E 332	Kaliumsitrater		
E 341	Kalsiumfosfater		
E 501	Kaliumkarbonat		
E 504	Magnesiumkarbonat		
E 508	Kaliumklorid		
E 509	Kalsiumklorid		
E 511	Magnesiumklorid		
E 514	Natriumsulfater		
E 515	Kaliumsulfater		
E 516	Kalsiumsulfater		
E 517	Ammoniumsulfater		
E 577	Kaliumglukonat		
E 640	Glysin og dets natriumsalt		
E 1505 (1)	Trietylsitrat		
E 1518 (1)	Glyceryltriacetat (triacetin)		
E 551	Silisiumdioksid	<i>quantum satis</i>	Emulgatorer og fargestoffer
E 552	Kalsiumsilikat		
E 553b	Talkum	50 mg/kg i fargepreparatet	Fargestoffer
E 901	Bivoks, hvit og gul	<i>quantum satis</i>	Fargestoffer
E 1200	Polydekstrose	<i>quantum satis</i>	Alle tilsetningsstoffer
E 1201	Polyvinylpyrrolidon	<i>quantum satis</i>	Søtstoffer
E 1202	Polyvinylpolypyrrolidon		
E 322	Lecitiner	<i>quantum satis</i>	Overflatebehandlingsmiddel for frukt
E 432 – E 436	Polysorbater		
E 470a	Natrium-, kalium- og kalsiumsalter av fettsyrer		
E 471	Mono- og diglyserider av fettsyrer		
E 491 – E 495	Sorbitanestere		
E 570	Fettsyrer		
E 900	Dimetylpolysiloksan		
E 1521	Polyetylglykol	<i>quantum satis</i>	Søtstoffer
E 425	Konjac	<i>quantum satis</i>	Alle tilsetningsstoffer
E 459	Beta-syklodekstrin	1 000 mg/kg i det ferdige næringsmiddelet	Alle tilsetningsstoffer

Bærerens E-nummer	Bærerens navn	Grenseverdi	Tilsetningsstoffer i næringsmidler som bæreren kan tilsettes i
E 468	Kryssbundet natriumkarboksymetylcellulose Kryssbundet cellulosegummi	<i>quantum satis</i>	Søtstoffer
E 469	Enzymatisk hydrolysert karboksymetylcellulose Enzymatisk hydrolysert cellulosegummi	<i>quantum satis</i>	Alle tilsetningsstoffer
E 555	Kaliumaluminiumsilikat	90 % i forhold til pigmentet	I E 171 titandioksid og E 172 jernoksider og hydroksider

* Grenseverdi fra alle kilder i næringsmidler: 3 000 mg/kg (hver for seg eller sammen med E 1505, E 1517 og E 1518). I drikker, unntatt i fløtelikører, skal grenseverdien for E 1520 være 1 000 mg/l fra alle kilder.

Del 2

Andre tilsetningsstoffer i næringsmidler enn bærere i tilsetningsstoffer i næringsmidler *

Det tilsatte tilsetningsstoffets E-nummer	Det tilsatte tilsetningsstoffets navn	Grenseverdi	Tilsetningsstoffpreparater som tilsetningsstoffet kan tilsettes
Tabell 1		<i>quantum satis</i>	Alle tilsetningsstoffpreparater
E 200 – E 203	Sorbinsyre – sorbater (del 6 tabell 2)	1 500 mg/kg til sammen eller hver for seg i preparatet, 15 mg/kg i sluttproduktet, uttrykt som fri syre	Fargepreparater
E 210	Benzosyre		
E 211	Natriumbenzoat		
E 212	Kaliumbenzoat		
E 220 – E 228	Svoveldioksid – sulfitter (del 6 tabell 3)	100 mg/kg i preparatet og 2 mg/kg uttrykt som O ₂ S i sluttproduktet som beregnet	Fargepreparater (unntatt E 163 antocyaner, E 150b karamell (kaustisk sulfittprosess) og E 150d karamell (ammoniakk-sulfittprosess)**)
E 320	Butylhydroksyanisol (BHA)	20 mg/kg til sammen eller hver for seg (uttrykt i forhold til fettmengden) i preparatet, 0,4 mg/kg i sluttproduktet (til sammen eller hver for seg)	Emulgatorer som inneholder fettsyrer
E 321	Butylhydroksytoluen (BHT)		
E 338	Fosforsyre	40 000 mg/kg til sammen eller hver for seg i preparatet (uttrykt som P ₂ O ₅)	Preparater av fargestoffet E 163 antocyaner
E 339	Natriumfosfater		
E 340	Kaliumfosfater		
E 343	Magnesiumfosfater		
E 450	Difosfater		
E 451	Trifosfater		
E 341	Kalsiumfosfater	40 000 mg/kg i preparatet (uttrykt som P ₂ O ₅) 10 000 mg/kg i preparatet (uttrykt som P ₂ O ₅) 10 000 mg/kg i preparatet (uttrykt som P ₂ O ₅)	Farge- og emulgatorpreparater Polyolpreparater E 412 guarkjernemel
E 392	Ekstrakter av rosmarin	1 000 mg/kg i preparatet, 5 mg/kg i sluttproduktet uttrykt som summen av karnosinsyre og karnosol	Fargepreparater

<i>Det tilsatte tilsetningsstoffets E-nummer</i>	<i>Det tilsatte tilsetningsstoffets navn</i>	<i>Grenseverdi</i>	<i>Tilsetningsstoffpreparater som tilsetningsstoffet kan tilsettes</i>
E 416	Karayagummi	50 000 mg/kg i preparatet, 1 mg/kg i sluttproduktet	Fargepreparater
E 432 – E 436	Polysorbater	<i>quantum satis</i>	Fargepreparater, antioksidanter som er løselige i fett og overflatebehandlingsmiddel for frukt
E 473	Sukroseestere av fettsyrer	<i>quantum satis</i>	Fargepreparater og antioksidanter som er løselige i fett
E 475	Sukroseestere av fettsyrer	<i>quantum satis</i>	Fargepreparater og antioksidanter som er løselige i fett
E 476	Polyglyserolpolyrisinolat	50 000 mg/kg i preparatet, 500 mg/kg i ferdig næringsmiddel	Som emulgator i fargepreparater som brukes i: Surimi og japanske fiskeprodukter (kamaboko) (E 120 kochenille, karminsyre, karminer) Kjøttprodukter, fiskepateer og bearbejdede produkter av frukt som brukes i aromatiserte melkeprodukter og desserter (E 163 antocyaner, E 100 kurkumin og E 120 kochenille, karminsyre, karminer)
E 491 – E 495	Sorbitanestere (del 6 tabell 5)	<i>quantum satis</i>	Fargepreparater, skumdempende middel og overflatebehandlingsmiddel for frukt
E 551	Silisiumdioksid	50 000 mg/kg i preparatet 10 000 mg/kg i preparatet	Tørrpulverpreparater av fargestoffer E 508 kaliumklorid og E 412 preparater av guarbjergemel
E 551	Silisiumdioksid	50 000 mg/kg i preparatet	Tørrpulverpreparater av emulgatorer
E 552	Kalsiumsilikat		
E 551	Silisiumdioksid	10 000 mg/kg i preparatet	Tørrpulverpreparater av polyoler
E 552	Kalsiumsilikat		
E 553a	Magnesiumsilikat		
E 553b	Talkum		
E 900	Dimetylpolysiloksan	200 mg/kg i preparatet, 0,2 mg/l i ferdig næringsmiddel	Fargepreparater av E 160a karotener, E 160b annatto, bixin, norbixin, E 160c paprikaekstrakt, capsantin, capsorubin, E 160d lykopen og E 160e beta-apo-8'-karotenal
E 903	Karnaubavoks	130 000 mg/kg i preparatet, 1 200 mg/kg i sluttproduktet fra alle kilder	Som stabilisator i preparater av søtstoffer og/eller syrer beregnet på bruk i tyggegummi

* Unntatt enzymer godkjent som tilsetningsstoffer i næringsmidler.

** E 163 antocyaner kan inneholde inntil 100 000 mg/kg sulfitt. E 150b karamell (kaustisk sulfittprosess) og E 150d karamell (ammoniakk-sulfittprosess) kan inneholde inntil 2 000 mg/kg i henhold til renhetskriteriene (direktiv 2008/128/EF).

Merknad: Generelle regler for bruksvilkår for tilsetningsstoffer i næringsmidler i del 2.

- (1) Tilsetningsstoffer i næringsmidler oppført i tabell 1 i del 6 i dette vedlegg og som generelt er tillatt for bruk i næringsmidler i henhold til «quantum satis»-prinsippet i vedlegg II del C(1) gruppe 1, er oppført som tilsetningsstoffer (unntatt til bruk som bærere) i tilsetningsstoffer i henhold til «quantum satis»-prinsippet med mindre annet er angitt.

- (2) For fosfater og silikater er det bare fastsatt grenseverdier for innholdet i tilsetningsstoffpreparatet og ikke i det ferdige næringsmiddelet.
- (3) For alle andre tilsetningsstoffer med tallfestet ADI er det fastsatt grenseverdier for tilsetningsstoffpreparatet og det ferdige næringsmiddelet.
- (4) Ingen tilsetningsstoffer er godkjent for bruk som farge, søtstoff eller smaksforsterker.

Del 3

Tilsetningsstoffer i næringsmidler, herunder bærere i næringsmiddelenzymer*

Det tilsatte tilsetningsstoffets E-nummer	Det tilsatte tilsetningsstoffets navn	Grenseverdi i enzympreparat	Grenseverdi i ferdig næringsmiddel unntatt drikker	Grenseverdi i drikker	Kan brukes som bærer?
E 170	Kalsiumkarbonat	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 200	Sorbinsyre	20 000 mg/kg (hver for seg eller sammen, uttrykt som fri syre)	20 mg/kg	10 mg/l	
E 202	Kaliumsorbat				
E 210	Benzosyre	5 000 mg/kg (hver for seg eller sammen, uttrykt som fri syre) 12 000 mg/kg i løype	1,7 mg/kg 5 mg/kg i ost der løype er brukt	0,85 mg/l 2,5 mg/l i mysebaserte drikker der løype er brukt	
E 211	Natriumbenzoat				
E 214	Etyl-p-hydroksybenzoat	2 000 mg/kg (hver for seg eller sammen, uttrykt som fri syre)	2 mg/kg	1 mg/l	
E 215	Natriumetyl-p-hydroksybenzoat				
E 218	Metyl-p-hydroksybenzoat				
E 219	Natriummetyl-p-hydroksybenzoat				
E 220	Svoveldioksid	2 000 mg/kg (hver for seg eller sammen, uttrykt som SO ₂) 5 000 mg/kg bare i næringsmiddelenzymer for brygging 6 000 mg/kg bare for beta-amylase for bygg 10 000 mg/kg bare for papain i fast form	2 mg/kg	2 mg/l	
E 221	Natriumsulfitt				
E 222	Natriumhydrogensulfitt				
E 223	Natriummetadisulfitt				
E 224	Kaliumdisulfitt				
E 250	Natriumnitritt	500 mg/kg	0,01 mg/kg	Brukes ikke	
E 260	Eddiksyre	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 261	Kaliumacetat	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	
E 262	Natriumacetat	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	
E 263	Kalsiumacetat	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	
E 270	Melkesyre	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 281	Natriumpropionat	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	50 mg/l	
E 290	Karbondioksid	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	
E 296	Eplesyre	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 300	Askorbinsyre	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 301	Natriumaskorbat	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 302	Kalsiumaskorbat	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 304	Askorbinsyreestere av fettsyrer	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	

<i>Det tilsatte tilsetningsstoffets E-nummer</i>	<i>Det tilsatte tilsetningsstoffets navn</i>	<i>Grenseverdi i enzympreparat</i>	<i>Grenseverdi i ferdig næringsmiddel unntatt drikker</i>	<i>Grenseverdi i drikker</i>	<i>Kan brukes som bærer?</i>
E 306	Tokoferolrikt ekstrakt	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	
E 307	Alfa-tokoferol	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	
E 308	Gamma-tokoferol	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	
E 309	Delta-tokoferol	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	
E 322	Lecitiner	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 325	Natriumlaktat	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	
E 326	Kaliumlaktat	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	
E 327	Kalsiumlaktat	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 330	Sitronsyre	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 331	Natriumsitrater	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 332	Kaliumsitrater	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 333	Kalsiumsitrater	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	
E 334	Vinsyre (L(+)-)	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	
E 335	Natriumtartrat	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 336	Kaliumtartrat	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 337	Natriumkaliumtartrat	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	
E 350	Natriummalat	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 338	Fosforsyre	10 000 mg/kg (uttrykt som P ₂ O ₂)	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	
E 339	Natriumfosfater	50 000 mg/kg (hver for seg eller sammen, uttrykt som P ₂ O ₂)	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 340	Kaliumfosfater				
E 341	Kalsiumfosfater				
E 343	Magnesiumfosfater				
E 351	Kaliummalat	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 352	Kalsiummalat	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 354	Kalsiumtartrat	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	
E 380	Triammoniumsitrater	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	
E 400	Alginsyre	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 401	Natriumalginat	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 402	Kaliumalginat	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 403	Ammoniumalginat	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	
E 404	Kalsiumalginat	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 406	Agar	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 407	Karragenan	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 407a	Bearbeidet Eucheuma-tang	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	
E 410	Johannesbrødkjerne mel	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 412	Guarkjernemel	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 413	Tragant	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 414	Gummi arabicum	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 415	Xantangummi	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 417	Tarakjernemel	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 418	Gellan-gummi	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 420	Sorbitol	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 421	Mannitol	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 422	Glyserol	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 440	Pektiner	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 450	Difosfater	50 000 mg/kg (hver for seg eller sammen, uttrykt som P ₂ O ₂)	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	
E 451	Trifosfater				

<i>Det tilsatte tilsetningsstoffets E-nummer</i>	<i>Det tilsatte tilsetningsstoffets navn</i>	<i>Grenseverdi i enzympreparat</i>	<i>Grenseverdi i ferdig næringsmiddel unntatt drikker</i>	<i>Grenseverdi i drikker</i>	<i>Kan brukes som bærer?</i>
E 452	Polyfosfater				
E 460	Cellulose	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 461	Metylcellulose	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 462	Etylcellulose	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	
E 463	Hydroksypropylcellulose	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 464	Hydroksypropylmetylcellulose	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 465	Etylmetylcellulose	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	
E 466	Karboksymetylcellulose	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
	Natriumkarboksymetylcellulose				
	Cellulosegummi				
E 469	Enzymatisk hydrolysert karboksymetylcellulose	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	
E 470a	Natrium-, kalium- og kalsiumsalter av fettsyrer	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	
E 470b	Magnesiumsalter av fettsyrer	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	
E 471	Mono- og diglyserider av fettsyrer	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 472a	Eddiksyreestere av mono- og diglyserider av fettsyrer	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 472b	Melkesyreestere av mono- og diglyserider av fettsyrer	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 472c	Sitronsyreestere av mono- og diglyserider av fettsyrer	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 472d	Vinsyreestere av mono- og diglyserider av fettsyrer	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 472e	Mono- og diacetylvinsyreestere av mono- og diglyserider av fettsyrer	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 472f	Blandede eddik- og vinsyreestere av mono- og diglyserider av fettsyrer	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 473	Sukroseestere av fettsyrer	50 000 mg/kg	50 mg/kg	25 mg/l	Ja, bare som bærer
E 500	Natriumkarbonat	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja

<i>Det tilsatte tilsetningsstoffets E-nummer</i>	<i>Det tilsatte tilsetningsstoffets navn</i>	<i>Grenseverdi i enzympreparat</i>	<i>Grenseverdi i ferdig næringsmiddel unntatt drikker</i>	<i>Grenseverdi i drikker</i>	<i>Kan brukes som bærer?</i>
E 501	Kaliumkarbonat	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja, bare E 501 (i) kaliumkarbonat
E 503	Ammoniumkarbonat	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 504	Magnesiumkarbonat	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 507	Saltsyre	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 508	Kaliumklorid	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 509	Kalsiumklorid	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 511	Magnesiumklorid	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 513	Svovelsyre	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 514	Natriumsulfater	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja, bare E 514 (i) natriumsulfat
E 515	Kaliumsulfater	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 516	Kalsiumsulfater	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 517	Ammoniumsulfater	100 000 mg/kg	100 mg/kg	50 mg/l	Ja
E 524	Natriumhydroksid	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	
E 525	Kaliumhydroksid	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 526	Kalsiumhydroksid	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 527	Ammoniumhydroksid	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 528	Magnesiumhydroksid	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 529	Kalsiumoksid	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 530	Magnesiumoksid	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	
E 551	Silisiumdioksid	50 000 mg/kg i tørrpulverpreparatet	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 570	Fettsyrer	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	
E 574	Glukonsyre	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 575	Glukono-delta-lakton	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 576	Natriumglukonat	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	
E 577	Kaliumglukonat	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	
E 578	Kalsiumglukonat	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 640	Glysin og dets natriumsalt	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	
E 920	L-Cystein	10 000 mg/kg	10 mg/kg	5 mg/l	
E 938	Argon	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	
E 939	Helium	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	
E 941	Nitrogen	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	
E 942	Dinitrogenoksid	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	
E 948	Oksygen	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	
E 949	Hydrogen	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	
E 965	Maltitol	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 966	Laktitol	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja (bare som bærer)
E 967	Xylitol	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja (bare som bærer)
E 1200	Polydektrose	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 1404	Oksidert stivelse	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 1410	Monostivelsesfosfat	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 1412	Distivelsesfosfat	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 1413	Fosfatert distivelsesfosfat	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja

<i>Det tilsatte tilsetningsstoffets E-nummer</i>	<i>Det tilsatte tilsetningsstoffets navn</i>	<i>Grenseverdi i enzympreparat</i>	<i>Grenseverdi i ferdig næringsmiddel unntatt drikker</i>	<i>Grenseverdi i drikker</i>	<i>Kan brukes som bærer?</i>
E 1414	Acetyleret distivelsesfosfat	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 1420	Acetyleret stivelse	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 1422	Acetyleret distivelsesadipat	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 1440	Hydroksypropylstivelse	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 1442	Hydroksypropyl-distivelsesfosfat	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 1450	Natriumoktenylsuksinatstivelse	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 1451	Acetyleret oksidert stivelse	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	Ja
E 1520	Propan-1,2-diol (propylenglykol)	500 g/kg	(se fotnote)**	(se fotnote)**	Ja, bare som bærer

* Herunder enzymer som brukes som tilsetningsstoffer i næringsmidler.

** Grenseverdi fra alle kilder i næringsmidler 3 000 mg/kg (hver for seg eller sammen med E 1505, E 1517 og E 1518). I drikker, unntatt i fløtelikører, skal grenseverdien for E 1520 være 1 000 mg/l fra alle kilder.

Merknad: Generelle regler for bruksvilkår for tilsetningsstoffer i næringsmidler i del 3.

- 1) Tilsetningsstoffer i næringsmidler oppført i tabell 1 i del 6 i dette vedlegg og som generelt er tillatt for bruk i næringsmidler i henhold til «quantum satis»-prinsippet i vedlegg II del C(1) gruppe 1, er oppført som tilsetningsstoffer i næringsmiddelenzymer i henhold til «quantum satis»-prinsippet med mindre annet er angitt.
- 2) For fosfater og silikater som brukes som tilsetningsstoffer er det fastsatt grenseverdier bare for innholdet i næringsmiddelenzympreparatet og ikke i det ferdige næringsmiddelet.
- 3) For alle andre tilsetningsstoffer med tallfestet ADI er det fastsatt grenseverdier for næringsmiddelenzympreparatet og det ferdige næringsmiddelet.
- 4) Ingen tilsetningsstoffer er godkjent for bruk som farge, søtstoff eller smaksforsterker.

Del 4

Tilsetningsstoffer i næringsmidler, herunder bærere, i aromaer i næringsmidler

<i>Tilsetningsstoffets E-nummer</i>	<i>Tilsetningsstoffets navn</i>	<i>Kategorier av aromaer som tilsetningsstoffet kan tilsettes i</i>	<i>Grenseverdi</i>
Tabell 1		Alle aromaer	<i>quantum satis</i>
E 420	Sorbitol	Alle aromaer	<i>quantum satis</i> til annen bruk enn som søtstoff, ikke som smaksforsterkere
E 421	Mannitol		
E 953	Isomalt		
E 965	Maltitol		
E 966	Laktitol		
E 967	Xylitol		
E 968	Erytritol		
E 200 – E 203	Sorbinsyre og sorbater (del 6 tabell 2)		
E 210	Benzosyre	Alle aromaer	1 500 mg/kg (hver for seg eller sammen, uttrykt som fri syre) i aromaer
E 211	Natriumbenzoat		
E 212	Kaliumbenzoat		
E 213	Kalsiumbenzoat		
E 310	Propylgallat	Eteriske oljer	1 000 mg/kg (gallater, TBHQ og BHA, hver for seg eller sammen)
E 311	Oktylgallat		
E 312	Dodecylgallat		

<i>Tilsetningsstoffets E-nummer</i>	<i>Tilsetningsstoffets navn</i>	<i>Kategorier av aromaer som tilsetningsstoffet kan tilsettes i</i>	<i>Grenseverdi</i>
E 319	Tertiær-butylhydrokinon (TBHQ)	Andre aromaer enn eteriske oljer	100 mg/kg* (gallater, hver for seg eller sammen) 200 mg/kg* (TBHQ og BHA, hver for seg eller sammen) i aromaer
E 320	Butylhydroksyanisol (BHA)		
E 338 – E 452	Fosforsyre – fosfater – di-, tri- og polyfosfater (del 6 tabell 6)	Alle aromaer	40 000 mg/kg (hver for seg eller sammen, uttrykt som P ₂ O ₅) i aromaer
E 392	Ekstrakter av rosmarin	Alle aromaer	1 000 mg/kg (uttrykt som summen av karnosol og karnosinsyre) i aromaer
E 416	Karayagummi	Alle aromaer	50 000 mg/kg i aromaer
E 425	Konjac	Alle aromaer	quantum satis
E 432 – E 436	Polysorbater (del 6 tabell 4)	Alle aromaer, unntatt flytende røykaromaer og aromaer basert på krydderoleoharpiks** Næringsmidler som inneholder flytende røykaromaer og aromaer basert på krydderoleoharpikser*	10 000 mg/kg i aromaer 1 000 mg/kg i det ferdige næringsmiddelet
E 459	Beta-syklodekstrin	Innkapslede aromaer i: – te og aromatiserte drikkevarer i pulverform – snacks med aromatilsetning	500 mg/l i det ferdige næringsmiddelet 1 000 mg/kg i næringsmidler som er klare til bruk eller rekonstituert etter produsentens anvisninger
E 551	Silisiumdioksid	Alle aromaer	50 000 mg/kg i aromaer
E 900	Dimetylpolysiloksan	Alle aromaer	10 mg/kg i aromaer
E 901	Bivoks	Aromaer i alkoholfrie aromatiserte drikker	200 mg/l i aromatiserte drikker
E 1505	Trietylsitrat	Alle aromaer	3 000 mg/kg fra alle kilder i næringsmidler som er klare til bruk eller rekonstituert etter produsentens anvisninger; hver for seg eller samlet. I drikker, unntatt i fløtelikører, skal grenseverdien for E 1520 være 1 000 mg/l fra alle kilder.
E 1517	Glyceryldiacetat (diacetin)		
E 1518	Glyceryltriacetat (triacetin)		
E 1520	Propan-1,2-diol (propylen-glykol)		
E 1519	Benzylalkohol	Aromaer for: – likører, aromatiserte viner, aromatiserte vinbaserte drikker og aromatiserte cocktails av vinprodukter – sukkervarer, herunder sjokolade og småkaker	100 mg/l i det ferdige næringsmiddelet 250 mg/kg fra alle kilder i næringsmidler som er klare til bruk eller rekonstituert etter produsentens anvisninger

* Forholdsmessighetsregel: Når gallatene TBHQ og BHA brukes sammen, skal de enkelte verdiene reduseres i samsvar med det prosentvise forholdet mellom verdiene.

** Krydderoleoharpikser defineres som krydderextrakter der ekstraksjonsmiddelet er fjernet og har etterlatt en blanding av en flyktig olje og et harpiksstoff fra krydderet.

Del 5

Tilsetningsstoffer i næringsstoffer

Del A

- Tilsetningsstoffer i næringsstoffer unntatt næringsstoffer beregnet på bruk i næringsmidler for spedbarn og småbarn oppført i nr. 13.1 av del E i vedlegg II:

Tilsetningsstoffets E-nummer	Tilsetningsstoffets navn	Grenseverdi	Næringsstoff som tilsetningsstoffet kan tilsettes i	Kan brukes som bærer?
E 170	Kalsiumkarbonat	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 260	Eddiksyre	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 261	Kaliumacetat	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 262	Natriumacetater	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 263	Kalsiumacetat	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 270	Melkesyre	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 290	Karbondioksid	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 296	Eplesyre	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 300	Askorbinsyre	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 301	Natriumaskorbat	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 302	Kalsiumaskorbat	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 304	Askorbinsyreestere av fettsyrer	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 306	Tokoferolrikt ekstrakt	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 307	Alfa-tokoferol	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 308	Gamma-tokoferol	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 309	Delta-tokoferol	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 322	Lecitin	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 325	Natriumlaktat	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 326	Kaliumlaktat	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 327	Kalsiumlaktat	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 330	Sitronsyre	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 331	Natriumsitrater	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 332	Kaliumsitrater	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 333	Kalsiumsitrater	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 334	Vinsyre (L(+)-)	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 335	Natriumtartrat	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 336	Kaliumtartrat	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 337	Natriumkaliumtartrat	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 338 – E 452	Fosforsyre – fosfater – di-, tri- og polyfosfater (del 6 tabell 6)	40 000 mg/kg uttrykt som P ₂ O ₅ i næringsstoffpreparatet	Alle næringsstoffer	
E 350	Natriummalat	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 351	Kaliummalat	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 352	Kalsiummalat	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 354	Kalsiumtartrat	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 380	Triammoniumsitrater	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 392	Ekstrakter av rosmarin	1 000 mg/kg i preparatet	I preparater av betakaroten og lykopen	
		5 mg/kg i sluttproduktet uttrykt som summen av karnosinsyre og karnosol		
E 400 – E 404	Alginsyre – alginater (del 6 tabell 7)	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 406	Agar	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 407	Karragenan	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 407a	Bearbeidet Eucheuma-tang	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 410	Johannesbrødkjernemel	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 412	Guarkjernemel	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 413	Tragant	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 414	Gummi arabicum	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja

<i>Tilsetningsstoffets E-nummer</i>	<i>Tilsetningsstoffets navn</i>	<i>Grenseverdi</i>	<i>Næringsstoff som tilsetningsstoffet kan tilsettes i</i>	<i>Kan brukes som bærer?</i>
E 415	Xantangummi	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 417	Tarakjernemel	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 418	Gellan-gummi	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 420	Sorbitol	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja, bare som bærer
E 421	Mannitol	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja, bare som bærer
E 422	Glyserol	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 432 – E 436	Polysorbater (del 6 tabell 4)	<i>quantum satis</i> bare i preparater av betakaroten, lutein, lykopen og vitamin. I preparater av vitamin A og D er grenseverdien i det endelige næringsmiddelet 2 mg/kg.	I preparater av betakaroten, lutein, lykopen og vitamin A, D og E	Ja
E 440	Pektiner	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 459	Beta-syklodekstrin	100 000 mg/kg i preparatet og 1 000 mg/kg i ferdig næringsmiddel	Alle næringsstoffer	Ja
E 460	Cellulose	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 461	Metylcellulose	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 462	Etylcellulose	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 463	Hydroksypropylcellulose	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 464	Hydroksypropylmetylcellulose	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 465	Etylmetylcellulose	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 466	Karboksymetylcellulose	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
	Natriumkarboksymetylcellulose Cellulosegummi			
E 469	Enzymatisk hydrolysert karboksymetylcellulose	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 470a	Natrium-, kalium- og kalsiumsalter av fettsyrer	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 470b	Magnesiumsalter av fettsyrer	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 471	Mono- og diglyserider av fettsyrer	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 472a	Eddiksyreestere av mono- og diglyserider av fettsyrer	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 472b	Melkesyreestere av mono- og diglyserider av fettsyrer	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 472c	Sitronsyreestere av mono- og diglyserider av fettsyrer	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 472d	Vinsyreestere av mono- og diglyserider av fettsyrer	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 472e	Mono- og diacetylvinsyreestere av mono- og diglyserider av fettsyrer	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 472f	Blandede eddik- og vinsyreestere av mono- og diglyserider av fettsyrer	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 473	Sukroseestere av fettsyrer	<i>quantum satis</i>	I preparater av betakaroten, lutein, lykopen og vitamin E I preparater av vitamin A og D	Ja

<i>Tilsetningsstoffets E-nummer</i>	<i>Tilsetningsstoffets navn</i>	<i>Grenseverdi</i>	<i>Næringsstoff som tilsetningsstoffet kan tilsettes i</i>	<i>Kan brukes som bærer?</i>
E 475	Sukroseestere av fettsyrer	<i>quantum satis</i> 2 mg/kg i det ferdige næringsmiddelet	I preparater av betakaroten, lutein, lykopen og vitamin E I preparater av vitamin A og D	Ja
E 491 – E 495	Sorbitanestere (del 6 tabell 5)	<i>quantum satis</i> 2 mg/kg i det ferdige næringsmiddelet	I preparater av betakaroten, lutein, lykopen og vitamin E I preparater av vitamin A og D	Ja
E 500	Natriumkarbonat	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 501	Kaliumkarbonat	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 503	Ammoniumkarbonat	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 504	Magnesiumkarbonat	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 507	Saltsyre	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 508	Kaliumklorid	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 509	Kalsiumklorid	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 511	Magnesiumklorid	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 513	Svovelsyre	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 514	Natriumsulfat	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 515	Kaliumsulfat	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 516	Kalsiumsulfat	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 524	Natriumhydroksid	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 525	Kaliumhydroksid	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 526	Kalsiumhydroksid	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 527	Ammoniumhydroksid	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 528	Magnesiumhydroksid	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 529	Kalsiumoksid	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 530	Magnesiumoksid	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 551, E 552	Silisiumdioksid Kalsiumsilikat	50 000 mg/kg i tørrpulverpreparatet (hver for seg eller sammen) 10 000 mg/kg i preparatet (bare E 551)	I tørrpulverpreparater av alle næringsstoffer I preparater av kaliumklorid som brukes i salterstatninger	
E 554	Natriumaluminiumsilikat	15 000 mg/kg i preparatet	I fettløselige vitaminpreparater	
E 570	Fettsyrer	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer unntatt næringsstoffer som inneholder umettede fettsyrer	
E 574	Glukonsyre	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 575	Glukono-delta-lakton	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 576	Natriumglukonat	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 577	Kaliumglukonat	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 578	Kalsiumglukonat	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 640	Glysin og dets natriumsalt	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 900	Dimetylpolysiloksan	200 mg/kg i preparatet, 0,2 mg/l i ferdig næringsmiddel	I preparater av betakaroten og lykopen	
E 901	Bivoks, hvit og gul	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja, bare som bærer
E 938	Argon	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 939	Helium	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 941	Nitrogen	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 942	Dinitrogendioksid	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 948	Oksygen	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 949	Hydrogen	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	

<i>Tilsetningsstoffets E-nummer</i>	<i>Tilsetningsstoffets navn</i>	<i>Grenseverdi</i>	<i>Næringsstoff som tilsetningsstoffet kan tilsettes i</i>	<i>Kan brukes som bærer?</i>
E 953	Isomalt	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja, bare som bærer
E 965	Maltitol	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja, bare som bærer
E 966	Laktitol	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja, bare som bærer
E 967	Xylitol	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja, bare som bærer
E 968	Erytritol	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja, bare som bærer
E 1103	Invertase	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	
E 1200	Polydekstrose	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 1404	Oksidert stivelse	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 1410	Monostivelsesfosfat	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 1412	Distivelsesfosfat	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 1413	Fosfatert distivelsesfosfat	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 1414	Acetylerstivelsesfosfat	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 1420	Acetylerstivelse	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 1422	Acetylerstivelsesadipat	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 1440	Hydroksypropylstivelse	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 1442	Hydroksypropyl-distivelsesfosfat	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 1450	Natriumoktenylsuksinatstivelse	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 1451	Acetylerstivelsesfosfat	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Ja
E 1452	Aluminiumoktenylsuksinatstivelse	35 000 mg/kg i det ferdige næringsmiddelet	I kosttilskudd som definert i direktiv 2002/46/EF som følge av bruk i vitaminpreparater til innkapslingsformål	Ja
E 1518	Glyceryltriacetat (triacetin)	*	Alle næringsstoffer	Ja, bare som bærer
E 1520	Propan-1,2-diol (propylenglykol)	1 000 mg/kg i ferdig næringsmiddel (som overføring)	Alle næringsstoffer	Ja, bare som bærer

* Grenseverdi for E 1518 og E 1520 fra alle kilder i næringsmidler 3 000 mg/kg (hver for seg eller sammen med E 1505, E 1517 og E 1518). I drikker, unntatt i fløtelikører, skal grenseverdien for E 1520 være 1 000 mg/l fra alle kilder.

Del B

– Tilsetningsstoffer som er tilsatt i næringsstoffer beregnet på bruk i næringsmidler for spedbarn og småbarn oppført i vedlegg II del E nr. 13.1:

<i>Tilsetningsstoffets E-nummer</i>	<i>Tilsetningsstoffets navn</i>	<i>Grenseverdi</i>	<i>Næringsstoff som tilsetningsstoffet kan tilsettes i</i>	<i>Næringsmiddelkategori</i>
E 301	Natriumaskorbat	Total overføring 75 mg/l	Overtrekk til preparater av næringsstoffer som inneholder polyumettede fettsyrer	Næringsmidler beregnet på spedbarn og småbarn
E 304 (i)	Askorbylpalmitat	Til bruk i næringsstoffpreparater under forutsetning av at grenseverdien i næringsmidlene som er nevnt i vedlegg II del E nr. 13.1, ikke overskrides	Alle næringsstoffer	Næringsmidler beregnet på spedbarn og småbarn

<i>Tilsetningsstoffets E-nummer</i>	<i>Tilsetningsstoffets navn</i>	<i>Grenseverdi</i>	<i>Næringsstoff som tilsetningsstoffet kan tilsettes i</i>	<i>Næringsmiddelkategori</i>
E 306	Tokoferolrikt ekstrakt	Til bruk i næringsstoffpreparater under forutsetning av at grenseverdien i næringsmidlene som er nevnt i vedlegg II del E nr. 13.1, ikke overskrides	Alle næringsstoffer	Næringsmidler beregnet på spedbarn og småbarn
E 307	Alfa-tokoferol			
E 308	Gamma-tokoferol			
E 309	Delta-tokoferol			
E 322	Lecitin	Til bruk i næringsstoffpreparater under forutsetning av at grenseverdien i næringsmidlene som er nevnt i vedlegg II del E nr. 13.1, ikke overskrides	Alle næringsstoffer	Næringsmidler beregnet på spedbarn og småbarn
E 330	Sitronsyre	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	Næringsmidler beregnet på spedbarn og småbarn
E 331	Natriumsitrater	Til bruk i næringsstoffpreparater under forutsetning av at grenseverdien i næringsmidlene som er nevnt i vedlegg II del E nr. 13.1, ikke overskrides, og at bruksvilkårene som er angitt samme sted, overholdes	Alle næringsstoffer	Næringsmidler beregnet på spedbarn og småbarn
E 332	Kaliumsitrater	Til bruk i næringsstoffpreparater under forutsetning av at grenseverdien i næringsmidlene som er nevnt vedlegg II del E i nr. 13.1, ikke overskrides, og at bruksvilkårene som er angitt samme sted, overholdes	Alle næringsstoffer	Næringsmidler beregnet på spedbarn og småbarn
E 333	Kalsiumsitrater	Samlet overføring 0,1 mg/kg uttrykt som kalsium og uten at grenseverdien for kalsium og for forholdet mellom kalsium og forfor som fastsatt for næringmiddelkategorien, ikke overskrides	Alle næringsstoffer	Næringsmidler beregnet på spedbarn og småbarn
E 341 (iii)	Trikalsiumfosfat	Grenseverdi på 1 000 mg/kg uttrykt som P ₂ O ₅ fra all bruk i ferdige næringsmidler angitt i nr. 13.1.3 i del E i vedlegg II bør overholdes (for E 341 (iii) er bruk betinget av at det er fastsatt en grenseverdi for aluminium)	Alle næringsstoffer	Bearbeidede kornbaserte næringsmidler og barnemat for spedbarn og småbarn som fastsatt i direktiv 2006/125/EF
E 401	Natriumalginat	Til bruk i næringsstoffpreparater under forutsetning av at	Alle næringsstoffer	Bearbeidede kornbaserte næringsmidler

<i>Tilsetningsstoffets E-nummer</i>	<i>Tilsetningsstoffets navn</i>	<i>Grenseverdi</i>	<i>Næringsstoff som tilsetningsstoffet kan tilsettes i</i>	<i>Næringsmiddelkategori</i>
E 402	Kaliumalginat	grenseverdien i næringsmidlene som er nevnt i vedlegg II del E nr. 13.1.3, ikke overskrides Til bruk i næringsstoffpreparater under forutsetning av at grenseverdien i næringsmidlene som er nevnt i vedlegg II del E nr. 13.1, ikke overskrides	Alle næringsstoffer	og barnemat for spedbarn og småbarn som fastsatt i direktiv 2006/125/EF Bearbeidede kornbaserte næringsmidler og barnemat for spedbarn og småbarn som fastsatt i direktiv 2006/125/EF
E 404	Kalsiumalginat	Til bruk i næringsstoffpreparater under forutsetning av at grenseverdien i næringsmidlene som er nevnt i vedlegg II del E nr. 13.1.3, ikke overskrides	Alle næringsstoffer	Bearbeidede kornbaserte næringsmidler og barnemat for spedbarn og småbarn som fastsatt i direktiv 2006/125/EF
E 414	Gummi arabicum (akasiergummi)	150 000 mg/kg i næringsstoffpreparatet og 10 mg/kg overføring i sluttproduktet	Alle næringsstoffer	Næringsmidler beregnet på spedbarn og småbarn
E 415	Xantangummi	Til bruk i næringsstoffpreparater under forutsetning av at grenseverdien i næringsmidlene som er nevnt i vedlegg II del E nr. 13.1.3, ikke overskrides	Alle næringsstoffer	Bearbeidede kornbaserte næringsmidler og barnemat for spedbarn og småbarn som fastsatt i direktiv 2006/125/EF
E 421	Mannitol	1 000 ganger mer enn vitamin B12, 3 mg/kg samlet overføring	Som bærer for vitamin B12	Næringsmidler beregnet på spedbarn og småbarn
E 440	Pektiner	Til bruk i næringsstoffpreparater under forutsetning av at grenseverdien i næringsmidlene som er nevnt i vedlegg II del E nr. 13.1, ikke overskrides	Alle næringsstoffer	Tilskuddsblandinger og bearbeidede kornbaserte næringsmidler og barnemat for spedbarn og småbarn som fastsatt i direktiv 2006/125/EF
E 466	Karboksymetylcellulose Natriumkarboksymetylcellulose Cellulosegummi	Til bruk i næringsstoffpreparater under forutsetning av at grenseverdien i næringsmidlene som er nevnt i vedlegg II del E nr. 13.1, ikke overskrides	Alle næringsstoffer	Næringsmidler til spesielle medisinske formål for spedbarn og småbarn som definert i

<i>Tilsetningsstoffets E-nummer</i>	<i>Tilsetningsstoffets navn</i>	<i>Grenseverdi</i>	<i>Næringsstoff som tilsetningsstoffet kan tilsettes i</i>	<i>Næringsmiddelkategori</i>
E 471	Mono- og diglyserider av fettsyrer	Til bruk i næringsstoffpreparater under forutsetning av at grenseverdien i næringsmidlene som er nevnt i vedlegg II del E nr. 13.1, ikke overskrides, og at bruksvilkårene som er angitt samme sted, overholdes	Alle næringsstoffer	direktiv 1999/21/EF Næringsmidler beregnet på spedbarn og småbarn
E 472c	Sitronsyreestere av mono- og diglyserider av fettsyrer	Til bruk i næringsstoffpreparater under forutsetning av at grenseverdien i næringsmidlene som er nevnt i vedlegg II del E nr. 13.1, ikke overskrides	Alle næringsstoffer	Morsmelkerstatning og tilskuddsblanding til friske spedbarn og småbarn
E 551	Silisiumdioksid	10 000 mg/kg i næringsstoffpreparater	Tørrpulverpreparater av næringsstoffer	Næringsmidler beregnet på spedbarn og småbarn
E 1420	Acetykert stivelse	Til bruk i næringsstoffpreparater under forutsetning av at grenseverdien i næringsmidlene som er nevnt i vedlegg II del E nr. 13.1.3, ikke overskrides	Alle næringsstoffer	Bearbeidede kornbaserte næringsmidler og barnemat for spedbarn og småbarn som fastsatt i direktiv 2006/125/EF
E 1450	Natriumoktenylsukksinatstivelse	Overføring 100 mg/kg	Vitaminpreparater	Næringsmidler beregnet på spedbarn og småbarn
E 1451	Acetykert oksidert stivelse	Overføring 1 000 mg/kg Til bruk i næringsstoffpreparater under forutsetning av at grenseverdien i næringsmidlene som er nevnt i vedlegg II del E i nr. 13.1.3, ikke overskrides	Preparater av flerumettede fettsyrer Alle næringsstoffer	Bearbeidede kornbaserte næringsmidler og barnemat for spedbarn og småbarn som fastsatt i direktiv 2006/125/EF

Merknad: Generelle regler for bruksvilkår for tilsetningsstoffer i næringsmidler i del 5.

- 1) Tilsetningsstoffer i næringsmidler oppført i tabell 1 i del 6 i dette vedlegg og som generelt er tillatt for bruk i næringsmidler i henhold til «quantum satis»-prinsippet i vedlegg II del C(1) gruppe 1, er oppført som tilsetningsstoffer i næringsstoffer i henhold til «quantum satis»-prinsippet med mindre annet er angitt.
- 2) For fosfater og silikater som brukes som tilsetningsstoffer er det fastsatt grenseverdier bare for innholdet i næringsstoffpreparatet og ikke i det ferdige næringsmiddelet.
- 3) For alle andre tilsetningsstoffer med tallfestet ADI er det fastsatt grenseverdier for næringsstoffpreparatet og det ferdige næringsmiddelet.
- 4) Ingen tilsetningsstoffer er godkjent for bruk som farge, søtstoff eller smaksforsterker.

Del 6

Definisjoner av grupper av tilsetningsstoffer i næringsmidler for del 1 til 5

Tabell 1

<i>E-nummer</i>	<i>Navn</i>
E 170	Kalsiumkarbonat
E 260	Eddiksyre
E 261	Kaliumacetat
E 262	Natriumacetat
E 263	Kalsiumacetat
E 270	Melkesyre
E 290	Karbondioksid
E 296	Eplesyre
E 300	Askorbinsyre
E 301	Natriumaskorbat
E 302	Kalsiumaskorbat
E 304	Askorbinsyreestere av fettsyrer
E 306	Tokoferolrikt ekstrakt
E 307	Alfa-tokoferol
E 308	Gamma-tokoferol
E 309	Delta-tokoferol
E 322	Lecitiner
E 325	Natriumlaktat
E 326	Kaliumlaktat
E 327	Kalsiumlaktat
E 330	Sitronsyre
E 331	Natriumsitrater
E 332	Kaliumsitrater
E 333	Kalsiumsitrater
E 334	Vinsyre (L(+)-)
E 335	Natriumtartrat
E 336	Kaliumtartrat
E 337	Natriumkaliumtartrat
E 350	Natriummalat
E 351	Kaliummalat
E 352	Kalsiummalat
E 354	Kalsiumtartrat
E 380	Triammoniumsitrater
E 400	Alginsyre
E 401	Natriumalginat
E 402	Kaliumalginat
E 403	Ammoniumalginat
E 404	Kalsiumalginat
E 406	Agar
E 407	Karragenan
E 407a	Bearbeidet Eucheuma-tang
E 410	Johannesbrødkjernemel
E 412	Guarkjernemel
E 413	Tragant
E 414	Gummi arabicum
E 415	Xantangummi
E 417	Tarakjernemel
E 418	Gellan-gummi
E 422	Glyserol
E 440	Pektin
E 460	Cellulose
E 461	Metylcellulose
E 462	Etylcellulose
E 463	Hydroksypropylcellulose
E 464	Hydroksypropylmetylcellulose
E 465	Etylmetylcellulose

<i>E-nummer</i>	<i>Navn</i>
E 466	Karboksymetylcellulose, natriumkarboksymetylcellulose, cellulosegummi
E 469	Enzymatisk hydrolysert karboksymetylcellulose, enzymatisk hydrolysert cellulosegummi
E 470a	Natrium-, kalium- og kalsiumsalter av fettsyrer
E 470b	Magnesiumsalter av fettsyrer
E 471	Mono- og diglyserider av fettsyrer
E 472a	Eddiksyreestere av mono- og diglyserider av fettsyrer
E 472b	Melkesyreestere av mono- og diglyserider av fettsyrer
E 472c	Sitronsyreestere av mono- og diglyserider av fettsyrer
E 472d	Vinsyreestere av mono- og diglyserider av fettsyrer
E 472e	Mono- og diacetylvinsyreestere av mono- og diglyserider av fettsyrer
E 472f	Blandede eddik- og vinsyreestere av mono- og diglyserider av fettsyrer
E 500	Natriumkarbonat
E 501	Kaliumkarbonat
E 503	Ammoniumkarbonat
E 504	Magnesiumkarbonat
E 507	Saltsyre
E 508	Kaliumklorid
E 509	Kalsiumklorid
E 511	Magnesiumklorid
E 513	Svovelsyre
E 514	Natriumsulfat
E 515	Kaliumsulfat
E 516	Kalsiumsulfat
E 524	Natriumhydroksid
E 525	Kaliumhydroksid
E 526	Kalsiumhydroksid
E 527	Ammoniumhydroksid
E 528	Magnesiumhydroksid
E 529	Kalsiumoksid
E 530	Magnesiumoksid
E 570	Fettsyrer
E 574	Glukonsyre
E 575	Glukono-delta-lakton
E 576	Natriumglukonat
E 577	Kaliumglukonat
E 578	Kalsiumglukonat
E 640	Glysin og dets natriumsalt
E 938	Argon
E 939	Helium
E 941	Nitrogen
E 942	Dinitrogenoksid
E 948	Oksygen
E 949	Hydrogen
E 1103	Invertase
E 1200	Polydektrose
E 1404	Oksidert stivelse
E 1410	Monostivelsesfosfat
E 1412	Distivelsesfosfat
E 1413	Fosfatert distivelsesfosfat
E 1414	Acetylert distivelsesfosfat
E 1420	Acetylert stivelse
E 1422	Acetylert distivelsesadipat
E 1440	Hydroksypropylstivelse
E 1442	Hydroksypropylstivelsesfosfat
E 1450	Natriumoktenylsuksinatstivelse
E 1451	Acetylert oksidert stivelse

Tabell 2
Sorbinsyre – sorbater

<i>E-nummer</i>	<i>Navn</i>
E 200	Sorbinsyre
E 202	Kaliumsorbit
E 203	Kalsiumsorbit

Tabell 3
Svoveldioksid – sulfitter

<i>E-nummer</i>	<i>Navn</i>
E 220	Svoveldioksid
E 221	Natriumsulfitt
E 222	Natriumhydrogensulfitt
E 223	Natriumdisulfitt
E 224	Kaliumdisulfitt
E 226	Kalsiumsulfitt
E 227	Kalsiumhydrogensulfitt
E 228	Kaliumhydrogensulfitt

Tabell 4
Polysorbater

<i>E-nummer</i>	<i>Navn</i>
E 432	Polyoksyetylenorbitanmonolaurat (polysorbit 20)
E 433	Polyoksyetylenorbitanmonooleat (polysorbit 80)
E 434	Polyoksyetylenorbitanmonopalmitat (polysorbit 40)
E 435	Polyoksyetylenorbitanmonostearat (polysorbit 60)
E 436	Polyoksyetylenorbitantristearat (polysorbit 65)

Tabell 5
Sorbitanestere

<i>E-nummer</i>	<i>Navn</i>
E 491	Sorbitanmonostearat
E 492	Sorbitantristearat
E 493	Sorbitanmonolaurat
E 494	Sorbitanmonooleat
E 495	Sorbitanmonopalmitat

Tabell 6
Fosforsyre – fosfater – di-, tri- og polyfosfater

<i>E-nummer</i>	<i>Navn</i>
E 338	Fosforsyre
E 339	Natriumfosfater
E 340	Kaliumfosfater
E 341	Kalsiumfosfater
E 343	Magnesiumfosfater
E 450	Difosfater
E 451	Trifosfater
E 452	Polyfosfater

Tabell 7
Alginsyre – alginater

<i>E-nummer</i>	<i>Navn</i>
E 400	Alginsyre
E 401	Natriumalginat

<i>E-nummer</i>	<i>Navn</i>
E 402	Kaliumalginat
E 403	Ammoniumalginat

◀ M3

I vedlegg II til forordning (EF) nr. 1333/2008 gjøres følgende endringer:

Trykk her for å lese endringene i vedlegg II:

Endringer som gjøres i punktet «Forordninger i pdf»:

Forordning (EU) nr. 1129/2011, forordning (EU) nr. 1130/2011 og forordning (EU) nr. 1131/2011 legges til som pdf-filer etter forordning (EU) nr. 238/2010 i punktet «Forordninger i pdf».

Forordning (EU) nr. 1129/2011

Trykk her for å lese norsk oversettelse av forordningen:

Forordning (EU) nr. 1130/2011

Trykk her for å lese norsk oversettelse av forordningen:

Forordning (EU) nr. 1131/2011

Trykk her for å lese norsk oversettelse av forordningen:

Med virkning fra 1. juni 2013 oppheves punktet med overskrift «Uoffisielle konsoliderte danske og engelske versjoner av direktivene direktiv 94/35/EF om søtstoffer i næringsmidler, direktiv 94/36/EF om fargestoffer i næringsmidler og direktiv 95/2/EF om andre tilsetningsstoffer til næringsmidler enn søtstoffer og fargestoffer».

19. juni Nr. 625 2012

Forskrift om endring i forskrift om visse forurensende stoffer i næringsmidler

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 19. juni 2012 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9, § 16 og § 33, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54zzzz (forordning (EF) nr. 1881/2006 endret ved forordning (EU) nr. 1258/2011 og forordning (EU) nr. 1259/2011). Kunngjort 29. juni 2012 kl. 15.10.

I

I forskrift 27. september 2002 nr. 1028 om visse forurensende stoffer i næringsmidler gjøres følgende endringer:

§ 3 skal lyde:

§ 3. Gjennomføring av forordning (EF) nr. 1881/2006

EØS-avtalens vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzz (forordning (EF) nr. 1881/2006) om fastsettelse av grenseverdier for visse forurensende stoffer i næringsmidler, med følgende endringsforordninger:

- forordning (EF) nr. 1126/2007
- forordning (EF) nr. 565/2008
- forordning (EF) nr. 629/2008
- forordning (EU) nr. 105/2010
- forordning (EU) nr. 165/2010
- forordning (EU) nr. 420/2011
- forordning (EU) nr. 835/2011
- forordning (EU) nr. 1258/2011
- forordning (EU) nr. 1259/2011

gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 3a skal lyde:

§ 3a. Prøveuttak og analyser

Prøveuttak og analyser for offentlig kontroll skal skje i henhold til forordningene gjennomført i denne paragrafen.

EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII

- nr. 54zzzl (forordning (EF) nr. 401/2006 endret ved forordning (EU) nr. 178/2010) om fastsettelse av prøvetakings- og analysemetoder for offentlig kontroll av nivåene av mykotoksiner i næringsmidler
- nr. 54zzzo (forordning (EF) nr. 1882/2006) om fastsettelse av prøvetakings- og analysemetoder til offentlig kontroll av innholdet av nitrat i visse næringsmidler
- nr. 54zzzn (forordning (EF) nr. 1883/2006) om fastsettelse av prøvetakings- og analysemetoder til offentlig kontroll av innholdet av dioksiner og dioksinlignende PCB i visse næringsmidler
- nr. 54zzzp (forordning (EF) nr. 333/2007 som endret ved forordning (EU) nr. 836/2011) om fastsettelse av prøvetakings- og analysemetoder for offentlig kontroll av innholdet av bly, kadmium, kvikksølv, uorganisk tinn, 3-MCPD og benzo(a)pyren i næringsmidler

gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

II

Endringene trer i kraft straks.

Forordninger

Endringer som gjøres under avsnittet «Forordninger»

Umiddelbart etter overskriften «Forordninger» tilføyes:

Konsolidert forordning (EF) nr. 1881/2006

I den konsoliderte versjonen av forordning (EF) nr. 1881/2006 gjøres følgende endringer:

Innledningsteksten skal lyde:

Nedenfor gjengis til informasjon EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzz (forordning (EF) nr. 1881/2006 endret ved forordning (EF) nr. 1126/2007, forordning (EF) nr. 565/2008, forordning (EF) nr. 629/2008, forordning (EU) nr. 105/2010, forordning (EU) nr. 165/2010, forordning (EU) nr. 420/2011, forordning (EU) nr. 1258/2011 og forordning (EU) nr. 1259/2011) med endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsaktene i vedlegg II til EØS-avtalen.

Overskriften «Forordning (EF) nr. 1881/2006» fjernes.

Introduksjonsteksten til konsolideringsoversikten skal lyde:

Forordning (EF) nr. 1881/2006 er konsolidert til og med endringer gjennomført ved forordning (EU) nr. 1259/2011, med unntak av forordning (EU) nr. 835/2011.

I konsolideringsoversikten tilføyes følgende:

- **M6** Kommisjonsforordning (EU) nr. 420/2011
- **M7** Kommisjonsforordning (EU) nr. 1258/2011
- **M8** Kommisjonsforordning (EU) nr. 1259/2011

Følgende endring gjøres som en følge av Norges tilpasningstekst til forordning (EF) nr. 1881/2006 i EØS-avtalen, lest i sammenheng med forordning (EU) nr. 1259/2011:

I artikkel 1 skal tallet 5 endres til 4, slik at ny tekst skal lyde:

«Når det gjelder grenseverdien for dioksiner og dioksinlignende PCB i marin olje, kan Island og Norge beholde en grenseverdi for summen av dioksiner, furaner og dioksinlignende PCB (WHO-PCDD/F-PCB-TEQ) på 4 pg/g fett.»

Følgende endringer konsolideres som M6:

I forordning (EF) nr. 1881/2006 gjøres følgende endringer:

1) I artikkel 9 gjøres følgende endringer:

a) Nr. 2 og 3 skal lyde:

► **M6**

2. Medlemsstatene og de berørte partene skal hvert år underrette Kommissjonen om resultatene fra undersøkelserne som er gjort, og framgangen med hensyn til anvendelsen av forebyggende tiltak for å unngå forurensning med okratoksin A, deoksynivalenol og zearalenon, fumonisin B₁ og B₂, T-2- og HT-2-toksin. Kommissjonen skal gjøre resultatene tilgjengelig for medlemsstatene. Opplysninger om forekomster skal oversendes EFSA.

3. Medlemsstatene skal underrette Kommissjonen om resultatene for aflatoksin framstilt i samsvar med kommisjonsforordning (EF) nr. 1152/2009.* Medlemsstatene skal underrette EFSA om resultatene for furan, etylkarbammat, perfluoroalkylerte stoffer og akrylamid framstilt i samsvar med kommisjonsrekommendasjon 2007/196/EF,** 2010/133/EU,** 2010/161/EU,** og 2010/307/EU.*****

- * EUT L 313, 28.11.2009, s. 40.
- ** EUT L 88, 29.3.2007, s. 56.
- *** EUT L 52, 3.3.2010, s. 53.
- **** EUT L 68, 18.3.2010, s. 22.
- ***** EUT L 137, 3.6.2010, s. 4.

◀ M6

b) Nytt nr. 4 skal lyde:

▶ M6

4. Opplysninger om forekomster av forurensende stoffer, som er innsamlet av medlemsstatene, bør eventuelt også rapporteres til EFSA.

◀ M6

2) vedlegget endres i samsvar med vedlegget til denne forordning.

I vedlegget til forordning (EF) nr. 1881/2006 gjøres følgende endringer:

1) I avsnitt 3.1 om bly skal nr. 3.1.6, 3.1.9, 3.1.10 og 3.1.11 lyde:

Se her for å lese endringene:

2) I avsnitt 3.2 om kadmium skal nr. 3.2.9, 3.2.15, 3.2.16, 3.2.17 og 3.2.20 lyde:

Se her for å lese endringene:

3) I avsnitt 3.3 om kvikksølv skal nr. 3.3.1 lyde:

Se her for å lese endringene:

4) I avsnitt 5 om dioksiner og PCB skal nr. 5.3 lyde:

Se her for å lese endringene:

5) I avsnitt 6 om polycykliske aromatiske hydrokarboner skal nr. 6.1.3 og 6.1.5 lyde:

Se her for å lese endringene:

6) Sluttnote 3 skal lyde: **▶ M6** (3) Næringsmidler oppført i denne kategorien som definert i kommisjonsdirektiv 2006/125/EF av 5. desember 2006 om bearbejdede kornbaserte næringsmidler og barnemat for spedbarn og småbarn (EUT L 339 av 6.12.2006, s. 16). **◀ M6**

7) Sluttnote 16 skal lyde: **▶ M6** (16) Spedbarn og småbarn som definert i direktiv 2006/141/EF (EUT L 401, 30.12.2006, s. 1) og direktiv 2006/125/EF. **◀ M6**

8) Ny sluttnote 43 og 44 skal lyde:

▶ M6 (43) Grenseverdien for bladgrønnsaker gjelder ikke friske urter (omfattes av kodennummer 0256000 i vedlegg I til forordning (EF) nr. 396/2005).

(44) Denne definisjonen utelukker hodebryststykket på krepsdyr. **◀ M6**

Følgende endringer konsolideres som M7:

I forordning (EF) nr. 1881/2006 gjøres følgende endringer:

1) i artikkel 7 oppheves nr. 1, 2 og 3.

2) artikkel 9 nr. 1 skal lyde:

▶ M7

1. Medlemsstatene skal overvåke nitratinnholdet i grønnsaker der innholdet av dette stoffet kan være betydelig, særlig i grønne bladgrønnsaker, og regelmessig meddele resultatene til EFSA.

◀ M7

3) i vedlegget skal Avsnitt 1: Nitrat erstattes med avsnittet i vedlegget til denne forordning.

Avsnitt 1: Nitrat i vedlegget til forordning (EF) nr. 1881/2006 skal erstattes med følgende:

Se her for å lese endringene:

Følgende endringer konsolideres som M8:

I forordning (EF) nr. 1881/2006 gjøres følgende endringer:

1) I artikkel 7 gjøres følgende endringer:

a) Overskriften «Midlertidige unntak» endres til «Unntak».

b) Nr. 4 skal lyde:

► **M8**

4. Som unntak fra artikkel 1 kan Finland, Sverige og Latvia tillate at villaks (*Salmo salar*) og produkter av denne med opprinnelse i Baltikum som er beregnet på konsum på deres territorium, og som har et innhold av dioksiner og/eller dioksinlignende PCB-er og/eller ikke-dioksinlignende PCB-er som overstiger grenseverdiene i nr. 5.3 i vedlegget, bringes i omsetning, forutsatt at det finnes en ordning som sikrer at forbrukerne opplyses fullt ut om kostanbefalinger som skal begrense bestemte sårbare befolkningsgruppers konsum av villaks fra Baltikum og produkter av denne for å unngå eventuelle helserisikoer.

Finland, Sverige og Latvia skal fortsette å treffe de tiltakene som er nødvendige for å sikre at villaks og produkter av denne som ikke er i samsvar med nr. 5.3 i vedlegget, ikke bringes i omsetning i andre medlemsstater.

Finland, Sverige og Latvia skal hvert år rapportere til Kommisjonen om de tiltakene de har truffet for effektivt å opplyse de bestemte sårbare befolkningsgruppene om kostanbefalingene og sikre at villaks og produkter av denne som ikke overholder grenseverdiene, ikke bringes i omsetning i medlemsstatene. De skal dessuten framlegge dokumentasjon på at disse tiltakene er effektive.

◄ **M8**

c) Nytt nr. 5 skal lyde:

► **M8**

5. Som unntak fra artikkel 1 kan Finland og Sverige tillate at villsild som er større enn 17 cm (*Clupea harengus*), vill røye (*Salvelinus spp.*), vill elveniøye (*Lampetra fluviatilis*) og villørret (*Salmo trutta*) og produkter av disse med opprinnelse i Baltikum som er beregnet på konsum på deres territorium, og som har et innhold av dioksiner og/eller dioksinlignende PCB-er og/eller ikke-dioksinlignende PCB-er som overstiger grenseverdiene i nr. 5.3 i vedlegget, bringes i omsetning, forutsatt at det finnes en ordning som sikrer at forbrukerne opplyses fullt ut om kostanbefalinger som skal begrense bestemte sårbare befolkningsgruppers konsum av villsild som er større enn 17 cm, vill røye, vill elveniøye og villørret fra Baltikum og produkter av disse for å unngå eventuelle helserisikoer.

Finland og Sverige skal fortsette å treffe de tiltakene som er nødvendige for å sikre at villsild som er større enn 17 cm, vill røye, vill elveniøye, villørret og produkter av disse som ikke er i samsvar med nr. 5.3 i vedlegget, ikke bringes i omsetning i andre medlemsstater.

Finland og Sverige skal hvert år rapportere til Kommisjonen om de tiltakene de har truffet for effektivt å opplyse de bestemte sårbare befolkningsgruppene om kostanbefalingene og sikre at fisk og fiskeprodukter som ikke overholder grenseverdiene, ikke bringes i omsetning i medlemsstatene. De skal dessuten framlegge dokumentasjon på at disse tiltakene er effektive.

◄ **M8**

2) Vedlegget endres i samsvar med vedlegget til denne forordning.

I avsnitt 5: Dioksiner og PCB-er i vedlegget til forordning (EF) nr. 1881/2006 gjøres følgende endringer:

a) Avsnitt 5: Dioksiner og PCB-er skal lyde:

Se her for å lese endringene:

b) Fotnote 31 skal lyde:

Se her for å lese endringene:

c) Fotnote 33 skal lyde:

► **M8**

(33) Grenseverdien uttrykt på grunnlag av fett gjelder ikke for næringsmidler som inneholder < 2 % fett. For næringsmidler som inneholder mindre enn 2 % fett, gjelder den grenseverdien på grunnlag av produkt som tilsvarer grenseverdien for næringsmidler som inneholder 2 % fett, beregnet ut fra grenseverdien på grunnlag av fett i henhold til følgende formel:

Grenseverdi på grunnlag av produkt for næringsmidler som inneholder mindre enn 2 % fett = grenseverdi på grunnlag av fett for næringsmiddel x 0,02.

◀ M8

Følgende forordninger i pdf-format skal fjernes fra bunnen av forskriften:

- 1) forordning (EU) nr. 420/2011
- 2) forordning (EU) nr. 835/2011
- 3) forordning (EU) nr. 836/2011.

19. juni Nr. 626 2012**Forskrift om endring i forskrift om offentlig kontroll med etterlevelse av regelverk om fôrvarer, næringsmidler og helse og velferd hos dyr (kontrollforskriften)**

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 19. juni 2012 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 23 tredje ledd, jf. § 16 og § 17.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. I del 7.1 nr. 13, kap. II nr. 41 og vedlegg II kap. XII nr. 54zzzc (forordning (EU) nr. 514/2012). Kunngjort 29. juni 2012 kl. 15.10.

I

I forskrift 22. desember 2008 nr. 1621 om offentlig kontroll med etterlevelse av regelverk om fôrvarer, næringsmidler og helse og velferd hos dyr (kontrollforskriften) gjøres følgende endringer:

EØS-henvisningsfeltet skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg I kap. I del 1.1 nr. 11, kap. II nr. 31j, nr. 31o (forordning (EF) nr. 152/2009), nr. 47, vedlegg II kap. XII nr. 54zzzi (forordning (EF) nr. 882/2004 endret ved forordning (EF) nr. 776/2006, forordning (EF) nr. 180/2008, forordning (EF) nr. 301/2008, forordning (EF) nr. 737/2008 og forordning (EF) nr. 1029/2008, forordning (EU) nr. 208/2011), nr. 54zzzzo (forordning (EF) nr. 669/2009 som endret ved forordning (EU) nr. 212/2010, forordning (EU) nr. 878/2010, forordning (EU) nr. 1099/2010, forordning (EU) nr. 187/2011, forordning (EU) nr. 433/2011, forordning (EU) nr. 799/2011, forordning (EU) nr. 1277/2011 og forordning (EU) nr. 294/2012), vedlegg I kap. I del 7.1 nr. 13, kap. II nr. 41 og vedlegg II kap. XII nr. 54zzzc (forordning (EU) nr. 514/2012).

§ 3 skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg I kapittel II nr. 47 og vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzzo (forordning (EF) nr. 669/2009 som endret ved forordning (EU) nr. 212/2010, forordning (EU) nr. 878/2010, forordning (EU) nr. 1099/2010, forordning (EU) nr. 187/2011, forordning (EU) nr. 433/2011, forordning (EU) nr. 799/2011, forordning (EU) nr. 1277/2011 og forordning (EU) nr. 294/2012), vedlegg I kapittel I del 7.1 nr. 13, kap. II nr. 41 og vedlegg II kap. XII nr. 54zzzc (forordning (EU) nr. 514/2012) om gjennomføring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 882/2004 med hensyn til strengere offentlig kontroll ved import av visse fôrvarer og næringsmidler av ikke-animalsk opprinnelse, og om endring av vedtak 2006/504/EF gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg I og II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

II

Endringene trer i kraft 22. juni 2012.

*Forordninger**I*

I den konsoliderte versjonen av forordning (EF) nr. 669/2009 gjøres følgende endringer:

Innledningsteksten skal lyde:

Nedenfor gjengis til informasjon EØS-avtalen vedlegg I kapittel II nr. 47 og vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzzo (forordning (EF) nr. 669/2009 som endret ved forordning (EU) nr. 212/2010, forordning (EU) nr. 878/2010, forordning (EU) nr. 1099/2010, forordning (EU) nr. 187/2011, forordning (EU) nr. 433/2011, forordning (EU) nr. 799/2011, forordning (EU) nr. 1277/2011 og forordning (EU) nr. 294/2012), vedlegg I kapittel I del 7.1 nr. 13, kap. II nr. 41 og vedlegg II kap. XII nr. 54zzzc (forordning (EU) nr. 514/2012) med de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i samsvar med vedlegg I og II til EØS-avtalen.

Forordning (EF) nr. 669/2009 er konsolidert til og med endringer gjennomført ved forordning (EU) nr. 514/2012.

I konsolideringsoversikten tilføyes følgende:

► **M9** Kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) nr. 514/2012 av 18. juni 2012

Vedlegg I skal lyde:

► M1 ► M2 ► M3 ► M4 ► M5 ► M6 ► M7 ► M8 ► M9 Vedlegg I

(A) Fôrvarer og næringsmidler av ikke-animalsk opprinnelse som skal underkastes en strengere kontroll på det utpekte innførselssted

Fôrvarer og næringsmidler (tiltenkt bruk)	KN-kode ¹	Norske varenummer	Opprinnelsesstat	Risiko	Hyppighet av fysiske kontroller og identitetskontroller (%)
Hasselnøtter, med skall	0802 2100	08.02.2100	Aserbajdsjan	Aflatoksiner	10
Hasselnøtter, uten skall (Fôrvarer og næringsmidler)	0802 2200	08.02.2200			
Jordnøtter (peanøtter), med skall	1202 41 00	12.02.4110; 12.02.4190	Brasil	Aflatoksiner	10
Jordnøtter (peanøtter), uten skall	1202 42 00	12.02.4210; 12.02.4290			
Peanøttsmør	2008 11 10	20.08.1110			
Jordnøtter (peanøtter), tilberedt/konservert på annen måte (Fôrvarer og næringsmidler)	2008 11 91; 2008 11 96; 2008 11 98	20.08.1180; 20.08.1191			
Tørkede nudler (Næringsmidler)	ex 1902	ex 19.02	Kina	Aluminium	10
Pomelos	ex 0805 40 00	ex 08.05.4090	Kina	Rester av plantevernmidler, analysert ved multirestmetoder basert på GC-MS og LC-MS eller ved singelrestmetoder ¹¹	20
<i>(Næringsmidler – friske)</i>					
Te, også tilsatt smaksstoffer	0902	09.02	Kina	Rester av plantevernmidler, analysert ved multirestmetoder basert på GC-MS og LC-MS eller ved singelrestmetoder ¹⁰	10
<i>(Næringsmidler)</i>					
Langbønner (Vigna unguiculata spp. sesquipedalis)	ex 0708 20 00; ex 0710 22 00	ex 07.08.2009; ex 07.10.2209	Den dominikanske republikk	Rester av plantevernmidler, analysert ved multirestmetoder basert på GC-MS og LC-MS eller ved singelrestmetoder ³	20
Bitter melon (Momordica charantia)	ex 0709 99 90; ex 0710 80 95	ex 07.09.9990; ex 07.10.8099			
Pepperfrukter (søte og annet) (Capsicum spp.)	0709 60 10; ex 0709 60 99;	07.09.6010; 07.09.6020;			

<i>Fôrvarer og næringsmidler (tiltenkt bruk)</i>	<i>KN-kode¹</i>	<i>Norske varenummer</i>	<i>Opprinnelsesstat</i>	<i>Risiko</i>	<i>Hyppighet av fysiske kontroller og identitetskontroller (%)</i>
Auberginer	0710 80 51; ex 0710 80 59 0709 30 00; ex 0710 80 95	ex 07.09.6090; 07.10.8095; ex 07.10.8099 07.09.3000; ex 07.10.8099			
<i>(Næringsmidler – friske, kjølte eller fryste grønnsaker)</i>					
Appelsiner (friske eller tørkede)	0805 10 20; 0805 10 80	08.05.1090	<i>Egypt</i>	Rester av plantevernmidler, analysert ved multirestmetoder basert på GC-MS og LC-MS eller ved singelrestmetoder ⁷	10
Fersken	0809 30 90	08.09.3010; 08.09.3020			
Granatepler	ex 0810 90 75	ex 08.10.9090			
Jordbær	0810 10 00	08.10.1011; 08.10.1023; 08.10.1024; 08.10.1025; 08.10.1030; 08.10.1040			
<i>(Næringsmidler – friske frukter og grønnsaker)</i>					
Pepperfrukter (søte og annet) (<i>Capsicum</i> spp.)	0709 60 10; ex 0709 60 99; 0710 80 51; ex 0710 80 59	07.09.6010; 07.09.6020; ex 07.09.6090; 07.10.8095; ex 07.10.8099	<i>Egypt</i>	Rester av plantevernmidler, analysert ved multirestmetoder basert på GC-MS og LC-MS eller ved singelrestmetoder ¹²	10
<i>(Næringsmidler – friske, kjølte eller fryste)</i>					
Jordnøtter (peanøtter), med skall	1202 41 00	12.02.4110; 12.02.4190	<i>Ghana</i>	Aflatoksiner	50
Jordnøtter (peanøtter), uten skall	1202 42 00	12.02.4210; 12.02.4290			
Peanøttsmør	2008 11 10	20.08.1110			
<i>(Fôrvarer og Næringsmidler)</i>					
Karriblader (Bergera/Murraya koenigii)	ex 1211 90 85	ex 12.11.9000	<i>India</i>	Rester av plantevernmidler, analysert ved multirestmetoder basert på GC-MS og LC-MS eller ved singelrestmetoder ⁵	50

<i>Fôrvarer og næringsmidler (tiltenkt bruk)</i>	<i>KN-kode¹</i>	<i>Norske varenummer</i>	<i>Opprinnelsesstat</i>	<i>Risiko</i>	<i>Hyppighet av fysiske kontroller og identitetskontroller (%)</i>
<i>(Næringsmidler – friske urter)</i>					
Pepperfrukter (søte), hele (Capsicum annuum)	0904 21 10	ex 09.04.2100	<i>India</i>	Aflatoksiner	20
Pepperfrukter (søte og annet), knust eller malt (Capsicum annuum)	ex 0904 22 00	ex 09.04.2200			
Pepperfrukter (annet enn søte), hele Capsicum annuum)	0904 21 90	ex 09.04.2100			
Karri (Chiliprodukter)	0910 91 05	09.10.9101			
Muskat (Myristica fragrans)	0908 11 00; 0908 12 00	09.08.1100; 09.08.1200			
Muskatblomme (Myristica fragrans)	0908 21 00; 0908 22 00	09.08.2100; 09.08.2200			
Ingefær (Zingiber officinale)	0910 11 00; 0910 12 00	09.10.1100; 09.10.1200			
Gurkemeie (kurkuma)	0910 30 00	09.10.3000			
<i>(Næringsmidler – tørkede krydder)</i>					
Jordnøtter (peanøtter), med skall	1202 41 00	12.02.4110; 12.02.4190	<i>India</i>	Aflatoksiner	20
Jordnøtter (peanøtter), uten skall	1202 42 00	12.02.4210; 12.02.4290			
Peanøttsmør	2008 11 10	20.08.1110			
Jordnøtter (peanøtter), tilberedt/konservert på annen måte	2008 11 91; 2008 11 96; 2008 11 98	20.08.1180; 20.08.1191			
<i>(Fôrvarer og næringsmidler)</i>					
Tilsetningsstoffer i fôr og premikser	ex 2309; 2917 19 90; ex 2817 00 00; ex 2820 90 10; ex 2820 90 90; ex 2821 10 00; ex 2825 50 00; ex 2833 21 00; ex 2833 25 00; ex 2833 29 20; ex 2833 29 80; ex 2835; ex 2836; ex 2839; 2936	ex 23.09; 29.17.1990; ex 28.17; ex 28.20.9000; ex 28.21.1000; ex 28.25.5000; ex 28.33.2100; ex 28.33.2500; ex 28.33.2900; ex 28.35; ex 28.36; ex 28.39; 29.36	<i>India</i>	Kadmium og bly	10
<i>(Fôrvarer)</i>					
Okra	ex 0709 99 90	ex 07.09.9990	<i>India</i>	Rester av plantevernmidler, analysert ved multirestmetoder basert på GC-MS og LC-MS eller ved singelrestmetoder ²	50

<i>Fôrvarer og næringsmidler (tiltenkt bruk)</i>	<i>KN-kode¹</i>	<i>Norske varenummer</i>	<i>Opprinnelsesstat</i>	<i>Risiko</i>	<i>Hyppighet av fysiske kontroller og identitetskontroller (%)</i>
<i>(Næringsmidler – friske)</i>					
Muskat (Myristica fragrans)	0908 11 00; 0908 1200	09.08.1100; 09.08.1200	<i>Indonesia</i>	Aflatoksiner	20
Muskatblomme (Myristica fragrans)	0908 21 00; 0908 22 00	09.08.2100; 09.08.2200			
<i>(Næringsmidler – tørkede krydder)</i>					
Vannmelon (egusi, Citrullus lanatus), frø og produkter framstilt av dette	ex 1207 70 00; ex 1106 30 90; ex 2008 99 99	ex 12.07.7090; ex 11.06.3090; ex 20.08.9909	<i>Nigeria</i>	Aflatoksiner	50
<i>(Næringsmidler)</i>					
Pepperfrukter (søte), hele (Capsicum annuum)	0904 21 10	ex 09.04.2100	<i>Peru</i>	Aflatoksiner og Okratoksin A	10
Pepperfrukter (søte og annet), knust eller malt (Capsicum annuum)	ex 0904 22 00	ex 09.04.2200			
Pepperfrukter (annet enn søte), hele (Capsicum annuum)	0904 21 90	ex 09.04.2100			
<i>(Næringsmidler – tørkede krydder)</i>					
Jordnøtter (peanøtter), med skall	1202 41 00	12.02.4110; 12.02.4190	<i>Sør-Afrika</i>	Aflatoksiner	10
Jordnøtter (peanøtter), uten skall	1202 42 00	12.02.4210; 12.02.4290			
Peanøttsmør	2008 11 10	20.08.1110			
Jordnøtter (peanøtter), tilberedt/konservert på annen måte	2008 11 91; 2008 11 96; 2008 11 98	20.08.1180; 20.08.1191			
<i>(Fôrvarer og næringsmidler)</i>					
Pepperfrukter (annet enn søte) (Capsicum spp.)	ex 0709 60 99	ex 07.09.6090	<i>Thailand</i>	Rester av plantevernmidler, analysert ved multirestmetoder basert på GC-MS og LC-MS eller ved singelrestmetoder ⁹	10
<i>(Næringsmidler – friske)</i>					
Korianderblader	ex 0709 99 90	ex 07.09.9990	<i>Thailand</i>	Salmonella ⁶	10
Basilikum (holy, sweet)	ex 1211 90 85	ex 12.11.9000			
Mynte	ex 1211 90 85	ex 12.11.9000			
<i>(Næringsmidler – friske urter)</i>					
Korianderblader	ex 0709 99 90	ex 07.09.9990	<i>Thailand</i>	Rester av plantevernmidler, analysert ved multirestmetoder basert på GC-MS og LC-MS eller	20

<i>Fôrvarer og næringsmidler (tiltenkt bruk)</i>	<i>KN-kode¹</i>	<i>Norske varenummer</i>	<i>Opprinnelsesstat</i>	<i>Risiko</i>	<i>Hyppighet av fysiske kontroller og identitetskontroller (%)</i>
				ved singelrestmetoder ⁴	
Basilikum (holy, sweet) (Næringsmidler – friske urter)	ex 1211 90 85	ex 12.11.9000			
Langbønner (Vigna unguiculata spp. sesquipedalis)	ex 0708 20 00; ex 0710 22 00	ex 07.08.2009; ex 07.10.2209	Thailand	Rester av plantevernmidler, analysert ved multirestmetoder basert på GC-MS og LC-MS eller ved singelrestmetoder ⁴	50
Auberginer	0709 30 00; ex 0710 80 95	07.09.3000; ex 07.10.8099			
Kålgrønnsaker	0704; ex 0710 80 95	07.04; 07.10.8020; 07.10.8094; ex 07.10.8099			
(Næringsmidler – friske, kjølte eller fryste grønnsaker)					
Pepperfrukter (søte) (Capsicum annuum)	0709 60 10; 0710 80 51	07.09.6010; 07.09.6020; 07.10.8095	Tyrkia	Rester av plantevernmidler, analysert ved multirestmetoder basert på GC-MS og LC-MS eller ved singelrestmetoder ⁸	10
Tomater	0702 00 00; 0710 80 70	07.02; ex 07.10.8099			
(Næringsmidler – friske, kjølte eller fryste grønnsaker)					
Tørkede druer (vindruer) (Næringsmidler)	0806 20	08.06.2000	Usbekistan	Okratoksins A	50

- Når bare visse produkter i en underposisjon skal undersøkes, og det ikke finnes noen særskilt varenummer i tolltariffen, står det «ex» foran underposisjonen (for eksempel, ex 1006 30: gjelder bare basmatiris beregnet for direkte menneskelig konsum).
- Særlig rester av: acefat, metamidofos, triazofos, endosulfan, monokrotofos, metomyl, tiodikarb, diafentiuron, tiametoxam, fipronil, oxamyl, acetamiprid, indoksakarb, mandipropamid.
- Særlig rester av: amitraz, acefat, aldikarb, benomyl, karbendazim, klorfenapyr, klorpyrifos, CS2 (ditiokarbamater), diafentiuron, diazinon, diklorvos, dikofol, dimetoat, endosulfan, fenamidon, imidakloprid, malation, metamidofos, metiokarb, metomyl, monokrotofos, ometoat, oksamyl, profenofos, propikonazol, tiabendazol, tiakloprid.
- Særlig rester av: acefat, karbaryl, karbendazim, karbofuran, klorpyrifos, klorpyrifos-metyl, dimetoat, etion, malation, metalaksyl, metamidofos, metomyl, monokrotofos, ometoat, profenofos, protiofos, kvinalfos, triadimefon, triazofos, dikrotofos, EPN, triforin.
- Særlig rester av: triazofos, oksydemeton-metyl, klorpyrifos, acetamiprid, tiametoksam, klotianidin, metamidofos, acefat, propargit, monokrotofos.
- Referansemetode EN/ISO 6579 eller annen sertifisert metode som er vurdert mot denne i henhold til artikkel 5 i forordning (EF) nr. 2073/2005.
- Særlig rester av: karbendazim, cyflutrin, cyprodinil, diazinon, dimetoat, etion, fenitroton, fenpropratin, fludioksonil, hexaflumuron, lambda-cyhalotrin, metiokarb, metomyl, ometoat, oksamyl, fentoat, tiofanatmetyl.
- Særlig rester av: metomyl, oksamyl, karbendazim, klofentazin, diafentiuron, dimetoat, formetanat, malation, procymidon, tetradifon, tiofanatmetyl.
- Særlig rester av: karbofuran, metomyl, ometoat, dimetoat, triazofos, malation, profenofos, protiofos, etion, karbendazim, triforin, procymidon, formetanat.

- 10 Særlig rester av: buprofezin, imidakloprid, fenvalerat og esfenvalerat (summen av RS & SR isomerer), profenofos, trifluralin, triazofos, triadimefon og triadimenol (summen av triadimefon og triadimenol), cypermetrin (cypermetrin inkludert andre isomerblandinger (summen av isomerer)).
- 11 Særlig rester av: triazofos, triadimefon og triadimenol (summen av triadimefon og triadimenol), paration-metyl, fentoat, metidation.
- 12 Særlig rester av: karbofuran (sum), klorpyrifos, cypermetrin (sum), cyprokonazol, dikofol (sum), difenokonazol, dinotefuran, etion, flusilazol, folpet, prokloraz, profenofos, propikonazol, tiofanatmetyl, triforin.

◀ M2
◀ M3
◀ M4
◀ M5
◀ M6
◀ M7
◀ M8
◀ M9

Avsnittet «Forordninger i pdf» skal lyde:

Nedenfor gjengis forordning (EF) nr. 882/2004, forordning (EF) nr. 776/2006, forordning (EF) nr. 180/2008, forordning (EF) nr. 301/2008, forordning (EF) nr. 737/2008, forordning (EF) nr. 1029/2008, forordning (EU) nr. 208/2011, forordning (EF) nr. 669/2009, forordning (EU) nr. 212/2010, forordning (EU) nr. 878/2010, forordning (EU) nr. 1099/2010, forordning (EU) nr. 187/2011, forordning (EU) nr. 433/2011, forordning (EU) nr. 799/2011, forordning (EU) nr. 1277/2011, forordning (EU) nr. 294/2012 og forordning (EU) nr. 514/2012.

Etter Forordning (EU) nr. 294/2012 settes følgende inn:

Forordning (EU) nr. 514/2012

For å lese forordningen se her: (Oversettelse foreligger ikke ennå.)

II

Endringene i kontrollforskriften konsolidert forordning (EF) nr. 669/2009 vedlegg I angående grønnsaker fra Den dominikanske republikk trer i kraft 22. juni 2012.

Øvrige endringer trer i kraft 1. juli 2012.

20. juni Nr. 627 2012

Forskrift om gjennomføringen av fordeling av skatt mv. mellom skattekreditorene

Hjemmel: Fastsatt av Skattedirektoratet 20. juni 2012 med hjemmel i lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav (skattebetalingsloven) § 8–1 fjerde ledd, § 8–1 femte ledd, § 8–2 fjerde ledd og § 8–3 tredje ledd, jf. forskrift 21. desember 2007 nr. 1766 til utfylling og gjennomføring mv. av skattebetalingsloven (skattebetalingsforskriften) § 8–1. Kunngjort 29. juni 2012 kl. 15.10.

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

§ 1. Definisjoner

I denne forskrift betyr:

1. *Personlig skattyter:* Skattyter som nevnt i skattebetalingsloven § 4–1 første ledd bokstav b).
2. *Upersonlig skattyter:* Skattyter som nevnt i skattebetalingsloven § 4–1 første ledd bokstav a).
3. *Fordelingstall:* Fastsatt prosentvis fordeling av skatt og trygdeavgift mellom skattekreditorene. Grunnlag for fastsettelsen er forventet utlignet skatt eller faktisk utlignet skatt for den enkelte kommune. Fordelingstall fastsettes kommunevis hver for seg for henholdsvis personlige skattytere og upersonlige skattytere for det enkelte inntektsår.
4. *Skattekreditor:* Den som har krav på en andel av skatt og avgift som inngår i fellesinnkrevingen.

§ 2. Skattekreditorene

1. Skatt fra personlige skattytere skal fordeles mellom kommunen, fylkeskommunen, staten og folketrygden.
2. Skatt fra upersonlige skattytere skal fordeles mellom kommunen, fylkeskommunen, staten og det felleskommunale skattefondet.
3. Renter og innfordringsutgifter/-inntekter mv. skal fordeles mellom kommunen, fylkeskommunen, staten og folketrygden.

Kapittel 2. Almennlige bestemmelser om fordelingen av skatt og trygdeavgift

§ 3. Foreløpige og korrigerede fordelingstall for personlige skattytere

1. Ved inntektsårets begynnelse, vanligvis innen utgangen av januar, fastsetter Skattedirektoratet foreløpige fordelingstall for inntektsåret på grunnlag av forhåndsregning av skatter og avgifter for personlige skattytere i den enkelte kommune. Inntil nye foreløpige fordelingstall er fastsatt, benyttes foregående års foreløpige fordelingstall.
2. I november året etter inntektsåret fastsetter Skattedirektoratet korrigerede fordelingstall for personlige skattytere. Ligningsresultatet på tidspunktet for fastsettelsen skal legges til grunn.

3. Ved fastsettelsen av grunnlaget for fordelingstillene skal kommunens andel reduseres med kommuneskatt som innenby(gd)sboende skattytere skal svare til andre kommuner og økes med kommuneskatt som skattytere bosatt i andre kommuner skal svare til vedkommende kommune. Motsatt korreksjon foretas av statens andel. Tilsvarende korreksjoner foretas vedrørende skatt til fylkeskommunen.

4. Foreløpige og korrigerede fordelingstill til fylkeskommunen, folketrygden og staten fastsettes med en nøyaktighet på minst 1 desimal. Kommunens fordelingstill utgjør differansen mellom 100,0 og summen av fylkeskommunens, statens og folketrygdens fordelingstill.

5. Skattedirektoratet sender oppgaver over fordelingstillene og grunnlaget for fastsettelsen til skatteoppkreveren for kommunen og til fylkeskommunen. Samtidig med at oppgaven sendes, overfører Skattedirektoratet resultatet av beregningen elektronisk til den som drifter skatteregnskapene.

§ 4. Endelige fordelingstill for personlige skattytere

1. Når to år er gått etter utløpet av inntektsåret, fastsetter Skattedirektoratet endelige fordelingstill. Ligningsresultatet på tidspunktet for fastsettelsen legges til grunn. Kommune- og fylkesskatt til andre kommuner og fra andre kommuner behandles som beskrevet i § 3 nr. 3.

2. Endelige fordelingstill til fylkeskommunen, folketrygden og staten fastsettes med en nøyaktighet på minst 2 desimaler. Kommunens fordelingstill utgjør differansen mellom 100,00 og summen av fylkeskommunens, statens og folketrygdens fordelingstill.

3. Bestemmelsene i § 3 nr. 5 gjelder tilsvarende.

§ 5. Foreløpige og korrigerede fordelingstill for upersonlige skattytere

1. I begynnelsen av året etter inntektsåret, vanligvis innen utgangen av januar, fastsetter Skattedirektoratet foreløpige fordelingstill for vedkommende inntektsår til bruk ved fordeling av innbetalt skatt (inklusive rentetillegg på restskatt) fra upersonlige skattytere for samme inntektsår.

2. Grunnlaget for fastsettelsen av fordelingstillene er sum utlignet skatt i vedkommende kommune for det foregående inntektsår.

3. Hvis satsene i skattevedtakene for det aktuelle inntektsår er uendret i forhold til foregående inntektsår, kan Skattedirektoratet bestemme at innbetalt skatt som nevnt i nr. 1 blir å fordele etter korrigerede fordelingstill fastsatt på grunnlag av ligningen for det foregående inntektsår.

4. I november året etter inntektsåret fastsetter Skattedirektoratet korrigerede fordelingstill for upersonlige skattytere. Ligningsresultatet på tidspunktet for fastsettelsen skal legges til grunn.

5. Foreløpige og korrigerede fordelingstill til kommunen, fylkeskommunen og staten fastsettes med en nøyaktighet på minst 1 desimal. Det felleskommunale skattefondets fordelingstill utgjør differansen mellom 100,0 og summen av kommunens, fylkeskommunens og statens fordelingstill. Er det ikke utlignet skatt til det felleskommunale skattefondet utgjør kommunens fordelingstill differansen mellom 100,0 og summen av fylkeskommunens og statens fordelingstill.

6. Bestemmelsene i § 3 nr. 5 gjelder tilsvarende.

§ 6. Endelige fordelingstill for upersonlige skattytere

1. Når to år er gått etter utløpet av inntektsåret, fastsetter Skattedirektoratet endelige fordelingstill for upersonlige skattytere. Ligningsresultatet på tidspunktet for fastsettelsen legges til grunn.

2. Endelige fordelingstill til kommunen, fylkeskommunen og staten fastsettes med en nøyaktighet på minst 2 desimaler. Det felleskommunale skattefondets fordelingstill utgjør differansen mellom 100,00 og summen av kommunens, fylkeskommunens og statens fordelingstill. Er det ikke utlignet skatt til det felleskommunale skattefondet utgjør kommunens fordelingstill differansen mellom 100,00 og summen av fylkeskommunens og statens fordelingstill.

3. Bestemmelsene i § 3 nr. 5 gjelder tilsvarende.

§ 7. Endring av fordelingstill

1. Er det grunn til å anta at de foreløpige eller korrigerede fordelingstillene vil medføre en vesentlig forskyvning i forhold til utligningen av de forskjellige skattene mv. som ventes etter egne beregninger, kan skatteoppkreveren eller skattekontoret fremme begrunnet forslag for Skattedirektoratet om fastsettelse av nye foreløpige eller korrigerede fordelingstill.

2. Blir forholdet mellom de forskjellige skattene mv. vesentlig forskjøvet gjennom endring av ligning eller av domstolene etter at endelige fordelingstill er fastsatt, kan det på samme måte fremmes forslag for Skattedirektoratet om fastsettelse av nye endelige fordelingstill.

3. Når vilkårene for endring som nevnt i nr. 1 eller nr. 2 er oppfylt, kan Skattedirektoratet av eget tiltak fastsette nye fordelingstill.

§ 8. Periodisk oppgjør med fordelinger

1. Skatteoppkreveren foretar fordeling mellom skattekreditorene av skatte- og avgiftsbeløp som er innbetalt (og utbetalt) i løpet av den siste perioden. Det er de sist mottatte fordelingstillene for inntektsåret som skal benyttes. Dersom det i en regnskapsperiode er mottatt nye fordelingstill for et inntektsår, foretas det omberegning av det som tidligere er fordelt for vedkommende inntektsår, og resultatet avregnes mellom skattekreditorene.

2. Periodisk oppgjør avgis til Skattedirektoratet og kommunen innen den 10. i måneden etter utløpet av perioden. Hvis denne fristdatoen faller på en lørdag, søndag, helligdag eller offentlig høytidsdag, er fristen den nærmest følgende virkedag. Kopi av periodisk oppgjør sendes fylkeskommunen.

3. Når oppgjøret avgis, skal skatteoppkreveren overføre fylkeskommunens andel til fylkeskassereren, og statens, folketrygdens og det felleskommunale skattefondets andel til Skattedirektoratet. Samtidig overføres kommunens andel til kommunen. Tilbakebetaling fra skattekreditorene til skatteoppkreveren skal skje innen den 20. i måneden etter utløpet av perioden.

§ 9. Forskudd på periodisk oppgjør

1. Det kan utbetales forskudd på periodisk oppgjør av beløp som i en måned er innbetalt av skatt mv. Ved forskuddsfordeling skal det gjøres fradrag for den marginen som skal holdes tilbake på distriktets bankkonto for skatt, jf. § 13. Ved forskuddsfordeling av innbetalt forskuddstrekk skal det beløp som tas med til forskuddsfordeling, totalt begrenses til kommunens forventede andel ved periodens slutt.

2. Forskuddet fordeles mellom skattekreditorene etter gjeldende fordelingstall for de skattearter og inntektsår det foretas forskuddsfordeling for. Ved forskuddsfordeling skal fordelte beløp overføres til kommunen og fylkeskommunen, jf. § 8 nr. 3. Det utbetales ikke forskudd til staten og folketrygden. Samlet oppgjør til staten og folketrygden foretas i forbindelse med periodeavslutning, i samsvar med frister i § 8. Ved utbetaling av forskudd må det påses at innestående på bankkonto for skatt minst tilsvarer innestående margin.

§ 10. Fordeling av inn- og utbetalinger for eldre år

1. Innbetalinger (og utbetalinger) vedrørende personlige skattytere for tidligere inntektsår enn 2001, skal fordeles mellom skattekreditorene på grunnlag av fordelingstall for inntektsåret 2001. For upersonlige skattytere skal innbetalinger (og utbetalinger) for tidligere inntektsår enn 2002 fordeles på grunnlag av fordelingstall for 2002.

2. Dersom fordelingsmåten har medført en vesentlig skjevhet i fordelingen mellom skattekreditorene, kan skatteoppkreveren søke Skattedirektoratet om å benytte de endelige fordelingstallene for det inntektsåret restansen gjelder.

3. Dersom endringer i ligningen for en skattyter får virkning i flere kommuner, kan Skattedirektoratet, når det foreligger sterke administrative hensyn, i særlige tilfeller fravike den fordeling som følger av nr. 1 og bestemme at oppgjøret skal belastes staten.

§ 11. Fordeling av skatt mv. til staten

Skattedirektoratet beregner også fordelingstall til bruk ved fordelingen av skatt mv. til staten og skatt til det felleskommunale skattefondet. Fordelingstallene omfatter toppskatt mv., fellesskatt og det felleskommunale skattefondet. Skattedirektoratet overfører resultatet av beregningen elektronisk til den som drifter skatteregnskapene., jf. § 3 nr. 5 siste punktum.

Kapittel 3. Marginavsetning

§ 12. Tilbakeholdt margin på bankkonto for skatt

1. Ved hvert periodiske oppgjør i inntektsåret og de seks første månedene i året etter inntektsåret skal det holdes tilbake en bestemt prosent av innbetalt forskuddstrekk og forskuddsskatt som margin. Slik margin skal tilbakeholdes på bankkonto for skatt. Marginen skal nyttes til oppgjør med skattytere som får overskytende forskudd ved avregninger som gjennomføres før fordeling av gjenstående margin for vedkommende inntektsår foretas etter § 13 nr. 2.

2. Marginprosenten fastsettes av kommunestyret etter forslag fra skatteoppkrever. Prosenten skal være minimum 8 prosent og bør ikke overstige 12 prosent. Grunnlaget for forslaget skal være forholdet mellom overskytende forskudd og totalt utlignet beløp for personlige skattytere i kommunen for de tre nærmest foregående ligningsårene.

§ 13. Marginoppgjøret

1. Blir innestående margin utilstrekkelig til dekning av oppgjør etter avregning, belastes skattekreditorene deretter forholdsmessig for det manglende beløpet.

2. Mulig rest av den tilbakeholdte margin (jf. § 12) skal fordeles mellom skattekreditorene i månedsoppgjøret for november i ligningsåret.

Kapittel 4. Andre bestemmelser om fordeling

§ 14. Fordeling av renter, innfordringsutgifter/-inntekter, gebyrer mv.

1. Renter fordeles mellom skattekreditorene ved hvert periodiske oppgjør på grunnlag av de gjeldende fordelingstallene for personlige skattytere for det inntektsåret rentekravet vedrører.

2. Innfordringsutgifter og gebyrer fordeles mellom skattekreditorene ved hvert periodiske oppgjør på grunnlag av de gjeldende fordelingstallene for personlige skattytere for det året utgiftene eller gebyret oppstår. Innfordringsinntekter og betalte gebyrer fordeles på tilsvarende måte.

3. De utgifter som det offentlige pådrar seg ved rettslig prøving av skattekrav mv. etter reglene i skattebetalingsloven § 17-1 og ligningsloven § 11-1, skal fordeles som innfordringsutgifter. Der Finansdepartementet eller Skattedirektoratet samtykker, gjelder tilsvarende for utgifter som det offentlige pådrar seg

ved prejudisiell prøving av skattekrav i saker etter ligningsloven kapittel 12, straffeprosessloven § 427 og § 428, og i sivile erstatningskrav mot medvirkere. Tilkjente saksomkostninger fordeles som innfordringsinntekter.

4. Skattedirektoratet kan dispensere fra bestemmelsene i nr. 1, 2 og 3 når det vil være urimelig overfor skattekreditorene å fordele særlig store enkeltbeløp etter den vanlige fordelingsmåten.

5. Bestemmelsene i § 10 nr. 3 gjelder tilsvarende for renter og innfordringsutgifter.

§ 15. Innbetaling fra anonyme skattytere mv.

Innbetaling fra anonyme skattytere bokføres til inntekt i skatteregnskapet i den kommunen hvor innbetalingen finner sted og fordeles etter de foreløpige fordelingsstallene for personlige skattytere for inneværende inntektsår, jf. § 3 nr. 1. Tilsvarende gjelder ved innbetaling fra kjent skattyter som ukrevet foretar innbetaling knyttet til eldre inntektsår, når ligningsmyndigheten ikke fastsetter en skatteforpliktelse.

§ 16. Tilfeldige inntekter

Inntektsføring av beløp i henhold til skattebetalingsforskriften § 10–4–3 fordeles etter gjeldende fordelingstall for personlige skattytere for det inntektsåret kravet eller innbetalingen vedrører.

§ 17. Herreløse skatte- og ansvarsbeløp

Uidentifiserbare innbetalinger, skattetrekk som ikke kan fordeles samt utbetalinger som ikke kan gjennomføres på grunn av ukjent adresse mv., skal 3 år etter utløpet av det regnskapsår beløpet oppstod, fordeles til staten.

Kapittel 5. Ikrafttredelse mv.

§ 18. Ikrafttredelse mv.

Forskriften trer i kraft straks. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 18. desember 2008 nr. 1432 om gjennomføringen av fordeling av skatt mv. mellom skattekreditorene.

20. juni Nr. 628 2012

Forskrift om endring i forskrift om stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling for språk- og taledefekter hos logoped og audiopedagog

Hjemmel: Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 20. juni 2012 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 5–10 fjerde ledd og § 22–2 andre ledd. Kunngjort 29. juni 2012 kl. 15.10.

I

I forskrift 18. april 1997 nr. 329 om stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling for språk- og taledefekter hos logoped og audiopedagog gjøres følgende endring:

§ 6 første ledd skal lyde:

Hvis medlemmet ikke kan møte fram på behandlingsstedet på grunn av sin helsetilstand, dekker kommunen reiseutgiftene for logopeden og audiopedagogen etter lov 24. juni 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven) § 11–1 fjerde ledd.

II

Forskriften trer i kraft 1. juli 2012.

20. juni Nr. 629 2012

Forskrift om endring i forskrift om fastlønnstilskudd til delvis dekning av kommunenes utgifter til fysioterapitjenesten

Hjemmel: Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 20. juni 2012 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 5–21 tredje ledd. Kunngjort 29. juni 2012 kl. 15.10.

I

I forskrift 25. mai 2001 nr. 542 om fastlønnstilskudd til delvis dekning av kommunenes utgifter til fysioterapitjenesten gjøres følgende endring:

§ 3 fjerde ledd skal lyde:

Fullt fastlønnstilskudd for perioden 1. januar 2012 til 31. desember 2012 er 173 280 kroner.

II

Forskriften trer i kraft 1. juli 2012.

20. juni Nr. 630 2012**Forskrift om endring i forskrift om stønad til dekning av utgifter til behandling hos ortoptist**

Hjemmel: Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 20. juni 2012 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 5–10a tredje ledd og § 22–2 andre ledd. Kunngjort 29. juni 2012 kl. 15.10.

I

I forskrift 28. juni 2001 nr. 795 om stønad til dekning av utgifter til behandling hos ortoptist gjøres følgende endringer:

§ 4 skal lyde:

Stønad er 192 kroner per behandling.

For behandling av barn under 12 år ytes en stønad med 327 kroner per behandling.

§ 5 skal lyde:

Hvis medlemmet ikke kan møte fram på behandlingsstedet på grunn av sin helsetilstand, dekker kommunen reiseutgiftene for ortoptisten etter lov 24. juni 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven) § 11–1 fjerde ledd.

II

Forskriften trer i kraft 1. juli 2012.

20. juni Nr. 631 2012**Forskrift om endring i forskrift om stønad til dekning av utgifter til behandling hos kiropraktor**

Hjemmel: Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 20. juni 2012 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 5–9 fjerde ledd og § 22–2 andre ledd. Kunngjort 29. juni 2012 kl. 15.10.

I

I forskrift 21. desember 2005 nr. 1656 om stønad til dekning av utgifter til behandling hos kiropraktor gjøres følgende endringer:

§ 4 skal lyde:

Hvis medlemmet ikke kan møte fram på behandlingsstedet på grunn av sin helsetilstand, dekker kommunen reiseutgiftene for kiropraktoren etter lov 24. juni 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven) § 11–1 fjerde ledd.

§ 7 skal lyde:

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Honorar</i>
K1	Undersøkelse ved igangsetting av et behandlingsopplegg	125 kroner
K2	Behandling hos kiropraktor, per gang	61 kroner
K3a	Møtegodtgjørelse med reisetid når kiropraktoren deltar i samarbeid med annet helse- og sosialfaglig personell som ledd i et behandlings- eller rehabiliteringsopplegg for enkeltpasienter, herunder i basisteam. Per påbegynte halvtimer	295 kroner
K3b	Senere per påbegynt halvtimer	295 kroner
K4	Telefonsamtale/skriftlig kommunikasjon om enkeltpasient med lege, fysioterapeut i spesialisthelsetjenesten, kiropraktor i spesialisthelsetjenesten, kommunal helse- og sosialtjeneste og bedriftshelsetjeneste.	48 kroner

Merknad til takstene K1 og K2:

Takst K1 og K2 kan ikke kombineres i samme konsultasjon. Takst K1 kan kun benyttes en gang per behandlingsserie. Med behandlingsserie menes det antall behandlinger som er nødvendig for samme sykdom/skade/lyte.

Takstene kan til sammen utløses maksimalt 14 ganger per pasient per kalenderår.

Merknad til taksten K3a:

Taksten dekker også praksisutgifter. Taksten kan ikke benyttes i forbindelse med samarbeid internt i tverrfaglig medisinske sentra og lignende. Taksten kan ikke benyttes som godtgjørelse for fast oppsatte samarbeidsmøter, med mindre det gjelder samarbeid om konkrete pasienter. Samarbeidet kan omfatte diagnostisering, kartlegging av rehabiliteringsbehov, utarbeiding og oppfølging av rehabiliteringsplan, vurdering av funksjonsnivå, tilrettelegging av miljø mv. Taksten beregnes for den samlede møte-/reisetid, ikke per pasient. Skyssgodtgjørelse kan kreves i tillegg etter forskrift om dekning av utgifter til transport av helsepersonell m.m. i forbindelse med reise for å foreta undersøkelse eller behandling.

Taksten kan også brukes når møtet foregår over telefon.
Møtet må være planlagt.

Merknad til taksten K4:

Taksten kan ikke benyttes for kommunikasjon med henvisende behandler ved oppstart av behandlingsserien.

II

Forskriften trer i kraft 1. juli 2012.

21. juni Nr. 632 2012

Forskrift om endring i førerkortforskriften og trafikopplæringsforskriften

Hjemmel: Fastsatt av Vegdirektoratet 21. juni 2012 med hjemmel i lov 18. juni 1965 nr. 4 om vegtrafikk (vegtrafikkloven) § 24, § 26, § 27, § 28, § 30 og § 43, jf. delegeringsvedtak 29. september 2003 nr. 1196. Kunngjort 29. juni 2012 kl. 15.10.

I

I forskrift 19. januar 2004 nr. 298 om førerkort m.m. gjøres følgende endringer:

I forskriftens hjemmelsanvisning skal EØS-henvisninger lyde:

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 24f (direktiv 2006/126/EF endret ved direktiv 2009/113/EF og direktiv 2011/94/EU).

§ 1–8 oppheves.

Ny § 1–8 skal lyde:

§ 1–8. Forskriftens vedlegg

Som vedlegg til denne forskrift er fastsatt følgende vedlegg, som er en del av denne forskrift:

1. Helsekrav
2. Førerkortblanketten
3. Førerkortmodell
4. Førerkortkoder
5. Overgangsregler – førerkort utstedt i henhold til førerkortforskriften 28. mars 1967
6. Overgangsregler – førerkort utstedt i henhold til denne forskriften og førerkortforskriften 23. februar 1979 nr. 4.

§ 4–1 nytt annet ledd skal lyde:

Personer som har fylt 75 år 19. januar 2013, kan benytte liten helseattest ved siden av førerkortet så lenge helseattesten er gyldig.

§ 4–1 annet og tredje ledd blir tredje og fjerde ledd.

§ 4–6 første ledd annet punktum skal lyde:

Førerkort utstedt i perioden 1. januar 1998–18. januar 2013, må byttes til nytt førerkort senest innen 19. januar 2033.

§ 5–2 første ledd nytt fjerde punktum skal lyde:

Førerett kan også erverves ved fullført obligatorisk kurs der hvor det er adgang til dette etter trafikopplæringsforskriften.

§ 5–2 fjerde ledd skal lyde:

Førerkort utstedes bare til søker som har hatt fast bopel i Norge i minst 6 måneder eller som dokumenterer at oppholdet skal vare i mer enn 6 måneder. Ved innbytte og fornyelser gjelder samme krav til opphold i Norge. Førerkort kan også utstedes til student fra annet EØS-land som studerer i Norge og som dokumenterer at vedkommende har studert minst 6 måneder i landet.

Kapittel 6 ny overskrift skal lyde:

Fornyelse av førerkort og førerett

§ 6–1 ny overskrift skal lyde:

Fornyelse av førerkort og førerett

§ 6–1 første ledd tredje punktum oppheves.

§ 6–1 første ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Fører kortbildet er gyldig i inntil 15 år.

§ 8–2 annet ledd annet punktum oppheves.

§ 8–2 annet ledd nytt annet punktum skal lyde:

For personer som arbeider for omreisende sirkus eller tivoli og som har gyldig arbeidstillatelse, er det nasjonale fører kortet gyldig for kjøring i Norge i inntil 6 måneder.

§ 9–2 første ledd nytt annet og tredje punktum skal lyde:

Fører kort utstedt i EØS-stat som er byttet inn fra et land utenfor EØS kan brukes i Norge i inntil 3 måneder. Personer som tok fast bopel i Norge før 19. januar 2013 og som er innehaver av EØS-fører kort byttet inn fra stat utenfor EØS kan benytte fører kortet i Norge så lenge det er gyldig.

§ 9–3 annet ledd andre punktum oppheves.

§ 9–3 annet ledd tredje og fjerde punktum blir andre og tredje punktum.

§ 9–4 annet ledd siste punktum oppheves.

§ 10–2 annet ledd skal lyde:

Fører kortet må være gyldig på søknadstidspunktet og være utstedt før søker tok fast bopel eller flyttet tilbake til Norge. Når fører kortets tekst ikke er engelsk, fransk eller tysk, må fører kortet suppleres med et gyldig internasjonalt fører kort for søker eller med godkjent oversettelse til norsk.

§ 10–3 første ledd nytt fjerde og femte punktum skal lyde:

Dersom fører rett er utvidet i en EØS-stat, behandles også underliggende klasser som EØS-klasser. For personer som tok fast bopel i Norge før 19. januar 2013 og som er innehaver av EØS-fører kort byttet inn fra stat utenfor EØS, gjelder bestemmelsene om ordinære EØS-fører kort.

§ 10–5 første ledd første punktum skal lyde:

Gyldig fører kort fra Sveits i klassene A, A1, B, BE, C, CE, C1, C1E, D, DE, D1, D1E, D2 og D2E, kan byttes til tilsvarende norsk fører kort etter følgende regler:

§ 10–5 annet ledd oppheves.

§ 10–5 nytt annet og tredje ledd skal lyde:

For innbytte kreves det ikke vandelsattest, helseattest/egenerklæring, ny fører prøve eller obligatorisk opplæring. Det norske fører kortet gis gyldighet i henhold til kapittel 4.

For fører kort i klassene C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D og DE gis norsk fører rett gyldighet fram til det innbyttede fører kortets gyldighetsdato, men ikke utover fem år regnet fra vedkommende tok fast bopel i Norge. Dersom det fremlegges helseattest, gis de aktuelle klasser fem års gyldighet.

§ 12–6 første punktum skal lyde:

Motorvogn som på grunn av vekt eller dimensjoner ikke tillates brukt på offentlig veg, og som klassifiseres som lastebil (bil gruppe N 3), kan på varig fysisk avsperrt industriområde mv. føres av person med fører kort i klasse B.

§ 13–1 skal lyde:

Kongelig Norsk Automobilklubb, Motorførernes Avholdsforbund og Norges Automobil-Forbund kan for kjøring med motorvogn i fremmed stat utstede internasjonalt fører kort etter modell i Wienkonvensjonen av 1968 om vegtrafikk. Søker må ha fast bopel i Norge og ha gyldig fører kort fra Norge eller annen EØS-stat. Fører kortet gjelder så lenge det nasjonale fører kortet er gyldig, men for maksimalt 3 år i de(n) aktuelle fører kortklasse(r).

§ 13–2 oppheves.

§ 14–1 annet og tredje ledd endres Sosial- og helsedirektoratet endres til Helsedirektoratet.

§ 14–5 ny overskrift skal lyde:

Overgangsbestemmelser for fører rett ervervet etter forskrift 23. februar 1979 nr. 4 om fører kort og fører prøve m.v.

Ny § 14–6 skal lyde:

§ 14–6. *Fører rett ervervet etter denne forskrift før 19. januar 2013*

Fører rett for klasse A1 ervervet før 19. januar 2013 gjelder også for klasse AM. Personer som har ervervet fører rett for mellomtung motorsykel før 19. januar 2013 har fører rett i klasse A2 og får fører rett i klasse A etter 2 års erfaring eller ved fylte 21 år.

Personer som har ervervet klasse A ved direkte erverv, og som ikke er fylt 24 år 19. januar 2013, beholder den ervervede fører retten.

Førerrett for klasse B1 eller B kode 73 ervervet før 19. januar 2013 gjelder også for klasse AM. Førerrett i klasse B ervervet før 19. januar 2013 gjelder også for trehjuls motorsykkel. For førerrett i klasse BE ervervet før 19. januar 2013 gjelder ikke begrensningen på tilhengerens tillatte totalvekt i § 3–11.

Personer som har ervervet klasse C eller klasse CE, og som ikke er fylt 21 år 19. januar 2013, beholder den ervervede førerretten.

Personer som har ervervet klasse D eller klasse DE, og som ikke er fylt 24 år 19. januar 2013, beholder den ervervede førerretten.

I vedlegg 2 gjøres følgende endringer:

§ 2 skal lyde:

Fører kortet skal ha to sider og være utformet i samsvar med den modell som er inntatt i direktiv 2006/126/EF vedlegg I, som senest er endret ved direktiv 2011/94/EU, og med de tilpasninger som følger av denne forskrift og av EØS-komiteens beslutning nr. 8/97, jf. vedlegg 3 og 4 til denne forskrift. Fører kortet skal inneholde sikkerhetsselementer.

§ 3 oppheves.

Ny § 3 skal lyde:

Fører kortet utstedes med tekst på begge målformer.

§ 4 annet ledd skal lyde:

Fører kortet skal inneholde:

- ordet «fører kort» og «fører kort» med store bokstaver (versaler) på norsk
- navnet «Norge» og «Noreg» med store bokstaver
- nasjonalitetsmerket for Norge, jf. Wienkonvensjonen av 1968 om vegtrafikk.

§ 4 annet ledd nr. 4 b skal lyde:

4b. fører kortets utløpsdato eller en strek dersom fører kortklassene har ulik utløpsdato

§ 5 første ledd nr. 10 og 11 skal lyde:

10. dato for førstegangsutstedelse av fører kortklassen (denne dato skal oppføres på nytt ved eventuell senere produksjon hvor fører kortklassen skal opprettholdes). Datoen skal påføres i formatet dato.måned.år (DD.MM.ÅÅ).
11. utløpsdato for førerrett i hver fører kortklasse. Datoen skal påføres i formatet dato.måned.år (DD.MM.ÅÅ).

I vedlegg 4 gjøres følgende endringer:

«Harmoniserte fellesskapskoder» endres til «EU-koder».

05.08 Kjøring uten alkohol endres til «05.08 Alkoholforbud»

145 Begrenset til å kjøre tohjuls moped og tre- eller firehjuls moped med egenvekt (minus batterienes vekt ved eldrift) ikke over 150 kg. Førerretten gir ikke fritak fra kravet om trafikalt grunnkurs for øvingskjøring.

I vedlegg 5 gjøres følgende endringer:

§ 1 skal lyde:

Fører kort i klassene 1 eller 2, som var gyldige 2. april 1982, og som ikke var særlig tidsbegrenset på grunn av sykdom eller lignende, gir førerrett i klassene A1 og BE for kjøring i Norge og i EØS, selv om fører kortets gyldighetstid er utløpt.

I tillegg gir klassene 1 og 2 førerrett i Norge for klassene AM, S og T (ubegrenset), for motorredskap og for brannbil (lastebil) avgiftsmessig klassifisert som motorredskap.

Fra innehaveren fyller 75 år gjelder § 4–1.

Ved fornyelse av fører kort i klasse 1 eller 2 gis klassene A1, BE, AM, S og T. Til klasse BE tilknyttes kodene 131 og 140 og til klasse T kode 142.

§ 2 skal lyde:

Fører kort i klasse 3, som var gyldige 2. april 1982, og som ikke var særlig tidsbegrenset på grunn av sykdom eller lignende, gir førerrett i klasse A for kjøring i Norge og i EØS, selv om fører kortets gyldighetstid er utløpt.

I tillegg gir denne klassen førerrett i Norge for klassene AM og S.

Fra innehaveren fyller 75 år gjelder § 4–1.

Ved fornyelse av fører kort i klasse 3 gis klassene A, AM og S.

§ 3 skal lyde:

Førerkort i klasse 4, som var gyldig 2. april 1982 og som ikke var særlig tidsbegrenset på grunn av sykdom eller lignende, gir førerrett i klassene AM, S og T (ubegrenset) for kjøring i Norge, selv om førerkortets gyldighetstid er utløpt.

Fra innehaveren fyller 75 år gjelder § 4–1.

Ved fornyelse av førerkort i klasse 4 gis klassene AM, S og T. Til klasse T tilknyttes kode 142. Eventuelle begrensninger videreføres.

Ny § 4 skal lyde:

§ 4. Førerkort utløpt før 2. april 1982

Førerkort i klassene 1, 2, 3 eller 4 med 10 års gyldighetsperiode, kan fornyes ved bestått praktisk førerprøve. Praktisk prøve for klasse B gir førerrett for klasse B med underliggende klasser, eventuelt for klasse BE hvis prøven avlegges med tilhenger. Praktisk prøve for motorsykkel gir klasse A1 eller klasse A etter hvilken motorsykkel som er benyttet under prøven. Bestått prøve med traktor gir klasse T med hastighetsbegrensning på 40 km/t for traktor og motorredskap.

I vedlegg 6 gjøres følgende endringer:

Vedlegg 6 § 3 tredje ledd skal lyde:

Ved fornyelse videreføres rettighetene i første og annet ledd. I tillegg påføres klassene M, S og T. Til klasse T tilknyttes kode 142.

Vedlegg 6 § 11 oppheves.

Vedlegg 6 ny § 11 skal lyde:

§ 6. Førerrett for klasse AM

Person som ervervet førerrett i klasse T før 1. januar 2005 har førerrett i klasse AM.

Person som ervervet førerrett i klasse A1, A eller B før 19. januar 2013 har førerrett i klasse AM.

Person som ervervet førerrett i klasse B1/B kode 73 eller T mellom 1. januar 2005 og 19. januar 2013 har førerrett i klasse AM kode 147.

Person som fylte 20 år før 1. januar 2005, som ikke innehar førerrett i annen klasse og som har nødvendig ferdighet, kan få førerrett i klasse AM kode 145. Erverv av førerrett i klasse S fører ikke til tap av denne rettigheten.

Innehaver av norsk kompetansebevis for fører av moped har førerrett i klasse AM kode 146. Kompetansebeviset kan skiftes ut med førerkort klasse AM kode 146 etter gjeldende regler om utstedelse av førerkort.

Bestemmelsene andre og tredje ledd gjelder også for innehaver førerkort utstedt i annen EØS-stat i internasjonale førerkortklasser.

II

I forskrift 1. oktober 2004 nr. 1339 om trafikkopplæring og førerprøve m.m. gjøres følgende endring:

§ 31–2 nytt tredje ledd skal lyde:

Fullført obligatorisk opplæring i klasse A før 19. januar 2013 anses som fullført obligatorisk opplæring i klasse A2. Deler av obligatorisk opplæring i klasse A, gjennomført før 19. januar 2013, gir rett til fradrag i deler av obligatorisk opplæring ved klasse A2.

III

Endringene i førerkortforskriften § 1–8, § 5–2 fjerde ledd, § 8–2, § 9–3, § 9–4 annet ledd siste punktum, § 10–2, § 10–5, § 12–6, § 13–1, § 13–2 og § 14–1 trer i kraft 1. juli 2012.

Endringene i hjemmelshenvisningen til førerkortforskriften trer i kraft 19. januar 2013.

Endringene i førerkortforskriften § 4–1 annet ledd, § 4–6 første ledd annet punktum, § 5–2 første ledd fjerde punktum, § 6–1, § 9–2, § 10–3, § 14–5, § 14–6, vedlegg 2, vedlegg 4, vedlegg 5, vedlegg 6 § 3 og vedlegg 6 § 11 trer i kraft 19. januar 2013.

Ny overskrift i kapittel 6 trer i kraft 19. januar 2013

Endringen i trafikkopplæringsforskriften § 31–2 trer i kraft 19. januar 2013.

21. juni Nr. 633 2012

Forskrift om kjøretøy på det nasjonale jernbanenettet (kjøretøyforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Statens jernbanetilsyn 21. juni 2012 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 100 om anlegg og drift av jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m. (jernbaneloven) § 5, § 6 og § 16, jf. forskrift 10. desember 2010 nr. 1568 om jernbanevirksomhet mv. på det nasjonale jernbanenettet (jernbaneforskriften) § 1–3, jf. forskrift 16. juni 2010 nr. 820 om samtrafikkvevnen i jernbanesystemet (samtrafikkforskriften) § 3 sjette ledd.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 42e (direktiv 2008/110/EF om endringer i direktiv 2004/49/EF). Kunngjort 29. juni 2012 kl. 15.10.

Innledende bestemmelser

§ 1. Virkeområde

Forskriften gjelder alle aktiviteter knyttet til prosjektering, bygging, ibruktaking, oppgradering, fornyelse, drift og vedlikehold av kjøretøy på det nasjonale jernbanenettet.

Bestemmelsene i § 8 til § 18 gjelder for kjøretøy som skal tas i bruk etter samtrafikkforskriften kapittel V.

§ 2. Formål

Formålet med forskriften er å fastsette minimumskrav til sikker og hensiktsmessig prosjektering, bygging, ibruktaking, oppgradering, fornyelse, drift og vedlikehold av kjøretøy. Videre skal forskriften bidra til å oppnå samtrafikkevne på det nasjonale jernbanenettet ved å oppstille vilkår for å ta i bruk kjøretøy.

§ 3. Definisjoner

I forskriften her forstås med:

- a) *Kjøretøy*: Et jernbanekjøretøy som kjører på egne hjul på jernbane, med eller uten egen trekraft. Et kjøretøy er sammensatt av et eller flere strukturelle og funksjonelle delsystemer, herunder delsystemet rullende materiell, eller deler av slike delsystemer,
- b) *delsystemer*: Resultatet av inndelingen av jernbanesystemet, som beskrevet i vedlegg II til samtrafikkforskriften. Disse delsystemene som det må fastsettes grunnleggende krav til, er av strukturell eller funksjonell karakter,
- c) *grunnleggende krav*: Alle vilkårene fastsatt i vedlegg III til samtrafikkforskriften som må oppfylles av jernbanesystemet, delsystemer og samtrafikkkomponenter, herunder grensesnitt,
- d) *teknisk spesifisering for samtrafikkevne (TSI)*: En spesifisering vedtatt i samsvar med direktiv 2008/57/EF og gjennomført i tråd med EØS-avtalen med hjemmel i samtrafikkforskriften som hvert delsystem eller del av et delsystem skal omfattes av for å oppfylle de grunnleggende kravene og sikre jernbanesystemets samtrafikkevne,
- e) *TSI LOC & PAS*: Vedlegget til vedtak 2011/291/EU,
- f) *TSI WAG*: Vedlegget til vedtak 2006/861/EF som gjennomført ved forskrift 23. mai 2011 nr. 539 om gjennomføring av vedtak 2006/861/EF av 28. juli 2006 om den tekniske spesifiseringen for samtrafikkevne som gjelder for delsystemet «rullende materiell – godsvogner» i det transeuropeiske jernbanesystemet for konvensjonelle tog,
- g) *TSI støy*: Vedlegget til vedtak 2011/229/EU som gjennomført ved forskrift 5. desember 2011 nr. 1189 om gjennomføring av tekniske spesifiseringer for samtrafikkevnen som gjelder for delsystemet «rullende materiell – støy» i det transeuropeiske jernbanesystem for konvensjonelle tog,
- h) *TSI SRT*: Vedlegget til vedtak 2008/163/EF som gjennomført ved forskrift 4. juli 2008 nr. 790 om gjennomføring av vedtak 2008/163/EF av 20. desember 2007 om den tekniske spesifiseringen for samtrafikkevne vedrørende sikkerhet i jernbanetunneler i det transeuropeiske jernbanesystemet for konvensjonelle tog og høyhastighetstog,
- i) *TSI PRM*: Vedlegget til vedtak 2008/164/EF som gjennomført ved forskrift 23. mai 2011 nr. 540 om gjennomføring av vedtak 2008/164/EF av 21. desember 2007 om den tekniske spesifiseringen for samtrafikkevne vedrørende «personer med nedsatt bevegelighet» i det transeuropeiske jernbanesystem for konvensjonelle tog og høyhastighetstog,
- j) *TSI CCS*: Vedlegget til vedtak 2006/679/EF som gjennomført ved forskrift 26. oktober 2007 nr. 1194 om gjennomføring av den tekniske spesifiseringen for samtrafikkevnen for delsystemet «styring, kontroll og signal» i det transeuropeiske jernbanesystemet for konvensjonelle tog, endret ved vedtak 2008/386/EF, vedtak 2009/561/EF og vedtak 2010/79/EU,
- k) *grunnleggende parametre*: Ethvert forskriftsmessig, teknisk eller driftsmessig vilkår som er av avgjørende betydning for samtrafikkevnen, og som er nærmere spesifisert i relevante TSI-er eller vedlegget til denne forskriften,
- l) *særtilfelle*: En hvilken som helst del av jernbanesystem som krever midlertidige eller permanente særbestemmelser i TSI-ene, på grunn av enten geografiske, topografiske eller bymiljømessige begrensninger, eller av hensyn til forenlighet med det eksisterende systemet. Dette kan særlig omfatte jernbanelinjer og -nett som ikke er forbundet med EØS-områdetets øvrige jernbanenett, dessuten lasteprofil, sporvidde eller avstanden mellom spor, kjøretøy utelukkende ment til lokal, regional eller historisk bruk, og kjøretøy på vei til eller fra tredjestater,
- m) *oppgradering*: Ethvert større endringsarbeid på et delsystem eller en del av et delsystem som forbedrer delsystemets generelle ytelse,
- n) *ibruktaking*: Alle operasjoner der et delsystem eller et kjøretøy settes i tilsiktet bruk,
- o) *innhaver*: Den person eller enhet som, som eier av et kjøretøy eller som har rett til å bruke det, benytter kjøretøyet som et transportmiddel og er registrert som innehaver i kjøretøyregisteret fastsatt i samtrafikkforskriften § 32,
- p) *enhet med ansvar for vedlikehold*: Et foretak med ansvar for vedlikehold av et kjøretøy, og registrert som dette i det nasjonale kjøretøyregisteret. Enhet ansvarlig for vedlikehold kan være et jernbaneforetak, en infrastrukturforvalter eller en innehaver.

Krav til jernbaneforetak

§ 4. Overordnet ansvar for sikkerhet

Jernbaneforetaket skal sikre at kjøretøyene til enhver tid er i en slik stand at det legges til rette for sikker drift av jernbanesystemet. Kjøretøy skal ha en teknisk utforming og driftsmessig tilstand som gjør at virksomheten er innenfor akseptabel risiko.

§ 5. Teknisk dokumentasjon

Jernbaneforetaket skal ha oppdatert teknisk dokumentasjon for alle systemer, deler og komponenter. Dokumentasjonen skal kunne bekrefte at systemer, deler og komponenter er i samsvar med de nasjonale og internasjonale standarder som er lagt til grunn for konstruksjon og bruk av kjøretøyet. Dokumentasjonen skal beskrive de forutsetninger og begrensninger som er knyttet til kjøretøyets utforming. Disse forutsetningene og begrensningene skal legges til grunn for prosedyrer for drift og vedlikehold av kjøretøyet.

§ 6. Register og merking

Jernbaneforetaket skal ha et register over alle kjøretøy som virksomheten bruker. Registeret skal identifisere kjøretøy individuelt.

Kjøretøy skal være identitetsmerket i henhold til samtrafikkforskriften, samt teknisk og bruksmessig merket.

§ 7. Drift, kontroll og vedlikehold av kjøretøy

Jernbaneforetaket skal drifte og vedlikeholde kjøretøyene i henhold til nasjonale og internasjonale standarder.

Jernbaneforetaket skal føre kontroll med kjøretøy. Jernbaneforetaket skal ha sikkerhetsmessige minimumskrav til systemer, deler og komponenter.

Jernbaneforetaket skal ha det overordnede ansvaret for at kjøretøyet blir vedlikeholdt. Vedlikeholdet skal sikre at ingen sikkerhetskritiske systemer, deler eller komponenter forringes så mye at det fører til funksjonssvikt. Blant annet skal sikkerhetsmessige slitasjegrenser for slitasjeutsatte deler være angitt, og terminer for vedlikehold og utskifting for alle sikkerhetskritiske komponenter skal være angitt. Jernbaneforetaket skal ha kontroll på utført vedlikehold.

Krav til kjøretøy

§ 8. Vilkår for tillatelse til ibruktaking av kjøretøy

For å få tillatelse til ibruktaking etter samtrafikkforskriften kapittel V må kjøretøy oppfylle kravene i vedlegget så lenge en tilsvarende grunnleggende parameter ikke er beskrevet i en relevant TSI. Dette gjelder ikke kjøretøy nevnt i § 10 som ikke skal kjøres som tog eller skift.

§ 9. Bruk av standarder

Kjøretøy skal prosjekteres, konstrueres, testes, oppgraderes og fornyes i henhold til relevante TSI-er og anerkjente, tidsmessige standarder. Der det ikke er oppgitt noe annet i forskriften her er det den siste versjonen av standarden som gjelder.

For alle nye kjøretøy eller ved vesentlige oppgraderinger av kjøretøy skal prosesstandard EN 50126 følges.

Der et grunnleggende krav kan oppfylles ved bruk av andre standarder enn det som fremgår av vedlegget må bruken av disse standardene vurderes teknisk og sikkerhetsmessig, og vurderingen skal dokumenteres.

Avvik fra standarder skal vurderes teknisk og sikkerhetsmessig, og vurderingen skal dokumenteres.

§ 10. Krav til visse kategorier kjøretøy

Kjøretøy som er i henhold til standardene EN 14033, EN 15746, EN 15954, EN 15955 eller EN 13977 anses å oppfylle de grunnleggende kravene. Hvis slike kjøretøy skal kjøres som tog eller skift, må likevel kravene til trekkraftkjøretøy i vedlegget til forskriften her være oppfylt.

Tillatelsesprosessen

§ 11. Tillatelse til ibruktaking og endringer av kjøretøy

Kjøretøy må ha tillatelse til ibruktaking i henhold til samtrafikkforskriften kapittel V.

Tillatelse til å ta i bruk kjøretøy gis ved første gangs ibruktaking i Norge.

Ved senere endringer av kjøretøy skal dette skje i henhold til § 18 i samtrafikkforskriften. § 13 og § 14 gjelder tilsvarende for ny tillatelse til å ta endret kjøretøy i bruk.

§ 12. Tillatelse til transport og testkjøring på det nasjonale jernbanenettet

Transport og testkjøring på det nasjonale jernbanenettet før ibruktaking krever egen tillatelse fra Statens jernbanetilsyn. Det må sendes testplan med risikovurderinger til Statens jernbanetilsyn i forbindelse med søknad om tillatelse til testkjøring. Testplanen skal gi oversikt over alle nødvendige og planlagte tester som planlegges gjennomført for å vise at kjøretøyet har de forutsatte sikkerhetsmessige og operasjonelle egenskapene. Koblingen mellom den enkelte test og gjennomførte risikovurderinger må fremgå av søknaden. § 14 og § 15 gjelder tilsvarende for søknad om tillatelse etter denne bestemmelsen så langt det passer.

§ 13. Melding om anskaffelse og endring av kjøretøy

Det skal sendes melding om planene for å endre eller anskaffe et nytt kjøretøy eller et kjøretøy som er i bruk i en annen EØS-stat på et så tidlig tidspunkt som mulig. Denne meldingen skal minst inneholde:

- a) navn på kontaktperson,
- b) planlagt fremdrift i anskaffelsesprosessen,
- c) beskrivelse av kjøretøyet (systembeskrivelse),
- d) plan over sikkerhetsaktiviteter som skal gjennomføres i forbindelse med anskaffelsen (sikkerhetsplan),
- e) oversikt over standarder som kreves i forbindelse med anskaffelsen, og
- f) risikovurderinger i samsvar med den felles sikkerhetsmetoden som er benyttet som underlag ved vurdering av løsning.

Melding kan utelates i følgende tilfeller:

- I forbindelse med søknad om tillatelse til ibruktaking av kjøretøy nevnt i § 10 som ikke skal kjøre som tog eller skift
- I forbindelse med søknad om tillatelse etter § 12
- I forbindelse med søknad om tillatelse etter § 16.

§ 14. Søknad om første tillatelse til å ta i bruk kjøretøy og ny tillatelse etter endring

Ved søknader om tillatelse etter samtrafikkforskriften § 20 og § 25 for kjøretøy som ikke har tillatelse til ibruktaking fra før, skal følgende dokumentasjon vedlegges søknaden:

- a) EF-verifiseringserklæring med tilhørende dokumentasjon for de delsystemene i kjøretøyet som er omfattet av TSI-er,
- b) verifiseringserklæring med tilhørende dokumentasjon for samsvar med de relevante kravene i vedlegget til denne forskriften
- c) eventuelle tillatelser til å ta i bruk delsystemene som er gitt i medhold av § 13 i samtrafikkforskriften,
- d) sikkerhetsvurderingsrapport som bekrefter sikker integrering av kjøretøyets relevante delsystemer i henhold til den felles sikkerhetsmetoden for risikovurderinger,
- e) sikkerhetsvurderingsrapport som bekrefter sikker integrering mellom kjøretøyet og det norske jernbanesystemet i henhold til den felles sikkerhetsmetoden for risikovurderinger.

§ 15. Søknad om ytterligere tillatelse til å ta i bruk kjøretøy

Ved søknader om tillatelse til ibruktaking i Norge av kjøretøy som allerede har tillatelse fra annen EØS-stat, skal følgende dokumentasjon vedlegges:

- a) Dokumentasjon på at kjøretøyet har tillatelse til ibruktaking i en annen EØS-stat, og eventuelle vilkår for denne tillatelsen,
- b) kopi av EF-verifiseringserklæring med tilhørende dokumentasjon for de delsystemene i kjøretøyet som er omfattet av TSI-er
- c) verifiseringserklæring med tilhørende dokumentasjon for samsvar med de relevante kravene i vedlegget til denne forskriften
- d) registreringer som viser kjøretøyets tidligere drift, vedlikehold og eventuelle tekniske endringer som er foretatt etter at tillatelsen ble gitt,
- e) sikkerhetsvurderingsrapport som bekrefter sikker integrering mellom kjøretøyet og det norske jernbanesystemet i henhold til den felles sikkerhetsmetoden for risikovurderinger.

§ 16. Søknad om tillatelse til å ta i bruk kjøretøy i samsvar med en tillatt type

Ved søknad om tillatelse til ibruktaking av et kjøretøy som er i samsvar med en kjøretøytype som allerede har tillatelse til ibruktaking i Norge, er det tilstrekkelig at en typesamsvarserklæring i henhold til forskrift om typesamsvarserklæring vedlegges søknaden.

Hvis forutsetningene for å gi den opprinnelige tillatelsen har blitt endret, skal fremgangsmåten i samtrafikkforskriften § 28 tredje ledd følges.

§ 17. Søknad om å ta i bruk visse kategorier kjøretøy

Ved søknad om tillatelse til ibruktaking av kjøretøy nevnt i § 10, må følgende dokumentasjon vedlegges søknaden:

- a) Navn på kontaktperson,
- b) beskrivelse av kjøretøyet (systembeskrivelse),
- c) oversikt over relevante standarder som kjøretøyet er bygget etter, samt eventuelle avvik fra disse standardene,
- d) sikkerhetsvurderingsrapport som bekrefter sikker integrering mellom kjøretøyet og det norske jernbanesystemet i henhold til den felles sikkerhetsmetoden for risikovurderinger, og
- e) dokumentasjon på at standarden nevnt i § 10 og de relevante kravene i vedlegget til denne forskriften er oppfylt.

§ 18. Assessor og andre uavhengige parter

Statens jernbanetilsyn kan for å vurdere samsvar med kravene i vedlegget til forskriften her kreve at det benyttes assessor i anskaffelsesprosjektene, og at Statens jernbanetilsyn har direkte kontakt med vedkommende.

Assessor utpekt på bakgrunn av denne bestemmelse eller som følge av krav i EN 50126 skal aksepteres av Statens jernbanetilsyn. Ved vurderingen av om aksept kan gis, legges det blant annet vekt på uavhengighet og kompetanse, samt assessors arbeidsplan.

Statens jernbanetilsyn kan for å vurdere samsvar med kravene i vedlegget til forskriften her også kreve at det benyttes andre uavhengige parter i tillegg til eller i stedet for assessor til verifiseringer, granskninger m.m.

Enhet med ansvar for vedlikehold

§ 19. Enhet med ansvar for vedlikehold

Før kjøretøy tas i bruk på jernbanenettet, skal de ha fått tilordnet en enhet med ansvar for vedlikehold. Denne enheten skal registreres i kjøretøyregisteret i henhold til samtrafikkforskriften § 32 annet ledd.

§ 20. Oppgaver for enhet med ansvar for vedlikehold

Enhet med ansvar for vedlikehold skal sikre at kjøretøy opprettholder en sikker driftstilstand ved hjelp av et vedlikeholdssystem. Kjøretøy skal vedlikeholdes i henhold til vedlikeholdsdokumentasjonen for hvert enkelt kjøretøy og de gjeldende kravene til kjøretøy som følger av samtrafikkforskriften og forskriften her, herunder krav til vedlikehold i § 7.

Utpeking av enhet med ansvar for vedlikehold berører ikke jernbaneforetak og infrastrukturforvalteres ansvar for sikker bruk av kjøretøy i henhold til § 4 og jernbanelovgivningen for øvrig.

Enhet med ansvar for vedlikehold kan selv utføre vedlikeholdet, eller benytte vedlikeholdsverksteder i henhold til avtale.

Avsluttende bestemmelser

§ 21. Unntak

Statens jernbanetilsyn kan i særlige tilfeller gjøre unntak fra kravene i forskriften her, herunder vedlegget. Unntak fra krav i TSI-ene kan bare gis i den grad det følger av samtrafikkforskriften § 8.

Statens jernbanetilsyn kan gi unntak fra kravene til å identifisere enhet med ansvar for vedlikehold for veteran- eller museumskjøretøy som trafikkerer det nasjonale jernbanenettet, så lenge disse kjøretøyene er i henhold til jernbanelovgivningen for øvrig. Slike unntak kan gis for inntil fem år om gangen.

Unntak som nevnt i annet ledd kan gis i forbindelse med registrering av kjøretøy etter samtrafikkforskriften § 32 eller ved utstedelse av sikkerhets sertifikat til jernbaneforetak eller sikkerhetsgodkjenning til infrastrukturforvalter etter jernbaneforskriften kapittel 6 eller 7.

Unntak etter annet ledd skal nevnes og begrunnes i den årlige sikkerhetsrapporten som Statens jernbanetilsyn skal utarbeide etter jernbaneforskriften § 9–3 annet ledd. Hvis det viser seg at det foreligger en uforholdsmessig sikkerhetsrisiko på jernbanesystemet skal Det europeiske jernbanebyrået umiddelbart underrette EU-kommisjonen og EFTAs overvåkingsorgan. EFTAs overvåkingsorgan skal ta kontakt med de involverte partene og, der dette er hensiktsmessig, anmode Statens jernbanetilsyn om å gjøre om unntaket.

§ 22. Ikrafttredelse og endring i andre forskrifter

Forskriften trer i kraft 1. juli 2012. Fra samme dato gjøres følgende endringer i andre forskrifter:

- a) Forskrift 11. april 2011 nr. 388 om nasjonale tekniske krav m.m. for jernbaneinfrastruktur på det nasjonale jernbanenettet (jernbaneinfrastrukturforskriften) § 2–8 skal lyde:
«Ved kjøring av tog og skift i forbindelse med drift av jernbaneinfrastruktur gjelder kravene til jernbaneforetak og kjøretøy i forskrift om kjøretøy på det nasjonale jernbanenettet (kjøretøyforskriften) tilsvarende.»
- b) Forskrift 19. desember 2005 nr. 1621 om krav til jernbaneforetak på det nasjonale jernbanenettet (sikkerhetsforskriften) oppheves.

Unntak som er gitt med hjemmel i forskrift 19. desember 2005 nr. 1621 om krav til jernbaneforetak på det nasjonale jernbanenettet (sikkerhetsforskriften) gjelder videre så langt unntaket rekker.

Vedlegg til kjøretøyforskriften

– Krav til kjøretøy som omhandler tillatelse til ibruktaking

1 Generell dokumentasjon

Dette kapitlet gjelder alle kjøretøy.

1.1 Generell dokumentasjon

Det skal være utarbeidet teknisk dokumentasjon for alle systemer, deler, komponenter og grensesnitt. Dokumentasjonen skal kunne bekrefte at systemer, deler, komponenter og grensesnitt er i samsvar med de TSI-er og standarder som er lagt til grunn for prosjektering og bygging av kjøretøyet. Dokumentasjonen skal beskrive de forutsetninger og begrensninger som er knyttet til kjøretøyets utforming. Eldre kjøretøy skal ha en oppdatert risikovurdering, basert på erfaringer ved tidligere drift og vedlikehold.

1.2 Vedlikeholdsinstruksjoner og -krav

1.2.1 Vedlikeholdsinstruksjoner

Det skal være utarbeidet dokumentasjon som beskriver hvordan systemer, deler og komponenter skal vedlikeholdes i samsvar med de nasjonale og internasjonale standarder som er lagt til grunn for kjøretøyet. Vedlikeholdsdokumentasjonen skal sikre at ingen sikkerhetskritiske systemer, komponenter eller deler forringes i den grad at det fører til funksjonssvikt. Slitasjegrenser skal være spesifisert for komponenter som er utsatt for slitasje. Intervaller for vedlikehold og utskifting må være spesifisert for alle komponenter.

Registreringer som viser vedlikehold og eventuelle endringer av kjøretøyet skal kunne legges frem.
TSI LOC & PAS punkt 4.2.12.3 gjelder tilsvarende.

1.2.2 Dokumentasjon av vedlikeholdsprogrammets begrunnelse

Det skal foreligge dokumentasjon som begrunner vedlikeholdsinstruksjoner og -krav. TSI LOC & PAS punkt 4.2.12.3.1 gjelder tilsvarende.

1.3 Instruksjoner og dokumentasjon for bruk

1.3.1 Instruksjoner for normal og redusert bruk av kjøretøyet

Det skal foreligge dokumentasjon for kjøretøyets ulike funksjoner under normal og redusert bruk inkludert nødsituasjoner, evakuering, berging og tauing. Dokumentasjonen skal være på et språk brukeren behersker.

1.4 Prøving av kjøretøyet på sporet

Dokumentasjon som omhandlet i § 12 i forskriften her skal foreligge.

Det skal videre foreligge dokumentasjon på at kjøretøyet er testet på sporet slik at det tåler de driftsmessige og klimamessige belastninger det utsettes for under drift, herunder avsporingssikkerhet, tilfredsstillende løpeegenskaper innenfor den hastighetsklassen materiellet er beregnet for og bremseeffekt.

Følgende standard skal følges: EN 50215 (2009).

2 Struktur og mekaniske deler

Dette kapitlet gjelder alle kjøretøy.

2.1 Kjøretøyets konstruksjon

2.1.1 Styrke og integritet

Kjøretøyet må ha en mekanisk styrke og integritet som gjør at det tåler de kreftene som det utsettes for i alle forventede driftssituasjoner gjennom hele levetiden. Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.2.4 gjelder tilsvarende. For godsvogner gjelder TSI WAG punkt 4.2.2.3 tilsvarende.

Følgende standarder aksepteres: EN 12663, UIC 566, UIC 660, UIC 617, UIC 625, UIC 651, ERRI B 12 RP 17, ERRI B 12 RP 60 og ERRI B 12 DT 135.

Trekkraftkjøretøy må ha snøplog hvis de skal kjøre i perioder av året der det kan forventes snø. Snøplogen kan erstatte skinnerydder etter punkt 3.3.7. Kravene i TSI LOC & PAS 4.2.6.1.5 gjelder tilsvarende.

2.1.2 Lasteevne

2.1.2.1 Lastforhold og veid masse

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.2.10 gjelder tilsvarende.

For godsvogner gjelder kravene i TSI WAG punkt 4.2.2.3.2, 4.2.2.3.3 og 4.2.2.3.4 tilsvarende.

Følgende standarder aksepteres: EN 50215, EN 15528 (2008) og EN 15663 (2009).

2.1.2.2 Aksellast og hjullast

Kravene i TSI LOC & PAS 4.2.3.2 gjelder tilsvarende. For godsvogner gjelder kravene i TSI WAG punkt 4.2.3.2 tilsvarende. For godsvogner med høyere aksellast enn 22,5 tonn må det gjennomføres egne risikovurderinger, beregninger og verifikasjoner.

Følgende standarder aksepteres: EN 15663 (2009), EN 50215, EN 15528 (2008), EN 13103, EN 14363, EN 13104, UIC 700 og UIC 518.

2.1.3 Sammenføyningsteknologi

Ved bruk av ulike deler eller produkter til sammenføyning gjelder leverandørenes erklæringer for delenes eller produktenes anvendelsesområde. Underliggende dokumentasjon på styrke, beregninger, anvendte standarder og sikkerhetsmarginer må medfølge slike erklæringer.

Ved beregning av styrke og sikkerhetsfaktorer for enkelte sammenføyningsteknologier aksepteres følgende standarder: EN 15085, UIC 897, EN 12663 og UIC 566.

2.1.4 Løfting og jekking

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.2.6 gjelder tilsvarende. For godsvogner gjelder TSI WAG punkt 4.2.2.3.2.4 tilsvarende.

Ved beregning av styrke aksepteres følgende standarder: UIC 581, UIC 566 og EN 12663.

2.1.5 Festing av innretninger til karosserikonstruksjonen

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.2.7 gjelder tilsvarende.

Ved beregning av styrke aksepteres følgende standarder: UIC 566 og EN 12663.

2.1.7 Forbindelser brukt mellom ulike deler av kjøretøyet

Forbindelser mellom ulike deler av kjøretøyet, for eksempel mellom vognkasse og boggi, skal tåle de statiske og dynamiske belastninger de utsettes for.

Ved belastningstilfeller og beregning av styrke aksepteres følgende standarder: EN 12663, UIC 577, ERRI B12/RP17, UIC 515-1 og UIC 615-1.

2.2 Mekaniske grensesnitt for endekopling eller innerkopling

2.2.1 Automatisk kopling

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.2.2.3 gjelder tilsvarende.

2.2.2 Kjennetegn for nødopling

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.2.2.4 og 4.2.2.2.5 gjelder tilsvarende.

2.2.3 Skruelokplinger

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.2.2.3 gjelder tilsvarende.

Følgende standard aksepteres: UIC 826.

2.2.4 Trekk-, kobling- og støtanordninger

Kravene i TSI WAG punkt 4.2.2.1 og TSI LOC & PAS punkt 4.2.2.2.2 og 4.2.2.2.3 gjelder tilsvarende.

Følgende standarder aksepteres: EN 15551, EN 15566, UIC 527, UIC 528 og UIC 526.

2.2.5 Buffermerking

Ved merking av buffere aksepteres følgende standarder: UIC 527, UIC 528, UIC 526 og UIC 520.

2.2.6 Trekkrok

Ved bruk av trekkroker aksepteres følgende standarder: EN 15566, EN 15551, UIC 527, UIC 528, UIC 526, UIC 520 og UIC 825.

2.2.7 Overganger

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.2.3 og 4.2.5.8 gjelder tilsvarende.

Følgende standarder aksepteres: EN 16286, EN 12561, UIC 561, UIC 527, UIC 528 og UIC 520.

2.3 Passiv sikkerhet

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.2.5 gjelder tilsvarende for nyere kjøretøy.

Følgende standarder aksepteres: EN 15227 og UIC 566.

3 Samspill mellom vogn og spor, samt statisk og dynamisk tverrsnitt

Kravene i dette kapitlet gjelder alle kjøretøy.

3.1 Kjøretøyets statiske og dynamiske profil

Kjøretøy skal være i overensstemmelse med profilet NO1 slik det fremgår av infrastrukturforvalters nettveiledning. Enkelte godsvogntyper kan aksepteres med andre profiler som angitt i nettveiledningen.

3.1.1 Særtilfelle

Kjøretøy som skal transporteres med ferge må oppfylle følgende standarder: UIC 569 og UIC 507.

3.2 Kjøretøydynamikk

3.2.1 Avsporingssikkerhet og løpeegenskaper

Kjøretøy må ha tilfredsstillende kjøresikkerhet. Kjøretøyets løpeegenskaper må testes for å klarlegge kjøretøyets dynamiske belastning og interaksjon på sporet.

For beregning og testing av kjøretøyets avsporingssikkerhet og løpeegenskaper skal metodene i EN 14363 eller UIC 518 følges. Relevante grenseverdier knyttet til sporets egenskaper angis av infrastrukturforvalter.

Under dynamisk testing skal belastning på spor og sikkerhetsrelevante kjøretøykomponenter registreres med tanke på overbelastning, avsporingfare, dimensjonering samt validering av beregninger.

Eldre kjøretøy som har ikke vært produsert etter en anerkjent sikkerhetsstyrt prosess, skal ha en risikovurdering i henhold til den felles sikkerhetsmetoden basert på erfaring som demonstrerer sikker drift på tilsvarende krevende infrastruktur. Risikovurderingen skal identifisere eventuelle begrensninger i bruk av kjøretøy samt tiltak som minsker risikoen til et akseptabelt nivå. Ved mangel på erfaringsdata og tilfredsstillende risikovurdering vil kravene i tredje ledd i dette punktet gjelde tilsvarende.

For øvrig gjelder kravene i TSI LOC & PAS 4.2.3.4.2 tilsvarende. For godsvogner gjelder TSI WAG punkt 4.2.3.4 tilsvarende.

For øvrig aksepteres følgende standarder: UIC 530–2, UIC 510, UIC 432 og UIC 645.

3.2.2 Ekvivalent konisitet, hjulprofil og grenseverdier

Kravene i TSI LOC & PAS 4.2.3.4.3 gjelder tilsvarende. I tillegg gjelder følgende krav:

Der det har vært foretatt tester av dynamiske løpeegenskaper og funnet et stabilt område for ekvivalent konisitet, skal dette angis i dokumentasjonen etter punkt 1.4.

Hjulprofil skal medføre stabilt løp. Målinger og behandling av måleverdiene skal skje etter reglene i UIC 518 eller EN 14363. Hjulprofilet skal være i henhold til UIC 510–2. Akseptert hjulprofil for allment bruk er P8. Basert på testing og sikkerhetsvurdering kan andre hjulprofiler aksepteres. Koordinattabeller og tegninger for skinneprofilene gis av infrastrukturforvalter. Størrelsen på hjulbanens hulløp skal ikke være mer enn 2 mm. Maksimalt hjulslag og materialutfall er 60 mm for hjul med diameter på eller over 920 mm, og 40 mm for hjul med mindre diameter.

Følgende standarder aksepteres: EN 15302:2008, EN 13715:2006, EN 13674–1:2003, EN 14363, UIC 518, UIC 519 og UIC 510.

3.2.3 Verdier for sporbelastning

Kjøretøy må ikke medføre større sporbelastning enn de verdiene som er gitt av infrastrukturforvalter for å sikre forenlighet mellom kjøretøy og sporet. Kravene i punkt 3.2.1 gjelder tilsvarende for testing av sporbelastningen. Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.3.4.2.2 gjelder tilsvarende. For godsvogner gjelder kravene i TSI WAG punkt 4.2.3.2 tilsvarende.

Følgende standarder aksepteres: EN 15528, UIC 615 og EN 13749.

3.2.4 Vertikal akselerasjon

Vertikal akselerasjon, egenresonans og dynamisk belastning for bruer skal ikke overstige bruers bæreevne. Grenseverdiene er angitt av infrastrukturforvalter.

For å sikre avsporingssikkerhet og løpeegenskaper må det gjennomføres målinger av dynamisk last under ulike driftsforhold eller endringsanalyser basert på et referansekjøretøy ved bruk av simuleringer eller beregninger. Forhold som må undersøkes er bl.a. massen og treghet for vognkasse, boggier og hjulsatser, kjøretøyets fjæringsegenskaper og fordeling av last.

For øvrig gjelder kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.3.4.2.2 tilsvarende. For godsvogner gjelder TSI WAG punkt 4.2.3.2 tilsvarende. For godsvogner med høyere aksellast enn 22,5 tonn må det gjennomføres egne risikovurderinger, beregninger og verifikasjoner.

Testbetingelsene i punkt 3.2.1 i vedlegget her gjelder tilsvarende.

3.3 Boggier/løpeverk

3.3.1 Boggier

Boggier skal dimensjoneres i henhold til anerkjente standarder med en sikkerhetsmargin for boggirammen, inkludert påmontert utstyr, basert på kravene og testbetingelsene i punkt 3.2.1 i vedlegget her. Dette gjelder også for forbindelsen mellom boggirammen og vognkassen.

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.3.5.1 gjelder tilsvarende. For godsvogner gjelder kravet i TSI WAG punkt 4.2.2.3.2.5 tilsvarende.

Følgende standarder aksepteres: UIC 515–4, UIC 615–4, EN13749:2005, EN 15687: 2010 og EN 15827: 2011.

3.3.2 Hjulsatser (aksel + hjul)

Hjulsatsene skal dimensjoneres i henhold til anerkjente standarder med tilstrekkelig sikkerhetsmargin.

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.3.5.2 gjelder tilsvarende.

Følgende standarder aksepteres: EN 13260, EN 13103, EN 13104, EN 13261, EN 13749, UIC 510–3, UIC 515–4 og UIC 615–4.

3.3.3 Hjul

Hjul skal dimensjoneres og utformes for å ivareta sikker kjøring på jernbanenettet.

Hjulene skal dimensjoneres med tilstrekkelig sikkerhetsmargin.

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.3.5.2.2 gjelder tilsvarende. For hjul av en annen type enn smidde, valsedde stålhjul må det i tillegg vises at kravene knyttet til termisk kapasitet ved bremsing i punkt 4.5.3 i dette vedlegget oppfylles.

Følgende standarder aksepteres: EN 13715, EN 13262, EN 13979–1:2003, UIC 510, UIC 518–2, UIC 519 og UIC 812.

3.3.4 Grensesnitt hjul/skinner (herunder smøring og sanding)

Utstyr for smøring og sanding kan monteres i henhold til relevante standarder, og slik at det ikke kommer i strid med profilet.

For geometriske egenskaper for hjulene gjelder kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.3.5.2.2 tilsvarende.

Følgende standarder aksepteres: EN 12080, EN 12081, EN 12082, EN 50238, UIC 512.

3.3.5 Hjulsatslager

Kjøretøy skal ha hjulsatslagre som er dimensjonert for den tiltenkte bruken. Ulike lastetilfeller må være konsistente med den definerte lastfordelingen.

Følgende standarder aksepteres: EN 12082, EN 12081, EN 12080, EN 15437, UIC 515, UIC 615 og UIC 510.

3.3.6 Minste kurveradius som kan godtas

Kravet i TSI LOC & PAS punkt 4.2.3.6 gjelder tilsvarende. I tillegg skal kjøretøy dimensjoneres for bruk på sporveksler med minste kurveradius på 135 m.

3.3.7 Skinnerydder

Trekraftkjøretøy må ha skinnerydder for å beskytte hjulet mot fremmedlegemer. Skinnerydder må dimensjoneres for å tåle statiske krefter i kjøretøret på minst 20 kN uten permanent deformasjon. Dette kan verifiseres ved beregninger. For øvrig gjelder kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.3.7 tilsvarende.

Det må tas hensyn til hjulslitasje og fjæring på kjøretøyet når skinnerydderens høyde skal beregnes eller justeres. Avhengig av skinnerydderens profil må det tas hensyn til maksimal høyde av ledeskinne over skinnetopp på 70 mm.

Snøplog i henhold til punkt 2.1.1.1 eller «Obstacle deflector» som beskrevet i TSI LOC & PAS punkt 4.2.2.5 siste ledd kan erstatte skinnerydder så lenge de ikke kommer i konflikt med ledeskinne.

3.4 Grense for største positive og negative akselerasjon i lengderetningen

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.4.5.1 siste ledd gjelder tilsvarende.

For skiftestøt aksepteres standardene UIC 566 og EN 12663.

4 Bremsing

Kravene i dette kapitlet gjelder alle kjøretøy så lenge ikke noe annet er angitt.

4.1 Funksjonelle krav til togbremsing

Alle kjøretøy skal ha bremsesystemer. Bremsene skal under alle forhold kunne bidra til å stanse et tog innenfor en maksimal bremseveilegde definert av infrastrukturforvalter på de enkelte strekningene kjøretøyet skal trafikkere. Bremsesystemene skal være konstruert slik at de feiler til sikker tilstand. Bremsesystemet skal virke automatisk og kontinuerlig, og ikke være utmattbart under normal drift.

Passasjervogner, lokomotiver og togsett skal være utstyrt med nødbrems, driftsbrems og parkeringsbrems.

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.4.2.1 gjelder tilsvarende.

Følgende standarder aksepteres: Serien UIC 540–549.

4.2 Sikkerhetskrav til togbremsing

4.2.1 Samhandling trekraft/bremsing og traksjonssperre

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.4.2.2, punkt 4.2.4.4.1 siste ledd og punkt 4.2.4.4.2 annet ledd gjelder tilsvarende.

4.3 Bremseanlegg, anerkjent arkitektur og tilhørende standarder

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.4.3 første og annet ledd gjelder tilsvarende. Ved bruk av andre enn UIC-baserte bremsesystemer må det gjøres egne risikovurderinger av bremsesystemets egnethet og sikkerhet.

Følgende standarder aksepteres: Serien UIC 540–549 og EN 50125–1 kapittel 4.4.

4.4 Bremsekommando

4.4.1 Styring av nødbrems

Persontogkjøretøy skal ha nødbremsutløser som kan betjenes fra alle vogner i toget. På nyere kjøretøy skal fører kunne utsette aktivering av nødbremsen. Opphevelse av nødbremsen etter at kjøretøyet har stanset må skje ved utførelse av en aktiv handling.

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.4.4.1 gjelder tilsvarende.
Følgende standarder aksepteres: Serien UIC 540–549.

4.4.2 Styring av driftsbrems

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.4.4.2 gjelder tilsvarende.
Følgende standarder aksepteres: Serien UIC 540–549.

4.4.3 Styring av direktebrems

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.4.4.3 gjelder tilsvarende.
Følgende standarder aksepteres: Serien UIC 540–549.

4.4.4 Styring av dynamisk brems

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.4.4.4 gjelder tilsvarende.
Følgende standarder aksepteres: Serien UIC 540–549.

4.4.5 Styring av parkeringsbrems

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.4.4.5 gjelder tilsvarende.
Følgende standarder aksepteres: Serien UIC 540–549.

4.5 Bremselytelse

4.5.1 Nødbremsing

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.4.5.2 gjelder tilsvarende.
Følgende standarder aksepteres: Serien UIC 540–549.

4.5.2 Driftsbremsing

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.4.5.3 gjelder tilsvarende.
Følgende standarder aksepteres: Serien UIC 540–549.

4.5.3 Beregninger med hensyn til termisk kapasitet

Prinsippene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.4.5.4 og 4.2.3.5.2.2, og TSI WAG punkt 4.2.4.1.2.5 gjelder tilsvarende, men med en hastighet på 80 km/t som skal kunne holdes i en utforbakke med 2,2 % helling over 75 km.

Følgende standarder aksepteres: Serien UIC 540–549.

4.5.4 Parkeringsbrems

Alle kjøretøy skal ha parkeringsbrems eller annet utstyr for sikker parkering og hensetting. Parkeringsbremsen skal være dimensjonert slik at den kan holde kjøretøyet med maksimal last sikkert fast inntil den bevisst frigjøres. Også andre hensiktsmessige måter å sikre at kjøretøyet ikke kommer i bevegelse på kan benyttes.

For øvrig gjelder kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.4.5.5 tilsvarende. For godsvogner gjelder kravene i TSI WAG punkt 4.2.4.1.2.8 tilsvarende.

Følgende standarder aksepteres: Serien UIC 540–549.

4.6 Styring av bremsefriksjon

4.6.1 Grense for friksjon mellom hjul og skinner

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.4.6.1 gjelder tilsvarende. Ved beregning av bremsevirkning og utforming av bremsesystemet skal lavere friksjonsverdier pga klimatiske forhold tas i betraktning.

Følgende standarder aksepteres: UIC 544 og UIC 546.

4.6.2 Glidevernsystem

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.4.6.2 gjelder tilsvarende. For godsvogner gjelder kravene i TSI WAG punkt 4.2.4.1.2.6 tilsvarende. Ved beregning av bremsevirkning samt utforming og justering av glidevernsystemet skal lavere friksjonsverdier pga klimatiske forhold tas i betraktning.

Følgende standarder aksepteres: UIC 541 og EN 15595.

4.7 Utvikling av bremsekraft

Kravene som gjelder for vanskelige snø, is og haglforhold i TSI LOC & PAS punkt 4.2.6.1.5 skal legges til grunn for alle kjøretøy som skal operere uten restriksjoner på det nasjonale jernbanenettet.

Kjøretøy som har brems basert på trykkluft skal ha systemer for produksjon av trykkluft som tar i betraktning klimatiske forhold, særlig vanskelige vinterforhold. Trykkluftsystemet skal inneholde utstyr som sikrer produksjon av tørr og ren trykkluft. Ved vurdering av fuktighetsnivåer gjelder punkt 6.1.1.3 tilsvarende.

4.7.1 Friksjonsbrems

4.7.1.1 Bremsesklosser

Komposittmaterialer i bremsesklosser må fungere tilfredsstillende under alle påregnelige klimatiske forhold, særlig under vanskelige forhold som beskrevet i TSI LOC & PAS punkt 4.2.6.1.5, og sørge for å gi tilstrekkelig bremseevne. Slike materialer må være godkjent i henhold til UIC 541–4. For at kjøretøy skal kunne brukes uten operasjonelle restriksjoner, må det ha blitt gjennomført testing som sikrer at kravene etterleves i drift.

4.7.1.2 Bremseskiver

Materialkvaliteten i bremseskiver må tilpasses tilhørende friksjonsmaterialer slik at det oppnås tilfredsstillende bremsevirkning under alle påregnelige driftsmessige forhold, herunder klimatiske forhold.

4.7.1.3 Bremsebelegg

Bruk av komposittmaterialer i bremsebelegg må oppfylle tilsvarende krav som i punkt 4.7.1.1.

4.7.2 Dynamisk brems knyttet til trekkraft

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.4.7 gjelder tilsvarende.

4.7.3 Magnetisk skinnebrems

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.4.8.2 gjelder tilsvarende.

4.7.4 Hvirvelstrømsbrems

Hvirvelstrømsbrems kan interferere med signalsystemer og andre elektriske anlegg. Det må derfor vurderes i det enkelte tilfellet om hvirvelstrømsbrems kan brukes slik at kravet til teknisk forenlighet oppfylles. Det er da krav til en komplett risikovurdering og validering ved testkjøring på jernbanenettet.

4.7.5 Parkeringsbrems

Se punkt 4.5.4.

4.8 Status for bremseevne og avvik

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.4.9 gjelder tilsvarende.

Følgende standard aksepteres: UIC 547. For bremsesystemer som ikke er basert på UIC-normer må det gjøres en tilleggsverifisering som tar hensyn til norske geografiske forhold ved avviksforhold.

4.9 Bremsekrav ved berging

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.4.10 gjelder tilsvarende. Kravene gjelder også for kjøretøy som skal gå i togformasjoner under 200 tonn.

5 Passasjerinnretninger

Kravene i dette kapitlet gjelder alle nyere persontogkjøretøy. For eldre kjøretøy gjelder kravene så lenge det ikke er vesentlige konstruksjonsmessige forhold til hinder for å følge dem.

5.1 Tilgang

5.1.1 Utvendige dører

Ytterdører skal være utformet og styrt slik at sikkerheten for passasjerer og personell ivaretas. Ved lukking skal dørene kunne registrere om passasjerer eller personell blir fastklemt, og automatisk stoppe og frigjøres for en begrenset tid. Dørene og tilhørende utstyr skal tåle de kreftene som de blir utsatt for under kjøring.

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.5.6, 4.2.5.7 og 4.2.5.8 gjelder tilsvarende.

Følgende standarder aksepteres: UIC 560, UIC 651, UIC 560, UIC 565 og EN 14752.

5.1.2 Innvendige dører

Innvendige dører skal være utformet og styrt slik at sikkerheten for passasjerer og personell ivaretas. Ved lukking skal dørene kunne registrere om passasjerer eller personell blir fastklemt, og automatisk stoppe og frigjøres for en begrenset tid.

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.5.8 og TSI PRM punkt 4.2.2.4.3 gjelder tilsvarende.

Følgende standard aksepteres: UIC 560.

5.1.3 Friganger

Kravene i TSI PRM punkt 4.2.2.7 gjelder tilsvarende.

Følgende standard aksepteres: UIC 560.

5.1.4 Trappetrinn og belysning

Kravene i TSI PRM punkt 4.2.2.5, 4.2.2.12.1 og 4.2.2.12.2 gjelder tilsvarende så langt det er fysisk mulig uten for stor inngripen i konstruksjonen.

Følgende standarder aksepteres: UIC 555, UIC 560 og EN 13272.

5.1.5 Endringer i gulvhøyde

Kravene i TSI PRM punkt 4.2.2.9 gjelder tilsvarende.

5.1.6 Håndtak og rekkverk

Kravene i TSI PRM punkt 4.2.2.10 gjelder tilsvarende.

Følgende standarder aksepteres: UIC 535, UIC 560, UIC 565/3 og EN 14752.

5.1.7 Ombordstigningshjelpemidler

Bruk av ombordstigningshjelpemidler for å minske gapet mellom plattform og kjøretøy skal alltid vurderes. Hvis gapet mellom plattform og kjøretøyet er større enn det som følger av TSI PRM punkt 4.1.2.18.2 som tilpasset ved EØS-avtalen kapittel XIII punkt 37m, skal det finnes egnet ombordstigningshjelpemiddel for sikker ombordstigning og avstigning. Kravene i TSI PRM punkt 4.2.2.12.3 gjelder tilsvarende for slike ombordstigningshjelpemidler.

Følgende standard aksepteres: UIC 560.

5.2 Vinduer

Vinduer skal ha utforming og egenskaper som gjør at sikkerheten for passasjerer og personell ivaretas. Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.2.9 gjelder tilsvarende.

Følgende standarder aksepteres: UIC 560, UIC 564, UIC 651, UIC 617 og UIC 625.

5.3 Toaletter

Det skal installeres toaletter om bord i passasjerkjøretøy i den grad det er nødvendig. Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.5.1 gjelder tilsvarende. Klimatiske forhold må tas i betraktning ved design og bruk av toalettssystemer slik at funksjonaliteten ivaretas ved alle påregnelige driftsmessige forhold.

Hvis det installeres toaletter tilpasset rullestol gjelder kravene i TSI PRM punkt 4.2.2.6 tilsvarende.

5.4 Passasjeropplysninger

5.4.1 Personvarslingssystem

Det skal finnes et kommunikasjonssystem om bord for at fører skal kunne gi beskjeder til de reisende. Kravene i TSI HS RST punkt 4.2.5.1 og TSI LOC & PAS punkt 4.2.5.2 gjelder tilsvarende så langt det passer for eksisterende kommunikasjonssystem.

Følgende standard aksepteres: UIC 176.

5.4.2 Skilt og informasjon

Nødutganger og rømningsveier skal være merket slik at evakuering kan foretas på en sikkerhetsmessig forsvarlig måte.

For skilting til de reisende gjelder kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.5.4 og TSI PRM punkt 4.2.2.8 tilsvarende. Informasjonen som gis må minst være på norsk.

5.5 Seter og spesielle ordninger for bevegelseshemmede

Kravene i TSI PRM punkt 4.2.2.2 gjelder tilsvarende så lenge det ikke er vesentlige konstruksjonsmessige forhold til hinder for å følge kravene.

Følgende standarder aksepteres: UIC 566 og EN 12663.

5.6 Særlige passasjerinnretninger

5.6.1 Løftesystemer

Ved installering av løftesystemer for reisende gjelder kravene i TSI PRM 4.2.2.12 tilsvarende så lenge det ikke er vesentlige konstruksjonsmessige forhold til hinder for å følge kravene.

Følgende standard aksepteres: UIC 565/3.

5.6.2 Oppvarmings-, ventilasjons- og luftkondisjoneringsanlegg

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.5.9 gjelder tilsvarende. Ventilasjonssystemet skal utformes og styres slik at det ikke bidrar til å spre røyk eller andre giftige gasser ved brann.

Følgende standarder aksepteres: UIC 553, EN 13129 og EN 14813.

5.6.3 Andre

Andre passasjerinnretninger må brukes, monteres, festes osv i henhold til produsentens spesifikasjoner.

6 Miljøforhold og aerodynamiske virkninger

Dette kapitlet gjelder alle kjøretøy, hvis ikke annet er angitt.

6.1 Miljøets innvirkning på kjøretøyet

6.1.1 Miljøforhold med innvirkning på kjøretøyet

6.1.1.1 Høyde

Kjøretøy må oppfylle kravene knyttet til drift i aktuelle høyder over havet som fremgår av standarden EN 50125–1.

6.1.1.2 Temperatur

Kjøretøy må konstrueres i henhold til klasse T2 i standarden EN 50125–1(–40+35 °C). For kjøretøy som er konstruert for høyere minimumstemperaturer enn –40 °C, må driftsmessige begrensninger vurderes.

6.1.1.3 Fuktighet

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.6.1.3 gjelder tilsvarende, men den maksimale temperaturvariasjonen som skal tas i betraktning skal være opp til 40 K. Det skal finnes mulighet for drenering fra alle sikkerhetskritiske rom eller åpninger hvor det kan dannes kondens.

6.1.1.4 Regn

Kjøretøy må tåle de regnmengder som fremgår av standarden EN 50125–1 kapittel 4.6.

6.1.1.5 Snø, is og hagl

Trekraftkjøretøy skal ha snøplog i henhold til punkt 2.1.1.

Kjøretøyet skal vintertestes under alle påregnelige vinterforhold for å sikre normal drift uten restriksjoner.

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.6.1.5 knyttet til «vanskelige» forhold gjelder tilsvarende.

6.1.1.6 Solstråling

Kjøretøy må tåle de strålebelastningene som fremgår av standarden EN 50125–1 kapittel 4.9.

6.1.1.7 Kjemiske stoffer og partikler

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.6.1.7 gjelder tilsvarende.

6.1.2 Aerodynamiske virkninger på kjøretøyet

6.1.2.1 Virkninger av sidevind

Ved design og konstruksjon av kjøretøy må det tas hensyn til påregnelige effekter av sidevind.

Følgende standarder aksepteres: EN 50125 og EN 14067.

6.1.2.2 Største trykkvariasjon i tunneler

Ved design, konstruksjon, drift og endringer av kjøretøy må det tas hensyn til trykkvariasjoner som oppstår ved inn- og utkjøring av og passering av kjøretøy i tunneler.

Følgende standarder aksepteres: EN 50125 og EN 14067.

6.2 Kjøretøyets innvirkning på miljøet

6.2.1 Kjemiske stoffer og partikler

6.2.1.1 Utslipp fra toaletter

Det er ikke tillatt å bruke åpne toalettsystemer i jernbanekjøretøy.

6.2.1.2 Eksosutslipp

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.8.3 gjelder tilsvarende.

Følgende standarder aksepteres: UIC 623 og 624.

6.2.2 Grenser for støyutslipp

6.2.2.1 Virkning av utestøy

Utestøy må ikke overstige det som er tillatt i henhold til TSI Støy.

Følgende standard aksepteres: UIC 567.

6.2.2.2 Stasjonær støyvirkning

Stasjonær støyvirkning må ikke overstige det som er tillatt i henhold til TSI Støy.

Følgende standarder aksepteres: UIC 553, UIC 567 og UIC 651.

6.2.2.3 *Virkning av startstøy*

Startstøy må ikke overstige det som er tillatt i henhold til TSI Støy.

6.2.2.4 *Forbikjøringsstøy*

Forbikjøringsstøy må ikke overstige det som er tillatt i henhold til TSI Støy.

6.2.3 *Grenser for virkning av aerodynamiske belastninger*

6.2.3.1 *Trykkbølger i fronten av toget*

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.6.2.3 gjelder tilsvarende.

6.2.3.2 *Aerodynamisk innvirkning på passasjerer/materialer på plattformen*

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.6.2.1 gjelder tilsvarende.

Følgende standard aksepteres: UIC 660.

6.2.3.3 *Aerodynamisk innvirkning på sporarbeidere*

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.6.2.2 gjelder tilsvarende.

6.2.3.4 *Oppsamling og utslynging av ballast til tilstøtende områder*

Se punkt 6.1.1.7. Ved beregning av kjøretøys virkninger på ballast må man ta hensyn til at nominell fraksjon for ballast i Norge er 25 til 63 mm.

7 *Krav til utvendig varsling samt til merking og programvareintegritet*

Kravene i dette kapitlet gjelder for alle kjøretøy som skal kjøres i eller som tog.

7.1 *Integritet hos programvare som brukes til sikkerhetsfunksjoner*

Programvare som brukes til sikkerhetsfunksjoner må utvikles i henhold til EN 50128 og EN 50129. Det må gjøres en egen vurdering for funksjoner som skal ivareta særlige norske operasjonelle krav eller for nyere systemer som ikke er basert på anerkjente standarder.

7.2 *Visuelle og hørbare identifikasjons- og varslingsfunksjoner for kjøretøyet*

7.2.1 *Kjøretøymerking*

Kjøretøy skal merkes i henhold til krav i eller i medhold av samtrafikkforskriften. Kravene i TSI WAG punkt 4.2.2.5 og Vedlegg B, TSI OPE punkt 4.2.2.3 og Vedlegg P og punkt 4.2.3.2 og vedlegg R gjelder tilsvarende.

Følgende standarder aksepteres: UIC 640, UIC 580, UIC 581, UIC 438, UIC 545, UIC 552 og UIC 563.

7.2.2 *Utvendige lys*

7.2.2.1 *Frontlys*

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.7.1.1 gjelder tilsvarende.

7.2.2.2 *Markeringslys*

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.7.1.2 gjelder tilsvarende.

7.2.2.3 *Sluttsignaler*

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.7.1.3 gjelder tilsvarende.

7.2.2.4 *Lampestyring*

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.7.1.4 gjelder tilsvarende for nyere kjøretøy.

Følgende standarder aksepteres: UIC 534 og UIC 532.

7.2.3 *Varselhorn*

7.2.3.1 *Varselhorntoner*

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.7.2.1 gjelder tilsvarende.

Følgende standarder aksepteres: EN15153–2 og UIC 644.

7.2.3.2 *Trykknivåer for varselhorntoner*

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.7.2.2 gjelder tilsvarende.

Følgende standard aksepteres: EN15153–2.

7.2.3.3 *Varselhorn, beskyttelse*

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.7.2.3 gjelder tilsvarende.

Følgende standard aksepteres: UIC 644.

7.2.3.4 Varselhorn, betjening

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.7.2.4 gjelder tilsvarende. Følgende standard aksepteres: UIC 644.

7.2.3.5 Varselhorn, prøving av lydtryknivåer

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.7.2.2 gjelder tilsvarende. Følgende standard aksepteres: EN15153–2.

7.2.4 Festebraketter

Se punkt 2.1.5 i vedlegget her.

Følgende standarder aksepteres: EN 12663, UIC 532, UIC 566 og UIC 644.

8 Trekkraft, kraftforsyning og styringssystemer om bord

Dette kapitlet gjelder for trekkraftkjøretøy, med mindre annet er angitt.

8.1 Krav til trekkraftytelse

8.1.1 Restakselerasjon ved største hastighet

Ingen særlige krav gjelder.

8.1.2 Resttrekkraftevne ved redusert drift

Trekkraftkjøretøy må ha resttrekkraftevne for å kunne kjøre sikkert på strekninger med stigning og tunneler. Geografiske og klimatiske forhold må tas i betraktning, herunder stigningsforhold og vanskelige vinterforhold.

8.1.3 Krav til friksjon mellom drivhjul og skinner

Ingen særlige krav gjelder. Se punkt 4.6.1 i vedlegget her.

8.2 Funksjonelle og tekniske spesifikasjoner for grensesnittet mellom kjøretøyet og delsystemet for energi

8.2.1 Funksjonelle og tekniske spesifikasjoner for strømforsyningen

8.2.1.1 Strømforsyning

Kjøretøy skal fungere tilfredsstillende sammen med strømforsyningen på jernbaneinfrastrukturen og de andre kjøretøyene som finnes på det nasjonale jernbanenettet, og uten at de andre delene av jernbanesystemet påvirkes negativt.

Det nasjonale jernbanenettet har strømforsyningssystem AC 15 kV 16,7 Hz i henhold til TSI ENE punkt 4.2.3.

8.2.1.2 Impedans mellom strømvaktakere og hjul

Ingen særlige krav gjelder.

8.2.1.3 Elektrisk spenning og frekvens på kontaktledningen

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.8.2.2 gjelder tilsvarende sammen med krav til testing gitt i EN50163:2004 punkt 5.

Det er ingen krav til lengde på «unspecified period» beskrevet under punkt 4.1 bokstav f) i EN 50163:2004 dersom spenningsøkningen forårsakes av tilbakemating av energi. Dette innebærer at et trekkraftkjøretøy kan generere spenning opp til $U_{\max 2}$ kontinuerlig ved tilbakemating.

Praktisk kortslutningstest som angitt i EN 50215:2009 punkt 9.16.5 skal ikke utføres på linjen, men som fabrikktest.

8.2.1.4 Tilbakemating av energi

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.8.2.3 gjelder tilsvarende sammen med krav til testing gitt i EN 50388:2012 punkt 14.

På grunn av kontaktledningens termiske kapasitet og kontaktledningsvernens evne til å detektere kortslutning på samme seksjon som trekkraftkjøretøy mater tilbake på, er det nasjonale jernbanenettet delt inn i klasser med tillatt maksimal tilbakematet effekt/strøm. Klassifiseringen er angitt av infrastrukturforvalter i nettveiledningen. Begrensningen gjelder total effekt/strøm fra alle trekkraftkjøretøy i fellesstyring og kan enten overholdes manuelt av fører eller ved en teknisk løsning.

Dersom trekkraftkjøretøyet på en tilfredsstillende måte automatisk stopper tilbakemating når det oppstår en kortslutning på samme seksjon som trekkraftkjøretøyet befinner seg på, kan begrensningene på grunn av kontaktledningsvernens evne til å detektere samtidig kortslutning lempes. Denne funksjonaliteten skal dokumenteres. Se også punkt 8.2.2.10 i vedlegget her.

8.2.1.5 Største effekt og største strøm som det er tillatt å trekke fra kontaktledningen

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.8.2.4 gjelder tilsvarende. EN 50388:2012 punkt 7 og 14 aksepteres også.

Klassifisering av det nasjonale jernbanenettet med tanke på største effekt og strøm som der er tillatt å trekke fra kontaktledningen, er angitt av infrastrukturforvalter i nettveiledningen.

Automatisk strømbegrensning ved lav kontaktledningsspennning i henhold til EN 50388:2012 punkt 7.2, skal også være aktiv i normal drift på grunn av svak strømforsyning.

8.2.1.6 Effektfaktor

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.8.2.6 gjelder tilsvarende sammen med EN50388:2012 punkt 6 og 14.

8.2.1.7 Forstyrrelser i energisystemet

8.2.1.7.1 Overharmoniske og dynamiske egenskaper/karakteristikker og tilhørende overspenninger på kontaktledningen

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.8.2.7 gjelder tilsvarende. I tillegg skal det for å sikre teknisk forenlighet også innhentes informasjon fra infrastrukturforvalter i henhold til EN50388:2012 vedlegg D så lenge informasjonen i EN50388:2012 vedlegg D ikke er tilstrekkelig for å sikre teknisk forenlighet mellom kjøretøy og infrastrukturen på det nasjonale jernbanenettet.

Ved testing av kjøretøys tekniske forenlighet med strømforsyningen på det nasjonale jernbanenettet skal følgende forhold tas i betraktning:

- Generelt svak strømforsyning karakterisert med lange matestrekninger, enkeltspor (dvs. høy kontaktledningssimpedans) og roterende omformere så vel som statiske omformere fra 50 Hz til 16 2/3 Hz med liten ytelse
- Lavfrekvente pendlinger ved mating fra roterende omformeraggregater på grunn av en elektromekanisk egenfrekvens med lav demping
- Høyt innhold av overharmoniske (over 30 % THDu) i kontaktledningsspenningen, spesielt 3. og 5. harmoniske og repeterende høye toppverdier på spenningen (opp til 33 kV) på grunn av mange eksisterende trekkraftkjøretøy med halvstyrte tyristorbruer
- Bruk av automatisk begrensning av effekt/strøm ved lav kontaktledningsspennning og kapasitiv kompensering for økt overføringskapasitet ved lange matestrekninger
- Bruk av automatisk begrensning av effekt/strøm ved høy kontaktledningsspennning og induktiv kompensering for å begrense kontaktledningsspenningen ved tilbakemating
- Lave elektriske resonansfrekvenser på grunn av stor andel kabel i infrastrukturen og passive filtre i eksisterende trekkraftkjøretøy.

8.2.1.7.2 Virkninger av likestrømsinnhold i vekselstrømforsyningen

EN 50388:2012 punkt 13 gjelder tilsvarende med tilleggsopplysning om at likestrøm opp til 40 A i 60 sekunder og 70 A kortvarig er målt på eksisterende kjøretøy på det nasjonale jernbanenettet på grunn av rim på kontakttråden. For øvrig gjelder krav i TSI HS RST punkt 4.2.8.3.4.2 tilsvarende.

8.2.1.8 Vern

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.8.2.10 gjelder tilsvarende sammen med krav til testing gitt i EN 50388:2012 punkt 14 med unntak av kortslutning om bord som beskrevet i EN 50388:2012 punkt 14.

For å hindre unødvendig utkobling av kontaktledningsvern skal maksimalverdien av innkoblingsstrømmen fra transformator eller annen utrustning om bord i trekkraftkjøretøyet ikke overskride 2,0 kA (toppverdi) i løpet av de to første periodene (120 ms) etter tilkobling eller oppstart (for eksempel innkobling av høyspentbryter) mot en stiv spenning på 16500 V. Dette gjelder også totalt når flere kjøretøy styres sammen. Overholdelse av kravet skal testes ved minimum 25 innkoblinger mot et nett som har kortslutningsytelse på minimum 20 kA. Dersom innkoblingen synkroniseres med spenningens nullgjennomgang, er 10 innkoblinger tilstrekkelig.

8.2.2 Funksjonelle og konstruksjonsmessige parametere i strømvaktakeren

8.2.2.1 Generell utforming av strømvaktakeren

Kravene i TSI HS RST punkt 4.2.8.3.7.1 gjelder tilsvarende. I tillegg skal strømvaktakeren oppfylle krav stilt i EN 50206-1, IEC 494:2002, IEC 1133 og EN 50367:2011.

8.2.2.2 Geometri på strømvaktakerhodet

Strømvaktakeren skal ha en geometri som beskrevet i EN 50367:2011 Figur B.6 (1800 mm). På strekninger angitt i infrastrukturforvalters nettveiledning kan strømvaktakere med en geometri som beskrevet i EN 50367:2011 Figur A.8 (1950 mm) og Figur A.7 (1600 mm) benyttes. Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.8.2.9.2 annet, tredje og fjerde ledd gjelder tilsvarende.

8.2.2.3 Strømvaktakerens statiske kontaktkraft

Ved stillstand skal strømvaktakere ha en statisk kontaktkraft på 55 N. På strekninger angitt i infrastrukturforvalters nettveiledning gjelder kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.8.2.9.5 tilsvarende.

8.2.2.4 Strømvaktakerens kontaktkraft (herunder dynamiske egenskaper og aerodynamiske virkninger)

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.8.2.9.6 gjelder tilsvarende. I tillegg skal strømvaktakere oppfylle krav til å følge en målkurve angitt etter følgende formel:

$$F_m = 0,00097v^2 + 55, \text{ med en toleranse på } \pm 10 \%$$

På strekninger angitt i infrastrukturforvalters nettveiledning strømvaktakere oppfylle krav til å følge en målkurve angitt etter følgende formel:

$$F_m = 0,00097v^2 + 70, \text{ med en toleranse på } 0, - 10 \%$$

Dette kravet må sees i sammenheng med punkt 8.2.2.3.

8.2.2.5 Arbeidsområde for strømvaktakere

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.8.2.9.1 gjelder tilsvarende. I tillegg skal arbeidsområdet for strømvaktakere være som angitt i EN 50367:2011 tabell B.3.

8.2.2.6 Strømkapasitet

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.8.2.4 og TSI HS RST punkt 4.2.8.3.7.5 gjelder tilsvarende.

Følgende standarder aksepteres: EN 50388 og EN 50206.

8.2.2.7 Anordning av strømvaktakere

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.8.2.9.7 gjelder tilsvarende. I tillegg skal anordning av strømvaktakere skje etter angivelser gitt i EN 50367:2011.

8.2.2.8 Isolasjon av strømvaktakeren fra kjøretøyet

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.8.2.9.9 gjelder tilsvarende.

8.2.2.9 Senking av strømvaktakeren

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.8.2.10 gjelder tilsvarende. Nye kjøretøy skal automatisk senke strømvaktaker ved feil på slepestykket, ved hjelp av såkalt auto-drop device (ADD). Se punkt 8.2.3.4.

8.2.2.10 Kjøring på faseskilleseksjoner

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.8.2.9.8 gjelder tilsvarende sammen med krav til testing gitt i EN 50388:2012 punkt 14. Også tilbakematet effekt skal reduseres til 0 ved passering av faseskillestreknings. Kjøretøy skal være utrustet slik at det kan passere spenningsløs seksjon som ikke er jordet ved at strømvaktakeren senkes eller kobles ut.

8.2.2.11 Kjøring på systemskilleseksjoner

Se punkt 8.2.2.10 i vedlegget her.

8.2.3 Funksjons- og konstruksjonsparametere for slepestykket

8.2.3.1 Slepestykkets geometri

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.8.2.9.4.1 gjelder tilsvarende. I tillegg skal slepestykkets geometri følge EN 50206-1 punkt 4.7.4 og EN 50367:2011 vedlegg B. For strekninger angitt i infrastrukturforvalters nettveiledning kan også EN 50367:2011 vedlegg A følges. Dette punktet må sees i sammenheng med punkt 8.2.2.2 i vedlegget her.

8.2.3.2 Materiale i slepestykket

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.8.2.9.4.2 gjelder tilsvarende. Materiale i slepestykke kan være rent karbon eller metallisert karbon med metallvekt opp til 35 %. Se EN 50206-1, EN 50367:2011 og UIC 608:2003.

8.2.3.3 Vurdering av slepestykket

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 6.1.2.2.7 gjelder tilsvarende.

8.2.3.4 Påvisning av brudd i slepestykket

Nye kjøretøy skal automatisk senke strømvaktaker ved feil på slepestykket, ved hjelp av såkalt auto-drop device (ADD). Se punkt 8.2.2.9 i vedlegget her.

8.2.3.5 Strømkapasitet

Se punkt 8.2.2.6 i vedlegget her. Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.8.2.9.3 gjelder tilsvarende.

8.3 Strømforsyning og trekkraftsystem

8.3.1 Måling av energiforbruk

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.8.2.8 gjelder tilsvarende.

8.3.2 Utforming av den elektriske hovedkretsen

Ingen særlige krav gjelder.

8.3.3 Høyspenningssystemer

Ingen særlige krav gjelder.

8.3.4 Jording

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.8.4 gjelder tilsvarende.

Det skal være nødvendig informasjon om frakobling og jording av kjøretøy enten som etiketter/skilt påklistret på kjøretøyet eller som lett forståelige manualer i hvert kjøretøy (individ) for å kunne håndtere avvikssituasjoner. Kravet gjelder ikke informasjon som er åpenbar eller kan antas å være allmenn kunnskap for de som er satt til å gjøre denne spesielle oppgaven.

Jordingsinstruksjoner, -utstyr og merking er angitt i EN 50153.

8.4 Elektromagnetisk kompatibilitet

8.4.1 Elektromagnetisk kompatibilitet for strømforsyning- og styringssystemet om bord

Det må utføres tester av elektromagnetisk kompatibilitet mellom ombordutrustningen for strømforsyningssystemet og togkontrollsystemet i henhold til EN 50121.

8.4.2 Elektromagnetisk kompatibilitet med signal- og telekommunikasjonsnett

Det må utføres tester av elektromagnetisk kompatibilitet mellom kjøretøyet og signal- og telekommunikasjonsnett i henhold til EN 50121, TS 50238-2 og TS 50238-3. Sporfelt- og akseltellertyper fremgår av nettveiledningen.

8.4.3 Elektromagnetisk kompatibilitet med andre kjøretøyer og med den bakkebaserte delen av jernbanesystemet

Kjøretøy må ikke påvirke andre kjøretøyer og den bakkebaserte delen av jernbanesystemet negativt. Samsvarserklæring i henhold til forskrift 22. januar 2007 nr. 89 om elektromagnetisk kompatibilitet (EMC) for elektronisk kommunikasjon må foreligge.

Hovedbryteren må kobles fra automatisk hvis strøm i alle frekvensområder med 1 Hz frekvensluke i områdene 92–98 Hz og 102–108 Hz er lik eller større enn $2 A_{\text{rms}}$ i minimum 1,0 s.

Følgende standard aksepteres: EN 50121.

8.4.4 Elektromagnetisk kompatibilitet med miljøet

Kjøretøy må ikke ha negativ elektromagnetisk påvirkning på miljøet. Tester som viser slik elektromagnetisk kompatibilitet må gjennomføres i henhold til EN 50121.

8.5 Beskyttelse mot elektriske farer

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.8.4 og TSI WAG punkt 4.2.7.3 gjelder tilsvarende.

8.6 Krav til dieseldrevne og andre varmebaserte trekkraftsystemer

Kravet i TSI LOC & PAS punkt 4.2.8.3 gjelder tilsvarende.

8.7 Systemer med behov for spesielle overvåknings- og beskyttelsestiltak

8.7.1 Tanker og rørsystemer for brannfarlige væsker

Kravene i RID og TSI LOC & PAS punkt 4.2.10.3 gjelder tilsvarende.

8.7.2 Trykkbeholdersystemer/trykkutstyr

Ingen særlige krav gjelder.

8.7.3 Dampkjelanlegg

Ingen særlige krav gjelder.

8.7.4 Tekniske systemer i eksplosjonsfarlige omgivelser

Ingen særlige krav gjelder.

8.7.5 Ionisasjonsdetektorer

Ingen særlige krav gjelder.

8.7.6 Hydrauliske/pneumatiske forsynings og kontrollsystemer

Se punkt 4.7 og 6.1.3 i dette vedlegget.

9 Personalutstyr, grensesnitt og miljø

Kravene i dette kapitlet gjelder trekraftkjøretøy med førerhus, så lenge ikke noe annet fremgår av hvert enkelt krav.

9.1 Utforming av førerhus

9.1.1 Utforming av førerhus

9.1.1.1 Innvendig utforming

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.9.1.4 gjelder tilsvarende.
Følgende standarder aksepteres: UIC 617-4, UIC 617-6 og UIC 651.

9.1.1.2 Kontrollpanelets ergonomi

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.9.1.6 gjelder tilsvarende.
Følgende standard aksepteres: UIC 651.

9.1.1.3 Førersete

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.9.1.5 gjelder tilsvarende.
Følgende standard aksepteres: UIC 651.

9.1.1.4 Førerens muligheter for å utveksle dokumenter

Ingen særlige krav gjelder.

9.1.1.5 Andre hjelpemidler for å kontrollere driften av toget

Ingen særlige krav gjelder.

9.1.2 Tilgang til førerhuset

9.1.2.1 Inngang, utgang og dører

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.9.1.2.1 gjelder tilsvarende for nyere kjøretøy.
Følgende standarder aksepteres: EN 14752, UIC 646 og UIC 651.

9.1.2.2 Nødutganger fra førerhuset

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.9.1.2.2 gjelder tilsvarende for nyere kjøretøy.
Følgende standarder aksepteres: EN 14752 og UIC 651.

9.1.3 Frontrute i førerhus

9.1.3.1 Mekaniske egenskaper

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.9.2.1 gjelder tilsvarende for nyere kjøretøy.
Følgende standarder aksepteres: UIC 651, UIC 617-4 og EN 15152.

9.1.3.2 Optiske egenskaper

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.9.2.2 gjelder tilsvarende.
Følgende standarder aksepteres: UIC 651, UIC 617-7 og EN 15152.

9.1.3.3 Utstyr

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.9.2.3 gjelder tilsvarende.

9.1.3.4 Sikt framover

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.9.1.3.1 gjelder tilsvarende.
Følgende standarder aksepteres: UIC 525-6 og EN 15152.

9.2 Arbeidsforhold

9.2.1 Miljøforhold

9.2.1.1 Oppvarmings-, ventilasjons- og luftkondisjoneringsanlegg i førerhus

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.9.1.7 gjelder tilsvarende.
Følgende standarder aksepteres: EN 14813 og EN 13129.

9.2.1.2 Støy i førerhus

Ved endringer må ikke støynivået i førerhuset økes. Kravene i forskrift 26. april 2006 nr. 456 om vern mot støy på arbeidsplassen gjelder, men tillatelse til ibruktaking etter forskriften her gis uavhengig av oppfyllelse av de kravene. Kravene i TSI Støy punkt 4.2.3 gjelder tilsvarende.

9.2.1.3 Belysning i førerhus

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.9.1.8 gjelder tilsvarende.
Følgende standarder aksepteres: EN 13272, UIC 651 og UIC 555.

9.2.2 Annet

Ingen særlige krav gjelder.

9.3 Grensesnitt mellom fører og maskin

9.3.1 Grensesnitt mellom fører og maskin

9.3.1.1 Hastighetsmåling

Det må finnes en innretning som viser riktig hastighet til føreren. Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.9.3.2 gjelder tilsvarende.

Følgende standarder aksepteres: UIC 617–3 og UIC 612.

9.3.1.2 Visningsenheter og skjermer for fører

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.9.3.3 gjelder tilsvarende.

Følgende standard aksepteres: UIC 612.

9.3.1.3 Betjeningsinnretninger og måleinstrumenter

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.9.3.4 gjelder tilsvarende.

Følgende standard aksepteres: UIC 612.

9.3.2 Overvåkning av fører

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.9.3.1 gjelder tilsvarende.

Følgende standard aksepteres: UIC 641.

9.3.3 Synsfelt bakover og til siden

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.9.1.3.2 gjelder tilsvarende, men i tillegg må føreren kunne se bakover langs toget under kjøring. Utstyret må kunne gi sikt bakover ved alle påregnelige klimatiske forhold, særlig ved dugg, frost og isdannelse.

9.4 Merking og skilting i førerhus

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.9.3.5 gjelder tilsvarende.

Følgende standard aksepteres: UIC 640.

9.5 Utstyr og andre innretninger om bord for personalet

9.5.1 Innretninger om bord for personalet

9.5.1.1 Personalets tilgang til til- og frakopling

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.2.2.5 gjelder tilsvarende.

Følgende standarder aksepteres: EN 50153, UIC 521, UIC 571 og UIC 536.

9.5.1.2 Utvendige stigtrinn og håndlister for skiftepersonalet

For godsvogner gjelder kravene i TSI WAG punkt 4.2.2.2 tilsvarende.

Følgende standarder aksepteres: UIC 535, UIC 560 og UIC 646.

9.5.1.3 Lagringsanlegg for personalet

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.9.5 gjelder tilsvarende, men lagringsanlegg for personalet må tilpasses behovet for lagring av nødvendig personlig utstyr med hensyn til klimatiske forhold.

9.5.1.4 Andre innretninger

Ingen særlige krav gjelder.

9.5.2 Dører for personale og gods

Dører for personale og gods skal være utformet og utstyrt slik at de kan betjenes kun av autorisert personale.

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.2.8 gjelder tilsvarende. Se også avsnitt 5.1.1, 5.1.2 og 9.1.2.1 i dette vedlegget.

Følgende standarder aksepteres: EN 14752 og UIC 560.

9.5.3 Verktøy og bærbart utstyr om bord

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.9.4 gjelder tilsvarende.

9.5.4 Lydkommunikasjonssystem

Personvarslingssystemet i punkt 5.4.1 i dette vedlegget kan også brukes til kommunikasjon mellom ombordpersonalet eller kommunikasjon mellom ombordpersonalet og utvendig personal.

Følgende standarder aksepteres: UIC 558, UIC 561, UIC 568 og UIC 751.

9.6 Ferdsskriver

Alle trekkraftkjøretøy skal være utstyrt med et teknisk registreringssystem som minst registrerer hastighet. All tilgjengelig informasjon fra det automatiske hastighetsovervåkningssystemet skal lagres og gjenopprettes sikkert til bruk ved eventuelle undersøkelser av jernbaneulykker, alvorlige jernbanehendelser og jernbanehendelser.

9.8 Fjernkontrollfunksjon

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.9.3.6 gjelder tilsvarende. Fjernstyrte systemer må være innenfor akseptabel risiko.

10 Brannsikkerhet og evakuering

Kravene i dette kapitlet gjelder alle kjøretøy, så lenge ikke noe annet fremgår av hvert enkelt krav.

10.1 Brannsikring

10.1.1 Brannvernprinsipp

10.1.1.1 Klassifisering av kjøretøy-/brannkategorier

Kjøretøy skal ikke inneholde lett antennelige materialer. Materialene som brukes skal i minst mulig grad avgi røyk og skadelige branngasser ved en eventuell brann.

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.10.1 gjelder tilsvarende.

Følgende standarder aksepteres: TS 45545, UIC 564 og UIC 642.

10.1.2 Brannverntiltak

10.1.2.1 Generelle beskyttelsestiltak for kjøretøyer

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.10.1.1 og 4.2.10.1.3 gjelder tilsvarende.

Følgende standard aksepteres: TS 45545.

10.1.2.2 Brannverntiltak for spesielle kjøretøytyper

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.10.1.2 gjelder tilsvarende.

10.1.2.3 Beskyttelse av førerhus

Førerhuset må ha beskyttelse ved brann. Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.10.1.3 og TSI SRT punkt 4.2.5.3.2 gjelder tilsvarende.

Følgende standard aksepteres: UIC 564.

10.1.2.4 Brannvegger

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.10.5 gjelder tilsvarende.

Følgende standarder aksepteres: TS 45545, UIC 564 og UIC 642.

10.1.2.5 Materialelegenskaper

Rullende materiell skal ikke inneholde lett antennelige materialer. Materialene som brukes skal i minst mulig grad avgi røyk og skadelige branngasser ved en eventuell brann. Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.10.2 gjelder tilsvarende.

Følgende standarder aksepteres: TS 45545, UIC 564 og UIC 642.

10.1.2.6 Brannvarslere

Kravene i TSI SRT punkt 4.2.5 gjelder tilsvarende.

I høyrisikoområder som dieselmotorrom og sovevogner må det være branndetektorer. For alle nyere kjøretøy er branndetektorer obligatorisk.

10.1.2.7 Brannslukkingsutstyr

Kravene i TSI SRT punkt 4.2.5 gjelder tilsvarende.

Følgende standarder aksepteres: UIC 564–2, UIC 642, UIC 895 og CEN/TS 45545.

10.2 Nødsituasjoner

10.2.1 Nødutganger for passasjerer

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.10.4 gjelder tilsvarende. Videre skal det legges spesielt til rette for evakuering av orienterings- og bevegelseshemmede.

Følgende standarder aksepteres: UIC 560, UIC 564–1, UIC 651 og EN 13272.

10.2.2 Informasjon, utstyr og tilgang for redningstjenestene

Det skal legges til rette for at redningspersonell kan drive effektivt redningsarbeid.

Kjøretøy skal ha nødutstyr om bord tilpasset bruken. Nødutstyr og plassering av dette skal være merket.

10.2.3 Passasjeralarm

Det skal være mulig for passasjerene å varsle føreren om en nødsituasjon ved hjelp av en alarmfunksjon eller bruk av nødstop. Se punkt 4.4.1 i dette vedlegget for aktivering av nødbrems. Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.5.3 og TSI SRT punkt 4.2.5.8 gjelder tilsvarende.

Følgende standard aksepteres: UIC 541.

10.2.4 Nødbelysning

Kjøretøy skal ha nødlys. Kravene i TSI SRT punkt 4.2.5.9 gjelder tilsvarende.

Følgende standard aksepteres: UIC 555.

10.3 Ytterligere tiltak

Kravene i TSI SRT punkt 4.2.5.5 gjelder tilsvarende.

11 Vedlikehold

11.1 Utstyr for rengjøring av tog

11.1.1 Utstyr for utvendig rengjøring av tog

Ingen særlige krav gjelder.

11.1.2 Innvendig rengjøring av tog

Ingen særlige krav gjelder.

11.2 Utstyr for påfyll av drivstoff til toget

11.2.1 Utslippssystemer for spillvann

Ingen særlige krav gjelder.

11.2.2 Vannforsyningsanlegg

Ingen særlige krav gjelder.

11.2.3 Andre forsyningsinnretninger

På det nasjonale jernbanenettet tilbys togvarmeposter med forsyning på trefase 400 V 50 Hz, enfase 1000 V 16,7 Hz og/eller enfase 1000 V 50 Hz på utvalgte steder. Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.11.6 gjelder tilsvarende. Alle krav gjelder hele sammensetningen av kjøretøy som skal tilkobles togvarmeposten.

For bruk av trefase 400 V 50 Hz togvarmepost (åpent punkt i CR LOC & PAS TSI punkt 4.2.11.6) skal kjøretøyets togvarmekontakt være en sirkulær plugg 436–6 med pilotkontakt (L1–L2–L3–N–PE–pilot). Sammenkoblingen skal være i henhold til UIC 554–1:1979, plate IV.

Togvarmepostens spenning og frekvens kan forventes å variere som angitt i punkt 8.2.1.3 for 16,7 Hz-anlegg justert for transformatoromsetning på 15:1 til 16,5:1 og som angitt i EN 50160:2007 for 50 Hz-anlegg.

Kjøretøy som tilkobles togvarmepost skal ha automatisk forrigling mot å koble sammen spenning fra togvarmeposten, kontaktledningen og andre former for strømforsyning. Kravet skal verifiseres ved hjelp av en teknisk og funksjonell beskrivelse. Spesifiserte manuelle driftsrutiner skal etableres og etterfølges der teknisk forrigling er ufullstendig eller ennå ikke etablert.

For krav til overharmoniske og dynamiske egenskaper/karakteristikker gjelder krav tilsvarende tilkobling til kontaktledningen gitt i punkt 8.2.1.7.1 i dette vedlegget.

For å sikre selektivitet skal den første toppverdien av innkoblingsstrømmen ved tilkobling av et kjøretøy til en togvarmepost ikke overskride 2,0 kA ved innkobling mot en stiv 1000 V spenningskilde. Dette skal verifiseres med minimum 25 innkoblinger mot en togvarmepost med minimum kortslutningsytelse på 4kA.

Maksimal effekt og strøm som det er tillatt å trekke fra én togvarmepost er angitt i nettveiledningen.

11.2.4 Grensesnitt for påfyll av drivstoff for ikke-elektrisk rullende materiell

Ingen særlige krav gjelder.

12 Styring, kontroll og signalering om bord

12.1 Radiosystem om bord

Trekkraftkjøretøy skal ha fastmontert GSM-R 8W permanent montert togradio med ekstern antenne til bruk i togframføringen og for nødkommunikasjon, slik at det til enhver tid er gjensidig mulighet for rask kontakt mellom fører og trafikkstyringssentralen. Slik togradio skal oppfylle kravene i EIRENE-standarden.

I tillegg skal det være tilgjengelig en håndholdt GSM-R-telefon som føreren kan bruke i de situasjonene der det må utføres oppgaver utenfor førerrommet.

12.1.1 Andre radiosystemer enn GSM-R

Det er tillatt å bruke andre kommunikasjonssystemer i tillegg til GSM-R i forbindelse med skifting.

12.1.2 GSM-R-forenlig radiosystem

Se punkt 12.1. Utover dette gjelder ingen krav utover det som følger av EIRENE-standarden.

12.1.2.1 Tekstmeldinger

Det gjelder ingen krav utover det som følger av EIRENE-standarden.

12.1.2.2 Viderekopling av anrop

Det gjelder ingen krav utover det som følger av EIRENE-standarden.

12.1.2.3 Gruppeanrop og kringkasting

Det gjelder ingen krav utover det som følger av EIRENE-standarden.

12.1.2.4 Krav med hensyn til førerhusradio

Det skal være operasjonelt grensesnitt på et språk brukeren behersker. Utover dette gjelder ingen krav utover det som følger av EIRENE-standarden.

12.1.2.5 Nettvalg utløst eksternt

Det gjelder ingen krav utover det som følger av EIRENE-standarden.

12.1.2.6 Generelle radiorelaterte funksjoner

Det gjelder ingen krav utover det som følger av EIRENE-standarden.

12.1.2.7 Funksjonalitet om bord som støtter toglederterminalens funksjonalitet

Dette gjelder ingen krav utover det som følger av EIRENE-standarden.

12.1.2.8 Bruk av håndholdte enheter som f.eks. førerhusets mobilradio

Se punkt 12.1 annet ledd. Utover det gjelder ingen krav utover det som følger av EIRENE-standarden.

12.1.2.9 GSM-R-kapasitet om bord

Det gjelder ingen krav utover det som følger av EIRENE-standarden.

12.1.2.10 GSM-R/ETCS-grensesnitt

Det må gjøres en risikovurdering for å vurdere grensesnittet mellom GSM-R og ETCS. For øvrig gjelder ingen krav utover det som følger av EIRENE-standarden.

12.1.2.11 Samtrafikk og roaming mellom GSM-R-nett

Det gjelder ingen krav utover det som følger av EIRENE-standarden.

12.1.2.12 Grensekryssing

Det må utføres en risikovurdering av forhold knyttet til grensekryssing. Dette må minst omhandle frekvensbegrensninger, installasjon av filtre for å minske forstyrrelser og nøkkelhåndtering. Kun manuelle prosedyrer for GSM-R roaming aksepteres. For øvrig gjelder ingen krav utover det som følger av EIRENE-standarden.

12.1.2.13 GPRS og ASCI

Det gjelder ingen krav utover det som følger av EIRENE-standarden.

12.1.2.14 Grensesnitt mellom sikkerhetsinnretning for føreren, årvåkenhetskontroll og GSM-R-enhet

Det gjelder ingen krav utover det som følger av EIRENE-standarden.

12.1.2.15 Prøvingsspesifikasjon for mobilt GSM-R-utstyr

GSM-R-utstyr som ikke er testet og tillatt å bruke, og som ikke kan dokumenteres å være fullt ut samsvar med kravene i delkapitlet her må gjennom en verifiseringsprosedyre som angitt av systemeier.

12.1.2.16 Styrt/automatisk valg av nett

Det gjelder ingen krav utover det som følger av EIRENE-standardene.

12.1.2.17 Registrering og avregistrering

Det gjelder ingen krav utover det som følger av EIRENE-standardene.

12.1.2.18 Versjonshåndtering for GSM-R

Se punkt 12.1.2.15.

12.2 Ombordsignalering

12.2.1 Nasjonale signalsystemer om bord

Trekraftkjøretøy som skal brukes på strekninger som er utstyrt med automatisk hastighetsovervåkning av klasse B skal ha utstyr som kan samvirke med dette. Klasse B-utstyr som er tillatt i Norge fremgår av TSI CCS vedlegg B.

Krav til STM-modulen fremgår av jernbaneinfrastrukturforskriften § 3–12 og § 3–13.

12.2.2 Forenlighet mellom signalsystemet og resten av toget

For å sikre teknisk forenlighet og sikker integrering må det foretas testing av styrings- og kontrollutstyr (klasse B-utstyr) ved integrering av dette utstyret i kjøretøy (integrasjonstesting). Infrastrukturforvalter har utfyllende bestemmelser om integrasjonstesting.

12.2.3 Forenlighet mellom kjøretøy og jernbaneinfrastrukturen

12.2.3.1 Sammenhengen mellom akselavstand og hjuldiameter

Kravene i TSI CCS Annex A appendix 1 gjelder tilsvarende.

12.2.3.2 Metallfritt område rundt hjulene

Kravene i EN 50238 for dette området gjelder.

12.2.3.3 Metallmassen til et kjøretøy

Ingen særlige krav gjelder.

12.2.4 ETCS-signalsystem for førerhuset

12.2.4.1 Oppstart

Ingen særlige krav gjelder.

12.2.4.2 Togkategorier

Ingen særlige krav gjelder.

12.2.4.3 Krav til ytelse for GSM-R-utstyr om bord med hensyn til tjenestens kvalitet

Ingen særlige krav gjelder.

12.2.4.4 Bruk av ETCS-tilstander

Ingen særlige krav gjelder.

12.2.4.5 ETCS-krav når kjøretøyet ikke styres fra førerhuset

Det må foreligge et sikkerhetsbevis hvis ETCS skal brukes ved fjernstyring, f.eks. ved skifting.

12.2.4.6 Planovergangsfunksjonalitet

Ingen særlige krav gjelder.

12.2.4.7 Bremsesikkerhetsmarginer

Ingen særlige krav gjelder.

12.2.4.8 Krav til pålitelighet, tilgjengelighet og sikkerhet

RAMS-krav for ETCS ombordutrustning spesifiseres av infrastrukturforvalter.

12.2.4.9 Markeringstavler

Ingen særlige krav gjelder.

12.2.4.10 Ergonomiske aspekter av DMI

Ingen særlige krav gjelder.

12.2.4.11 ETCS-verdier for variabler som ikke styres av UNISIG – håndbok

Ingen særlige krav gjelder.

12.2.4.12 Krav til KM-samsvar

Det må utføres en risikovurdering for Key Management, f.eks. krav som omhandler grensesnitt for å endre kryptonøkler.

12.2.4.13 Krav til forhåndsmontert ETCS-utstyr om bord

Ingen særlige krav gjelder.

12.2.4.14 Versjonshåndtering for ETCS

Ingen særlige krav gjelder.

12.2.4.15 Spesifisering av ETCS-variabler

Ingen særlige krav gjelder.

12.2.4.16 Grensesnitt RBC – RBC

Ingen særlige krav gjelder.

12.2.4.17 Ytterligere krav til lokomotiver og togsett

Ingen særlige krav gjelder.

12.2.4.18 Funksjoner og grensesnitt mellom signalsystemet og systemer for å sikre personalet

Ingen særlige krav gjelder.

12.2.4.19 Grensesnitt mot driftsbrems

Det må gjennomføres en risikovurdering for grensesnittet mellom ETCS og togets bremsesystem.

13 Særlige driftskrav

13.1 Særlige komponenter som skal plasseres om bord

Trekkraftkjøretøy skal utstyres med førstehjelpsutstyr for personell og reisende. Videre skal trekkraftkjøretøy utstyres med utstyr for kortslutning av sporfelter. Kjøretøy skal ha egnet utstyr for evakuering. For øvrig skal kjøretøy utstyres i tråd med det som følger av kapittel 10 i vedlegget her.

13.2 Yrkesmessig helse og sikkerhet

Ingen særlige krav gjelder utover det som følger av kapittel 9.2 i vedlegget her.

13.3 Løftediagram og bergingsinstruks

Kravene i TSI LOC & PAS punkt 4.2.12.5 gjelder tilsvarende

14 Godsinnretninger

14.1 Begrensninger med hensyn til konstruksjon, drift og vedlikehold for transport av farlig gods

Ingen særlige krav gjelder utover det som følger av forskrift 1. april 2009 nr. 384 om landtransport av farlig gods.

14.2 Særlige innretninger for transport av gods

Ved bruk av særlige innretninger for transport av gods aksepteres følgende standard: UIC 576.

14.3 Dører og lasteinnetninger

Se punkt 9.5.2 i dette vedlegget. For godsvogner gjelder TSI WAG punkt 4.2.2.4 tilsvarende.

For dører og lasteinnetninger aksepteres følgende standard: UIC 576.

22. juni Nr. 634 2012

Forskrift om endring i forskrift til verdipapirhandelloven (verdipapirforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 22. juni 2012 med hjemmel i lov 29. juni 2007 nr. 75 om verdipapirhandel (verdipapirhandelloven) § 7–4 nr. 8. Kunngjort 29. juni 2012 kl. 15.10.

I

I forskrift 29. juni 2007 nr. 876 til verdipapirhandelloven (verdipapirforskriften) gjøres følgende endring:

§ 7-1 skal lyde:

Profesjonelle investorer

Unntaket fra prospektplikt ved tilbud som rettes til profesjonelle investorer, jf. verdipapirhandelloven § 7-4 nr. 8, gjelder tilbud som rettes mot investorer som regnes som profesjonelle kunder etter forskriften § 10-2 til § 10-5.

II

Endringen trer i kraft 1. juli 2012.

22. juni Nr. 635 2012**Forskrift om endring i forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlige tilskudd til ikke-kommunale barnehager**

Hjemmel: Fastsatt av Kunnskapsdepartementet 22. juni 2012 med hjemmel i lov 17. juni 2005 nr. 64 om barnehager (barnehageloven) § 14 tredje ledd, jf. forskrift 29. oktober 2010 nr. 1379 om likeverdig behandling ved tildeling av offentlige tilskudd til ikke-kommunale barnehager § 13. Kunngjort 29. juni 2012 kl. 15.10.

I

I forskrift 29. oktober 2010 nr. 1379 om likeverdig behandling ved tildeling av offentlige tilskudd til ikke-kommunale barnehager gjøres følgende endring:

§ 3 andre ledd, andre setning, skal lyde:

Tilskuddet skal utgjøre minimum 92 prosent av det som tilsvarende kommunale barnehager i gjennomsnitt mottar i offentlig finansiering.

*II**Ikraftsetting*

Endringen i § 3 andre ledd, andre setning gjelder fra 1. august 2012.

22. juni Nr. 636 2012**Forskrift om endring i utlendingsforskriften (Innhenting av opplysninger fra offentlige organer)**

Hjemmel: Fastsatt av Justis- og beredskapsdepartementet 22. juni 2012 med hjemmel i lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) § 84, jf. delegeringsvedtak 9. oktober 2009 nr. 1260 og omorganiseringsvedtak 18. desember 2009 nr. 1582. Kunngjort 29. juni 2012 kl. 15.10.

I

I forskrift 15. oktober 2009 nr. 1286 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) gjøres følgende endringer:

Mellom § 17-7 og § 17-8 skal ny overskrift lyde:

Lovens § 84. Opplysningsplikt og unntak fra taushetsplikt for offentlige organer

Ny § 17-7a skal lyde:

§ 17-7a. Barnevernmyndighetene

Barnevernmyndighetene skal etter anmodning fra politiet i sak om iverksetting av vedtak etter lovens § 90, gi opplysninger om utlendingens navn og adresse uten hinder av taushetsplikt i barnevernloven § 6-7.

Ny § 17-7b skal lyde:

§ 17-7b. Kommunene i tilknytning til introduksjonsprogrammet

Kommunene skal etter anmodning fra politiet, norsk utenriksstasjon, Utlendingsdirektoratet eller Utlendingsnemnda i sak om

- a) familieinnvandring etter lovens kapittel 6 og tilbakekall av oppholdstillatelse etter lovens § 63, gi opplysninger om vedtak om tildeling av introduksjonsstønad i medhold av introduksjonsloven til referanseperson, herunder beløpets størrelse, og
- b) permanent oppholdstillatelse etter lovens § 62, gi opplysninger om søkeren har gjennomført pliktig norskopplæring i henhold til introduksjonsloven.

Ny § 17-7c skal lyde:

§ 17–7c. Statens lånekasse for utdanning

Statens lånekasse for utdanning skal etter anmodning fra politiet, norsk utenriksstasjon, Utlendingsdirektoratet eller Utlendingsnemnda gi opplysninger om vedtak om tildeling av utdanningsstøtte til utlending eller referanseperson, herunder beløpets størrelse, i sak om

- a) opphold i forbindelse med arbeid og studier mv. etter lovens kapittel 3,
- b) familieinnvandring etter lovens kapittel 6,
- c) fornyelse av oppholdstillatelse etter lovens § 61,
- d) permanent oppholdstillatelse etter lovens § 62, og
- e) tilbakekall av oppholdstillatelse etter lovens § 63.

Ny § 17–7d skal lyde:

§ 17–7d. Arbeids- og velferdsforvaltningen

Arbeids- og velferdsforvaltningen skal etter anmodning, uten hinder av taushetsplikt i lov om arbeids- og velferdsforvaltningen § 7 og lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen § 44, i sak om

- a) iverksetting av vedtak etter lovens § 90 og ved fastsetting av utlendingens identitet, gi opplysninger til politiet om utlendingens identitet og kontaklinformasjon,
- b) familieinnvandring etter lovens kapittel 6, fornyelse av oppholdstillatelse etter lovens § 61, permanent oppholdstillatelse etter lovens § 62 og tilbakekall av oppholdstillatelse etter lovens § 63, gi opplysninger til politiet, norsk utenriksstasjon, Utlendingsdirektoratet eller Utlendingsnemnda om referansepersonen har mottatt økonomisk stønad eller kvalifiseringsstønad etter lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen de siste 12 månedene, jf. lovens § 58 og forskriftens § 10–10,
- c) oppholdstillatelse i forbindelse med arbeid og studier mv. etter lovens kapittel 3, fornyelse av oppholdstillatelse etter lovens § 61, permanent oppholdstillatelse etter lovens § 62 og tilbakekall av oppholdstillatelse etter lovens § 63, gi opplysninger til politiet, norsk utenriksstasjon, Utlendingsdirektoratet eller Utlendingsnemnda, om utlendingen har mottatt økonomisk stønad eller kvalifiseringsstønad etter lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen, herunder beløpets størrelse, jf. lovens § 58 og forskriftens § 10–7,
- d) oppholdsrett etter lovens kapittel 13 og tilbakekall av oppholdsdokumenter etter lovens § 120, gi opplysninger til politiet, Utlendingsdirektoratet eller Utlendingsnemnda om utlendingen har mottatt økonomisk stønad etter lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen, herunder beløpets størrelse, art, varighet og antall utbetalinger, jf. lovens § 112.

Arbeids- og velferdsforvaltningen skal etter anmodning fra politiet, norsk utenriksstasjon, Utlendingsdirektoratet eller Utlendingsnemnda, uten hinder av taushetsplikt i lov om arbeids- og velferdsforvaltningen § 7, gi opplysninger om vedtak om tildeling av ytelse etter folketrygdloven til utlending eller referanseperson, herunder beløpets størrelse, art, varighet og antall utbetalinger, i sak om

- a) familieinnvandring etter lovens kapittel 6,
- b) fornyelse av oppholdstillatelse etter lovens § 61,
- c) permanent oppholdstillatelse etter lovens § 62,
- d) tilbakekall av oppholdstillatelse etter lovens § 63, og
- e) oppholdsrett etter lovens kapittel 13.

Ny § 17–7e skal lyde:

§ 17–7e. Ligningsmyndighetene

Ligningsmyndighetene skal etter anmodning fra politiet, norsk utenriksstasjon, Utlendingsdirektoratet eller Utlendingsnemnda, uten hinder av taushetsplikt i ligningsloven § 3–13, gi opplysninger om utlendingens inntekt og formue i sak om

- a) opphold i forbindelse med arbeid og studier mv. etter lovens kapittel 3,
- b) familieinnvandring etter lovens kapittel 6,
- c) fornyelse av oppholdstillatelse etter lovens § 61,
- d) permanent oppholdstillatelse etter lovens § 62,
- e) tilbakekall av oppholdstillatelse etter lovens § 63, og
- f) sak om oppholdsrett etter lovens kapittel 13.

Første ledd bokstav b til f gjelder tilsvarende for opplysninger om referanseperson i sak om familieinnvandring.

Ny § 17–7f skal lyde:

§ 17–7f. Politiet

Politiet skal etter anmodning fra norsk utenriksstasjon, Utlendingsdirektoratet eller Utlendingsnemnda gi vandelsopplysninger, jf. annet ledd, om utlendingen i sak om

- a) visum etter lovens § 10,
- b) utelukkelse fra retten til anerkjennelse som flyktning etter lovens § 31,
- c) oppholdstillatelse etter lovens § 38,
- d) opphold i forbindelse med arbeid og studier mv. etter lovens kapittel 3, jf. § 59,

- e) familieinnvandring etter lovens kapittel 6, jf. § 59,
- f) fornyelse av oppholdstillatelse etter lovens § 61,
- g) permanent oppholdstillatelse etter lovens § 62,
- h) tilbakekall av oppholdstillatelse etter lovens § 63,
- i) reisebevis for flyktninger og utlendingspass etter lovens § 64,
- j) tilbakekall av oppholdsdokumenter etter lovens § 120,
- k) bortvisning etter lovens § 17 og § 121,
- l) utvisning etter lovens § 66 til § 68 og § 122, og
- m) kontroll som utføres i forbindelse med utlendingens meldeplikt etter lovens § 19 første ledd eller forskriftens § 1–1 åttende ledd, § 1–2 annet ledd og § 1–10 tredje ledd.

Vandelsopplysninger i henhold til første ledd omfatter opplysninger om hvorvidt utlendingen har vært ilagt straff eller andre strafferettslige reaksjoner eller andre tiltak som følge av lovbrudd, eller er under straffeforfølgning, jf. også politiregisterloven § 36 første ledd nr. 1. I sak etter første ledd bokstav m, kan det også innhentes opplysninger om identitet.

Politiet skal etter anmodning fra Utlendingsdirektoratet eller Utlendingsnemnda gi opplysninger om søkeren er under etterforskning for et straffbart forhold som kan få betydning for søknaden, i sak om berostilling etter lovens § 62 annet ledd og sak om utvisning etter lovens § 122. Poliets plikt til å utlevere opplysninger etter leddet her gjelder bare der etterforskningssyn ikke taler mot.

II

Endringen trer i kraft 23. juni 2012.

22. juni Nr. 637 2012

Forskrift om endring i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Justis- og beredskapsdepartementet 22. juni 2012 med hjemmel i lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) § 13, jf. delegeringsvedtak 9. oktober 2009 nr. 1260 og omorganiseringsvedtak 18. desember 2009 nr. 1582. Kunngjort 29. juni 2012 kl. 15.10.

I

I forskrift 15. oktober 2009 nr. 1286 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 3–14 annet og tredje ledd skal lyde:

Når det med hjemmel i lovens § 13 første ledd er inngått avtale om representasjon i visumsaker med et annet Schengenland, kan Utlendingsdirektoratet, med Utenriksdepartementets godkjenning, bestemme at en utenriktjeneste tilhørende et annet Schengenland skal ha myndighet til å avgjøre søknad om visum etter lovens § 10.

Liste over norske stasjoner som har avgjørelsesmyndighet, følger som vedlegg 14 til forskriften. Liste over andre Schengenlands utenriksstasjoner som har avgjørelsesmyndighet, følger som vedlegg 15 til forskriften.

Vedlegg 15 til utlendingsforskriften, innledningen, skal lyde:

Andre Schengenlands utenriksstasjoner med myndighet til å avgjøre søknader om visum (avgjørelsesmyndighet) og til å utstede slikt visum pr. 10. august 2011, jf. § 3–14 tredje ledd annet punktum og § 3–15 annet ledd annet punktum.

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2012.

22. juni Nr. 638 2012

Forskrift om endring i forskrift for ressursforvaltning i petroleumsvirksomheten (ressursforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Oljedirektoratet 22. juni 2012 med hjemmel i lov 29. november 1996 nr. 72 om petroleumsvirksomhet § 10–18, jf. forskrift 27. juni 1997 nr. 653 til lov om petroleumsvirksomhet § 46, § 47, § 48, § 53, § 74, § 79 og § 86, jf. delegeringsvedtak 4. oktober 1991 nr. 1016. Kunngjort 29. juni 2012 kl. 15.10.

I

I forskrift 18. juni 2001 nr. 749 for ressursforvaltning i petroleumsvirksomheten (ressursforskriften) gjøres følgende endringer:

Hjemmel: § 67 slettes.

Kapittel 4. Betegnelser, navn og klassifisering

Kapittelbetegnelsen endres til:

*Betegnelser og klassifisering**§ 15 Betegnelse på funn*

Nytt andre ledd:

Dersom et funn er navnsatt, skal brønnidentifikasjonen for funnbrønnen til petroleumsforekomsten eller til en av flere petroleumsforekomster som funnet består av, beholdes foran navnet.

§ 16 Navnsetting av funn

Paragrafen oppheves.

§ 17 Navnsetting av felt

Paragrafen oppheves.

II

Forskriften trer i kraft 1. juli 2012.

I merknad til forskrift for ressursforvaltning gjøres følgende endringer:

Til § 6 Fiskerikyndig person om bord i fartøy som foretar seismisk undersøkelse

Merknaden skal lyde:

Denne paragrafen er i hovedsak en videreføring av tidligere bestemmelser gitt i forskrift om fiskerikyndig person om bord i seismisk fartøy § 11. Nytt er en klargjøring av at den fiskerikyndige har plikt til å sette seg inn i hva retten til undersøkelse omfatter. Det stilles også krav om at den fiskerikyndige må vedlikeholde kunnskap og kompetanse.

Til § 15 Betegnelse på funn

Merknaden skal lyde:

Denne paragrafen forskriftsfester gjeldende praksis og utfyller petroleumsforskriften § 79. Et eksempel på betegnelse på funn er «33/99–1–funnet». Dersom funnet er navnsatt, blir betegnelsen «33/99–1 NN».

Til § 16 Navnsetting av funn

Merknaden slettes.

Til § 17 Navnsetting av felt

Merknaden slettes.

22. juni Nr. 639 2012**Forskrift om endring i forskrift om dagpenger under arbeidsløshet**

Hjemmel: Fastsatt av Arbeidsdepartementet 22. juni 2012 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 4–2 og § 25–15, jf. § 1–3. Kunngjort 29. juni 2012 kl. 15.10.

I

I forskrift 16. september 1998 nr. 890 om dagpenger under arbeidsløshet gjøres følgende endringer:

Ny § 1–4 skal lyde:

§ 1–4. *(Dagpenger ved midlertidig opphold i utlandet på grunn av jobbintervju)*

Et medlem som er på jobbintervju i et annet EØS-land kan etter søknad unntas fra kravet i folketrygdloven § 4–2 om opphold i Norge i inntil tre dager.

Nytt kapittel 13 skal lyde:

*Kapittel 13. Særskilte regler for overføring av rettigheter innen EØS mv.***§ 13–1.** *(Personkrets)*

Reglene i dette kapittelet gjelder personer som omfattes av EØS-avtalens vedlegg VI nr. 1 og 2 (Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 883/2004 og Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 987/2009 mv.).

I tillegg gjelder reglene i dette kapittelet for personer som omfattes av personkretsen i Nordisk konvensjon om trygd.

§ 13–2. *(Forholdet til folketrygdloven kapittel 4)*

De alminnelige reglene som følger av folketrygdloven kapittel 4 gjelder med mindre annet særskilt er bestemt i dette kapittelet, eller følger av Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 883/2004 og Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 987/2009 mv.

§ 13–3. *(Hvem som skal ha dagpenger fra Norge)*

Medlemmer som blir helt eller delvis arbeidsløse eller permitterte fra arbeidsforhold i Norge, har rett til dagpenger fra Norge.

Medlemmer skal likevel ikke ha dagpenger fra Norge dersom de har vært bosatt i et annet EØS-land eller Sveits under sitt siste arbeidsforhold, og har blitt helt ledig fra et arbeidsforhold i Norge, og

- a. anses som grensearbeidere, eller
- b. ikke anses som grensearbeidere og velger å vende tilbake til bosettingslandet og melder seg for arbeidsformidlingen der.

Medlemmer som blir arbeidsløse fra arbeidsforhold i et annet EØS-land eller Sveits, skal ha dagpenger fra Norge dersom de

- a. har vært bosatt i Norge under sitt siste arbeidsforhold, men er blitt helt ledig fra et arbeidsforhold i et annet EØS-land eller Sveits, og de stiller seg til rådighet for arbeidsmarkedet i Norge,
- b. vender tilbake til Norge etter at de har hatt arbeid i annet nordisk land, og innenfor de siste fem årene har mottatt eller opptjent rett til dagpenger i Norge, og melder seg til Arbeids- og velferdsetaten som reell arbeidssøker innen åtte uker regnet fra flytting til Norge,
- c. er norske borgere og blir helt arbeidsledige i Sveits etter å ha hatt oppholdstillatelse i Sveits på mindre enn ett år, og ikke fyller vilkårene for ytelse etter sveitsisk lovgivning, og melder seg til Arbeids- og velferdsetaten som reell arbeidssøker innen åtte uker regnet fra flytting til Norge, eller
- d. samtidig har arbeidet i flere land, og har hatt hovedarbeidsgiver i Norge.

Det er i tillegg særlige regler om fra hvilket land det skal ytes dagpenger for nærmere bestemte grupper, herunder for personer som samtidig arbeider i flere land, personer i internasjonal transport mv. Se artiklene 11 til 16 i Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 883/2004.

§ 13–4. *(Unntak fra kravet om opphold i Norge)*

Unntatt fra kravet i folketrygdloven § 4–2 om opphold i Norge, er medlemmer som

- a. har benyttet adgangen til eksport av dagpenger, jf. § 13–9,
- b. er grensearbeidere som er blitt delvis arbeidsløse eller permitterte fra arbeidsforhold i Norge, eller
- c. er delvis eller periodevis arbeidsløse og under sitt siste arbeidsforhold har vært bosatt i annet EØS-land eller Sveits, og ikke anses som grensearbeider, som arbeider sammenhengende flere dager ut over en uke for deretter å ha fri flere dager i strekk (i en regelmessig tilbakevendende turnus- eller rotasjonsordning), og som reiser hjem til bosettingslandet i friperiodene.

§ 13–5. *(Om kravet til minsteinntekt)*

Arbeidsperioder utført som arbeidstaker og likestilte perioder i andre EØS-land eller Sveits, likestilles med kravet om minste arbeidsinntekt (kvalifikasjonskravet) i folketrygdloven § 4–4.

Kvalifikasjonskravet anses oppfylt når det kan dokumenteres at søkeren har hatt arbeid eller likestilte perioder tilsvarende fulltid i minst 16 uker siste avsluttede kalenderår eller 32 uker i løpet av de tre siste avsluttede kalenderår før søknad om dagpenger settes frem.

§ 13–6. *(Beregning)*

Når dagpengergrunnlaget fastsettes på grunnlag av arbeids- og trygdeperioder fra et annet EØS-land eller Sveits, skal inntekten medlemmet hadde i sitt siste arbeid i Norge legges til grunn for beregningen.

Dersom medlemmets siste arbeidsforhold ikke var i Norge, legges inntekten i siste arbeidsforhold i arbeidslandet til grunn, omregnet til norsk valuta.

§ 13–7. *(Barnetillegg)*

Barnetillegg etter folketrygdloven § 4–12, ytes også for forsørget barn som er bosatt i et annet EØS-land eller Sveits, når den andre forsørgeren ikke mottar barnetillegg til dagpenger for samme barn.

§ 13–8. *(Antall stønadsuker – stønadsperiode)*

Dersom stønadsperioden fastsettes ut fra arbeids- og trygdeperioder fra et annet EØS-land eller Sveits, ytes hele eller graderte dagpenger i en full stønadsperiode på til sammen 104 uker til medlemmer som har hatt arbeid og likestilte perioder tilsvarende fulltid i minst 21 uker siste avsluttede kalenderår eller i gjennomsnitt av de tre siste avsluttede kalenderår før søknad om dagpenger settes frem.

Dersom medlemmet har hatt arbeid og likestilte perioder tilsvarende fulltid i mindre enn 21 uker, utgjør full stønadsperiode 52 uker.

§ 13–9. (Eksport av dagpenger)

Helt arbeidsløse dagpengemottakere som søker arbeid i andre EØS-land eller Sveits, kan beholde norske dagpenger i inntil tre måneder såfremt de etter å ha blitt arbeidsledige har stått tilmeldt Arbeids- og velferdsetaten som reell arbeidssøker i minst fire uker før avreisen, med rett til dagpenger etter folketrygdloven kapittel 4.

Kravet om å være reell arbeidssøker må ha vært oppfylt i minst fire av de siste tolv ukene før avreise. Det kan gjøres unntak fra fireukerskravet i tilfeller der den arbeidsløse skal følge ektefelle eller samboer til et annet EØS-land der denne har tatt arbeid.

For å få rett til dagpenger i hele tremånedersperioden, må medlemmet melde seg som arbeidssøker for arbeidsformidlingen i det landet han eller hun reiser til, og underkaste seg de kontroll- og oppfølgingsrutiner som gjelder der. Melding skal skje innen sju dager etter avreise fra Norge. Arbeids- og velferdsdirektoratet kan i unntakstilfeller forlenge sjudagersfristen.

Adgangen til å søke arbeid med dagpenger i andre EØS-land eller Sveits, er begrenset til én tremånedersperiode per stønadsperiode.

Den som vender tilbake til Norge innen eller ved tremånedersperiodens utløp, kan fortsette dagpengeutbetalingen fra Norge, dersom de øvrige vilkårene for rett til dagpenger er oppfylt.

II*Ikrafttredelse mv.*

Forskriften trer i kraft straks, med virkning fra og med 1. juni 2012.

Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 4. desember 1992 nr. 884 om dagpenger under arbeidsløshet ved tilpasning av EØS-avtalen vedlegg VI nr. 1 (forordning (EØF) nr. 1408/71 kap. 6) og EFTA-konvensjonen vedlegg K artikkel 21, jf. tillegg 2.

22. juni Nr. 640 2012**Forskrift om endring i forskrift om dagpenger under arbeidsløshet**

Hjemmel: Fastsatt av Arbeidsdepartementet 22. juni 2012 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 4–7 tredje ledd. Kunngjort 29. juni 2012 kl. 15.10.

I

I forskrift 16. september 1998 nr. 890 om dagpenger under arbeidsløshet gjøres følgende endring:

§ 6–6 første ledd nr. 4 skal lyde:

4. For å få rett til dagpenger, må vanlig arbeidstid være redusert med minst 40 prosent. For å få rett til graderte dagpenger etter reglene i folketrygdloven § 4–13, må arbeidstiden per meldeperiode være redusert med minst 40 prosent.

II

Endringen trer i kraft 1. juli 2012.

22. juni Nr. 641 2012**Forskrift om endring i forskrift om sikkerhetsgraderte anskaffelser**

Hjemmel: Fastsatt av Forsvarsdepartementet 22. juni 2012 med hjemmel i lov 20. mars 1998 nr. 10 om forebyggende sikkerhetstjeneste (sikkerhetsloven) § 29, jf. delegeringsvedtak 29. juni 2001 nr. 721. Kunngjort 29. juni 2012 kl. 15.10.

I

I forskrift 1. juli 2001 nr. 753 om sikkerhetsgraderte anskaffelser gjøres følgende endringer:

§ 2–4 fjerde ledd, andre punktum, skal lyde:

NSM avgjør om egenopplysninger skal oppdateres og eventuelle ytterligere opplysninger innhentes i samsvar med § 3–2.

§ 2–5 første ledd nr. 2 skal lyde:

2. innhenting av taushetsklæring fra og autorisasjon av personell hos leverandøren som vil kunne få tilgang til skjermingsverdig informasjon,

§ 2–5 andre ledd, første punktum, skal lyde:

Ved anskaffelse der det kreves leverandørklarering i henhold til sikkerhetsloven § 28, skal sikkerhetsavtalen i tillegg regulere forhold vedrørende sikkerhetsklarering av personell og endringer i eierinteresser eller eierform hos leverandøren.

§ 3–2 første ledd nr. 4 skal lyde:

4. Norske og utenlandske statsborgere i styre og ledelse med navn, fødselsdato og nasjonalitet.

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2012.

25. juni Nr. 642 2012

Forskrift om endring i forskrift om grunnutdanning og etterutdanning for yrkessjåfører (yrkessjåførforskriften) og forskrift om trafikkopplæring og førerprøve m.m. (trafikkopplæringsforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Vegdirektoratet 25. juni 2012 med hjemmel i lov 18. juni 1965 nr. 4 om vegtrafikk (vegtrafikkloven) § 29 og § 24. Kunngjort 29. juni 2012 kl. 15.10.

I

I forskrift 16. april 2008 nr. 362 om grunnutdanning og etterutdanning for yrkessjåfører (yrkessjåførforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 8 andre ledd endres og skal lyde:

Person som har oppnådd yrkessjåførkompetanse på bakgrunn av 280 timer grunnutdanning og bestått prøve kan med førerett i klassene

- a. C1, C1E, C og CE utføre godstransport fra fylte 18 år.
- b. D1, D1E, D og DE utføre persontransport fra fylte 21 år.

§ 8 nytt tredje ledd skal lyde:

Person som har bestått fagprøve og yrkessjåføreksamen innen persontransport kan fra fylte 20 år utføre transport i Norge med kjøretøy i klasse D1, D1E, D eller DE. Slik transport kan også utføres av fører med godkjent lærekontrakt etter § 5 fra og med 18 år for klassene D1 og D1E. Tilsvarende kan fører som har fylt 18 år og innehar førerett i klassene D eller DE, utføre persontransport i rute oppad begrenset til 50 km rutelengde eller kjøre uten passasjerer.

II

I forskrift 1. oktober 2004 nr. 1339 om trafikkopplæring og førerprøve m.m. gjøres følgende endringer:

§ 2–1 første punktum endres og skal lyde:

Øvingskjøring må ikke finne sted tidligere enn to år før det tidspunkt eleven etter sin alder kan få førerett for den aktuelle kjøretøygruppe etter forskrift 19. januar 2004 nr. 298 om førerkort m.m. eller yrkessjåførforskriften 16. april 2008 nr. 362 jf. vegtrafikkloven § 26 annet ledd.

§ 2–1 femte ledd endres og skal lyde:

For øvingskjøring i klassene C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D og DE kreves det at eleven har førerett i klasse B. Kravet om førerett i klasse B gjelder ikke for elever i det offentlige skoleverk som gjennomgår yrkesopplæring i samsvar med yrkessjåførforskriften 16. april 2008 nr. 362 forutsatt at eleven har gjennomført trafikal grunnkurs. Disse elevene kan også starte supplerende øvingskjøring ved godkjent trafikkskole.

III

Endringene trer i kraft 1. juli 2012.

26. juni Nr. 643 2012

Forskrift om endring i forskrift om eiendomsmegling

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 26. juni 2012 med hjemmel i lov 29. juni 2007 nr. 73 om eiendomsmegling § 4–4 tredje ledd og § 6–2 fjerde ledd. Kunngjort 29. juni 2012 kl. 15.10.

I

I forskrift 23. november 2007 nr. 1318 om eiendomsmegling gjøres følgende endringer:

§ 4–9 nytt tredje ledd skal lyde:

(3) Person som ikke ennå har bestått eksamen, kan utføre oppgaver tilsvarende medhjelper, jf. § 6–1 andre ledd, i inntil seks måneder før eksamen er bestått.

§ 6–1 annet ledd skal lyde:

- (2) Medhjelpere, jf. eiendomsmeglingsloven § 6–2 annet ledd, kan:
  - a) innhente opplysninger til salgsoppgave og utforme utkast til denne,

- b) utforme utkast til salgsannonser og annen markedsføring,
- c) forestå visninger,
- d) utarbeide utkast til kjøpekontrakt,
- e) utarbeide og klargjøre dokumenter som skal tinglyses og
- f) utarbeide utkast til særskilte avtaler, søknader eller andre dokumenter tilknyttet handelen oppdraget gjelder, herunder dokumenter vedrørende oppgjør.

§ 6–1 tredje ledd skal lyde:

(3) Med de begrensninger som følger av fjerde ledd, skal ansvarlig megler instruere, kontrollere og godkjenne medhjelpers arbeid, jf. annet ledd.

§ 6–1 fjerde ledd skal lyde:

(4) Medhjelpere som har bestått eksamen etter eiendomsmeglingsloven § 4–4 annet ledd (oppgjørsmedhjelperekksamen), kan, i tillegg til de oppgaver som er nevnt i annet ledd, gjennomføre oppgjør etter eiendomsmeglingsloven § 6–2 tredje ledd under tilsyn av ansvarlig megler. Når oppgjør gjennomføres i filial som kun utfører oppgjør, eller av eiendomsmeglerforetak som kun utfører oppgjør, skal fagansvarlig i den aktuelle filial eller foretak føre tilsyn med oppgjørsmedhjelper.

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2012.

29. juni Nr. 644 2012

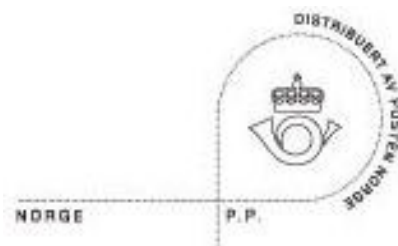
Ikraftttredelse av lov 25. juni 2010 nr. 34 om endringer i lov 13. juni 1975 nr. 35 om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster m.v.

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 29. juni 2012 med hjemmel i lov 25. juni 2010 nr. 34 om endringer i lov 13. juni 1975 nr. 35 om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster m.v. del II. Kunngjort 29. juni 2012 kl. 15.10.

Lov 25. juni 2010 nr. 34 om endringer i lov 13. juni 1975 nr. 35 om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster m.v. trer i kraft 1. juli 2012.

Oversikt over rettelser som er inntatt i 2012-årgangen

År	Feil i hefte nr.	Side	Gjelder	Se rettelse i nr.
1999	9	1015	Forskrift nr. 406	5
2005	1	109	Forskrift nr. 8	4
2005	6	873	Forskrift nr. 441	1
2008	10	1463	Forskrift nr. 1822	4
2009	13	1993	Forskrift nr. 1407	2
2010	9	1619	Forskrift nr. 1072	5
2010	14	2448	Forskrift nr. 1739	6
2011	4	590	Meddelse nr. 457	6
2011	7	1077	Forskrift nr. 772	5
2011	8	1203	Forskrift nr. 849	2
2011	9	1254	Forskrift nr. 965	2
2011	10	1419	Forskrift nr. 1088	2
2011	10	1419	Forskrift nr. 1088	3
2011	10	1432	Forskrift nr. 1108	2
2011	13	1899	Forskrift nr. 1348	1
2012	1	127	Forskrift nr. 1500	4
2012	1	159	Forskrift nr. 5	6
2012	3	488	Forskrift nr. 107	6
2012	4	663, 664	Forskrift nr. 209	5
2012	5	673	Forskrift nr. 221	5
2012	6	923	Forskrift nr. 416	7

Returadresse:
Lovdata
Postboks 2016 Vika
N-0125 Oslo

NORSK LOVTIDEND

Avd I Lover og sentrale forskrifter
Avd II Regionale og lokale forskrifter

Utgiver: Justis- og beredskapsdepartementet
Redaksjon: Stiftelsen Lovdata

Manuskripter for kunngjøring

Manuskripter sendes i ett eksemplar med kunngjørings skjema til Lovdata:
Med E-post: ltavd1@lovdata.no for avdeling I
ltavd2@lovdata.no for avdeling II

Elektronisk: Se Lovdatas nettsted (www.lovdata.no).

Med post: Norsk Lovtidend
Postboks 2016, Vika
0125 Oslo

Bestilling av abonnement

Med post: Samme adresse som over.
Elektronisk: Se Lovdatas nettsted.

		Norge	Norden	Verden
Abonnement for 2012 koster	Avd I	kr 1470	kr 2195	kr 3040
	Avd. I og II	kr 1845	kr 3180	kr 4485

Innholdet i heftene vil bli kunngjort fortløpende på Lovdatas nettsted – www.lovdata.no
- også en versjon av den trykte utgaven av heftet i PDF-format vil være tilgjengelig.
På samme sted finnes ajourførte versjoner av lovene og sentrale og lokale forskrifter.

Samlemapper: Det vil bli sendt ut etiketter for bruk på ringpermer.

Alle andre henvendelser om Norsk Lovtidend kan rettes til:

Lovdata
Postboks 2016, Vika
0125 Oslo

Tlf. 23 11 83 00
Fax 23 11 83 01
E-post: lovtid@lovdata.no